

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

29'uncu Birleşim 14 Aralık 2014 Pazar

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	601
II.- KANUN TASARISI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	603, 607, 616, 630, 684
<i>A) KANUN TASARISI VE TEKLİFLERİ</i>	<i>603:605, 607:615, 616:629, 630:683, 684:731</i>
1.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/978) (S.Sayısı 656 ve 656'ya 1'inci Ek)	603:605, 607:615, 616:629, 630:683, 684:731
2.- 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2013 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 157 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin	

Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/949, 3/1575, 3/1576, 3/1577, 3/1578, 3/1579) (S.Sayı: 657)

603:605, 607:615, 616:629,
630:683, 684:731

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

603:605, 608:615, 616:629,
630:683, 684:717, 718

1) Dışişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

603:605, 608:615, 616:629,
630:683, 684:717, 718

2) Dışişleri Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

603:605, 608:615, 616:629,
630:683, 684:717, 718

B) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

603:605, 608:615, 616:629,
630:683, 684:717, 719

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

603:605, 608:615, 616:629,
630:683, 684:717, 719

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

603:605, 608:615, 616:629,
630:683, 684:717, 719

C) KALKINMA BAKANLIĞI

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 720

1) Kalkınma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 720

2) Kalkınma Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 720

Ç) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 720:721

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 720

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 721

D) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 721:722

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 721

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 722

E) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 722:723

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

604:605, 608:615, 616:629,
630:683, 685:717, 722:723

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	604:605, 608:615, 616:629, 630:683, 685:717, 723
<i>F) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI</i>	<i>604:605, 608:615, 616:629, 630:683, 685:717, 724:725</i>
1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	604:605, 608:615, 616:629, 630:683, 685:717, 724
2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	604:605, 608:615, 616:629, 630:683, 685:717, 724:725
<i>G) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI</i>	<i>604:605, 608:615, 616:629, 630:683, 685:717, 725:726</i>
1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	604:605, 608:615, 616:629, 630:683, 685:717, 725
2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	604:605, 608:615, 616:629, 630:683, 685:717, 726
<i>Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI</i>	<i>604:605, 608:615, 617:629, 631:683, 685:717, 726:727</i>
1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	604:605, 608:615, 617:629, 631:683, 685:717, 726
2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	604:605, 608:615, 617:629, 631:683, 685:717, 727
<i>H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</i>	<i>604:605, 608:615, 617:629, 631:683, 685:717, 727:728</i>
1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	604:605, 608:615, 617:629, 631:683, 685:717, 727
2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	604:605, 608:615, 617:629, 631:683, 685:717, 728
<i>İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU</i>	<i>604:605, 608:615, 617:629, 631:683, 685:717, 728:729</i>
1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	604:605, 608:615, 617:629, 631:683, 685:717, 728:729
2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	604:605, 608:615, 617:629, 631:683, 685:717, 729

*İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ*604:605, 608:615, 617:629,
631:683, 685:717, 730:731

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

604:605, 608:615, 617:629,
631:683, 685:717, 730

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

604:605, 608:615, 617:629,
631:683, 685:717, 730:731**III.- AÇIKLAMALAR****605, 615, 629**

1.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bazı medya çalışanlarına yönelik yapılan operasyona ilişkin açıklaması

605

2.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bazı medya çalışanlarına yönelik yapılan operasyona ilişkin açıklaması

606

3.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bazı medya çalışanlarına yönelik yapılan operasyona ilişkin açıklaması

606:607

4.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, HDP Grubu olarak, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'a ağabeyinin vefatı nedeniyle başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması

615

5.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, CHP Grubu olarak, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'a ağabeyinin, Bursa Milletvekili Tülin Erkal Kara'ya annesinin ve İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil'e annesinin vefatları nedeniyle başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması

615

6.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Çayyolu metrosunun yetersiz olduğuna ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanından bu sorunun giderilmesini beklediklerine ilişkin açıklaması

629

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**684**

1.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara Milletvekili Yıldırım Tuğrul Türkeş'in 656 ve 656'ya 1'inci Ek sıra sayılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 657 sıra sayılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

684

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.02’de açılarak dört oturum yaptı.

2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/978) (S. Sayısı: 656 ve 656’ya 1’inci Ek) ve 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2013 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 157 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (1/949, 3/1575, 3/1576, 3/1577, 3/1578, 3/1579) (S. Sayısı: 657), görüşmelerine devam edilerek;

Adalet Bakanlığı,

Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu,

Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı,

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu,

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,

Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı,

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü,

Devlet Personel Başkanlığı,

Avrupa Birliği Bakanlığı,

Türk Akreditasyon Kurumu,

2015 yılı merkezî yönetim bütçeleri ve 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Konya Milletvekili Faruk Bal’ın 656 ve 656’ya 1’inci Ek sıra sayılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 657 sıra sayılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın üçüncü tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Konya Milletvekili Faruk Bal, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Satışmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Oktay Vural, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’a ağabeyinin, Bursa Milletvekili Tülin Erkal Kara’ya annesinin vefatları nedeniyle başsağlığı dilediğine,

Ankara Milletvekili Levent Gök,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, AK PARTİ Grubu adına,

AK PARTİ Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’a ağabeyinin, Bursa Milletvekili Tülin Erkal Kara’ya annesinin, İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil’e annesinin vefatları nedeniyle başsağlığı dilediğine,

Hakkâri Milletvekili Adil Zozani, yakınlarını kaybeden milletvekillerine başsağlığı dilediğine,

Hakkâri Milletvekili Adil Zozani, Ankara Milletvekili İzzet Çetin’in 656 ve 656’ya 1’inci Ek sıra sayılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 657 sıra sayılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili İzzet Çetin, Hakkâri Milletvekili Adil Zozani'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Musa Çam, 656 ve 656'ya 1'inci Ek sıra sayılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 657 sıra sayılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 656 ve 656'ya 1'inci Ek sıra sayılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 657 sıra sayılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde soru-cevap bölümünde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Sosyalist Enternasyonal Genel Başkan Yardımcılığına seçilmesinden dolayı İstanbul Milletvekili Umut Oran'ı kutladığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Şükran Güldal Mumcu, yakınlarını kaybeden bütün milletvekillerine başsağlığı dilediğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Başbakanlığın, Cenevre'de yapılan 103. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda kabul edilen 29 sayılı Zorla Çalıştırma Sözleşmesi'ne ek 11/6/2014 tarihli ve 29 sayılı Zorla Çalıştırma Sözleşmesi Protokolü ile söz konusu Protokol'ün hükümlerini tamamlayıcı nitelikteki 203 sayılı Zorla Çalıştırmanın Etkin Biçimde Ortadan Kaldırılması İçin Tamamlayıcı Tedbirler Tavsiye Kararı hakkında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından bütçe müzakereleri sırasında Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi sunulmasına ilişkin tezkeresi okundu; Uluslararası Çalışma Teşkilatı Anayasası gereğince, tezkere eki üzerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik tarafından Genel Kurula bilgi verildi.

Alınan karar gereğince, 14 Aralık 2014 Pazar günü saat 11.00'de toplanmak üzere 20.54'te birleşime son verildi.

Şükran Güldal MUMCU

Başkan Vekili

Muhammet Bilal MACİT

İstanbul

Kâtip Üye

Mine LÖK BEYAZ

Diyarbakır

Kâtip Üye

14 Aralık 2014 Pazar

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Muharrem IŞIK (Erzincan)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 29’uncu Birleşimini açıyorum. Toplantı yeter sayısı vardır, gündeme geçiyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün dördüncü turdaki görüşmeleri yapacağız.

Dördüncü turda Dışişleri Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/978) (S. Sayısı 656 ve 656’ya 1’inci Ek)) (x)

2.- 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2013 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 157 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/949, 3/1575, 3/1576, 3/1577, 3/1578, 3/1579) (S. Sayısı: 657) (x)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

1) Dışişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(x) 656 ve 656’ya 1’inci Ek ve 657 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 10/12/2014 tarihli 25’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

*C) KALKINMA BAKANLIĞI**1) Kalkınma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kalkınma Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI**1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI**1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU**1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı***BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerinde.**

Sayın milletvekilleri, bilindiği üzere turda yer alan bütçelerle ilgili soru sormak isteyen milletvekillerinin sisteme girmeleri gerekmektedir.

Dördüncü turda grupları ve şahısları adına söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum:

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Osman Faruk Loğoğlu, Adana Milletvekili; Candan Yüceer, Tekirdağ Milletvekili; Müslim Sarı, İstanbul Milletvekili; Nurettin Demir, Muğla Milletvekili; Ensar Ögüt, Ardahan Milletvekili; Mehmet Volkan Canalıoğlu, Trabzon Milletvekili; İdris Yıldız, Ordu Milletvekili; Ahmet İhsan Kalkavan, Samsun Milletvekili; Erdal Aksünger, İzmir Milletvekili.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına; Nazmi Gür, Van Milletvekili; Selma Irmak, Şırnak Milletvekili; İbrahim Binici, Şanlıurfa Milletvekili; Demir Çelik, Muş Milletvekili.

AK PARTİ Grubu adına Ahmet Berat Çonkar, İstanbul Milletvekili; Ali Şahin, Gaziantep Milletvekili; Nesrin Ulema, İzmir Milletvekili; Harun Karaca, İstanbul Milletvekili; Gülay Samancı, Konya Milletvekili; İlkur Denizli, İzmir Milletvekili; Yıldırım Mehmet Ramazanoğlu, Kahramanmaraş Milletvekili; Abdulkadir Emin Önen, Şanlıurfa Milletvekili; Mustafa Bilici, Van Milletvekili; İlhan Yerlikaya, Konya Milletvekili; Nusret Bayraktar, Rize Milletvekili; Tülay Babuşcu, Balıkesir Milletvekili; Bünyamin Özbek, Bayburt Milletvekili; Hamza Dağ, İzmir Milletvekili; Mustafa Öztürk, Bursa Milletvekili; Muhyettin Aksak, Erzurum Milletvekili.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Yıldırım Tuğrul Türkeş, Ankara Milletvekili; Ruhsar Demirel, Eskişehir Milletvekili; Mehmet Günal, Antalya Milletvekili; Durmuş Ali Torlak, İstanbul Milletvekili.

Şahısları adına, lehinde Ahmet Arslan Kars Milletvekili; aleyhinde Osman Taney Korutürk, İstanbul Milletvekili.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, başlamadan önce yerimden kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Vural.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bazı medya çalışanlarına yönelik yapılan operasyona ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, günlerden beri konuşulan, hatta bazı mahfiller tarafından operasyon yapılacağı haberleri bugün gerçek oldu ve bugün bir medya grubuna, çalışanlarına yönelik bir operasyon gerçekleştirildi.

Aslında zamanlaması itibarıyla, 17-25 Aralık sürecini unutturmak amacıyla böyle bir operasyonun yapılacağı günlerden beri konuşuluyordu. Ama 17-25 Aralık yolsuzluk ve rüşvet çetesinin, açıkçası, adli kolluğa, hâkimlere, hukuk devletine yaptığı darbe devam ediyor ve bugün, anladığımız kadarıyla, zamanlaması itibarıyla da 17-25 Aralık sürecini unutturmak isteyenler çeşitli medya organlarına baskı yapmak suretiyle gündemi değiştirmek ve bu yönüyle halkın bilgi edinme özgürlüğünü elinden almak istiyorlar.

Aslında medyaya yapılan bu baskı ve tehdit halkın gerçekleri öğrenmesinden korkanların zihniyetidir. Zamanlaması itibarıyla yapılan operasyonun bu hedefler içerisinde siyasi amaç taşıdığı, doğrudan doğruya demokrasiye, medyaya, bu milletin hakkına, hukukuna el uzatan 17-25 Aralık rüşvet ve yolsuzluk çetesinin halk tarafından öğrenilmesini engellemeye yönelik olduğu kanaatindeyim. Bu bakımdan, demokrasiye, medyaya, özgürlüklere, hakkımıza, hukukumuzla el uzatan yolsuzluk çetesiyle mücadele etme konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararlılıkla hareket etmesi gerektiği kanaatimi paylaşmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Gök.

2.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bazı medya çalışanlarına yönelik yapılan operasyona ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, önceki gün Başbakan Yardımcısı Sayın Arınç kendisine yöneltilen bir soru üzerine, birtakım gazeteler ve medya kuruluşlarına operasyon yapılacağını Twitter’da, İnternet ortamında duyurulmasından bahsedilerek görüşü sorulduğunda, bunu vahim ve ciddi bulduğunu ifade etmişti ve kendisinin haberi olmadığından dem vurmıştu. Anlaşıyor ki iktidarın içinde de bir derin devlet var. Bir Başbakan Yardımcısının bilmediği ama iki gün sonra gerçekleşen bir operasyonla, iktidar partisinin her fırsatta medya özgürlüğünü, kişi hak ve hürriyetlerini savunduğunu ifade ettiği bir ortamda, hukuksuz olarak eş zamanlı yürütülen bu operasyonun gerekçeleri nedir?

Elbette biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak yasa dışı hiçbir faaliyetin arkasında olmayız ama gerekçeleri konusunda ikna olmak durumundayız. Böylesine yoğun bir şekilde yürütülen ve günlerdir “Ben geliyorum.” diyen operasyondan iktidar partisinin en üst düzey yöneticilerinin dahi haberinin olmadığını belirttiği bir ortamda yapılan bu operasyonun gerekçesi nedir? Zamanlaması niçin bugündür? Üç gün sonra bir yıl önce gerçekleştirilen 17-25 Aralık operasyonlarının algısını yok etmeye yönelik bir operasyon mudur? Halkı bunları göremeyecek kadar acaba siz -iktidar partisine söylüyorum- cahil mi zannediyorsunuz? Bu operasyonun gerekçeleri ve bu konuda yürütülen...

BAŞKAN – Hükûmete söylediniz zannediyorum, değil mi?

LEVENT GÖK (Ankara) – Elbette...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Tabii, siz aracı olduğunuz için...

LEVENT GÖK (Ankara) – Elbette, siz söz verdiğiniz için size söylüyorum.

Ama Hükûmet bu konuları yanıtlamıyor. Hükûmet, tam tersine bilmediğinden bahsediyor, ayrıca vahim ve ciddi bulduğunu da ifade ediyor. Bu vahim ve ciddi durumun giderilmesi gerekir. Toplumun üzerinde yaratılan bu güvensizlik ortamının ortadan kaldırılması gerekir. Türkiye nereye gidiyor? Bir polis devletine doğru gittiğimizi biz görüyoruz. Ardı ardına gelen yasalarla Türkiye’de kişi hak ve hürriyetleri tahrip edilmiştir, kişi hak ve hürriyetleri ayaklar altına alınmıştır. Böylesine bir düzenlemeyi gerçekleştiren iktidar partisi zannetmesin ki bu devran böyle dönecektir.

Bu operasyonun bugünkü gerekçelerinin kamuoyuyla paylaşılması ve bizlerin de bilgilendirilmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Hükûmet dinledi. Konuşma sırası geldiğinde, öyle zannediyorum ki cevap vereceklerdir.

Buyurun Sayın Satır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, Recep Tayyip Erdoğan diyor ki: “Bunlar faili meçhul cinayet işlemişlerdir.”

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen oturun.

Sayın Satır, buyurun siz.

3.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bazı medya çalışanlarına yönelik yapılan operasyona ilişkin açıklaması

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. Herkese hayırlı bir gün diliyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Eğer faili meçhul cinayetler işlenmişse Tayyip Erdoğan bunları açıklamak zorundadır. Yoksa faili meçhul cinayetleri saklayan bir kişi olarak suçludur.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının başlattığı ve yürüttüğü bir operasyon olduğunu biliyoruz. Operasyonda gözaltına alınan bazı basın mensupları ve insanların olduğunu biliyoruz. Günlere devam eden bir algı operasyonu var. Bu ve benzeri operasyonların değersizleştirileceği veya isimlerin gündeme taşınmasıyla işin birazcık sulandırıldığını biliyoruz.

Türkiye bir hukuk devletidir. Bir hukukçu olarak ve sorumlu bir siyasetçi olarak hukukun üstünlüğüne vurgu yapmak istiyorum. Bağımsız ve tarafsız hukuk insanlarının, savcılarının ve hâkimlerinin çalışmalarının tamamlanmasını ve neticelerini takip edeceğimizi bildirmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Nasıl bir hukuk bu yahu!

BAŞKAN - Şimdi, dördüncü turda Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Adana Milletvekili Osman Faruk Loğoğlu...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, beni dinler misiniz...

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen oturun. Grup başkan vekillerine söz verdik, usulümüz bu efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben bir milletvekilim. Grup başkan vekilleri ayrı bir şey.

BAŞKAN – Bütün görüşüyoruz Sayın Genç. Sayın Genç, lütfen yerinize oturun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, Recep Tayyip Erdoğan diyor ki: “Bunlar faili meçhul cinayet işlemişlerdir.”

BAŞKAN – Evet, Sayın Loğoğlu, buyurun lütfen...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kim faili meçhul hangi cinayeti işlemişse açıklamak zorundadır.

BAŞKAN – Sayın Loğoğlu...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yoksa kendisi faili meçhul cinayetleri saklayan bir kişidir ve suçludur.

BAŞKAN – Hükûmet dinledi, konuşma sırası geldiğinde cevap verecektir efendim grup başkan vekillerinin konuşmalarına.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Size söylüyoruz. Bu Hükûmet sağır Hükûmet mi? Bunlar sağır Hükûmet mi yahu?

AHMET ARSLAN (Kars) – Haddini bil, haddini bil, hadi!

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN

DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/978) (S. Sayısı 656 ve 656'ya 1'inci Ek) (Devam)

2.- 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2013 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 157 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/949, 3/1575, 3/1576, 3/1577, 3/1578, 3/1579) (S. Sayısı: 657) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Dışışleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Dışışleri Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) KALKINMA BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Kalkınma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kalkınma Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İstatistik Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İstatistik Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

- 1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Sayın Loğoğlu, buyurun lütfen.

Sayın Loğoğlu, süreniz on dakika. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OSMAN FARUK LOĞOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığının 2015 bütçesine ilişkin muhalefet şerhimizde AKP Hükûmetlerinin ülkemizin dış politikasını nasıl tanımaz hâle getirdiklerini somut olgulara dayanarak anlattık. Konuşmama muhalefet şerhimizi okumanızı önererek başlamak istiyor ve sizleri Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Sayın Davutoğlu birkaç gün önce yaptığı bütçe konuşmasıyla bizi elbette şaşırtmadı. Ancak, gerçek bir Başbakan gibi konuşma fırsatını bir kez daha kaçırmaması, AKP milletvekillerini ve ona oy veren vatandaşlarımızı da sanırım düş kırıklığına uğrattı. Zira, Sayın Davutoğlu konuştuğunda kürsüde çap kaybetti, sorulan sorulara cevap veremedikçe hırçınlaştı, sonunda da işi muhalefeti tehdit etmeye kadar vardırdı.

Arkadaşlar, Başbakan sıfatını taşıyan bir kişinin kibir ve öfkesine bu kadar kolayca yenik düşmesi, ülkemizin yönetimi açısından düşündürücü ve kaygı vericidir. Demokrasinin kurucusu Cumhuriyet Halk Partisine kalkıp “darbeci” demesi affedilmez bir hatadır, haddini aşmaktır. Sayın Davutoğlu kendisinin o koltukta oturmasını sağlayanın darbe döneminin kalıntıları olduğunu, düşürmeye yanaşmadıkları seçim barajı olduğunu, gölgesine sığındıkları darbecilerin anayasası olduğunu ve hatta içine sindirdiği bugünkü tek parti vesayeti olduğunu gayet iyi biliyor. Anlaşılan, Sayın Davutoğlu sürekli göklere çıkardığı Orta Çağların cazibesine o kadar kapılmış olmalı ki cumhuriyet tarihini öğrenmeye pek vakit ayıramamış. Oysa cumhuriyet tarihini Latin harfleriyle okuyup öğrenseydi böyle gerçek dışı suçlamalarda bulunmaktan belki biraz imtina ederdi. Zaten Sayın Davutoğlu gerçeklerden değil, hep hayal ettiği bir fantezi dünyasından bahsetmektedir. “Muhafazakâr demokratız.” dediğinde bilin ki mezhepsel dincilikten söz etmektedir, “Bölgede düzen kurucuyuz.” dediğinde bilin ki bölge ülkelerinin iç işlerine karışmaktadır, “Ara bulucuyuz.” dediğinde bilin ki bölgede ideolojisine yakın gördüğü grupların avukatlığını yapmaktadır, “Türkiye yükselen küresel bir güç.” dediğinde bilin ki demokrasiden yoksun, üstünlerin hukukuna dayanan, halkı yoksul, özgürlüklerin kısıtlı olduğu ve insan haklarının ihlal edildiği bir korku ülkesinden bahsetmektedir.

AKP hükûmetlerinin geçmişle hesaplaşma dürtüsüyle kurgulanan ve din ve mezhep temelleri üzerine inşa edilen çağ dışı, ölçüden yoksun dış politikaları Türkiye’yi felakete sürüklemiştir. Modern ülke olması beklenen Türkiye, bölgesinde bir cephe ülkesine, hatta bir korsan devlete dönüşmüştür. Hükûmet Müslüman Kardeşler ve Hamas başta olmak üzere Orta Doğu’daki yakınlık duyduğu belli örgütlerle dostluğu ön plana çıkarmıştır. Netice olarak da Türkiye’yi Mısır, Suriye ve İsrail’de büyükelçisi olmayan, komşularıyla kavgalı, yüksek perdeden gürlüyerek herkese sataşmayı âdet edinen ama arkasını getiremeyen bir ülke yapmışlardır. Bunun neresi başarıdır?

Sayın Başbakan kendi başarısızlıklarını örtmek adına bazı saplantılarına başvurmaktan bir türlü vazgeçememektedir. Sayın Davutoğlu Mısır’ı ziyaret ettiğimiz için bizi eleştirmektedir. Oysa Mısır’daki darbeyi Hükûmetten önce biz kınadık, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz kınadık. Biz Mısır’a ülkemiz için, Türkiye-Mısır dostluğu için gittik. Tekrarlayalım: Cumhuriyet Halk Partisi heyeti olarak Mısır’da Müslüman Kardeşlerin temsilcileri de dâhil olmak üzere toplumun bütün kesimleriyle görüşmeler yaptık ve ilişkileri bir nebze olsun düzeltmek için çaba harcadık. Davutoğlu “Mısır’da bir taksiye binin, Türk diye sizden para almaz.” diyor. Doğru ama Sayın Davutoğlu’na bir uyarım var: Şu sıralarda kendisi sakın Kahire’ye gidip bir taksiye binmeye kalkışmasın. Öte yandan, bırakın Mısır’da taksiye binmeyi, Davutoğlu, zamanında bavulla para taşıdığı ve meydanlarında nutuk attığı Libya’ya ve mahvettiği Suriye’ye de gidemez, Orta Doğu’da gidebileceği çok az yer kalmıştır Sayın Davutoğlu’nun.

Dillerinden düşürmedikleri bir nokta da Cumhuriyet Halk Partisinin Suriye ziyaretleridir. El Kaide, Nusra cephesi ve IŞİD'i dünyaya Suriye muhalefeti olarak pazarlayan bir kişinin Cumhuriyet Halk Partisinin komşu ülke Suriye'ye barış getirmek için yaptığı temasları anlamasını elbette beklemiyoruz.

Ancak otobüsün egzozuyla ısınan Suriyeli kıza “Kapımızı açmasaydık o kız yaşamıyor olacaktı.” diyen Sayın Davutoğlu’nu da insafa davet ediyorum. Uluslararası hukuka uygun ve iyi komşuluk ilişkilerine yakışır bir politika izleseydin, iki yıl önce yaptığımız uluslararası konferans önerisini kabul etseydin, terörist örgütlere silah vermeseydin sadece o kız çocuğu değil, milyonlarca Suriyeli çocuk bugün ülkelerinde ve sıcak yuvalarında ana babalarının kucaklarında olacaktı. Suriye’nin iç işlerine karışacaksın, rejimini devirmek için elinden geleni ardına koymayacaksın, cihatçı örgütlere silah göndereceksin, Suriye halkının acılarına hem sebep olup hem bu acıları istismar edeceksin; ondan sonra da “Bize sığınmak isteyen Suriye halkına kucak açtım.” deyip işin içinden sıyrılmaya kalkacaksın. Savunma Sayın Davutoğlu, bu yaptığınız halkımızın engin şefkat ve asaletinden nemalanmaktır, gerçeklerden kaçıştır, ayıptır, yakışkırsızdır. Suriye halkının size hiçbir borcu yoktur Sayın Davutoğlu.

Biz nereye gitmişiz? Kardeş ülke Suriye'ye gitmişiz. Niçin gitmişiz? Orada kan dökülmesin, orada çocuklar aç kalmasın, üşümesin diye gitmişiz. Ne yapmışız orada? Lazkiye, Şam, Humus ve Halep dâhil bütün Suriye'yi gezmiş; yetkililer, halk, hatta ülkedeki Filistinli mültecilerle de görüşmüşüz. Sonra, döndükten sonra Dışişleri Bakanlığına ayrıntılı bir rapor sunmuş, izlenimlerimizi paylaşmış, önerilerimizi iletmışiz. Siz sormadan ben onu da söyleyeyim: Evet, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz Suriye muhalefetiyle de görüştük ve bundan sonra da görüşürüz, gerekirse Suriye'ye ülkemiz için, ülkemizin çıkarları için bir daha gideriz. Sayın Davutoğlu, bizim, IŞİD, El Nusra, El Kaide gibi örgütlerle işimiz, içli dışlı ilişkilerimiz olmadığı için öfkeleniyor olabilir çünkü biz onları muhatap almıyoruz, onlarla gizli ilişkiler kurup pazarlıklar yapmıyoruz.

Şimdi, sormak lazım: Yanlış bunun neresindedir? Yanlış vardır ama adresi Cumhuriyet Halk Partisi değildir, yanlışın adresi Suriye'den başlayarak Orta Doğu'nun bir cehenneme dönüşmesine yol açan bizatihi Sayın Davutoğlu'nun kendisidir, AKP hükümetleridir. Açlığa ve sefaletle mahkûm ettiğiniz Suriyeli çocukların, fuhşa sürüklenen Suriyeli kadınların, görmezden geldiğiniz Türkmenlerin, sınır kapılarında beklettiğiniz Kobani halkının, katledilmelerine sessiz kaldığınız Ezidilerin, her geçen gün rant ekonomisinin vahşi çarklarında yoksullaştırdığınız Türkiye halkının sorumlusu sizsiniz ve hâlâ bu kürsüden bize masal anlatmaya kalkışıyorsunuz. Orta Doğu'yu vatandaşlarımızın istenmediği, kaçırıldığı, rehin alındığı, hatta öldürüldüğü bir yangın alanına çevirdiniz. Bu mudur aktif, proaktif satlı diplomasi? Siz, Sayın Davutoğlu, hep bahsettiğiniz o tarihin akışında mazlumların yanında değil, korkarım zalimlerin arasında yer alacaksınız.

Bu dış politika tablosu mümtaz Dışişleri Bakanlığı teşkilatına da layık bir tablo değildir. Mensubu olmaktan daima gurur duyacağım Dışişleri Bakanlığı camiasındaki meslektaşlarıma, çalışanlarına sabırlar, Dışişleri Bakanı Sayın Çavuşoğlu'nun bizi doğru politikalarla şaşırtmasını dilerim. Dışişleri Bakanlığı 2015 yılı bütçesinin Türkiye'nin çıkarları doğrultusunda izlenecek politikalar için harcanmasını temenni ederek hayırlı olmasını diliyorum.

Grup başkan vekilleri değişti, ben de bu sabah ifade özgürlüğüne yönelik olarak başlatılan bu darbe operasyonlarını, basın özgürlüğüne yönelik olarak başlatılan bu darbe operasyonlarını kınıyorum, bunun demokratik hukuk devletine yakışmadığını düşünüyorum.

Bu düşüncelerle hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İkinci konuşmacı, Candan Yüceer.

Buyurun Sayın Yüceer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer yurttaşlarımız; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

2013-2015 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Bütçesi üzerinde grubum adına konuşmak için söz aldım.

Bir değerimiz, kıymetli ağabeyimiz, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi İstanbul milletvekilimiz, yoldaşımız Ferit Mevlüt Aslanoğlu’nu rahmetle anıyoruz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak. Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın.

Değerli milletvekilleri, oluşturulan bu bütçenin halkımızın sorun ve sıkıntılarının giderilmesinde, huzur ve refahının sağlanmasında bir umut yaratabilmesini; bu umudu, uflu vizyona dönüştürebilmesini çok isterdik ama maalesef ortada ne bir vizyon var ne bir umut var. Hani ben de yeni yıla bu kadar az günler kalmışken bunları sizlere müjdeleyerek konuşmaya başlamamı çok isterdim.

Bu üçüncü bütçemiz ama sanki daha önce hiç komisyonlarda, Genel Kurulda konuşulmamış gibi hiç ders çıkarılmamış. Hiç utanılmamış, sıkılınmamış, yine Sayıştay denetim raporları, belgeler denetime sunulmadığından dolayı Meclise getirilmedi. Yani bakanlıkların bilgi, belge, hesabı denetlenemedi. Peki, böyle olunca ben bunu özellikle, ne olursa olsun, buradan parmak çoğunluğuyla bu bütçe kabul edilse de Sayıştayın denetim raporları Meclise gelmeden bu bütçenin meşru olup olmadığını öncelikle siz değerli milletvekillerinin ve kamuoyunun gündemine sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, bütçesi üzerine konuştuğumuz Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2011 yılında kanun hükmünde kararnameyle kurulmuş bir bakanlık. Aslında sorumluluğunun ve sorunlarının büyük kısmını kadınlar oluşturmalarına rağmen adında “kadın” olmayan bir bakanlık yani kendine ait ne binası ne adı ne de yasası olan bir bakanlık, Sayın Bakanın kime ödediğini bilmediği ama ayda 765 bin lirayı tıkr tıkr ödediği kiracı bir bakanlık.

Sayın Bakan, tabii ki, milyonlarca muhtaçla, aileyle, kadınlarla, engellilerle, yaşlılarla, gazilerle, şehit yakınlarıyla ilgilendiği ve sosyal yardımlarla destek yaptığı Bakanlığının bütçesinin 2002 yılında 1 milyardan 2015 senesinde 18 milyara çıkmasıyla övünüyor ancak bu övünme boşuna bir övünme çünkü birincisi; ülkemizde sayıları hızla 2 milyonu bulan Suriyeli sığınmacılar düşünüldüğünde bu bütçe çok da büyük değil.

İkincisi; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, söylediğim gibi, 2011 yılında kuruldu. Ondan sonra, 5 genel müdürlük ve 32 daire başkanlığının eklenmesiyle ve bu on iki yıl boyuncaki enflasyon oranları göz önüne alındığında o kadar da büyük bir bütçe değil.

Üçüncüsü; hem boşuna övünüyoruz Sayın Bakan çünkü bütçesi 17-25 Aralık yolsuzluk operasyonlarında ortaya çıkan 247 milyar kadar büyük de değil, hatta deveye kulak.

Bütçede en az pay ayrılan kısım Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü. Görevi kadın ve erkeğin eşitliğinin sağlanması, kadınların sosyal, toplumsal yaşamın her alanında güçlendirilmesi, kadına şiddetin, ayrımcılığın önlenmesi olan Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün bütçesi, Sayın Bakanın söylemediği, söyleyemediği, söylemek istemediği bir yıllık ödediği kirası kadar değil. Sanırım, o kişi 38 milyon kadından daha mağdurdur. Bakan herhâlde onu söyleyince biz de öğreniriz kime ödendiğini.

Bakanlığın değişen adından da anlaşılacağı üzere, kadının güçlenmesine yönelik politikaları hayata geçirmek yerine, ailenin güçlenmesine yönelik politikalar yürütüyoruz; özü kadın olan bir bakanlığın adında kadının adının olmaması, amacı kadına şiddeti önlemek, kadını korumak olan Bakanlığın adının yasada “ailenin korunması” olarak çıkarılması.

İşte AKP'nin yerel yönetimler ve aile sempozyumları, belediyenin evlilik okulları, “güçlü aile güçlü toplum” projeleri bu aileyi güçlendirme projesinin bileşenleri olarak birer birer gündeme getirildi. “3 ya da 5 çocuk doğurun.” sözleri, nasihatleri, kutsal aile vurgusu, kadınların makamının analık, mekânının evi, ailesi olduğu sözleri, bu projenin temel politikalarını işaret ediyor.

Peki, bu kadar projeye, teşvike, nasihate rağmen, maalesef, bakıyoruz ki son yıllarda özellikle boşanmaların arttığını, evlenmelerin azaldığını görüyoruz. TÜİK raporlarına göre evlenmeler binde 6 azalmış, boşanmalar yüzde 1,6 artmış. Vatandaşa “3-5 çocuk doğurun.” diye nasihat ediyoruz ama bunun için öncelikle aile kurabilmek ve aile kalabilmek lazım. Bakın, TÜRK-İŞ'in raporlarına göre 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 1.205 lira, yoksulluk sınırı 3.926 lira, bugün asgari ücret 889 lira yani maalesef açlık sınırının altında. Şu an İŞKUR'a kayıtlı 2 milyon 644 bin işsiz var, her gün 8 kişiden 1'i muhtaç, 9,2 milyon muhtacımız var. Çalışanların önemli bölümünün bu grupta olduğunu düşünürsek Türkiye'nin hâli içler acısı, 30 milyonu yoksulluk sınırı altında, 20 milyonu açlık sınırı altında bir ülke.

Evet, bu dilim de adil bir şekilde bölüşülmüyor biliyorsunuz. Gelirin yüzde 50'sini yüzde 20'lik dilim alıyor. Yani, sosyal yardımlarla bu yoksulluğu bitirmek yerine -hak temelli istihdamı eğitim şartlı değil- yoksulluğu yok etmek yerine, tam tersi yoksulluğu yöneterek siyasi iktidarını güçlendirmek yönüne düzenlenmiş.

Afganistanlı siyasetçi bir kadın diyor ki: “Benim ülkemde kadın öldürmek kuş öldürmek gibi bir şey. Bizde kadınlar tutsak hayatı yaşıyor, erkekler için kadınlar ya evinde oturacak ya mezarda yatacak.” Aslında bizde de durum pek iç açıcı değil. Yıllara göre kaç kadının şiddete, cinayete kurban gittiğini Sayın Bakanımızın bundan önceki selefine sorduğumuzda, bize verilen, daha doğrusu verilmeyen cevapta durumun ne kadar ciddi olduğunu bu olayın ciddiyetsizliği bile yeterli açıklamak için zaten. Bakan vermiyor ama ben vereyim, 2013'te 237 kadın, 2014'ün ilk on ayında 217 kadın katledildi. Peki, siz ailenin bütün manevi yükünü, sorumluluğunu kadın üzerine yıkın, üzerine şiddet, baskı uygulayın, sonra buradan mutlu bir aile, güçlü bir aile, güçlü toplum bekleyin, bu mümkün değil. Dolayısıyla, kadına şiddet, cinayet, baskı, kadın-erkek ilişkilerinde güçlü toplum için, güçlü aile için, güçlü demokratik gelişmiş Türkiye için bir an önce aşılması gereken bir durum.

İzmir'de karakolda polisler tarafından dövülen kadına, biliyorsunuz dokuz yıl, döven polislere bir yıl ceza verildi. Siyasetçilerin zaten ayrımcı, ötekileştirici söylemlerine bizler susarsak, üstüne bunlarla zihni bir projeleri yürütmeye çalışırsak toplumsal cinsiyet eşitsizliğini gideremeyiz. Tam tersi, bu güçlü aile, güçlü toplum hikâyelerimiz, söylemlerimiz de hayal olur.

Bir yandan 3-4 çocuk diyoruz, bir yandan diyoruz ki istihdamı artıracamız; bu da çok sağlıklı değil. Çünkü bütün göstergeler bunun böyle olmadığını, çok doğumla, çok doğuran kadınla istihdamın ters orantılı olduğunu evrensel bir şekilde bizlere gösteriyor. Peki, biz çok doğur diyoruz, çalışalım, istihdam yaratalım diyoruz ama kadınların çalışmasında en büyük engel olan ucuz ve yaygın kreş sisteminin olmamasını, en büyük engeli... Neden kreş açmıyoruz? Neden aylık kreş desteği yapmıyoruz Sayın Bakan? Bunu da işin açıkçası ben merak ediyorum.

Tabii, konuşacak çok şey var, çoğunu da yetiştiremedim ama ben 14'üncü yüzyıldan -madem daha çok kadın konuştuk- bir görüşle konuşmamı sonlandırmak istiyorum. 14'üncü yüzyıl, yedi yüzyıl öncesi diyor ki:

“Erkek dişi sorulmaz muhabbetin dilinde,

Hakk'ın yarattığı her şey yerli yerinde.

Bizim nazarımızda kadın erkek farkı yok,

Noksanlık da eksiklik de sizin görüşlerinizde.”

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Üçüncü konuşmacı Müslim Sarı, Muğla Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – İstanbul. Beni Muğlalı yaptınız Sayın Başkan.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili, düzeltiyorum.

CHP GRUBU ADINA MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kalkınma Bakanlığı ve TÜİK bütçesiyle ilgili söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlar, iyi pazarlar dilerim.

Şimdi, bir ekonomik değerlendirme yapmak gerekirse şunu söylemek gerekir en baştan: Sayın Hükümet ve Sayın Hükümetin bakanları hep bir algı operasyonundan bahsediyor ya, aslında algı operasyonunun en büyüklerinden birisi ekonominin kendisinde. Çünkü buraya gelen sayın bakanlar, iktidar partisine mensup milletvekilllerimiz bu kürsülere geldiklerinde, ekonomiye ilişkin değerlendirmelerde bulunduklarında son derece güzel bir tablo çiziyorlar, çok tozpembe bir tablo çiziyorlar ama ekonomideki gerçekler bunlar değil. Burada açık bir algı operasyonunun olduğunu belirtmek isterim.

Peki, ne gerçekler? Şimdi, dilerseniz bu gerçeklerden birkaç tane örnek vereyim size:

Şimdi birincisi, Sayın Bakanım ve değerli milletvekilleri; dünyada Türkiye ekonomisine ilişkin bir Türk mucizesi yoktur. Buraya gelen sayın bakanlar, geçmiş yıl bütçelerinde de bunu söylediler ama gerçek bu değil. Bakın, cumhuriyet kurulduğundan 2002 yılına kadar devletin resmî rakamları üzerinden Türkiye'nin büyümelerini toplayıp o yıla bölseniz yüzde 5 rakamını bulursunuz. Bakınız, bunun içinde savaşlar var, krizler var, çok partili hükümetler var yani istikrarsız hükümetler var, ekonomi yüzde 5 büyümüş.

Şimdi siz istikrarınızla övünüyorsunuz, istikrarlı bir Hükümet olduğunuzu söylüyorsunuz, büyük büyüme mucizeleri gerçekleştirdiğinizi söylüyorsunuz ama 2003 yılından bugüne kadar Türkiye'nin büyüme ortalamaları yüzde 4,7; 4,8. Dolayısıyla, tarihsel olarak Türkiye ekonomisinin büyümesinden daha az büyüme gerçekleştirmişiz. Bunlar devletin resmî rakamları.

İkincisi: Büyüme oranlarımız düşüyor arkadaşlar. Bakınız, Türkiye, krizden sonraki birkaç büyüme yılını dışarıda bırakırsak son üç yılda ortalama yüzde 3,3 büyümüş.

Yani bir yandan tarihsel ortalamalarımızın altında büyüyen bir ekonomi var son dönemde; ikincisi, son dönemde büyüme oranlarında da potansiyelimizin çok çok aşağıya indiği bir durumla karşı karşıyayız. Üstelik Türkiye'nin, gelişmekte olan ülkelerle, kendileriyle karşılaştırılabilecek diğer ülkelerle karşılaştırıldığında da performansının düştüğünü görüyoruz, ayrıştığını görüyoruz.

Bakınız, bir rakam vereyim: 2003-2007 döneminde -yani küresel likiditenin bol olduğu dönem- Türkiye ekonomisi 6,9 büyümüş. Gelişmekte olan ülkeler, Türkiye'ye benzeyen ülkeler kaç büyümüş? Yüzde 7,6. Yani neredeyse Türkiye, gelişmekte olan ülkelere yakın büyümüş. Ancak, krizden sonraya baktığımız zaman -2008-2013- Türkiye'nin büyümesi yüzde 3,3'e düşmüş. Gelişmekte olan ülkelerin büyümesi de düşmüş 5,4'e ama Türkiye'nin büyümesi, gelişmekte olan ülkelerin büyümesinden daha fazla düşmüş. Bu, Türkiye hızla ayrılmaktadır gelişmekte olan ülkelerden yani Türkiye'ye özgü bir yapısal ekonomik problem olduğu anlamına gelmektedir. Bunları belirleyelim.

OVP hedefleri gerçekçi değil. Sanki dünyada hiçbir şey değişmiyormuş gibi, geçen senelerdeki OVP'lerde olduğu gibi bu seneki OVP de 4, 5, 5 büyüme hedeflerini koyuyor: 4, 5, 5. Önceki OVP'ye bakıyorsunuz, 4, 5, 5. Dünyada hiçbir şey değişmedi, dünyada hiçbir şey yok, her şey aynı. Biz bu OVP hedeflerini koyabilmek için gerçeklikle bağı kopmuş OVP hedefleri koyuyoruz. Dolayısıyla, büyümeye ilişkin iyi bir tablo yok.

Buna bağılı olarak arkadaşlar, işsizlik rakamları artıyor. Bu, gayet normal. Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkede, genç nüfusun olduğu bir ülkede, her yıl 500 bin, 600 bin insanın istihdam havuzuna girdiği bir ülkede işsizliği sabit tutabilmek için bile ekonominin en az 4,5-5 büyümesi lazım. Şimdi, büyüme oranlarımız yüzde 3'lere inince işsizlik oranlarımız da artıyor. Geçen senenin sonbaharından itibaren, 2012'nin sonbaharından itibaren bir trend değişikliği oldu işsizlikte, işsizlik yeniden çift haneli rakamlara doğru gidiyor. Benim iddiam, bu sene işsizliği çift haneli rakamlarla bitireceğimiz ve bundan sonraki birkaç sene de işsizliğin çift haneli rakamlara takılı kalacağıdır. Çünkü önümüzde ekonominin sıfır ile 3 arası büyüyeceği birkaç yıl var. Türkiye ekonomisinin buna hazırlıklı olması lazım. Toz pembe hayalleri bir tarafa bırakıp, ekonominin bu gerçeklerini görüp ona göre tedbir almak lazım.

Enflasyon, bu Hükûmetin en başarısız olduğu alandır. Yüzde 5 enflasyon hedefine bugün hiç kimse inanmıyor, geçmiş dönemde inanılmadığı gibi. Merkez Bankasının kendisi bile koyduğu hedeflere inanmıyor ama ısrarla ve inatla yüzde 5 enflasyon hedefini gerçeklikle bağı kopmuş bir biçimde bu toplumun önüne getiriyorsunuz, sunuyorsunuz. Bugün enflasyon neredeyse çift haneli rakamlara yakındır. Petrol fiyatlarının düşmüş olması bile bunu değiştirmeyecek. Önümüzdeki döneme ilişkin enflasyon hedeflerini tutturmak imkânsızdır. Daha bugünden bunu bu kürsüden söylemek mümkündür. Enflasyon hedeflerinin tutmayışı tek başına Merkez Bankasının sorunu değildir, Hükûmet ve Merkez Bankası enflasyonu ortak belirlir. Dolayısıyla, hedeflerde bir sapma varsa bunun yükü Merkez Bankasına atılamaz. Bu, Hükûmetin ve Merkez Bankasının ortak ve açık başarısızlığıdır.

Cari işlemler açığı... Cari işlemler açığında kısmi bir iyileşme var gibi görünüyor ama arkadaşlar, cari işlemler açığının millî gelire oranında yüzde 5 rakamı bile Türkiye gibi ülkeler için çok yüksektir çünkü Türkiye gelişmekte olan bir ülkedir, Türkiye kırılganlıkları olan bir ülkedir. Bakınız, önümüzdeki bir yılda 230 milyar doların üzerinde bir dış finansmana ihtiyaç var bu ekonomide. 175-180 milyar dolar borcun vadesi geliyor, bir yıldan kısa vadeli. Bunu nasıl ödeyeceğiz? Ya cebimizden çıkartıp ödeyeceğiz ya yeniden borçlanarak ödeyeceğiz. Artı, 50 milyar dolar civarında bir cari işlemler açığı veriyoruz, bunu da finanse etmek zorundayız ve giderek pastanın küçüldüğü bir yerde, ödünç verilebilir fonların daraldığı bir yerde, millî gelirinin yüzde 25'inin üzerinde bir dış finansmanı bulmak zorunda olan bir ekonomiden bahsediyoruz. Bu ekonominin bu tablosu, Türkiye ekonomisini kırılgan yapmaktadır.

Şimdi, böyle bir tablo varken bu bütçenin nasıl tasarlanmasını beklersiniz değerli arkadaşlar, nasıl bir bütçe olmalı? Türkiye'nin önünde, büyüme oranlarının düştüğü, işsizlik oranlarının arttığı, dış kırılganlıkların yüksek kaldığı, hayat pahalılığının yani enflasyonun yüksek olduğu bir tablo varsa o zaman siz bütçeyi nasıl tasarlayacaksınız? Bu bütçenin, bu konjonktürü, bu sorunları görmesi, anlaması ve ona göre kendini dizayn etmesi gerekirdi, Hükûmetin buna bakarak bütçeyi buna göre düzenlemesi gerekirdi. Yani, bu bütçe, büyüme dostu bir bütçe olmalıydı; yani, bu bütçe, istihdam dostu bir bütçe olmalıydı; yani, bu bütçenin geniş toplumsal kesimlerin, işçilerin, emeklilerin, memurların ekonomide üretilen mal ve hizmetlere talep yaratmasına uygun bir biçimde, onların gelirlerini artıran, onlara daha fazla satın alma gücü veren bir bütçe olması gerekirdi; yani, genişletici bir bütçe olması gerekirdi ancak önümüzdeki bütçenin böyle olmadığını görüyoruz. Bu bütçe, tam tersi, daraltıcı bir bütçe çünkü bu bütçede gelir kalemlerindeki artış hızı, gider kalemlerindeki artış hızından fazla. Yani, giderler enflasyonun altında, gelirler ise enflasyon artı büyüme kadar artırılmış.

O hâlde sormak gerekiyor: Ekonomide böyle bir tablo varken ve bunu herkes görüyorken, bunu muhalefet partisi milletvekilleri görüyorken iktidar partisi milletvekilleri ya da bu bütçeyi hazırlayan sayın bakanlar görmüyor mu, onlar bunun farkında değil mi? Evet, farkındalar, görmüyor olduğunu söylemek safdillilik olur, farkındalar, onlar da bu ekonomik gerçekliğin farkındalar.

Peki, neden, niçin bütçe böyle dizayn edildi? Niçin bütçede yatırım harcamaları düşüyor bir sonraki sene? Niçin devlet daha az yatırım harcaması yapacak? Niçin bu ülkede kamu çalışanları enflasyon artı büyümenin altında bir zamla, yüzde 8,6'yla yani personel harcamalarındaki artışın enflasyon artı büyümenin altında tutulduğu bir bütçe var önümüzde? Çünkü, Hükûmet şunu yapmaya çalışıyor, diyor ki: “Bizim önümüzdeki bir yılda 230 milyar dolar dış finansmana ihtiyacımız var. Pasta da giderek küçülüyor, ödünç verilebilir fonlar da giderek küçülüyor, o zaman ne yapacağız? O zaman bir tercih yapacağız, diyeceğiz ki yabancı sermayeye, Türkiye’ye para getirenlere, Türkiye’ye para getirmeye devam etsinler diye sermayeyi kediye yüklemeyin demek için, Türkiye’ye para getirmeye devam edin demek için -yabancılar sinyal veriyoruz biz aslında, yabancı sermayeye sinyal veriyoruz- ey yabancı sermaye, Türkiye’ye para getirmeye devam edin. Kırılğanlıklarımız çok yüksek ve kırılğanlıklarımızın yüksek olduğu bir yerde bir de kamudan kırılğanlık yaratmayacağız. Kamuyu kısacağız, kamuyu sıkacağız, bir fazla yaratacağız, borcumuzun millî gelire oranını aşağıya çekeceğiz ve biz daha az riskli bir ülke olacağız.”

Yani, tersinden baktığımız zaman, aslında, Türkiye’deki kırılğanlıkların ve risklerin itirafıdır. Türkiye artık istikrar programları uygulayan bir ekonomi olamaz. 2001’de, 2005’te, 2006’da bunlar anlamlıydı ama 2014 yılına geldiğimiz bu noktada bunlar anlamlı değil. Türkiye, kendi yapısal sorunlarını merkezine alan bütçeler bulmalı, yapısal sorunları için kaynak yaratacak bütçeler oluşturmalıdır diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Buldan, bir söz talebiniz var, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan’ın, HDP Grubu olarak, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’a ağabeyinin vefatı nedeniyle başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması

PERVİN BULDAN (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP Grup Başkan Vekili Sayın Mustafa Elitaş’ın ağabeyi Ahmet Elitaş’ın vefatından dolayı Halkların Demokratik Partisi olarak başta merhum Ahmet Elitaş’a Allah’tan rahmet, Elitaş ailesi ve AKP camiasına da başsağlığı dileklerimizi iletiyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gök.

5.- Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, CHP Grubu olarak, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’a ağabeyinin, Bursa Milletvekili Tülin Erkal Kara’ya annesinin ve İstanbul Milletvekili Bihlun Tamaylıgil’e annesinin vefatları nedeniyle başsağlığı dilediklerine ilişkin açıklaması

LEVENT GÖK (Ankara) – Biz, dün, Sayın Elitaş’ın bu acısını paylaşmıştık ama bugün televizyonlardan izleyenler açısından da ve bizi izleyen yurttaşlarımız açısından da bilgilendirmek isterim. Biz de, bugün, Sayın Elitaş’ın ağabeyinin kaybından dolayı üzüntümüzü Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak tekrar paylaşıyoruz; AKP Grubuna ve Elitaş ailesine başsağlığı diliyoruz.

Yine, AKP Grubundan bir arkadaşımızın da bir yakını hayatını kaybetmişti, ona da başsağlığı diliyoruz.

Aynı zamanda, İstanbul Milletvekillimiz Bihlun Tamaylıgil’in de annesi dün vefat etmişti, bugün onun da cenazesi var, ona da Allah’tan rahmet diliyoruz.

Bütün milletvekillerimizin acılarını paylaştığımızı ifade ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/978) (S. Sayısı 656 ve 656'ya 1'inci Ek) (Devam)

2.- 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2013 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 157 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/949, 3/1575, 3/1576, 3/1577, 3/1578, 3/1579) (S. Sayısı: 657) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) KALKINMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Kalkınma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kalkınma Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Dördüncü konuşmacı Nurettin Demir, Muğla Milletvekili.

Buyurun Sayın Demir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim.

Ben de sözüme başlamadan önce, Elitaş ailesine başsağlığı diliyorum.

Mevlüt Aslanoğlu’nu sevgi, saygı ve hasretle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine söz aldım. Öncelikle, yüce heyetinizi, bizi televizyon başında izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Yürütülen faşizan baskıyı, özellikle -hangi düşünceden, hangi görüşten olursa olsun- basına karşı yapılan bu diktatöryal baskıyı kınıyorum. 17-25 Aralık olaylarını, yolsuzluk çetesiyle mücadeleyi gündemden düşürme gayretlerinden bir tanesi olduğunu burada belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, bütçe görüştüğümüz bu hafta önemli günlerin olduğu bir hafta. Özellikle, bütçe hakkındaki görüşlerime başlamadan önce, bu haftanın Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası olduğunu hatırlatmak isterim. Özellikle ithal mallarının ülkemizi sardığı bir zamanda yerli malı kullanımı konusundaki çabalar artırılmaktadır. Yabancı isim altında piyasayı kaplayan malları, bunlarla mücadele etmeyi, Hükümet, Türkçeyle yapamayacağını anladığı için Osmanlıca, Farsça, Arapçayla mücadele edecek gibi geliyor, gidişat bunu gösteriyor.

Ben, kısaca, bütçeyle ilgili bir değerlendirmede bulunmak istiyorum. Bu bütçe, biliyorsunuz, açık bütçe. 1950’den bu yana yapılan açık bütçe uygulamaları, Türk halkının belini kırmış ve Türk milletini iflasa sürüklemiştir. Açık bütçe uygulamaları sonucunda, Türk halkının cebinden parası, sofrasından yiyeceği alınmıştır, Türk halkı borç batağına sokulmuş, yoksullaştırılmıştır. Açık bütçe, Anayasa’mızın 5’inci, 35’inci ve 166’ncı maddelerine açıkça aykırıdır, dolayısıyla bu bütçe desteklenmemelidir, reddedilmelidir. Bu durumun düzeltilerek denk bütçeye dönülmesi, halkımızın ezilmesine son verecektir.

Biraz önce Sayın Başkanın, Muğla Milletvekili olarak ifade ettiği Müslim Sarı kardeşimiz de daraltılmış bütçenin Türkiye’nin önünü açmayacağını güzel bir şekilde açıklamıştı. Denk bütçeyle Atatürk döneminde on beş yılda dünya yıldızı olan cumhuriyet ekonomimiz bugünkü bütçeye çok uzaktır. Bugün, kalkınmada arzu ettiğimiz başarılarla, rakamlara ulaşabilmek için denk bütçeyi yeniden gündeme getirmeliyiz. Çünkü bu bütçe, zenginden, varsıldan, sermayeden yana bir bütçedir, çiftçinin, işçinin, emeklinin, kadınların, yoksulun bütçesi değildir. Denk değil, açık bütçedir. Bilime ve Anayasa’ya aykırıdır.

Ben GAP'la ilgili de belirtmek istiyorum. Biliyorsunuz, 9 ilimizi kapsıyor; Siirt, Diyarbakır, Batman, Adıyaman, Gaziantep, Kilis, Mardin, Şırnak ve Şanlıurfa'yı kapsayan Güneydoğu Anadolu Bölgemiz GAP bölgesidir ve Türkiye pamuk üretiminin yüzde 58'inin, kırmızı mercimeğin yüzde 98'inin, Antep fıstığının yüzde 85'inin, arpa, durum buğdayının ve mısırın da önemli üretim alanıdır. Türkiye'de sulanabilir toplam alan olan 8,5 milyon hektar tarım arazisinin 5,9 milyon hektarı yani yüzde 70'e yakını sulamaya açılmıştır ancak 2,6 milyon hektar alan hâlâ sulamaya açılmamıştır. Sulamaya açılmayan tarım arazisinin 1,39 milyon hektarı GAP'ta bulunmaktadır yani suya kavuşamayan arazinin yarısından fazlası hâlâ GAP'tadır.

GAP projesi, genelde elektrik ve sulama projesidir. Elektrikte yüzde yüze ulaşılmış ancak sulamada ortaya konulan hedef yüzde 20'lere bile ulaşmamıştır. Tamamlanan 16 barajda tutulan su, araziye verilmemektedir. Yani su var ama şebeke yok. Oysa, bu arazinin tamamının sulanabilmesi, Türkiye'nin tarımsal üretimini 2 katına çıkaracaktır. GAP yatırımlarını tamamlamak için bir yetmiş sene daha gerekmektedir. Evet, GAP projesi büyümektedir ama kalkınmamaktadır. GAP, aynı obez bir çocuk gibi –Sayın Bakan da “Büyüyoruz.” diyor- evet büyüyor, obez büyüyor ve bu obez çocuk hastalıklara maruz kalacak, tansiyonu olacak, kalp hastası olacak, gelişemeyecektir; kalkınmamaktadır, kalkınma ve gelişme göstermemektedir, içi kof olarak gelişmektedir.

Şimdi, bu durumda, Türkiye genelinde olduğu gibi GAP bölgesinde de AKP sınıfta kalmıştır maalesef. Soruyorum: AKP, GAP konusunda ne yapmıştır? Umut tacirliğini sürdürmektedir, bölge insanını umutlandıran projeyi bitirmek yerine, sürüncemede bırakmaktadır, “ülke ekonomisi için can damarı” denilen projeyi hayata geçirmeyerek âdeta ekonominin can damarını kesmiştir.

Peki, neden böyle olmuştur? Çünkü, AKP'liler daha fazla rant yiyebilecekleri projelere yönelmektedir ve bunları ortaya koymaktadır; üçüncü hava limanı, üçüncü köprü, Topçu Kışlası, Galataport gibi. Çünkü, AKP'nin fitratında ülke ekonomisinin kalkınması değil, kendi yandaşlarını kalkındırmak var. Bu yüzdendir, kalkınmaya dönük reel sektör yatırımları değil, konut, inşaat ve hizmet sektörü yatırımları önceliğidir.

Bakın, eğer GAP yapılsaydı, bölgede işsizlik oranında düşme görülebilirdi. Bölgede işsizlik, Türkiye ortalamasının yaklaşık yüzde 5 puan üzerindedir; bölgede yer alan Batman'da 23,4'le en yüksek rakamları göstermektedir. Maliye Bakanının kulakları çınlasın. Tabii ki mum dibine ışık veremezmiş. Mardin, Siirt, Şırnak yine aynı şekilde.

Sözlerimi tabii ki bitirmeden önce, özellikle GAP'la ilgili bölgede birçok sosyal sorunun olduğu ve kentleşmeyi artıracakları, yeni bir eylem planının yapılacağı iddiasında bulunuyor Sayın Bakan. Ama, baktığımızda, büyükşehirlerle, özellikle Şanlıurfa, Muğla gibi yeni büyükşehirlerle genel bütçeden ayrılan pay o kadar düşük ki -yüzde 6,5'larda olan Muğla'nın payı, bugün ÖTV ve diğer giderleri kesildiğinde yüzde 4,5'e düşmekte- hem Şanlıurfa hem de Muğla'nın parası iyice azalmakta, yatırım yapamamakta ve boğuşmaktadırlar.

Dolayısıyla, bu vesileyle, ben saygı ve selamlarımı iletmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Beşinci konuşmacı Ensar Ögüt, Ardahan Milletvekili.

Buyurun Sayın Ögüt. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Doğu Anadolu ve Konya Ovası projeleri üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygılarımla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, merak ediyorsunuz, elimde ne var, biraz sonra açıklayacağım. Ancak, ben bu kürsüye gelmeden önce, bütçe konuşması yapmadan önce Ardahan'da 5 bin kişiyle bir anket yaptık. Bu anket sonucunda da neler konuşacağımı halk belirlediği için, burada onları konuşacağım.

Bir kere, Sayın Bakanım, Doğu Anadolu'nun ve Ardahan'ın kalkınması için -sayıyorum kısa kısa, sonra ana konuya geleceğim- eğitime önem vermemiz lazım. Öğretmenlerimizin lojmanları yok, yeterli derecede öğretmen yok, uzman öğretmen yok ve öğretmen atamalarını istiyoruz. Öğretmenlere lojman yapılsın. Ayrıca öğretmenlere ve doktorlara, memurlara batıdaki çalışanlardan daha fazla, yüzde 25 ücret farkı verilsin ki Doğu Anadolu'da insanlar dursun. Yoksa Doğu Anadolu'da insanlar durmuyor.

İkincisi, hastanelerimizde beyin cerrahi, kalp cerrahi, hatta anjiyo tesisleri, üniteleri bile yok. Bunların mutlak surette kurulması lazım Doğu Anadolu'nun kalkınması için.

Daha sonra, Kars-Tiflis demir yolumuz var. Kars-Tiflis demir yolu İpek Yolu'nu bağlıyor. Kars-Tiflis demir yolunun mutlak surette bitirilmesi lazım ve Ardahan'da lojistik tesisler, antrepolar yapılması gerekir. Çıldır-Aktaş Kapısı'nın en geç nisan ayında açılması lazım. Çünkü, Çıldır-Aktaş Kapısı açıldığı zaman Azerbaycan'la kara yolumuz oluyor.

Doğu Anadolu ve Ardahan'ın kalkınması için Doğu Anadolu'daki çiftçilerimizin banka borçlarındaki faizler silinip anaparayı beş yıla yaymamız lazım. Çünkü, çiftçimiz ve esnafımız hakikaten sıftah yapmadan dükkânını kapatıyor, esnaf perişan bir durumda. Doğu Anadolu'daki esnaftan ÖTV ve KDV alınmasın, verginin de yüzde 50'si alınsın. Zaten kimse vergi ödeyemiyor, dükkânını sıftah yapmadan kapatıyor insanlar. Bu anlamda siz Doğu Anadolu'yu kalkındırmak istiyorsanız esnafa kolaylık getirin, vergisini azaltın.

Doğu Anadolu'yu kalkındırmak için, çalışmalarımızın devamı için ve Ardahan'ın kalkınması için mutlak surette Ardahan'a havaalanı yapılması lazım. Niye havaalanı? Çünkü Ardahan'a yapılacak havaalanı hem ulusal hem uluslararası havaalanı oluyor; Gürcistan'ın, Ermenistan'ın da faydalanacağı bir havaalanı olduğu için Ardahan'ın kalkınmasında daha büyük faydası olacaktır.

Sınır ili olan Ardahan'ımızın kalkınması için Gürcistan'dan Ardahan'a yetecek kadar mazot serbest edilmesi lazım. Mazot 4.600 lira, Gürcistan'da 2.000 lira. Bu anlamda, Ardahan sınır ilidir, hakkı vardır. Mutlak surette çiftçilere, oradaki esnafın kazanması için, Ardahan'a yetecek derecede mazotun serbest bırakılması gerekiyor.

Sayın Karayolları burada. Sayın Bakanım, Göle, Posof, Damal, Hanak ve Çıldır'ın duble yolları bitmiyor. Sayın Bakan, bütçeyi yapıyorsunuz, parayı göndermiyorsunuz. Orada inşaat altı veya yedi ay; altı yedi ay içerisinde inşaat var, siz parayı sonbaharda gönderiyorsunuz. Allah aşkına, siz parayı kışın gönderin ki oradaki yollar bitsin. Sayın Bakanım, bu yolların bitmesi için bir an evvel devreye girin, yoksa, bu yollarda çok kaza oluyor, çok sayıda insanımız ölüyor.

Bu anlamda...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, duyuyorsunuz değil mi Ensar Bey'i?

ENSAR ÖĞÜT (Devamla) – Tabii.

Bir şey daha söyleyeyim Sayın Bakan, iyi şey yapın bunu.

Doğal gaz, arkadaşlar, Posof'tan geliyor, Damal, Hanak, Çıldır, Göle'den geçiyor, Ardahan'dan geçiyor, Yunanistan'ı ısıtıyor ama Posof'a, Damal'a, Çıldır'a, Göle'ye, Hanak'a -Ardahan'a yeni verildi- bu ilçelere verilmedi. Eğer Posof başta olmak üzere bu ilçelere doğal gaz verilmezse, samimi söylüyorum, TANAP projesi Ardahan'dan geçmeyecektir, engelleyeceğiz, bunu da bilmenizi istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Doğu Anadolu'nun ve bölgemizin kalkınması için -zamanımız kalmadı ama-şunu söyleyeyim: Çıldır'da adliye kapatıldı, Damal'da adliye kapatıldı. Bu adliyelerin geri verilmesini, Çıldır'a hastane kurulmasını istiyoruz; Göle'de askerî tesislerin mutlak surette geri gelmesini istiyoruz; Göle'de Orman Müdürlüğü'nün geri gelmesini istiyoruz.

Göle’de Dereyolu ve Himisker diye bizim köylerimiz var. Bu köylülerin tapuları yok, arazileri yok. Millet orada destek alamıyor. Bunların da arazilerinin verilmesi lazım; Türkiye genelinde asgari ücretin 1.800 lira olması lazım; emeklilerin insanca yaşaması için ücretlerinin artırılması lazım; engellilere ücret verilmesi lazım ve üniversite mezunlarına mutlak suretle iş sahası verilmesi lazım.

Şimdi, gelelim buraya. Değerli arkadaşlar, Doğu Anadolu ve Güneydoğu’nun kalkınması için... Bakın şu resimlere, bu resimleri gördünüz mü? Bu resim ne biliyor musunuz Sayın Bakan?

PERVİN BULDAN (İğdır) – İğdır yaylaları.

ENSAR ÖĞÜT (Devamla) – Bir de bu resim var. Bu resimler, arkadaşlar, Posof’ta çekilmiş resimlerdir, yabancı ülkelerde değil, Posof Yeniköy’de. (CHP sıralarından alkışlar) Evet, bu resimlerdeki otlardan yiyen hayvanların yani dağda otlayan, çiçeği yiyen, kekiği yiyen hayvanın etini ben size getirdim, burada kavurma olarak ikram edeceğim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – İnekler özgür mü? İnekler özgür ama insanlar değil.

ENSAR ÖĞÜT (Devamla) – Evet, Adnan ağabey, doğru.

Bakın, değerli arkadaşlar, ben bir şey daha söyleyeceğim. Bakın, bu etten bu kavurma yapıldı yani o merada otlayan hayvanın eti bu. Bu ette ne var biliyor musunuz, bu ette omega 3 var, omega 6 var, omega 9 var. Bizim anamızı ağlattı bu doktorlar “Kırmızı et yemeyin, kolesterol olur...” Bakın, Profesör Canan Karatay’la görüştüm, teşekkür ederim, “Kırmızı ette, meradan yiyen hayvanın etinde kolesterol yok, omega 3, omega 6, omega 9 var.” dedi. Diğer, yapay beslenen hayvanların etinde hiçbir şekilde omega 3 yoktur. Bize tavuk ve balık yedirdiler. Çiftlikte beslenen balıklarda da, tavuklarda da bu etten daha fazla kolesterol var. Ben kendimde denedim, her sabah, Ardahan’dan getirdiğim tereyağı ve yumurtayı yedim, eti yedim, altı ay sonra doktora gittim, kolesterol ölçturdüm, aynı çıktı yani kolesterol yok. Bu kırmızı etin düşmanlarına şunu söylüyorum: Köylümüzün kalkınması için, çiftçimizin kalkınması için, kırmızı etin gelişmesi için köylümüze imkân verin, köylümüze gerekli şekilde destek verilsin, köylümüz kalkınsın. Doğu Anadolu kalkınırsa Türkiye kalkınır, Türkiye beslenir. Omega 3 değeri olan insanların beyni gelişir, beyni gelişen insanlar daha çok kalkınır, kalkınan bir ülke olur. Türkiye’de insan başına yılda 12 kilo et düşüyor, Amerika’da 125 kilo et düşüyor. Amerika mı zengin Türkiye mi zengin?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ensar, Bakana bir ikram et etten; tadını alsın da ona göre davransın.

ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) – İkram edeceğim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yedir onlara bir, yedir.

BAŞKAN - Sayın Öğüt... Sayın Öğüt, lütfen...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Meclis Başkanına da ver, Meclis Başkanına.

BAŞKAN - Altıncı konuşmacı, Mehmet Volkan Canalıoğlu, Trabzon Milletvekili...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Başkanım, bir dakika dur, merasim var. Size de gelecek et şimdi.

BAŞKAN - Lütfen, Sayın Öğüt... Sayın Öğüt, lütfen, ikramınızı kulislerde yapar mısınız?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, bir kamu hizmeti ifa ediyor, Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Öğüt, rica ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir kamu hizmeti ifa ediyor şu anda.

ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) – Arkadaşlar, eti görüyor musunuz? Kıpırmızı et.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Görüyoruz, görüyoruz.

BAŞKAN - Sayın Ögüt, konuşmanızı yaptınız, lütfen...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Ögüt, vejetaryenler Meclisi basacak şimdi!

BAŞKAN - Sayın Canalıoğlu, buyurun.

Buyurun Sayın Canalıoğlu, lütfen... (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Kalkınma Bakanlığının 2015 yönetim bütçe kanunu tasarısı üzerinde Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen çok değerli vatandaşlarımızı saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi, sözlerime başlamadan önce her zaman, her bütçede söylüyorum, bu bütçede de söylemek durumunda olduğumu hissediyorum. Şimdi, iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımızdan ön sıradaki arkadaşlarımız var, arka taraf tamamen boş. Nusret Bey bir tek arkada, hemşehrim orada, benden sonra konuşacağı için.

Değerli arkadaşlar, şimdi şunu söylemek istiyorum: Geçende de anlatmıştım, hatırlayınız: Bir panelde konuşmacı konuşuyor ve çıkıyor kürsüye, bakıyor ki salonda bir kişi var, diyor ki: “Hemşehrim, ne bekliyorsun? Sen de gitseydin de ben de konuşmasaydım.” Salondaki arkadaş da diyor ki: “Hemşehrim, senden sonraki konuşmacı da benim.” Şimdi, bu arkadaşlarımız bizden sonraki konuşmacılar olduğu için burada bekliyorlar ama gene de onlara teşekkür ederiz. Böylesine önemli bir gündemde arkadaşlarımız salonları boş bırakıyorlar.

Şimdi, öncelikle, Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi’ne girmeden önce şunu söylemek istiyorum: Değerli arkadaşlar, DOKAP bölgesi Doğu Karadeniz’de Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane ve Bayburt illerimizi kapsıyor ve toplam nüfusu 2 milyon 629 bin 267. Bakanlığın ifadesi, tekrar hatırlatmak istiyorum: Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi’nin temel amacı ve hedefi, Doğu Karadeniz Bölgesi’nde sürdürülebilir ve katılımcılık ilkeleri doğrultusunda bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarının giderilmesi, bölge ölçeğinde ana program ve projeler hazırlamak, bunları uygulamak ve uygulamak, kurumlar arası koordinasyonu sağlamak amacını güdüyor. Bu maksatla da Devlet Planlama Teşkilatı ile kısa adı “JICA” olan Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı tarafından DOKAP ana planı hazırlandı.

Değerli arkadaşlarımız, Sayın Bakan; bu plan ne zaman hazırlandı çok iyi hatırlayınız? 2000 yılında hazırlandı. Bunu hazırlamadaki temel hedef şuydu: 2001-2005 döneminde nüfus kaybının durdurulması, 2011-2020 döneminde ise iç göç veya geri dönüşü sağlamaktı yani nüfusu bölgede tutmak, geliştirmek ve çoğaltmaktı ve 2020 hedefinde de nüfusun 3 milyon 447 bin olarak belirlenmesi ve burada tutulması hedeflenen nüfusun da olduğu yerde, göç vermeden barınmasını sağlamaktı. Bunun paralelinde, verimli toprakların tarımsal kullanım için korunması, orman alanlarının mümkün olduğunca ağaç dışı ürün üretimine açılması, kentleşmenin verimli tarım toprakları dışında gerçekleştirilmesi ve mera kullanımının iyileştirilmesi hedeflenmişti. Ulaşım sisteminde temel ilke ise kara yolu, demir yolu, hava yolu ulaşım sistemlerinin birbirini destekleyecek şekilde entegre edilmesi isteniyordu. Bir başka hedef ise kıyı kesiminde kentleşmenin planlı bir şekilde Rize, Trabzon, Giresun gelişme koridorunda geliştirilmesi ve Ordu kenti etrafında oluşturulacak bir kalkınma odağında öngörülmesi hedefleniyordu. Üç senaryo şeklinde gerçekleştirilen bu ana planda birinci dönem olan 2001-2005 yılları arasını, ikinci dönem 2006-2010 yılları arasını, üçüncü dönem ise 2011-2020 arasını, Sayın Bakanım, kapsıyordu.

Şimdi, Sevgili Bakanım, bu dönemlerde planlanan hiçbir şey gerçekleşti mi? Şimdi onu açıklayayım, gerçekleşti mi, gerçekleşmedi mi. Bu DOKAP ana planı, Japonlara hazırlatılan ve Devlet

Planlama Teşkilatı koordinasyonunda olan bu plan 2000 yılında tamamlanmış ve birtakım verileri ortaya koymuş -benim bazılarını özetlediğim şekilde ortaya konulmuş- ve 8 ciltten oluşmuştu. 2000 yılında tamamlanan bu plan ne yazık ki raflara konulmuş, tozlu raflarda, orada bekliyor.

Bakan biraz sonra çıkıp diyebilir veya benden sonraki konuşmacı arkadaş, iktidar partisi diyebilir “Bunu yaptık, şunu yaptık.” Ne yaptığımızı açıklayayım. Gelineen noktada TR90 başlığında toplanan 6 ilimizde işsizlik nedeniyle göç vermeye devam edilmiş -sözde göç olmayacak, olduğu yerde bulunacaktı- ve bölgede işsizlik oranı yüzde 7,5’a yükselmiş, yine TÜİK’in verilerine göre hesaplanan gelire dayalı yoksulluk sınırı TR90 illerinde 2006-2011 yılları arasında 420 binden 490 bine çıkarak 72 bin kişi de yoksullaşmıştır, bu TÜİK’in verileri ama bunun aslında daha da yüksek olduğunu bölgede gezerseniz, bölgeye giderseniz görürsünüz yani yoksulluk oranı yüzde 17,14 oranında artmıştır. Enerji, tarım, eğitim, ulaşım, denizcilik ve turizm gibi birçok sektörde bölgenin kalkınmasını amaçlayan DOKAP’ın içerdiği 53 projeden hayata geçirilen olmamıştır. Bir tek kara yolunu diyebilirler, “Duble yol yaptık.” diyebilirler, duble yolun da ne zaman, kimin tarafından başladığı bellidir. Başlatanlara ve bitirenlere de teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Doğu Karadeniz Bölgesi, değerli arkadaşlar, uzun yıllar ihmal edilmiştir; bu bir gerçek, kaçınılmaz bir gerçek ve Doğu Karadeniz Bölgesi’ni devlet, artık ciddi olarak ele almalıdır ve bunu bir devlet politikası hâline getirmeli; bu, sözde değil, özde, eylemde kendini göstermelidir.

Ulaşımında henüz Sarp ve Samsun arasında demir yolu başlamamıştır. Proje aşamasında olduğu söyleniyor, gerçek veriler ortaya konulup burada bize açıklayıcı bilgiler verilmiyor ve Samsun-Sarp arası demir yolu mutlaka yapılmalı, Kafkaslara açılmalıyız; yetmez, aynı zamanda sahilden iç kısımlara demir yolu bağlantısı yapılarak kara yoluna paralel olarak devam ettirilmeli ve bu GAP’a ve Doğu Anadolu Bölgesi’ne bağlanarak ticaret hacminin, ulaşımın etkin bir şekilde sağlanması gerekiyor. Ve, bizim turistik ürünlerimiz birbirine entegre edilmedi. Her il kendi imkânları içerisinde bir şeyler yapmaya çalışıyor fakat ne yazık ki o da yarım kalıyor.

Şimdi, pek çok şeyleri sıralamadan çabuk geçmek istiyorum, sürem daraldı görüyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Bakana teşekkür ediyoruz, şöyle: 2012’den itibaren DOKAP bütçesine her yıl artarak para konmuş. Örnek: 2012 bütçesine baktığımız zaman 4 milyon 108 bin TL ödenek konmuş ama bu ödeneğin yalnızca 691.982 TL’si harcanmış arkadaşlar, harcanamayan 3 milyon 416 bin 018 TL geride kalmış. 2013 bütçesine 23 milyon 719 bin ödenek konmuş, 3 milyon 759 bin 920 TL harcanmış, 19 milyon 959 bin 080’i harcanmamış. 2014 yılı bütçesine 59 milyon 278 bin TL ödenek konmuş, bu ödeneğin 6 milyon 106 bin 679’u harcanmış, 53 milyon 171 bin 321 TL ödenek geriye kalmış, harcanmamış.

Sayın Bakan, şimdi soruyorum: Bizim DOKAP bütçesine konulan bu ödenekler nereye harcandı, niçin harcanmadı, yazık değil mi? Bakın, biz size teşekkür ediyoruz, ödenek konuyor diyoruz ama bu ödenekler harcanmıyor, harcarsa bile broşürlere, kitaplara harcanıyor ama istihdama yönelik, tarıma yönelik, gelişmeye yönelik, kalkınmaya yönelik, iş bulmaya yönelik ve ulaştırmaya yönelik harcamalar bu paranın dışında kalıyor.

“Yeşil Yol” deniliyor, güneyden geçecek olan bu Yeşil Yol’la ilgili herhangi bir gelişme yok, kitaplarda kalıyor.

Sayın Bakan, bir sitemimi, eleştirimi de şunun için yapmak istiyorum: Bakınız, bütçede, 2015 yılı bütçe tasarısını verdiniz ancak her yıl hazırlamış olduğunuz, mesela, geçen yıl 2014 mali yılı bütçe sunuş konuşması var, 2013 var ama 2015 yılı mali sunuş konuşmanızın kitapçığı elimize ulaşmadı. Araştırdık, sorduk; basılmadığı söylendi ve dolayısıyla da verileri sağlam olarak oradan elde edip burada

sizlere eleştiri veya teşekkür bağlamında yapamadık. Bunları kimden kaçırıyoruz, niye kaçırıyoruz Sayın Bakan? Lütfen, bu bütçeye konulan paraları DOKAP bölgesinde “TR90” başlığı altında olan bölgemizin illeri olan Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane, Bayburt illerine harcayınız ve bölgemiz de hak ettiği payı buradan alsın, kalkınmaya yönelik diğer bölgelere yetişsin ve onlarla da entegre olsun diyorum ve yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yedinci konuşmacı İdris Yıldız, Ordu Milletvekili.

Buyurun Sayın Yıldız. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İDRİS YILDIZ (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, İstanbul Milletvekilimiz Bihlun Tamaylıgil ve AKP Bursa Milletvekili Tülin Hanım annelerini kaybetmişler. Yine, Sayın Elitaş ağabeyisini kaybetmiş. Üç değerli milletvekilimize ve ailelerine sabır diliyorum, ölenlere de Allah’tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının 2015 yılı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ülkemizin en fazla yatırım yapan bakanlıklarının başında gelmektedir ve 2002 yılından beri Adalet ve Kalkınma Partisinin en çok övündüğü ve propagandasını yaptığı Bakanlıktır ancak Bakanlık, sizin propaganda malzemesi olarak kullandığınız icraatlarının yanında, 2002 yılından beri usulsüzlük, yolsuzluk, görevi kötüye kullanma nedeniyle Türkiye gündeminin en başında yer almaktadır. Halkımız, bu Bakanlık sayesinde bakan ve Başbakan çocuklarının gemiciklerini, bu Bakanlık sayesinde bakanların PTT Ahlatlıbel Tesisleri’nde müteahhitlerden zorlamayla alınan milyonlarca lira bağışlarını, bu Bakanlık sayesinde ihalelerinden alınan bağışları, TÜRGEV’i ve o günkü Başbakanın çocuklarının isimlerini, millete küfreden müteahhitleri ve Oferleri, bu Bakanlık sayesinde İstanbul üçüncü havalimanında dönen dolapları, yapılan çevre katliamlarını, bu Bakanlık sayesinde kredi bulamayan müteahhitlere kredi bulabilmeleri için hazine garantisi sağlayarak projenin kârlı şirketlere, riskini vergi veren yurttaşlara yükleyen anlayışı tanıdı.

Bakanlığın yüksek hacimli projeleri yürütürken kendisine ayrılan kamu kaynaklarını planlı, ekonomik, mevzuata uygun şekilde kullanması kendisinden beklenmektedir ancak sadece yatırım yapıp yapmaması anlamında değil, bütçe ilke ve kurallarına uygun hareket etmesi de önemlidir. Sayıştayın, Karayolları Genel Müdürlüğü’nün 2013 yılı raporunu incelediğimizde bütçe ödeneklerinin sağlıklı planlanmadığını görmekteyiz. Rapora göre Karayolları Genel Müdürlüğü’nün yatırım programında yer almayan 721 yapım işi için 1 milyar 815 milyon lira yani yatırım ödenek tutarının yüzde 40’ına tekabül eden, başka bir deyişle programda yer almayan işlere ciddi tutarda harcamalar yapmıştır.

Yine Sayıştay raporuna göre, yatırım programında yer almayan ve bütçeyle ödenek tahsis edilen projelere ait ödeneklerin başka işlerde de kullanıldığı tespit edilmiş ve sıralanmıştır. Yine rapor Karayolları Genel Müdürlüğü’nün gelirlerini sadece tahsil edildiğinde muhasebeleştirdiğini, tahakkuka ilişkin bir kayıt yapmadığını, köprü, otoyollarda meydana gelen kaçak geçişlerin tahakkukuna ilişkin muhasebe kaydı bulunmadığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, Sayıştay, Karayolları Genel Müdürlüğü’ne ait taşınmazlarla ilgili envanter kayıtları bulunmadığından dolayı denetim yapamamıştır. Bunlar sadece denetlenebilen kısımlar yani buzdağının görünen kısımlarıdır. Aslında tablo çok daha vahim durumdadır. Raporda kapsama alınamayan on yedi muhasebe müdürlüğüne, istenilen belgelerin Sayıştaya gönderilmediği ifadelerine yer verilmiştir. Bununla beraber Karayolları Genel Müdürlüğü merkez teşkilatıyla birlikte yedi bölge müdürlüğüne kapsam sınırlaması yapılmıştır Sayıştay tarafından.

Değerli milletvekilleri, bu plansızlıktan Ordu-Giresun havaalanı da nasibini almıştır. Ordu-Giresun havaalanı Ordu ve Giresun'un kalkınmasında gerçekten önemli, bizim de desteklediğimiz bir projedir ancak 2011 yılında seçim lütfu olarak Ordu ve Giresun'a hediye edilen, 22 Temmuz 2011 yılında ihalesi yapılan havalimanı Şubat 2014 yılında açılacaktı ama plansızlık örneği burada da kendisini gösterdiği için önce şubatta açılmayan havaalanı 29 Ekime, daha sonra yıl sonuna, en sonunda 2015 Martına ertelenmiştir. Bu plansızlıkta 2011 yılında alt yapı ihalesi yapılmasına rağmen üst yapı ihalesi 2014 yılında gerçekleştirilmiş ve ödenek dilimleri doğru planlanmamıştır. Dahası 2015 yılı Mart ayında açılacak Ordu-Giresun havalimanı çevre yolları ve bağlantı yolları hiç planlanmadığı için, hâlâ başlanmadığı için liman bitse bile nasıl kullanılacaktır merak ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ülke yönetmek ciddi bir iştir. Bütçenin dikkatli ve gerçekçi hazırlanması gerekir. Bu tablo bu kurumların verimli çalışmadığı anlamına gelir. Bütçenin olduğundan az veya fazla gösterilmesi gerçek bütçenin görülmesini engeller, sonuç olarak bu sapmalar denetleme zaafına yol açar. Bütçenin gerçek yerlere ayrılması ve halkın takip edebileceği şekilde kullanılması gerekir. Bu, şeffaf devlet anlayışının da bir gereğidir.

Değerli arkadaşlarım, genel olarak ulaştırma sektörüne baktığımızda petrol bağımlılığı, çevre kirliliği ve trafik güvenliği açısından en tehlikeli taşımacılık yolu olan kara yolunun uygulanan yanlış politikalar sonucu diğer ulaştırma seçenekleri karşısında orantısız büyüdüğünü hep beraber görmekteyiz. Bu bağlamda, demir yolu projeleri ülkemiz için çok önemlidir.

Biz önemsiyoruz ama deprem vergisini duble yola harcayan iktidarın kendisini öve öve bitiremediği demir yoluna gerektiği kadar katkı yapıp yapmadığını şu örneklerle açıklamak istiyorum: 1923-1950 yılları arasında yapılan 3.764 kilometre demir yolu bulunmaktadır ama 2002-2014 yılında yapılan demir yolunun uzunluğu 1.759 kilometredir. Kıyasladığımızda, bu rakamların, savaştan yeni çıkmış, parası az, teknolojisi gelişmemiş, daha yolun başında olan bir ülkenin şu andan bile daha ileride olduğunu, daha planlı çalıştığını hep beraber görmekteyiz. Küçümsediğiniz cumhuriyetin ilk yıllarındaki yapılanlar apaçık ortada.

Bugün demir yolu projelerindeki yerlilik uygulamasının yerine getirilmediği ve ilgili raylı sistem üreticilerimizin ciddi tepkileri bulunmaktadır. Özellikle temsilci örgütleri ARUS ve RAYDER'in, yerlilik payının gözetilmediği, artırılmadığı, dolayısıyla yerli şirketlerin büyük demir yolu yatırımlarından yeteri kadar iş alamadığına ilişkin yoğun eleştirileri söz konusudur. Yerli üretimle iş birliği bulunmamaktadır. Bahsetmiş olduğum sorunla ilgili denetleyen bir kurum bulunmamaktadır. Yerli sanayinin katılımı olarak gösterilen iş kalemlerinin ise işi kitabına uydurmak için atılan adımlar olduğu açıkça görülmektedir. Yerli sanayi katkısının cari açığı önemli ölçüde azaltabileceği, bunun yanı sıra, yurt içi istihdam, yatırım ve teknoloji birikiminde de önemli gelişmeler çıkaracağı ortadadır. Hâl böyleyken, gelişmiş dünya ülkelerinin yabancı yatırımlarda zorunlu tuttuğu yabancı yatırıma belirli bir oranda yerli sanayi katkısı şartı ülkemizde uygulanmamaktadır. Bunun nedeninin, kredinin alındığı devletin, kuruluşun, krediyi getiren müteahhidin bir dayatması veya şartı olup olmadığını Sayın Bakan açıklamalıdır.

Bununla bağlantılı olarak, İstanbul-Ankara yüksek hızlı tren hattında, kullanılan kredinin gereği, rayların, sinyalizasyon sistemlerinin, hatta traverslerin dahi Çin'den getirildiği iddiaları doğru mudur? Rayların Çin çeliğinden üretildiği, bu nedenle soğuk-sıcak esneme seviyesi nedeniyle tehlike arz ettiği iddiaları doğru mudur?

Değerli milletvekilleri, son olarak, bugün maalesef ülkemizde iletişim, haberleşme ve basın özgürlüğü ciddi bir tehdit altındadır. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Sayın Lütfi Elvan'ın, eski Bakan Binali Yıldırım'ın "Özel konuşmalarınızı telefonda yapmayın." açıklamasının hatırlatılması

üzerine yapmış olduğu “Ben de dinleniyor olabilirim, konuşmalarımıza dikkat etmek zorundayız.” şeklindeki ifadeleri ülkemizdeki haberleşme özgürlüğünün ne şekilde bir tehdit altında olduğunu Bakanlık seviyesinde gözler önüne sermektedir.

Hükûmet dünya devletlerinin insana ve insan haklarına verdiği önemi, basın özgürlüğünü, demokrasisini, sosyal devletini görmezden geldiği sürece ülkemizin ne yazık ki hak ettiği yere ulaşamayacağını bir kez daha ifade ediyor, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sekizinci konuşmacı Ahmet İhsan Kalkavan, Samsun Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Kalkavan.

CHP GRUBU ADINA AHMET İHSAN KALKAVAN (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 yılı bütçesiyle ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Grubum ve şahsım adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, siz gerçi Plan ve Bütçede en az denizcilğe yer verdiniz ama ben bugün bütün konuşmamı denizcilik üzerine yapıyorum, iyi niyetinizle bunu yapıyorum. Teşekkür ediyorum.

2014 senesi maalesef çok sayıda yaşanan işçi ölümleriyle geçti. Soma acısı dinmeden Ermenek'te yaşanan felaket hepimizi derinden yaraladı fakat tedbirsizlik ve denetimsizlikler yüzünden yaşanan bu felaketler yetkililere hiçbir ders aldırılmamış ki henüz bir hafta önce de Osmaniye ve Zonguldak'ta da art arda maden kazaları meydana geldi ve işçilerimiz öldü. Denetimsizlik sadece madenlerde değil, birçok sektörde de büyük bir sorun hâline geldi. Özellikle AKP Hükûmetiyle artan bu felaketler ve işçi ölümleri tamamen rant uğruna ucuza iş yapmanın bir sonucudur. Kullanılan ucuz malzemeler, iş güvenliğinden yoksun çalışma ortamı, üstüne, yapılmayan denetimlerin yapıyormuş gibi gösterilmesi işçinin hayatını hiçe saymaktan başka bir şey değildir.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak defalarca iş güvenliği ile ilgili kanun teklifleri vermiş olmamıza rağmen henüz bu konuda yeni kanunlarda değişikliklere gidilmemekte.

Aynı sorunlar denizcilik sektöründe de yaşanmaktadır. Liman işletmeleri ya da tersanelerde sıkça karşılaşılan işçi ölümleri ülkenin en ciddi sorunlarından birisi hâline gelmiştir. Tersanelerdeki ölümler büyük ölçüde taşeronlaşmadan kaynaklanmakta ve Türkiye'nin en önemli ve büyük problemini oluşturmaktadır.

Üç tarafı denizlerle kaplı olan Türkiye'nin en önem verilmesi gereken sektörlerinden birisi de denizciliktir. Her sene bu kürsüde bütçeyi görüşürken dile getiriyorum ve tekrar söylüyorum: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından bağımsız bir Denizcilik Bakanlığı şarttır değerli arkadaşlarım. Bu, hem mevcut Bakanlığın yetki alanının çeşitliliğinden kaynaklı yükünü azaltacak, hem de Türk denizciliğinin hak ettiği yere gelmesi ve denetiminin tam anlamıyla sağlanması için önemli bir adım olacaktır. Kurulacak Denizcilik Bakanlığı ile denizcilik sektörü kapsamındaki tüm faaliyetler ve sorunların çözümü dayanışma ve eş güdüm sağlanarak daha kolay gerçekleştirilecektir.

Tersanelerin daha kaliteli hâle getirilmesi ve modernize edilmesi, liman altyapısı ve kapasitelerinin genişletilmesi, çalışma şartlarının iyileştirilmesi, iş güvenliğinin denetlenmesiyle Türk denizciliği çok daha iyi yerlere gidecektir. Bu şartlar tam anlamıyla sağlanırsa şimdiki gerileyen deniz ticareti Türkiye'yi biraz daha az etkileyecektir. Öncelikle, yük taşıyan gemilerin millî bayraklı olması sağlanmalıdır. Hemen ardından da ihracatta Türk bayraklı gemilere öncelik verilmesi kanunlarla desteklenmelidir. Türkiye'nin yük taşıyan değil yük taşıyan bir ülke konumuna gelmesi denizcilikte hak ettiği yere gelmesi demektir. Bunun için sektör teşviklerle desteklenmelidir.

Denizcilik İşletmelerine gemilerin eksikliği sebebiyle kesilen cezalar, Türk bayraklı gemilerde ödenen SGK primlerinin çok fazla olması sektörü olumsuz etkilemektedir. Bu konuda Bakanlığın bazı değişikliklere gitmesi gerekmektedir.

Gemi adamlarının mesleki yetersizliği nedeniyle gemilerin limanlarda sıkıntı yaşamasının önüne geçilmeli, gerekli yaptırımlar uygulanmalıdır. Gemi adamı kursları rant yeri olmaktan çıkarılıp gerçek gemi adamı yetiştiren kurumlar olması için sıkı denetlenmelidir. Tüm bunların sonucunda diyebiliriz ki denizcilik sektörü, acilen özel önem taşıyan sektörler arasına alınmalıdır. Tekrar ediyorum; denizcilik sektörü, acilen özel önem taşıyan sektörler arasına alınmalıdır.

Denizcilikteki sorunlardan bahsederken kıyı master planına da değinmek gerek. Ülkemiz kıyılarının yanlış ve gelişigüzel kullanımını önlemek, denizciliğin planlı ve doğal yaşamı da dikkate alınarak geliştirilmesi amacıyla denizcilik sektörünün tüm bileşenlerini kapsayacak bir kıyı master planı hazırlanmalıdır. Bilimsel araştırmalar yapılmadan, uzmanlarla çalışılmadan, meslek örgütlerinin görüşü alınmadan yapılan her çalışmanın insan hayatını tehlikeye atacağını hiçbir zaman unutmamalıyız arkadaşlarım.

Tüm bunlara ek olarak yinelemekte fayda görüyorum; yapılacak bütün çalışmalar Türkiye Deniz Ticaret Odasıyla koordineli olarak ve beraber çalışarak yapılmalıdır.

Deniz ticaretinin geliştirilmesi için Poti ve Batum'un demir yoluyla Samsun'a birleştirilmesi şarttır. Yine, bu tip güzergâhlar saptanmalı ve bu hatlar acilen hayata geçirilmelidir. Poti-Samsun demir yolu hattı yolcu taşımacılığı için de kullanılırsa bu hatta kazalar sıfıra indirilir ve yol bakımlarında da ekonomik tasarruf sağlanmış oluruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; değinmek istediğim bir konu da Meclis gündeminde fazla dile getirilmeyen balıkçıların sorunlarıdır. Türkiye denizlerinde endüstriyel balık avcılığı gırgır ve trol adı verilen balıkçı tekneleriyle yapılmaktadır. Bu teknelerimizin boyutları 15 ila 65 metre arasındadır. Türkiye'de 19.960 adet kayıtlı balıkçı teknesi mevcuttur. Üretimin ana ağırlığı, yüzde 90'ı endüstriyel balıkçı teknesi dediğimiz gırgır ve trollerle yapılmaktadır. Üretimin yüzde 90'ını sağlayan, her birinin içinde en fazla 35 en az 15 kişi bulunan 681 adet gırgır balıkçı teknesi, 512 adet trolümüz ve bunlara bağlı olarak da 200 adet yardımcı tekne vardır. Geriye kalan tekneler üretimin yüzde 10'unu oluşturan, içlerinde 2 veya 8 kişi bulunan küçük ölçekli, kıyılarda balık avcılığı yapan 2 ila 12 metre arasında olan balıkçı kayıklarındır. Balıkçılık sektörü, balığı avlayan tekne, av araçları, avlanan ürünün muhafaza, nakliye ve pazarlaması gibi işlemlerle, bir dizi sektörle entegre olmuş ve bu sektörlerin lokomotifidir. Sektörde 2.500 işçi çalışmaktadır. Ülkemizin aile yapısı göz önüne alınırsa 1.5 milyon ferde ekmek veriyor, aş veriyor demektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin coğrafi konumunu göz önünde bulundurursak üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizde öncelikle ikili balıkçılık anlaşmaları sağlanarak ülkemizin mevcut endüstriyel avlama kapasitesinin diğer ülke kıyılarından faydalanmasının sağlanması için çalışılmalıdır. Mevcut balıkçı gemilerinin emeklilik teşvikinin desteklenmesi için destek primlerinin yükseltilmesi gerekmektedir. Ayrıca, çok acilen Türkiye su ürünleri haritası çıkartılarak, bu bölgede bulunan üniversiteler tarafından iklimsel farklılıklar göz önüne alınarak dijital ortamda güncellenmesinin yapılması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; balıkçılık sanıldığı kadar ucuza mal olan ya da maddi olarak kazanımı fazla olan bir meslek değildir. Balıkçıların şartlarının iyileştirilmesi ve gerekli desteklerin sağlanması önemlidir. Bu konu birçok bakanlığın ve bağlı kurumlarının sorumluluğundadır. Bakanlık, balıkçılığa el atmadan önce tüm balıkçı dernek ve kooperatiflerini bir araya toplayarak bir şûra oluşturmalıdır ve bu şûradan çıkan sonuçlar iyice değerlendirilmelidir.

Şunu belirtmek istiyorum ki yalnız akademisyen ve bürokratların bir araya gelmesiyle Türkiye’de can çekişen balıkçılık problemi kurtarılamaz, hatta ve hatta sektörü şahlandıracaksak balıkçılık bakanlığı şarttır.

Burada sözlerime son verirken öncelikle basına yapılan sansürü huzurlarınızda kınıyorum ve 2015 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Dokuzuncu konuşmacı Erdal Aksünger, İzmir Milletvekili.

Buyurun Sayın Aksünger. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BTK’yla ilgili çok konuşacağım bir şey yok aslında, daha doğrusu kurumlarla ilgili konuşacak da bir şey yok, kurumda kurumu yönetenlerle ilgili suçlayacak da bir konu yok çünkü birileri bir şey söylüyor, onlar da yapıyorlar. Normalde kurum kendi iradesi içerisinde bir şeyler yapsa, bugüne kadar bir sürü şeyle yapılabilecek konu vardı, yaparlardı. Mesela, çok basit bir şey var: Adli Tıp raporları geliyor, montaj mı, şantaj mı, şu mu, tehdit mi falan ve Adli Tıp diyor ki: “Bunların hepsi doğru.” ve bu Adli Tıbbın içinde de TÜBİTAK’tan bilim adamları da var. Millet şöyle zannediyor: Adli Tıp sadece bazı ölümler üzerinde otopsi yapar. Öyle bir şey yok. Adli Tıpta bilim adamları da var. Bunlar diyor ki: “Bu konuşmalar montaj değil.” kimse bir şey söylemiyor. Ama, şöyle bir şey var: Tabii, bu iktidar geldiği günden bugüne vizyondan bahsediyor, “Bizim vizyonumuz var, işte, Türkiye’yi şuraya götüreceğiz.”

Bir de benim de ilgi alanıma girdiği için söyleyeyim, “Bilişimden kalkınacak.” Türkiye öyle kalkınacakmış. Nasıl kalkınacakmış bakalım. Ya, ortada, bunu daha öncede anlattım, Türkiye eğer ileri teknoloji ihraç eden bir ülke konumuna gelirse kalkınırsınız; ithal ediyorsa kalkınamazsınız. Siz tüketici olur çıkarsanız. Bunlarla ilgili rakamlar ortada, bir iki tane rakamı vereceğim. Sonra da, bu İran’la altın yaparken nasıl bir vizyonunuz var, onu da söyleyeceğim şimdi. Mesela, yüksek teknoloji ihracatları konusunda çok örnek bir ülke var, Güney Kore. Siz, İran ambargosunu, altınla öderken parayı, Güney Kore nasıl davrandı, onu da anlatacağım.

Şimdi, 2002 yılında, bunu daha önce anlattım, vizyonunuz olduğu için bir daha bütçe üzerinde anlatayım. 2002 yılında, eğer Türkiye’yi 1 birim kabul ederseniz ihracat noktasında, teknoloji içerikli herhangi bir ürün ihracatı noktasında Türkiye’yi 1 kabul ederseniz; Çin 41; Güney Kore 54; Malezya 47; Hindistan 2; Polonya 0,8; Türkiye 1. 2012’de vizyon var, on yıldır yönettiniz ülkeyi, vizyonunuz var “Bilişime kalkınacak.” diye her yerde söylüyorsunuz; çünkü dünya oraya gidiyor, bilgi ekonomisine gidiyor. 2012’de Çin 41’den 505’e çıkmış; Kore 54’ten 121’e çıkmış; Malezya 47’den 61’e çıkmış; Hindistan 2’den 12’ye çıkmış; Polonya, bizden düşük olan Polonya 0,8’den 9,5’a çıkmış; Türkiye de 1’ken 1,9 olmuş. Demek ki acayip kalkınıyorsunuz yani!

Aslında, bunun bir gerekçesinin olduğunu daha önce de söyledik. Türkiye’de çocuklar bilimle yetişmiyor artık, bitti o işler; öyle bir konu yok, dünyada rekabet edeceği bir eğitim yok. Burada belli, işte burada 15 yaşındaki çocukların matematik ve fen okumada dünyadaki başarıları var bende, Birleşmiş Milletler bunu çıkarttı. Türkiye’yi 1 kabul ederseniz, 15 yaşındaki çocuklarımızın fen bilimleri ve matematikle ilgili başarıları bu: Türkiye 1; Polonya 6,1; Singapur 16,5; Şanghay 20. Bakın, şeyi saymıyorum, Avrupa’yı, Amerika’yı da saymıyorum, çünkü İskandinav ülkelerinde bu 32, sen 1’sin. Nasıl rekabetçi olacaksın, bunu anlat.

Güney Kore'yle ilgili söyleyeyim: 1980'li yıllarda Güney Kore'nin kişi başına düşen millî geliri 265 dolarken bizim 500 dolardı, 80'lerin başı, 500 küsur dolarlardı. Güney Kore bugün 35 bin dolarda, sen 10 bin dolardasın. Neden? Vizyonla ilgili bir şey söyleyeceğim: Madem vizyonunuz var, bir sürü şey yapıyorsunuz, basit bir şey söyleyeceğim: 2010, 2011'e kadar ihracat rakamlarına bakacağız, dünyanın her yerine gönderilen mal, emtia, hizmet, ne olursa olsun bakacağız, bu 17 Aralık ile 25 Aralık geldiği için de buna değinmek istiyorum özellikle, Türkiye'nin altın ihracatı patladı. Ya, biz altın mı üretiyoruz, nereden getirdik bu altını? Bir soru işareti burada yok mu? Buna karşı çıkan adamlar da var. Millet "darbe", "darbe" "darbe" diyor ya, niye Ali Babacan'a yapılmıyor da, Mehmet Şimşek'e yapılmıyor da bu başkalarına yapılıyor, neden? Çünkü, onlar karşı çıkmışlar zaten bu işe. Şimdi bakıyoruz, "altın ihracatı" diyorsunuz. Birleşmiş Milletler ambargosunu delmek için her şeyi yapıyorsunuz diğer ülkelerle. 2011-2012'de Birleşmiş Milletler diyor ki: "Artık bundan sonra İran'dan doğal gaz ve petrol alabilirsiniz ama karşılığında para ödeyemeyeceksiniz?" Neyle ödeyeceksiniz? "İlaç veya gıdayla ödeyeceksiniz" diyor. Siz ne yapıyorsunuz, siz ne yapıyorsunuz? 50 milyar doların üzerindeki rakamdan bahsediyorum, iki yılda siz oradan buradan altın getiriyorsunuz, bazı yandaşlarınız olan, burada altın hurdası yapanlarınıki de topluyorsunuz, eritiyorsunuz onları da, dışarıdan getirdiklerini biri alıyor, onlara da bir şey demiyorsunuz, Gana'dan gelen, oradan gelen, buradan gelen yüzlerce hikâye var böyle sadece bir tane mi hikâye var, dolu var- bunlara da ses etmiyorsunuz. Sonra, bu doğal gaz ve petrol karşılığında altınla ödüyorsunuz iki sene boyunca. Peki, bu tür ülkeler ne yapıyor, mesela Güney Kore gibi ülkeler ne yapıyor? Ne üretiyorlarsa onu veriyorlar. Düşünün şöyle, yılda 25 milyar dolarlık içeriden gıda verilseydi çiftçi ne kadar üretecekti, köylü beslediği hayvanı ne kadar gönderecekti, sanayici o katma değerle birlikte kapasitelerini nereye taşıyacaktı? Türkiye, gümrüklerinde bundan dolayı da dünya kadar da vergi alacaktı. Vatandaşın biri şunu dediği zaman bunun cevabını öyle vermek lazım: Recep Tayyip Erdoğan dedi ki: "Milletin parasını mı yemişler?" Evet, yediler milletin parasını. Yediler, aksini düşünen çıksın söylesin. Niye siz gıda olarak, ilaç olarak göndermediniz doğal gaz ve petrol karşılığındaki parayı? Neden göndermediniz? Çünkü, o altının hikâyesinde bir şey var. Ona da artık ocak ayında bakarız hep beraber Ocağın 20'sine doğru bakarız. Ne oluyormuş görürüz onların hepsinde.

Şimdi, bunlar yapılırken biz bunları söylediğimizde "Efendim, öyledir böyledir, milletin parası mı yendi?" Kardeşim, ben söylemiyorum ki senin Bakanın söylüyor. "Biz bu altını böyle nereden getirdik de götürüyoruz?" diye araştırıyor adam kendine göre. Kendi Bakanın söylüyor. Niye ona yapılmıyor darbe, niye ona darbe yapılmıyor? Bu adamlarla niye hâlâ berabersiniz, onu da bilmiyorum tabii, o da ayrı bir konu. Nereden gelecek bu?

Küçük bir şey de kendi kentimle ilgili söylemek istiyorum, arkadaşlarımız biraz önce kalkınmayla ilgili anlatırken söylediler. Şimdi, çok övünülen bir konu var "Türk Hava Yolları şunu yaptı, bunu yaptı." söyleniyor bunların hepsi. Ankara-İzmir arasında Türk Hava Yolları hattı yok. Yani, ben İzmir'e yapılan eziyetleri bildiğim için söyleyeyim. İşte "Kalkındı, şu kadar adam uçuruyoruz, bilmem ne yapıyoruz." diyorsunuz, kabul. E, kardeşim, o yakıtlara verdiğiniz teşviki çiftçiye vermiyorsunuz ki kalkınsın zaten. Kim uçuyor ki? "Millet vergiyi ödüyor, işte, uçanlar da bir vesileyle bunun nimetinden yararlanıyor." diyorsun. E, bravo bununla ilgili, bravo, bir şey demeyeceğim öyle diyorsan. Madem böyle bir konu varsa, bu kadar büyük rekabette haksızlık yaparsan işte o taşımacılıkla ilgili konularda da başına başka işler gelir. Zaten ne taşıyorlarsa? İhracatlara bakıyoruz -sonra vazgeçtiler altın işinden, onu da söyleyeyim, altından vazgeçilmiş- baksınlar bakalım Dubai'den buğday getirmenin ne mantığı varmış Türkiye'ye? Baksınlar, var bizim gümrüklerde, bunlar beyanlı. Transit ticaret olarak getiriyorlar Dubai'den.

Bir de şuna da bakmak lazım: O gelen gemilerin tonajlarına bir bakmak lazım, bir de konşimentolarına bir bakmak lazım ne kadarmış.

Sonra, buğdayın ne işi var kardeşim Dubai’de ya? Niye Dubai’den alıyorsun? Ucuzunu alacaksan gidip Hollanda’dan, Bulgaristan’dan alırsın. Niye Dubai’den alınıyor bunların hepsi? Ya, 5 bin tonluk gemiye 150 bin tonu nasıl yüklüyor, birisi anlatsın buradan ya.

SELAHATTİN KARAAHMETOĞLU (Giresun) – Gemi kimin, gemi?

ERDAL AKSÜNGER (Devamla) – O gemi de ayrı, gemi de yok ortada aslında, öyle bir gemi de yok ama o farklı bir şey. Gemisi olanlar oraya gitmiyor zaten; onlar başka bir yere, onlar İsrail’in Hayfa Limanı’na gidiyorlar, o ayrı bir konu. Senin söylediğin gemiler oraya gidiyor, Hayfa Limanı’na gidiyor. Başka liman yok çünkü Orta Doğu’ya başka bir yerden gönderemezsin. Hani, İsrail’le düşmanız ya bir tarafından baktığında. Ama, bunları çıkacak birisi, anlatacak tabii. Mutlaka biz ocak ayında da başka bir şeyler anlatacağız arkadaşlara. Çok konuşacak konu var ama herhâlde, tahmin ediyorum, çok şeyler konuşacağız ocakta, şubatta, martta; bayağı derin geçecek gibi görünüyor. Anlatacaklarımızı o gün anlatırız diyorum, hepinize saygılar sunuyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gök, söz talebiniz vardı, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- *Ankara Milletvekili Levent Gök’ün, Çayyolu metrosunun yetersiz olduğuna ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanından bu sorunun giderilmesini beklediklerine ilişkin açıklaması*

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, grubumuzun konuşma süreleri bittikten sonra, Ulaştırma Bakanına, gerek konuşmasında ya da gerekse sözlü sorularda olabilir, mutlaka cevap vermesini istediğim bir konuyu gündeme getirmek istiyorum.

Ankara’nın çok önemli bir problemi var Sayın Bakan. Ankara Büyükşehir Belediyesinin yapmadığı metroyu daha sonra Hükümet üstlendi, yaptı. Ben de açılışları yapıldıktan sonra burada teşekkür ettim. Metro gerçekten çok zaruriydi ve Ankara’nın da önemli bir ihtiyacıydı ancak bunca para ve emek harcanarak yapılan bir metronun herhâlde dünyada eziyete dönüştüğü tek il de Ankara’dır. Çayyolu metrosuna Sincan’dan, Etimesgut’tan ringlerle, otobüslerle insanlar getiriliyor son istasyona. Çayyolu’nun nüfusu çok yoğun. Ana istasyonda pik saatlerde metroya binmek neredeyse imkânsız hâle gelmiştir ve özellikle ring seferlerinin yeterli sürelerle verilmemesi, sıklıkla yapılmaması nedeniyle önceden otobüsle yirmi, yirmi beş dakikada Kızılay’a ulaşılması mümkünken gerek Çayyolu’ndan gerekse Etimesgut’tan, artık bir buçuk saate varan sürelerle yurttaşlarımız Kızılay’a ulaşmaya çalışmaktadır. Vagonlar yetersizdir, vagonlar tıklım tıklımdır ve insanlar birbirleriyle artık kavga etmeye başlamıştır.

Geçtiğimiz günlerde biz Çayyolu’nda, Etimesgut, Sincan muhtarları ve Çayyolu muhtarlarıyla beraber metro son istasyonunda bir basın açıklaması yaptık. Bu konu çok ciddidir. İsterseniz bir gün sizinle beraber sorunu yerinde de görebiliriz ama bu konuya eğilmenizi ve sorunu gidermenizi bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gök.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/978) (S. Sayısı 656 ve 656'ya 1'inci Ek) (Devam)

2.- 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2013 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 157 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/949, 3/1575, 3/1576, 3/1577, 3/1578, 3/1579) (S. Sayısı: 657) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) KALKINMA BAKANLIĞI (Devam)

1) Kalkınma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kalkınma Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İstatistik Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İstatistik Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz isteyen birinci konuşmacı Nazmi Gür, Van Milletvekili.

Buyurun Sayın Gür. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NAZMÎ GÜR (Van) – Çok teşekkürler Sayın Başkan.

Dışişleri Bakanlığının 2015 yılı bütçesiyle ilgili olarak HDP Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, Sayın Bakanımızın da ben konuşurken içeri girmesinden de mutluluk duyduğumu belirtmek isterim. Sayın Bakan burada olmayınca, konuşmanın biraz duvara karşı bir konuşma niteliği taşıyacağı için korkmuştum ama Sayın Bakanımız da teşrif ettiler. Onun için konuşmama başlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye tam ateş çemberinin içinde Orta Doğu’da. Kuzeyinde de, Ukrayna’da biliyorsunuz ciddi bir gerilim var Rusya’yla birlikte. Bu istikrarsız bölgede Türkiye yolunu bulmaya, Türkiye özellikle dış politika konusunda kendi politikaları doğrultusunda ilerlemeye çalışıyor ve fakat bizlerin, işte bu politikalara, bu ateş çemberine dönük düşüncelerimiz elbette ki Hükümetin düşüncelerinden çok daha farklı ve elbette ki Hükümetin hâlihazırda sürdürdüğü dış politikaya, stratejilerine, uyguladığı taktiklere ve genel yaklaşımlarına, düşüncelerine karşı bizim de eleştirilerimiz var. Muhalefet olarak bizim görevimiz, Hükümetin politikalarını eleştirmek ve böylece, yararlanabiliyorsa doğruyu bulmasını sağlamaktır.

Tabii, Orta Doğu bir sırat köprüsünde. Sykes-Picot düzeni yüz yıl önce kuruldu. Bu düzen, bölgedeki halkları, Orta Doğu’da, içinde yaşadığımız bölgenin halklarını, inançlarını ve bütün diğer farklılıklarını reddeden ulus devlet ve ulus devletten diktatörlüklere kadar evrilen bir süreçte bir düzen kurdu ve bu köhnemiş düzen artık çatırıyor. Onu kuranların, özellikle Batılı emperyal güçlerin ihtiyaçlarına cevap veremeyecek bir duruma gelen bu düzen yıkılmaya yüz tuttu. İşte böylesi bir düzende, bir taraftan ulus devletler ve diktatörlükler tasfiye edilirken diğer taraftan da bölgenin yeni şekillenmesi, yeni haritası ortaya konuluyor. Tam da yaşadığımız bu tarihî süreç, tarihî an bunu ifade ediyor.

Türkiye bütün bu meselelerin tam da ortasındadır. Tıpkı yüz yıl önce Orta Doğu’da Osmanlı çatırdarken, toprak kaybederken ve nihayetinde de yıkılıp giderken böylesi bir süreç yaşanıyor, şimdi de benzeri bir tarihsel dönemi, bir süreci yaşıyoruz fakat yüz yıl sonra biz bu süreci yaşıyoruz. Özellikle son beş yılda, Türkiye’nin Orta Doğu’nun ağabeyliği rolüne soyunması ve bu konuda geçmişteki bütün politik deneyimleri, geçmişteki bütün ilkeleri, uluslararası hukuku da neredeyse kimi

zaman hiçe sayarak bir sert güç olma, bölgede bir güç olma iddiasıyla politika geliştirmeye çalışıyor fakat bu politikaların da başarıya ulaştığını söylemek mümkün değil. Çünkü bir taraftan din eksenli, Sünni eksenli bir politika sürdüreceksiniz, AKP projesini neredeyse “sessiz devrim” adı altında bölge ülkelerine ihraç etmeye çalışacaksınız; Suriye’de, Filistin’de, Mısır’da, Tunus’ta, Cezayir’de bir İslami hat üzerinden bir politika oluşturacaksınız, Sünni hat, hatta daha da özelleştirelim Müslüman Kardeşler üzerinden bir hat oluşturacaksınız, bir dış politika oluşturacaksınız ve AKP modelini bunun üzerinden ihraç etmeye çalışacaksınız, bir taraftan da bölgenin diğer halklarını görmezlikten geleceksiniz; örneğin Kürtleri, Asuri-Süryani halkını, Ermenileri, oradaki dinî inançları, farklılıkları da yok sayacaksınız, yok sayan politikalar uygulayacaksınız. İşte, tam da böyle bir noktada bizim eleştirimiz, bizim itirazımız burada önem kazanıyor.

Değerli arkadaşlar, mezhepler arası kavga ve mezhepler arası bir çatışma arifesindeyiz ve maalesef, özellikle AKP Hükümetinin sürdürdüğü dış politika, hem Suriye konusunda ve hem de Irak konusunda sürdürdüğü politika, bölgenin diğer güç odakları üzerinden bir ittifaklaşma; örneğin Katar-Suudi Arabistan hattı üzerinden bir ittifak kurgusu, öte yandan İran Şii ve kendi, Suriye-Lübnan ittifakı üzerinden bir ittifak bloklaşması bölgede kaçınılmaz bir biçimde yeni bir çatışma riskini ortaya getiriyor. Bu da, Allah korusun, Şii ve Sünni çatışmasıdır. Şimdi, Suriye’de ve Irak’ta olan budur aslında. Bu çatışmaya doğru hızla gidiliyor ve bölge ülkelerinin, özellikle Türkiye’nin ve İran’ın bu konuda yeniden düşünmesi gerekiyor. Herhangi bir mezhep çatışmasına, mezhepler arası bir gerilime yol açacak politikalardan kaçınmaları gerekiyor.

Tabii, burada, yine eleştirmemiz gereken konulardan biri daha var. Aslında, analiz etmemiz gereken, üzerinde durmamız gereken konulardan biri, AKP’nin dış politikasının dayandığı felsefe, düşüncedir değerli arkadaşlar. O da, AKP dış politikası ve ideolojik belleği Orta Doğu tarihinin etnik boyutunu yani Türklerin Anadolu’ya girişiyle başlatır, 1071. Biliyorsunuz, şimdiki Cumhurbaşkanımız, bundan sonraki yani 2023, 2071 ve giderek de hedeflerini ilerleten bir yaklaşım sergiledi. İşte, bu 1071 yaklaşımı ve nihayetinde de İslami ideoloji açısından da 622’yi referans göstermesi bu politikanın dayandığı bu sığ felsefi ve ideolojik yaklaşımı ortaya koyuyor. Oysaki Orta Doğu tarihi çok dinli, çok etnik yapı ve çok geniş bir belleğe sahip. Neredeyse Orta Doğu sekiz bin yıllık bir belleğe sahip. Bütün uygarlıkların doğum merkezi, bütün dinlerin doğum merkezi. Aslında, Türkiye’nin üzerine oturtacağı felsefe, dış politika felsefesi, yaklaşımları, ideolojisi, işte bu sekiz bin yıllık köklü uygarlık tarihinden geçiyor. Buna dayanmazsanız, bunu analiz etmezseniz bölgenin bütün diğer halklarını görmezlikten gelirsiniz. Her şeyin sadece Türk etnisite yapısından başladığını ve Türk-İslam sentezi çerçevesinde bir dış politikayla yürütebileceğinizi düşünüyorsunuz ve heyhat, bu, son derece yanlış bir yaklaşımdır ve bu ideolojik felsefi yaklaşımınız da kuşkusuz bu bölgede, özellikle Orta Doğu’da çatışmaların, rekabetin yoğun olduğu bir bölgede, yeni bir dünya düzeninin kurgulanırken Orta Doğu’nun payına düşen şiddetin ve hoşgörüsüzlüğün, bütün bu yaklaşımlar içinde hegemonik güç oluşturma yaklaşımının para etmediğini ve para etmeyeceğini de söylemekte beis görmüyoruz.

Değerli arkadaşlar, dış politikada halkların eşit temsilinden ziyade egemen ulus zihniyeti taşıyor AKP’nin dış politikası. Bu egemen ulus zihniyeti, kuşkusuz, kendi içinde bir tutarlılık gösterebilir, kendi içinde bir tutarlılığa sahip olabilir ama içinde bulunduğu bölge ve Türkiye’nin içinde bulunduğu ilişkiler ağı içerisinde bu ulus devlet, hâkim devlet, hâkim ulus anlayışının gerçekten işe yaramadığını, ideolojik olarak da çarpık bir ideolojik temel üzerinde şekillendiğini söyleyebiliriz.

Değerli arkadaşlar, bugün, biliyorsunuz, şimdi Başbakanımız olan Sayın Davutoğlu komşularla sıfır sorun politikası açıklamıştı. O günden bugüne geldiğimizde de bütün komşularımızla, aşağı yukarı, ciddi sorunlar var. İşte, bir taraftan Ermenistan yakında, biliyorsunuz, büyük bir yüzyl dönümü

olacak, soykırım iddiaları üzerine. Ermenistan'la ilişkiler iyi değil. Beri taraftan, gaz almamıza rağmen, gaz bağlantımız olmasına rağmen, İran'la ilişkilerin bu kadar iyi olmadığını söyleyebiliriz. Irak'ta ve Suriye'deki bizim politikalarımızın, özellikle AKP politikalarının hâli ortada. Durum buyken bizim kendi çevremizde dış politika konusunda ahkâm kesmemiz, "Bizim politikamız başarılıdır." dememiz, "Başarılı bir dış politika izliyoruz, bunun önünde muhalefet engeldir." demek herhâlde en büyük haksızlıklardan birisidir.

Değerli arkadaşlar, bu tekçi ve totaliter yaklaşımlar dış politikanın kabul etmeyeceği yaklaşımlardır. Bu nedenle özellikle Hükûmetin bu tekçi ve totaliter dış politika yaklaşımından bir an önce uzaklaşması gerekiyor. Yoksa Neoosmanlılık, yeni Osmanlılık bu işe yaramıyor. Bu konuda da bölge devletlerinde ve bizim kendi bölgemizde Türkiye'nin bu yaklaşımı ciddi biçimde rahatsızlıklara yol açıyor.

Şunu söylemekte fayda var: Türkiye'nin sürdürdüğü bütün bu dış politikalarından bütün bölge ülkelerinin rahatsız olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle 3 ülke sayarsam bunun ne demek olduğunu anlarsınız: İşte, doğumuzda İran. İran, gerçekten, Türkiye'nin özellikle Suriye politikasından son derece rahatsız ve bu konuda ciddi bir anlaşmazlık olduğunu biliyoruz. Mısır'la gerilimin ne boyutta olduğunu hepimiz biliyoruz. Özellikle Orta Doğu bölgesinde İsrail-Filistin çatışmasında bizim sürdürdüğümüz politikaların gerçekten Filistin halkının çıkarlarına ya da bölge halklarının barışının kurulması, kurgulanması için böyle bir yaklaşımı olmadığını söylemekte fayda var.

Değerli arkadaşlar, Suriye konusu üzerinde gerçekten durmak gerekir ve IŞİD'in yükselişi üzerinde durmak gerekir. Hem IŞİD'in yükselişinde, gerçekten, Türkiye'nin uyguladığı yanlış dış politikaların büyük bir yeri var hem de Suriye konusunda Türkiye baştan itibaren yanlış politikalar izledi. Sadece rejimin tasfiyesi ya da sadece bizim bölgemize başka bir diktatörün gitmesi konusunu, elbette ki bunu söylemek yetersizdir. Suriye'de doğrudan iç işlerine müdahil olmak, Suriye'de muhalifleri silahlandırmak, silahlandırılan muhaliflerin radikalizme kayacağına hiç beis görmeden onları desteklemek ve nihayetinde, özellikle Suriye'de savaşa giden yabancı savaşçılar başta olmak üzere, Türkiye üzerinden gönderilen silahların IŞİD'in eline, El Nusra gibi radikal, El Kaide bağlantılı örgütlerin de eline geçtiğini herhâlde bu Hükûmet de kabul etmek zorunda.

Fakat Suriye konusunda ciddi bir ayrımcılık da uyguluyor Türkiye politikalarında. Neden bir ayrımcılık uyguluyor? Biraz önce söyledik, özellikle "ılımlı İslam" ya da "ılımlılar" diye tabir edeceğimiz bir muhalefet grubu üzerinden, suni muhalefet üzerinden Türkiye'de şekillenen bir Suriye politikası oradaki Kürtleri, oradaki Asuri, Süryani halkını, oradaki Ermenileri, oradaki diğer farklı inançlara sahip olan ve özellikle Şiiilerin yani Nusayrilerin durumunu ciddi bir şekilde tehdit edecek bir dış politika yürüttü Türkiye. İşte bu dış politikada son derece ayrımcı bir yol izliyor. Hemen bu ayrımcılığı nasıl uyguladığına dair küçük bir örnek vermek istiyorum. Sayın Davutoğlu'nun kaleminden Dışişleri Bakanlığının İnternet sitesinde "2014 Yılına Girenken Dış Politikamız" isimli belgenin küçük bir bölümünü sizlere okumak istiyorum, paylaşmak istiyorum. "Ülkemizin Suriye muhalefetine yönelik desteği bağlamında Suriyeli Türkmenler özel ve öncelikli konuma haizdir. Ülkenin asli kurucularından biri olan ve devrim mücadelesinin başından bu yana en ön saflarda yer alan Türkmenlerin Suriye'nin geleceğinde hak ettikleri yeri alabilmelerini teminen destek çalışmalarımız sürmektedir. Bu süreçte Türkmenler arasında birlikteliğin sağlanması ve dayanışma içinde hareket edilmesi de önem taşımakta."

Biliyorsunuz, Türkmenler için burada örgütlenmeler yapılıyor, toplantılar yapılıyor ve Türkiye'nin Suriye Türkmenleri konusundaki yaklaşımını gösteriyor ama öte yandan Kürtlere, PYD'ye son derece ayrımcı bir yaklaşım gösteriyor. Kürtlerin, özellikle Rojava Kürdistan'ında kurduğu 3 kantonda, bu 3 kantonun demokratik yapısına karşı ciddi bir nefret söylemi içinde oldu, biliyorsunuz. Cumhurbaşkanı tarafından başlayarak ta ki Dışişleri Bakanına kadar PYD'yi terör örgütü olarak gören

yaklaşımlar, açıklamalar yaptılar. İşte, dün Cenevre'deydim. PYD dünyadaki bütün sol, sosyal demokrat, sosyalist partilerin örgütü olan Sosyalist Enternasyonale üye olarak kaydedildi, üye oldu. Bu tarihî ana da biz orada tanıklık ettik. Böylesi, kendi halkını koruyan, kendi topraklarını korumaktan başka hiçbir amaç gütmeyen, orada Esat rejimine karşı Suriye muhalefeti yokken bile başkaldıran ve direnen PYD'ye ve Kürtlere karşı bu ayrımcı tutum ve neredeyse nefret söylemine kadar varan tutumu da bizim benimsememizin imkânı yoktur.

Yine, Türkiye'yi Batı'da en çok zor duruma sokan, IŞİD'le olan ilişkiler konusudur. Biliyorsunuz Musul'daki konsolosluk baskını ve 49 konsolosluk yetkilisinin IŞİD tarafından rehin alınmasını burada bu kürsüde o gün seslendirmiştım, dillendirmiştım. Fakat o gün bugündür IŞİD konusunda karanlık bir taraf var. Hükûmet ve Dışişleri Bakanlığı bu konuda, gerçekten, kamuoyunu ve özellikle Batılı müttefiklerini ikna edecek açıklamalarda bulunmamıştır, imtina etmiştir, bu açıklamaları yapmıyor. IŞİD'i, yarım ağızla, terör örgütü olarak ilan ettiğini, terör örgütü olarak gördüğünü söylüyor ama Amerika Birleşik Devletleri başkanlığında ya da liderliğinde kurulan 60 ülkeli IŞİD karşıtı koalisyonu da katılmıyor. Katılıp katılmaması elbette ki Türkiye'nin bileceği bir iştir ama IŞİD'e karşı doğrudan bir tavır almaması müttefikleri tarafından sorgulanıyor, bu da Türkiye açısından dış politikada gelecekte farklı komplikasyonların ortaya çıkacağının en büyük örneğidir.

Yine, özellikle Batılı medya, Amerika medyası, Avrupa medyasının Türkiye-IŞİD ilişkilerini ortaya koyup dolaylı da olsa IŞİD'e var olan desteği göstermesi, söylemesi, yine, Hükûmetin bunu reddetmesi, ısrarla reddetmesi hiç de inandırıcı değil, bu konuda inandırıcılığı olmayan açıklamalardır. Çünkü iki hafta önce, arkadaşlar, Mürşitpınar sınır kapısında IŞİD, açıkça Türkiye topraklarını kullanarak, 2 bombalı araçla PYD mevzilerine saldırıda bulunmuştu ve orada 8 kişi yaşamını yitirdi, 20 kişi yaralandı, yaralananların büyük bir kısmı tabii ki aynı kapıdan tekrar Türkiye'ye getirildi. Bu çelişkili durumun da burada altını çizmekte fayda var. Aynı IŞİD, birkaç gün orada bulunan Toprak Mahsulleri Ofisine ait siloda mevzilenmişti ve Türkiye'nin bütün bunları bilmesine rağmen, Türkiye'nin IŞİD'e karşı açık bir tutum takınmaması, kendi topraklarını kullanan IŞİD'e karşı harekete geçmemesi doğrusu son derece düşündürücüdür.

Esasında mülteciler konusunu da burada açmakta fayda var değerli arkadaşlar. Çünkü, yanlış uygulanan dış politikanın bir sonucudur. Özellikle, Suriye'den gelen mültecilerin sayısının neredeyse 2 milyona yaklaştığını, Türkiye'nin her kentinde, hepimizin illerinde mutlaka Suriyeli ailelerin bulunduğunu söylemekte fayda var. Bir kısmı tabii ki inşa edilen kamplarda yerleşik durumda. Tabii ki Türkiye milyarlarca dolar buraya harcama yapıyor, bizim halkımızdan toplanan vergilerle harcamalar yapıyor ama bunun da, bu harcamaların da Türkiye'nin uyguladığı yanlış dış politika sebebiyle olduğunu vurgulamakta fayda var.

Yine, Kobani'den -biliyorsunuz- 200 bine yakın mülteci geldi. Büyük bir kısmı Suruç ve Urfa'nın diğer ilçelerinde toplanmış durumda. Bunların çok küçük bir kısmına AFAD yardımcı oluyor, destek veriyor. Diğer büyük kısmının büyük bir fedakârlıkla bizim belediyelerimizin, halkımızın sağladığı destekle özellikle Kobani'den gelenlerin Suruç'taki kurduğumuz kamplarda kaldığını söylemekte fayda var.

Yine, çok büyük bir Ezidi göçü yaşadık. Şengal'de soykırımla karşı karşıya kalan Ezidilerin korunması ve yeniden bölgelerine dönmesi konusunda Türkiye'nin elbette ki yapacağı çok şey var. Bu konuda özellikle, Güney Kürdistan Bölgesel Hükûmeti ile Türkiye'nin yapacağı çalışmalar son derece önem kazanıyor. Yeri gelmişken, bölgesel hükûmetin de özellikle IŞİD Musul'u aldıktan sonra ve Erbil'e yönelik saldırısını gerçekleştirmeye başlarken hayal kırıklığına uğradıklarını burada, bu kürsüde söylemek isterim değerli arkadaşlar. Çünkü Sayın Barzani ve yönetimi, Türkiye'den IŞİD'e

karşı yardım konusunda çağrıda bulunmuşlardı. Bu çağrılardan yanıt alamadılar ve bunun derin hayal kırıklığını, kırılganlığını yaşıyorlardı. Bu çağrılara İran'ın derhâl cevap vermesi, IŞİD'e karşı Güney Kürdistan'ın savunması konusunda desteğini göstermesi de ayrıca bizim burada not etmemiz gereken olgulardan birisidir. Umarım, Hükümet, özellikle dış politika konusunda muhalefetin sesine kulak verir, şimdiye kadar uyguladıkları yanlış politikaları gözden geçirir, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve bölge halklarının da demokrasiye ulaşması için öncü bir rol yapar, görev alır. Bunun dışında, hegemonik yaklaşımlar, işgalci yaklaşımlar sonuç vermez.

Genel Kurulu sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İkinci konuşmacı Selma Irmak, Şırnak Milletvekili.

Buyurun Sayın Irmak. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SELMA IRMAK (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 2015 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesi hakkında Halkların Demokratik Partisi Grubunun görüş ve önerilerini belirtmek üzere söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığın bütçesine geçmeden önce Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla ilgili kısa bir hatırlatma yapmakta fayda görüyorum. Hepimizin bildiği gibi, kadınların uzun ve zorlu mücadelesi sonucu adında “kadın” kelimesi bulunan kadın ve aileden sorumlu Devlet Bakanlığı kurulmuştur fakat AKP Hükümeti, 2011 yılında bu Bakanlığın adından “kadın”ı silmiş, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak yeniden yapılandırmıştır. Bu değişiklik teknik anlamda bir isim değişikliği değil, Bakanlığın yapısı ve işleyişi de büyük ölçüde değişmiştir. Tatmin edici bir yanıt alamadığımız için bu soruyu bir kez daha sormak istiyoruz.

Kadınlara yönelik cinsel ve fiziksel şiddet başta olmak üzere her türlü kadın hakları ihlalleri noktasında dünya sıralamasında ilk sıralarda, kadın hak ve özgürlükleri noktasında ise son sıralarda yer alan Türkiye’de gerek kadınlar gerekse demokrasi açısından zaruri bir ihtiyaç olan kadın bakanlığı neden kapatılmıştır?

Kadınlar bir eşitlik bakanlığının kurulmasını talep ederken, en azından adında “kadın” kelimesi bulunan bu Bakanlık neden Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına dönüşmüştür? Elbette bunun tek bir açıklaması olabilir; AKP Hükümetinin kadını hak ve özgürlük sahibi bir birey olarak değil, kadının kimliğini, bedenini ve iradesini yok sayan, kadına neredeyse yaşam hakkı tanımayan, muhafazakâr, baskıcı ve hegemonik erkeklik alanı olan geleneksel aile yapısını güçlendirme politikası uyguladığını göstermektedir. Hükümet yetkilileri de bunu her fırsatta açıkça dile getirmektedir.

Özetle, bugün bütçe tasarısını görüştüğümüz Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kesinlikle bir kadın bakanlığı değildir. Bakanlığın son dört yıllık geçmişine baktığımızda, yapısal bir sorun olan toplumsal cinsiyet eşitsizliğini yani kadınların uğradığı cinsiyet ayrımcılığını ortadan kaldıracak, aile kurumunda toplumsal cinsiyet rollerin aşılmasını ve gelenekselleşmiş aile yapısının demokratikleşmesini sağlayacak, toplumsal ve kurumsal yapıyı erkek egemen zihniyetten arındıracak, kadın hak ve özgürlüklerini güçlendirecek bir politika izlemekten oldukça uzak olduğunu görürüz. Tam tersine, gerek bu Bakanlığın gerekse bir bütün olarak AKP Hükümetinin neoliberal, erkek egemen ve cinsiyetçi politikaları sonucu kadınların mevcut ayrımcılığa uğrama, ezilme ve sömürülme durumları her geçen gün biraz daha derinleşmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi, toplumsal cinsiyet eşitsizliği çağımızın en temel ve en keskin çelişkilerinden biri olan evrensel bir sorundur. Fakat, kapitalist modernitenin erkek egemen zihniyetle eklemlendiği, bunların birbirini karşılıklı beslediği ve kadına yönelik yapısal şiddete

dönüştürdüğü 21'inci yüzyıl, kadının iradesine, bedenine, emeğine ve kimliğine dönük en büyük saldırıların gerçekleştiği yüzyıl olmuştur. Özellikle yaşadığımız coğrafyanın cinsiyetçi, baskıcı, otoriter ve muhafazakâr yönetimlerin iktidar sahası hâline getirilmesi, birer ölüm ve tecavüz çetesi hâline gelen cihatçı çetelerin halklara, inançlara, farklılıklara ve özellikle de kadınlara yönelik sistematik bir yok etme, köleleştirme ve mutlak bir tahakküm kurma savaşı kural tanımaz bir hâl almıştır. Bu insanlık düşmanı, kadın düşmanı zihniyet dünyanın farklı yerlerinde ve farklı biçimlerinde tezahür etmektedir. Nijerya'da IŞİD benzeri bir örgüt olan Boko Haram'ın kadın ve kız çocuklarını kaçırması, Ukrayna'da yüzlerce kadının tecavüze uğrayarak katledilmesi, İran'da tecavüze karşı direnen Reyhane Cebbari'nin idam edilmesi, Musul, Şengal, Ninova, Rojava ve tüm Orta Doğu'da IŞİD şahsında somutlaşan erkek terörünün binlerce kadını kaçıracak karanlık çağlara ait köle pazarlarında satması, hepsi özünde aynı, sadece kullandıkları yöntem farklı olan cinsiyetçi, iktidarcı, katliamcı ve kadın düşmanı bir zihniyetin ürünü olan erkek terörünün farklı yüzleridir.

Değerli milletvekilleri, ülke olarak bu erkek teröründen azade olduğumuz düşünülmesin. Bugün Türkiye'de kadınlar, kadınların yaşamı ve kadınların mücadeleyle elde ettikleri hakları, kazanımları söz konusu olduğunda karşımıza bu erkek terörü çıkmaktadır. AKP'nin neoliberal, cinsiyetçi, mezhepçi ve muhafazakâr politikaları bu erkek terörünü besleyen en önemli faktördür. Bir toplum mühendisliği örneği olarak devlet örgütlenmesini ve toplumsal yapıyı muhafazakâr bir ideolojiyle kuşatmak, birincil olarak kadınların mevcut ezilme durumunu derinleştirmektedir. Çünkü muhafazakârlığın en çok muhafaza etmeye çalıştığı şey, kadının iradesini yok sayan, kadını ikincil kılan erkek egemen toplum yapısıdır. Eşitsizlik, sömürü ve tahakküme dayalı bu sistem, kadına en temel insani hak olan yaşam hakkını dahi tanımamaktadır.

Türkiye'de her geçen gün gerçekleşen ve bir kadın katliamına dönüşen kadın cinayetleri bunun en açık göstergesidir. Bugün Türkiye'de günde ortalama 5 kadın katledilmekte, bir o kadarı da taciz ve tecavüze uğramaktadır. Sıcak savaşın olduğu bölgelerde bile bu kadar kadın yaşam hakkı ihlaline uğramamaktadır. Burada kadınlara karşı adı konulmamış bir savaş söz konusudur. Bu konuda hepimizin bildiği birkaç veriyi açıklamak istiyorum: Kadınlara yönelik şiddetin çetelesini tutan kadın kurumlarının verilerine göre, 2010 yılında 165, 2011'de 121, 2012'de 139, 2013'te 229 ve 2014'ün ilk on bir ayında ise 260'ı aşkın kadın katledilmiştir. Yine aynı verilere göre, 2010 yılında en az 207, 2011'de 161, 2012'de 150, 2013'te 167, 2014'ün ilk on bir ayında ise 200'ü aşkın kadın ve kız çocuğu tecavüze uğramıştır. Yaralanma veya şiddet sonucu sakat kalan, tacize ve hakarete uğrayan binlerce kadının istatistiğini tutmak ise imkânsız hâle gelmiştir.

İnsanı dehşete düşüren ve başlı başına bir isyan gerekçesi olan bu korkunç tablo ve rakamlar sadece basına yansımış olanlardır. Gerçek durum çok daha korkunç ve vahimdir. Resmî rakamlara göre kadına yönelik şiddet yüzde 1.400 artmış ve günde ortalama 5 kadın katledilmektedir. İlgili bakanlıklara kadına yönelik şiddet verileri hakkında verdiğimiz soru ve araştırma önergeleri "İstatistik tutmadık." denilerek yanıtsız bırakılmaktadır fakat biz, istatistiklerin tutulduğuna, tutulan istatistiklerin dehşet verici boyutlarda olduğunu ve bu yönlü baskıdan kaçınmak için verilerin açıklanmadığını biliyoruz.

Kadınların üçte 1'i şiddet görüyor ve bu kadınların yüzde 80'i şiddeti ilk elde, aile içinde yaşıyor. Öldürülen kadınların yüzde 75 ile 80'ini birinci dereceden akrabaları katletmiştir.

Buradan, iki sözünden biri "kamu düzeni" olan, muhalefete her gün ahkâm kesip tehditler yağdıran Sayın Başbakana sormak istiyoruz: Her gün 5 kadının katledildiğinden, bu ülkenin bir kadın mezarlığına dönüştüğünden haberiniz var mı? Bu katliama neden dur demiyorsunuz? Neden bir kere de çıkıp "Katledilen kadınların hesabını soracağız." demiyorsunuz? Bu cinayetleri meşru mu görüyorsunuz? Her gün 5 kadının katledildiği bir yerde kamu düzeninden bahsedebiliyor musunuz? Bu durumda kamu kimdir, düzen nedir?

Değerli milletvekilleri, kadına yönelik her türlü cinsel ve fiziksel şiddet, özellikle de katliam boyutuna ulaşmış kadın cinayetleri, ne toplumdaki birkaç patolojik vaka ne de basit anlamda aile içi şiddet olarak açıklanabilir. Kadının mevcut ezilme durumunu derinleştirmek ve kadının iradeleşme, özgürleşme mücadelesini kırmak için toplum, devlet ve sistem tarafından sürekli başvurulmuş en eski ve en barbar sindirme yöntemidir. Bu açıdan kadına yönelik şiddet politiktir, ideolojiktir.

Direnen başka kesimlerin mücadelesini ve iradesini kırmaya yönelik kullanılan baskı, şiddet ve katliamlar ne kadar politik ise kadınlara yönelik şiddet, kadın cinayetleri, kadın katliamları da o kadar politiktir.

Yine aynı şekilde bu sistematik şiddete uğrayan kesimlerden biri de LGBT’li bireylerdir. LGBT’li bireylerin maruz kaldıkları homofobi ve transfobi temelli ayrımcılık, şiddet ve nefret cinayetleri de kadına yönelik şiddet gibi son derece politiktir, günde 5 kadın ve 1 transbirey erkek terörüyle katledilmektedir.

Kadına yönelik her türlü cinsel ve fiziksel şiddet konusunda bu kadar vahim bir tabloyla karşı karşıyayken herkesin, başta da bu konuda asıl sorumluluk sahibi olan iktidarın durup düşünmesi gerekir. Öncelikle Cumhurbaşkanı ve Hükümet yetkilileri tarafından her fırsatta dile getirilen “Kadınlar kahkaha atmasın. Kadın-erkek eşit değildir, eşitlik fitrata terstir.” gibi cinsiyetçi söylem ve politikalarla kadına yönelik her türlü şiddetin meşrulaştırıldığı görülmüştür. AKP iktidarına buradan sesleniyoruz: Kadın-erkek eşitliği fitrata ters değildir, fitratınızdaki ataerkillik ve kadın düşmanlığı demokrasi terstir.

Kadına yönelik şiddetin artmasındaki bir diğer önemli husus ise kadına yönelik şiddetin, özellikle de kadın cinayetlerinin cezasız bırakılmasıdır. Kadın Hareketi’nin katil erkeklerin ceza alması için verdikleri mücadele sonucu bu konuda kısmen gelişme sağlanmış ise de kadın katilleri hâlâ ya çok düşük cezalarla ya da hiç ceza almadan cezasızlıkla ödüllendirilmektedir. Bugün kadın katliamlarının bu noktaya varmasındaki en önemli etken, yargı mekanizmasının cinsiyetçi ve kadın düşmanı karar almasıdır.

Değerli milletvekilleri, sürekli vurguladığımız üzere kadın sorunu partilerüstü bir sorundur, başta temel bir demokrasi sorunudur. Buradan öncelikle, her ne kadar bir kadın bakanlığı olmasa da kadınların muhatap alacağı başka bir bakanlık olmadığı için Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına seslenmek istiyorum: Ki, hatırlayacaksınız, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü’nde kendisine soru sormak isteyen genç bir kadının korumalar tarafından şiddete maruz kalmasına ve ağzı kapatılarak yaka paça dışarı atılmasına seyirci kalan bir kadın Bakandır. Erkek egemen sistem toplumun her alanında kök salmış sistematik bir egemenlik biçimi olarak kadının bedenini, kimliğini, iradesini denetlemek ve kadınlar üzerinde erkeğin mutlak tahakkümünü kurmak için kadınlara karşı sistematik bir şekilde yürüttüğü şiddetin uygulanmayan ve sadece kâğıt üzerinde kalan yasalarla önlenemeyeceği açıktır. Kadınların koruma altında dahi katledilmesi bunu açıkça göstermektedir. Dolayısıyla, kadına yönelik şiddeti önleme konusunda çıkarılan koruma kararlarını ve mevcut düzenlemeleri aşan, bütünlüklü bir politikayla soruna acil olarak eğilinmesi gerekmektedir. Bu konudaki yetki ve sorumluluğundan kaçan Türkiye Büyük Millet Meclisi, HDP’nin kararlı çalışmaları ve mücadelesi sonucu nihayet kadına yönelik şiddetin araştırılması ve gereken önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırma komisyonu kurulmasını kabul etmiştir. Parti olarak içinde yer aldığımız bu komisyonun imzalanan diğer sözleşmeler gibi kâğıt üzerinde kalmaması için çok yakından takip edeceğiz. Başta kadın örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve muhalefet partileri olmak üzere, herkesin bu komisyonun çalışmalarını denetlemesi ve işlerlik kazanması için yakından takip etmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de bugün kadınların söz konusu olduğu hangi konuya değinilirse değinilsin, ne yazık ki oradan kadına yönelik şiddet, ayrımcılık ve eşitsizlik ortaya çıkmaktadır. Bakın, Dünya Ekonomik Forumu 2014 raporuna göre, Türkiye cinsiyet eşitliğinde 142 ülke arasında 125’inci sırada yer almaktadır. Bu yılki tablo Türkiye için son beş yılın en kötü tablosu niteliğindedir. Geçen sene 136 ülke arasından 120’nci sırada olan Türkiye, bu sene küresel cinsiyet uçurumu raporunda 5 sıra daha gerileyerek 125’inci sıraya düşmüştür. İçinde yer aldığı Avrupa ve Orta Asya bölgesi ülkeleri arasındaysa en sonlarda yer almaktadır. Rapora göre Türkiye son on yılda ise 20 basamak gerilemiştir.

Bu cinsiyet eşitsizliğinin en belirgin görüldüğü alanlardan biri de istihdam alanıdır. İşsizlik Türkiye’de ciddi bir sorundur fakat kadın işsizliği oranları kadınların bu yönlü ciddi ayrımcılığa uğradığını göstermektedir. Erkeklerde iş gücüne katılma oranı yüzde 70,9 iken kadınlarda bu oran yüzde 29,5’tir. Bu rakamlar kadınların istihdam alanından yani çalışma yaşamından dışlandığını göstermektedir. Bunun en önemli nedenlerinden biri kadınların yok sayılan, görünmeyen emeğidir, yani kadınların asli görevi olarak görülen ev işleri ve çocuk bakımıdır. 12 milyonun üzerinde kadın tüm zamanını herhangi bir ücret almaksızın ev içindeki işleri yaparak geçirmekte, ücret karşılığında bir işte çalışmamaktadır. Yine, kadınların çalışma koşulları, aldıkları düşük ücretler, güvencesiz çalışmanın yaygınlığı, çocuk bakım hizmetlerinin yüksek ücretlerle sunulması gibi nedenler de çalışma yaşamına katılmak isteyen kadınları bu alanın dışına itmektedir. AKP, on üç yıla yakın iktidarı boyunca kadınların kendi ayakları üzerinde duracak, yaşamlarını idame ettirecek, kamusal alanda sosyal güvencesi olan iş alanları sağlamak yerine, tersine, kadınları çocuk doğurmaya ve eve hapsedmeye yönelik politikalarla kadınları kamusal alandan ve dolayısıyla çalışma yaşamından dışlamaktadır.

Değerli milletvekilleri, cinsiyet eşitsizliği ayrımcılığın en keskin ve en yaygın biçimi olduğundan siyasal alanın demokratikleşmesinin ve demokratik siyasetin temel koşulu, kadınların temsil ve karar mekanizmalarına eşit katılımıdır. Bugün Parlamentoda yer alan kadın sayısı cumhuriyet tarihinin en yüksek oranlarından birine sahip olmasına rağmen, 550 milletvekilinden sadece 79’u kadındır. Yerel yönetimlerde ise kadın temsiliyeti çok daha düşük, yüzde 1 civarındadır. Devlet, siyasetin tüm süreçlerine kadınların eşit ve aktif katılımını sağlamak ve bunun önündeki engellerle mücadele etmek durumundadır. Kadınların karar alma ve uygulama süreçlerinde temsiliyetlerini sınırlayan koşulların ortadan kaldırılması için siyasette eşit temsiliyet ilkesinin benimsenmesi şarttır. Seçimlerin ve siyasal sistemin demokratikleşmesi için Seçim Yasası’nda değişikliğe gidilerek, parti genel başkanlıklarında olduğu gibi, yerel yönetimlerde de yani belediye başkanlıklarında da eş başkanlık sisteminin yasal ve zorunlu hâle getirilmesi ve bu konuda partimizin dünyada bir ilk olarak gerçekleştirdiği belediye eş başkanlığına yönelik saldırılara son verilmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, pek çok hak ihlallerinin yaşanmakta olduğu cezaevleri de kadınlar ve LGBT bireyler açısından ayrımcılığın yoğunlaştığı, baskı ve zulmün arttığı mekânlardır. Zorla çıplak arama uygulaması, cinsel taciz ve şiddet bu alanda en çok karşımıza çıkan uygulamalardır. Yapılan fiziksel ve psikolojik şiddete kadın tutsaklar tarafından direnç gösterildiğindeyse hücre cezası verilmekte ya da tutsakların ceza süresi uzatılmaktadır. Çıplak arama uluslararası sözleşmelerce insan onuruna aykırı olarak tanımlandığı hâlde Türkiye cezaevlerinde bu uygulama hâlen sürmektedir.

Türkiye’nin hapisane zihniyetinin ve sisteminin en fazla hak ihlaline maruz bıraktığı suçsuz olduğu hâlde cezaevlerinde tutulan yüzlerce Kürt çocuğudur. Pozantı Cezaevi bu konuda hepimizin ilk aklına gelen yer olmakla beraber, Şakran’da, Sincan’da ve daha pek çok cezaevinde uygulanan tecrit ve işkence küçük çocukların bedenlerinde ve ruhlarında iyileşmesi imkânsız yaralar açmaktadır. Gündem Çocuk Derneğinin Türkiye’de Çocuğun Yaşam Hakkı Raporu’na göre sadece 2013 yılında 633 çocuk yaşam hakkı ihlaline uğramıştır. Bunlardan 33’ü doğrudan devlet eliyle ortaya çıkan yaşam

hakkı ihlalleri sonucu yaşamını yitiren geri kalan 600'üye devlet gerekli önlemleri almadığı için yaşamını yitirmiştir. Yani, özcesi, Türkiye, tutuklanan ve katledilen çocukların ülkesidir. Berkinlerin, Ceylanların, Ali İsmaillerin, Rojhatların katledildiği ülkenin Cumhurbaşkanı dünya kamuoyuna “Çocukların katledildiği bir dünyada kimse masum değildir.” diye seslenirken bu konuda dünyada masum olabilecek en son insan olduğunu bizim kadar kendisi de biliyordur elbette.

Yine, Türkiye'deki adalet mekanizmasının büyük oranda pay sahibi olduğu en yoğun hak ihlallerinden birisi, çocuklara yönelik cinsel şiddet ve çocuk istismarıdır. Her yıl binlerce çocuk önemli kısmı birinci dereceden yakın akrabası tarafından olmak üzere cinsel istismara uğramaktadır. AKP iktidarı çocuk istismarcıları için “Gönlümüzden geçen idamdır.” gibi üst perdeden konuşarak ve insanlık dışı bir suçu başka bir insanlık dışı suçla cezalandırmak gibi popülist ve akıl dışı söylemler dışında istismarları önleyecek somut ve etkin politikalar geliştirmekten hâlâ çok uzaktır. Özellikle Kürdistan coğrafyasında bizzat devletin kolluk güçleri ve memurları tarafından çocuklara yönelik cinsel istismarlara karşı sessiz kalınması bu ülkenin karanlık tarihi ve utancı olmaya devam etmektedir.

Çocukların sosyal politika alanında deneyimledikleri en önemli sıkıntılarından biri de çocuk işçiliğidir. Ne yazık ki Türkiye, okul çağındaki ve normalde okullarında olması gereken çocukların çocuk işçi olarak en fazla çalıştırıldığı ülkeler arasındadır. Mevsimlik tarım işçiliğinde fazlasıyla öne çıkan çocuk emeği sömürsüne Bakanlığın acil olarak el atması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, Bakanlığın görev alanına giren engelli bireylerin sorunları da çözüm beklemektedir. Dezavantajlı gruplar arasında yer alan engelli vatandaşların bedensel ve zihinsel engellilik durumları toplum içinde ayrımcılığa uğramalarına neden olmaktadır. Türkiye'de şu anda yaklaşık 8,5 milyon engelli birey bulunmaktadır. Engelli bireylerimizin toplumla bütünleşmelerinin önünde büyük engeller yaşanmaktadır. Bunların başında yoksulluk gelmekle birlikte yoksulluğun daha da imkânsız kıldığı eğitim, istihdam, ulaşım, fiziksel çevre, konut ve sağlık olanaklarından yararlanamamaktadırlar. Devletin engelli politikasının ise sosyal haklar perspektifine değil, engellileri muhtaç, kendisini de hayırsever olarak konumlayan bir bakış açısına dayandığını görmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüldüğü üzere, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının çalışma alanına giren kadın, çocuk, engelli, yaşlı, aile vesaire, neredeyse tüm alanlar acil çözüm bekleyen kronik sorunların olduğu alanlardır. Bu bakımdan, görüşülmekte olan Bakanlığın bütçe tasarısı önem arz etmektedir fakat 2015 senesi için hazırlanan bütçe tasarısının bu ülkenin kronikleşen sorunlarından hiçbirine çözüm bulma anlayışı olmadığı gibi, sorunları daha da derinleştirmeye hizmet edecektir. Özellikle kadınların ekonomik, sosyal ve siyasal alanda karşılaştıkları ayrımcılıkla mücadele etmek bir yana, kadın emeğinin daha fazla sömürülmesi, kadınların aile içerisine kapatılması ve kamu hizmetlerinin daha fazla azaltılarak özel sektörün önceliklerine göre harcamaların yapılması hedeflenmektedir.

Merkezî bütçeler toplumsal barışın ve eşitliğin sağlanması için kullanılabilecek en etkili yöntemlerden biri olmasına rağmen, Hükûmetin rantçı ve vurguncu karakterleri sonucu eşitsizlikleri derinleştirmeye hizmet etmektedir. 2015 yılı için hazırlanan merkezî bütçe tasarısı tam da bu nedenle toplumsal cinsiyet eşitsizliğini azaltma perspektifinden uzaktır.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, cinsiyet eşitliğinin sağlanması için sadece Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca değil, bir bütün olarak kalkınma planlarının temel ilkesi olarak toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme benimsenmesi gerekmektedir. 2003 yılında 12 Avrupa ülkesi toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme politikalarını kabul ederek harekete geçmiştir. Türkiye'de ise sadece kısıtlı oranda projeler dışında bir gelişme olmadığı apaçık ortadadır. Fakat bir an önce bütçe tasarlanırken cinsiyet eşitliğinin sağlanması için bir politika izlenmeli, bunun için bütçeye özel önlem kalemleri

eklenmelidir. Tüm bunların yapılması için Hükûmetçe bir siyasi kararlılığın sergilenmesi başattır. Ancak bu şekilde toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçeleme yapılabilir. Hükûmetin kadın istihdamının artırılması, özellikle kadınların görünmeyen emeğinin görünür kılınması, kadınların eğitim haklarının sağlanması gibi konularda somut stratejik planlamalar çıkarması gerekmektedir. Bu şekilde kapsamlı bir yaklaşım sergilenmediği sürece cinsiyet temelli bir bütçeleden bahsetmek imkânsız olacaktır. Toplumun kolektif ihtiyaçlarını karşılamak için planlanan merkezî bütçe eğitim, sağlık, sosyal güvenlik sistemi, istihdam, ulaşım başta olmak üzere tüm alanlarda cinsiyetler arası eşitsizliği ortadan kaldıracak biçimde planlanmadığı takdirde kadına yönelik ayrımcılığın önüne geçmek mümkün olmayacaktır.

Değerli milletvekilleri, merkezî bütçe tasarısı özel olarak kadın özgürlüğü ve eşitliği için bir kalem barındırmadığı gibi, bütün maddeleriyle eşitsizlik vadetmektedir. Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe anlayışı hem gelir hem de harcamalar kategorisinde cinsiyet eşitliği perspektifini sunmaktadır. Ne yazık ki, 2015 merkezî bütçesi bu hâliyle kabul edilmesi hâlinde toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe olarak tarihe geçecektir. AKP'nin kutsal aile politikası Bakanlığın tüm çalışmalarına yansımaktadır. Ailenin kutsallaştırılması ve kadının aile üzerinden tanınması elbette ki ilk değil, her hükûmetin benimsediği bir durumdur, ancak AKP'nin 3 çocuk yapma, kürtaj yasağı gibi ailenin devam ettirilmesi yönündeki müdahale edici tavırları göstermektedir ki, artık sadece bu düşünceye sahip olmakla kalmayıp Hükûmet bu yönlü politikalar yürütmektedir. Sosyal yardımların kadın üzerinden yapılması bunun en açık örneğidir.

Bir diğer önemli husus ise sığınmaevleridir. Belediyelerin açtığı sığınmaevlerine Bakanlıktan kaynak aktarılmıyor, belediyelerin kendi bütçelerinden çözmeleri gerekiyor, bu durumda da birçok belediye sığınmaevlerini açmıyor. 6284 sayılı Yasa'ya göre kadınlar, başvurdukları andan itibaren koruma, tedbir kararları çıkartılıyor, kadınlar istiyorlarsa hemen İlk Adım merkezlerine, oradan da belediyeler dâhil boş yeri olan sığınmaevlerine gönderiliyor. İlk Adım merkezlerinde kadınlar istif hâlinde yerlerde yatıyorlar. Arama gibi telefonların dahi yasaklandığı, hele İlk Adım merkezlerinde on beş gün dışarı bile çıkış yasakları... Kadınların erkek çocukları 12 yaşından büyükse çocuklarından ayrılmak zorunda bırakılıyor. Hâlbuki yasada erkek çocuk 12 yaşından büyükse kadına ayrı bir ev açılması öngörülüyor. Fakat bu uygulama da maalesef yok, sadece kâğıt üstünde. Bu durumda, birçok kadın sığınmaevinde kalmak istemiyor doğal olarak. Bakanlık sadece ŞÖNİM'lerle belediyelerin de açmış olduğu sığınmaevlerini denetim altına almak dışında bir iş yapmıyor.

Değerli milletvekilleri, kadınlar için ilçeler bazında özel kadın çalışma, destek, danışma merkezleri oluşturulmalı ve kadın dostu kentler, iş yerleri ve fabrikaların yaratılması, kadınların girişimciliğinin ve bunun için alternatif modellerin -kadın kooperatifleri gibi- desteklenmesi gerekmektedir. Eş başkanlık sisteminin gerek siyasi parti içindeki mekanizmalarda gerek yerel yönetimlerde gerekse de tüm kurum ve kuruluşlarda yasal ve zorunlu bir zemine oturtulması gerekmektedir. Meclisteki Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun “fırsatta ve süreçte ve sonuçta eşitlik için kadın erkek eşitliği komisyonu” olarak değiştirilmesi ve bu komisyona işlerlik kazandırılması gerekmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği içeren eğitim müfredatı değiştirilmeli, demokratik, eşitlikçi bir içerik kazandırılmalıdır. Bunun yanında, AKP yetkililerinin sürekli kadın düşmanlığı üreten söylemlerden kaçınması ve bu zihniyetin okul müfredatlarına yansımalarına son verilmelidir.

Değerli milletvekilleri, Orta Doğu'da yaşanan savaşlardan dolayı 2 milyonu aşkın mülteci göçmenin Türkiye'ye geldiği bilinmektedir. Gelen göçmenler arasında özellikle kadın ve çocukların burada yaşadığı sorunlar geldikleri savaş ortamından daha kötü bir yaşamı dayatmaktadır. Kadın ve çocuklar yaşanan onca ağır sorunların yanında sürekli taciz ve tecavüz tehlikesi altında yaşamaktadır. Devletin, özellikle Şengal ve Kobani'den gelen Kürtlere yönelik ayrımcı tutumundan bir an önce vazgeçmesi ve bakanlık bünyesinde kadın göçmenlerin sorunlarıyla ilgilenecek özel bir birim ve özel bir bütçeyle kadınların yaşadığı sorunların giderilmesi için acil bir çalışma başlatması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, yine AKP Hükûmetinin çok övündüğü sosyal politika, yoksulluğu ve devlete bağımlılığı önlemek bir yana, bunu besleyen sadaka kültürünün “sosyal yardımlar” adı altında tekrar canlandırılarak yoksulluğu devam ettirme yöntem ve politikasıdır. Bu politikayla yurttaşlar sürekli devlete bağımlı, muhtaç ve ancak oradan gelecek yardımlarla yaşamlarını idame ettirebildikleri için sürekli potansiyel oy deposu olarak kullanılmaktadır.

Sonuç olarak, devlet, üstlendiği hayırsever, yardımsever devlet misyonu ile ucuz, esnek ve güvensiz istihdama yönelen neoliberal politikalarını birincil olarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde işletmektedir. Dolayısıyla, bu Bakanlık bir kadın bakanlığı olmaktan son derece uzak olduğu gibi, bütçesi de toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçeleme değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP Hükûmetinin 2015 yılı için tasarı hâlinde sunduğu merkezî bütçe sadece kadın düşmanı değil, aynı zamanda ekoloji, emek, demokrasi ve barış düşmanıdır. Adil olmayan vergilerle insan hayatını daha fazla zorlaştıracak olan Hükûmet için harcamalarında temel kıstas, özelleştirme, ticarileştirme ve eşitsizliklerdir. Toplumsal adaleti kadınları görmezden gelerek sağlamaya yönelik her çaba daha fazla savaş, cinayet ve şiddet getirecektir. Merkezî bütçenin oluşturulmasında hiçbir söz hakkı olmayan kadınlar bütçe tasarısının geri çekilmesini ve yeniden demokratik bir şekilde oluşturulmasını talep etmektedir.

Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe anlayışı her alanda eşitliği göz önüne alan bir yaklaşımdır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.30

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.30

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Muharrem IŞIK (Erzincan)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 29’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Dördüncü tur bütçe görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi, söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına üçüncü konuşmacı, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Binici’ye aittir.

Buyurun Sayın Binici. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA İBRAHİM BİNİCİ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kalkınma Bakanlığı ve bağlı kuruluşların bütçeleri üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ben Suruçluyum, Suruç’ta doğup Suruç’ta büyüdüm. Şu ana kadarki ömrümün hatırı sayılır bölümünü de Suruç’ta geçirdim. Suruç’a yolu düşenler bilir, hemen karşımız Kobane’dir. Öyle ki Suruç’ta pişen yemeğin kokusu Kobane’den, Kobane’de çobanın çaldığı kavalın sesi Suruç’tan duyulur. Aramızdan geçen tren yolu, bağrımıza saplanmış bir hançer gibi dursa da yoktur aslında birbirimizden farkımız tıpkı Akçakale ile Tel Abyad, Ceylanpınar ile Sere Kaniye, Nusaybin ile Kamışlı gibi. Aynı dili konuşur, aynı türküler söyleriz; aynı şeylere güler, aynı acılarla hüzünleniriz; çocuklarımızı aynı masallarla büyütürüz; ağlayan bebeklerimizi aynı ninnilerle avuturuz; aynı halaya duran ekipte birimiz baş isek diğeri baş altı oluyoruz. Hani televizyon ekranlarında ya da gazete sayfalarında gördüğünüz sınırdaki bayramlaşma seremonileri var ya işte onlarız bizler. Tel örgülerin ardından uzattığımız ellerimiz, ya amca oğlu, dayı kızına ya da teyze oğlu, hala kızınadır. Velhasıl, bayramlarda hasretle kavuşan bilcümle eller aynı candandır, aynı kandandır, aynı akrabadır, akraba. Tıpkı sizler gibi bizim de teyzemiz, dayımız, amcamız var; amcamızın, dayımızın, teyzemizin çocukları var. Kimi sınırın üst tarafında, kimi ise sınırların alt tarafında oturur.

Sizler için Türkiye ile Suriye sınırı olan o tren yolu var ya, bizler o tren yoluna Kürtçede sadece “...”(x) diyoruz, “...”(xx). Suruçlu ya da kuzeyli olan herhangi bir Kürt sınırın karşı tarafını “Suriye” olarak adlandırmaz, “...”(xxx) deriz; Türkçesi “hat altı” demektir. Suriye tarafında kalanlar da bu tarafa “Türkiye” demezler, “...”(xxxx) derler; Türkçesi “hat üstü” demektir.

Değerli milletvekilleri, hatırlarsanız, 2012 yılının son günlerinde bir gazeteciye verdiği mülakatta “Eğer gündemi ben belirleyemezsem Başbakan olamam. Bu tür tartışmaların zamanlamasını ben belirliyorum.” diyen Sayın Erdoğan, Cumhurbaşkanı olduktan sonra da bu alışkanlığından kurtulamamış ki aklına değil ağzına geleni söylemeye devam ediyor.

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

(xx) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

(xxx) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

(xxxx) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

7 Ekimde “Kobane düştü düşüyor.” diyerek sokaktaki yangını ha bire körükleyen Sayın Cumhurbaşkanı üç gün sonra Rize’yi ziyaret etmiş ve yaptığı konuşmada aynen şunları tekrarlamış: “Kobane ile Türkiye’nin ne alakası var, İstanbul’un ne alakası var, Ankara’nın ne alakası var? Kobane ile Siirt’in ne alakası var, Diyarbakır’ın ne alakası var, Bingöl’ün ne alakası var?” demişti. Gazze’yi, Kahire’yi iç mesele yapıp Esma’nın şahadetini seçim meydanlarında siyasi ikbal için kullananlar ne hikmetse Suruç’un hemen dibindeki Kobane ile alaka kuramamıştı maalesef.

Buradan kendisine sesleniyorum: İşte alakası budur. İşte, tam bu yüzden, Suruç, Kobane; Kobane, Suruç’tur. Kobane, yalnız Suruç’da değildir. Kobane, Diyarbakır’dır; Kobane, Siirt’tir; Kobane, Bingöl’dür; Kobane, Bitlis’tir, Van’dır, Hakkâri’dir, Mardin’dir. Kobane, İstanbul’da, Ankara’da, Bursa’da, İzmir’de, Manisa’da, Rize’de vicdandır be vicdan. (HDP sıralarından alkışlar)

İşte, bu yüzden, DAİŞ çetelerinin Kobane’yi kuşatmasından hemen sonra insanlar sınırdaki tel örgülere dayandı çünkü tellerin ardında kiminin dayısı, kiminin amcası, kiminin de evladı vardı.

İşte, bu yüzden, insanlar bombaların, havan toplarının, mermilerin düştüğü topraklara hüznünle bakıyor çünkü orada onur mücadelesi veren oğlu, kızı, kardeşi veya babası sağ mı diye merak ediyor.

İşte, bu yüzden, Türkiye’nin dört bir tarafından gelenler, gece demeden, gündüz demeden sınırdaki nöbet eylemi yapıyorlar çünkü sizde bulunmasa bile Türkiye’de vicdan sahipleri hâlen var, var olmaya da devam edecekler.

Kobane yanıyor, Kobane yandıkça ateşi Suruç’a düşüyor; yalnızca Suruç’a değil, Diyarbakır’a düşüyor, Siirt’e, Mardin’e, Bingöl’e, Bitlis’e, Ankara’ya, Bursa’ya düşüyor. Her gün cenaze taşımak nedir bilir misiniz acaba? Her gün onur mücadelesi uğruna toprağa düşen gencecik bedenleri buz gibi toprağa yatırmak nasıldır bilir misiniz acaba? O gencecik insanlar, atalarının binlerce yıldan bu yana yaşadığı yurtlarını, evlerini, onurlarını, namuslarını DAİŞ çetelerinin vahşetinden, talanından, yağmasından ve tecavüzünden korumak için bedenlerini siper ediyorlar, kimi Kobaneli, kimi Diyarbakırlı, kimi Siirtli, kimi Bitlisli. Benim de Kobane merkezinde ve köylerinde 100 evi aşkın akrabam yaşıyor. DAİŞ vahşeti çetelerinin Kobane’yi kuşatmaya aldığı günden bu yana Suruç’tayım ve Suruç’ta olmaya devam edeceğim. Bunu sadece Suruç’ta olduğum için veya Kobane’de akrabalarım olduğu için yapmıyorum, Kobane’de insanlığın onur mücadelesi verdiğini düşünüyorum ve inanıyorum. Doğrusu, bu hâletiruhiye içerisindeyken akçeli işleri konuşmak hiç de içimden gelmiyor. Rakamlar vermek, vaatleri sorgulamak çok da içimden gelmiyor ancak yine de birkaç kelam etmek gerekir diye düşünüyorum.

Kalkınma Bakanlığı bütçesi üzerinde grubum adına konuşma görevinin tarafıma verildiğini Kobane sınırında bir köydeyken öğrenmiştim. O sırada Kobane’de çatışmalar iyiden iyiye şiddetlenmişti, sınırdaki yığılan kitlenin tedirginliği had safhaya ulaşmıştı. Bombalar, havan topları birbirini ardına patlıyor, bulunduğumuz alanlar sarsılıyordu âdeta. Kim bilir, belki de savaş psikolojisi dedikleri durumun bendeki yansımasydı. Acaba, kullanılan bu silahların kalibresi, menzili veya tahrip gücü kalkınma endekslerinde yer alır mı diye düşündüm. İnsan beyni işte, bazen irade dışı dur durak bilmeden dalıp gidiyor. Benimki de öyle derinlere dalıp giderken bugüne kadar AKP iktidarının el altından Suriye’ye kaç tır dolusu silah gönderdiği ve bu silahları kimlere verdiği beynimi meşgul etmeye başladı. Sonrasında ise bu silahların kimlere karşı kullanıldığı, kaç can aldığı, ölenler arasında kaç çocuk, kaç kadın, kaç ana, kaç baba olabileceği düşüncesi yüreğime bir ateş gibi oturdu. Düşündüm de bir an; oluk oluk akan kanın, yitirilen canların TÜİK istatistiklerinde yeri var mıydı acaba? Ya, kaybolan hayatların, sönüp giden umutların, feryat eden anaların, gözyaşlarını içine akıtan babaların tutulur muydu çetelesi? Bir ara önünden geçerken fark etmiştim inşaat çalışmasını, rakamlar rahatça takla atabilsin diye devasa bir bina yapılıyordu TÜİK’e.

Değerli milletvekilleri, Kobane’de ara sıra silahlar susuyor, kimi zaman tam da bir ölüm sessizliği hâkim oluyordu. Bir tarlanın ortasında çömelmiş, kulağım Kobane’de, gözlerim ise önümde uzanan tarladaydı. Suruç’un neredeyse tamamında olduğu gibi, bulunduğum sınır köyünde de vakti gelmesine rağmen henüz kimse tarlasını süremiyordu maalesef. Gözlerim suya olan hasretinden çatlamış toprağa öylece dalıp gidiyordu. Birden aklıma GAP projesi geldi. Sahi ya, neredeyse yarım asırdır devam eden GAP projesi bu toprakları da suluyacaktı. Hani, bu topraklar Fırat’ın suyuyla kucaklaşacak, bu topraklardan zenginlik fişkıracaktı. Birden AKP Hükûmetinin 2008’deki tam kadro Diyarbakır çıkarmasını ve orada açıkladıkları GAP Eylem Planı’nı hatırladım. O dönemde Başbakan olan Sayın Erdoğan’ın siyah güneş gözlüklerinin arkasına saklanarak yaptığı konuşması film şeridi gibi gözlerimin önünde geçiyordu. Hani, 2012 yılına kadar 1 milyon 60 bin dekarlık alan sulanacaktı. Hani, 3 milyon 800 bin kişiye iş bulunacaktı. Hani, bölgede kişi başına millî gelir yüzde 209 oranında artacaktı. Bütçenin Komisyon görüşmeleri sırasında Kalkınma Bakanının yeni bir eylem planından bahsettiğini Meclisin tutanaklarından okuduğumda öğrenmiştim.

Sayın Bakan o anda ve o tarlada eğer karşımda olsaydı “Senin önceki eylem planını da gördük Sayın Bakan. Boşuna uğraşma, eylemin de, planın da senin olsun. Siz GAP’ı bitiremediniz, bitiremezsiniz de. Siz Dicle’nin, siz Fırat’ın suyu ile bu toprakları yarım asırdır sulayamadınız. Ama, Kürtlerin yiğit evlatları adalet için, insanlık onuru için, namusları için gerekirse bu toprakları da, Kobane’yi de kanlarıyla sulayacak.” diye haykırmak istiyordum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

Ben bu düşünce deryasına dalmışken gülümseyen yüzleriyle 2 genç arkadaşım selam vererek yanıma geldi. Sonradan hırçın Karadeniz’in asi çocuklarından olduğunu öğrendiğim gençlerden biri sanki içimi okumuştı, “Hayırdır sayın vekilim, bu çorak tarlaya ne ekilir diye mi düşünüyorsunuz?” dedi. Ben de yarım asırdan bu yana bitirilemeyen GAP’ı ve sulanamayan bu toprakları düşündüğümü anlattım gençlere. Karadenizli olan genç aynen şunları söyledi: “Yaptıkları hidroelektrik barajlarını sizlere ‘GAP’, bizlere de HES’leri ‘DOKAP’ diye yutturdular. Hadi biz eski bir proje sayılmayız ama sizinki yarım asra yaklaşırken KOP yüzyılı geçti sayın vekilim, beterin beteri var ve izninizle size bir şiir okumak istiyorum. Şiir bana ait değil, sahibinden özür diliyorum çünkü ‘Diyarbakır’ diye geçen yerleri ‘Kobane’ olarak değiştirdim.” demişti o genç.

Karadenizli gencin okuduğu o şiiri sizlerle de paylaşmak isterim:

“Geleceğim sana Kobane.

Bomba, kurşun, TOMA’larla değil.

Fındık ezmesi, çay, kurutulmuş hamsi olacak çantamda.

Peştamal getireceğim sana, bir de böğürtlen.

Karayemiş getireceğim sana, ninemin öykülerini.

Onların yaşadığı acıları getireceğim.

Sana hapishane anılarımı getireceğim Kobane.”

Şiirini bitiren o gence dedim ki, bize hep böyle gel “...”(x)

Saygılarımı sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına dördüncü konuşmacı Demir Çelik, Muş Milletvekili.

Buyurun Sayın Çelik. (HDP sıralarından alkışlar)

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

HDP GRUBU ADINA DEMİR ÇELİK (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Halkların Demokratik Partisi adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlarken Ulaştırma Bakanlığımızın bütçesi üzerine görüşlerimi ifade etmek üzere huzurlarınıza çıkmış bulunuyorum.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; rakamların birbiriyle dans etmesinden öte bir anlam ve önem arz etmeyen 2015 yılı bütçesini görüşüyoruz. Evet, aritmetiksel rakamların konuştuğu, ruhsuz, kimliksiz, sevgiden yoksun, özgürlük ve barış dışı her türlü antidemokratik, hukuk dışı uygulamalarının vücut bulduğu bir bütçe. Bu bütçede insan yok, kadın yok, çocuk yok, engelli yok. Bu bütçede ekoloji yok, doğal, demokratik toplum yok; varsa yoksa hükümlanlık, varsa yoksa iktidara giden döşenmiş yolların savaş argümanları, aletleri ve yöntemleri konuşuluyor.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; kapitalizm iktidar ve sermaye biriktirme sistemi olduğundandır ki hep savaş üreten, ekolojik yıkımlara yol açan, barış dışı uygulamalarıyla açlığın, yoksulluğun, sefaletin bizatihi diz boyu olduğu bir topluma evrilmiş bulunuyor. Ruhsuzdur, kimliksizdir; sömürü ve iktidar biriktirme adına her yolu, her yöntemi mubah gördüğündendir ki baskı ve ideolojik aygıtlarıyla toplumu şekillendirir, biçimlendirir. Toplum kendine rıza gösterebilir, ikna olabilir, itiraz ve isyan etmesin diyer bütün bunlar. Dini, kültürü, sanatı, edebiyatı hep bu amaçla kullanır. Sanki aydınlanmacıdır, çağdaştır, demokratiktir imajını da esirgmeden topluma bunun propagandasını ideolojik aygıtlarıyla ha bire ama ha bire pazarlar. Türkiye de bundan nasibini almıştır, ta 1839 Tanzimat Fermanı'yla beraber. imparatorluklar çökmüştü, çözülmüştü, imparatorlukların bağrında ulus devletler oluşmuştu ki ulus devletlerin hükümlanlık sürdürdüğü, kendilerine ait bir pazar olsun isteniyordu. Bu pazarda -kapalı ekonomik ilişkilerinin- burjuvazi, egemen ve ezen sınıf, yoksulları, ezilenleri ve yönetim dışı bırakılanları hizaya getirmek adına bu yüksek güvenli gümrük duvarlarının arkasına sığınmayı kendisine hak görmüştü. İşte 1839'la beraber başlayan ulus devlet serüveni, ötekileştirmeyi, asimilasyonu, ekolojik ve toplumsal kırımı kendinden hak görenek bugünlere bizi getirdi.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; evet, ulaştırma bütçesini konuştuğumuz bugünlerin temellerinin atıldığı 1839'lar manidardır. Manidardır, üç kıtaya egemenliğini, hegemonyasını yürüten Osmanlı İmparatorluğu içerisinde özerk olan, otonomiye sahip olan halklar ve kimlikler, ulus üniter devletin daha çağdaş, daha bilimsel, daha insani olması gerekirken, geriye savrularak otonomiye de, özerkliği de baskılayan, herkesi tek tipleştiriminin cenderesine tabi tutan uygulamalarıyla dur durak bilmeden savaşları, yoksullukları, açlıkları, kıtlıkları bize reva gördüler. Sayın Başkan, hâlbuki ekosistemimiz açlığa da, kıtlığa da yol vermez, ekosistemde kıtlığın, açlığın kendisi yoktur; varsa yoksa doğal seleksiyondan türlerin ve canlıların doğal mücadelesi söz konusudur. Ama iktidar, ama devlet, ama egemenlik ve hükümlanlık, bize yoksunlukları, açlığı ve sefaleti bir kadermiş gibi pazarlamaktan da geri durmuyor. 1839 uluslaşmanın ilk adımlarının atıldığı günden itibaren İstanbul Ankara üzerinden Bağdat'a, İstanbul Ankara üzerinden Tebriz'e hem bir yarıyla sanayi mamulü ürünlerin yeni pazarlara açılması ama insanın girmedığı yer altı, yer üstü zenginliklerinin de Ankara üzerinden İstanbul'a taşınmasının demir yolları döşenmişti. Bu demir yolları 1839'dan başlayıp 1950'lere gelinceye kadar toplumun temel ihtiyaçlarının sevinde, idaresinde yüzde 78'lik bir yük taşıma kapasitesine sahipti, 1950'de ve şu an bu kapasite maalesef yüzde 40'lara inmiş bulunmaktadır. Aynı şekilde, yüzde 44 olan insanın taşınma kapasitesi bugün itibarıyla yüzde 20'lere inmiş bulunmaktadır. Nedendir? Nedeni, küresel kapitalizmin öngörülleri, öncelikleri ve tercihlerinin ulus, üniter devlete giydirilmiş olmasının politikalarının sonucudur.

Bakınız, demir yolu gibi güvenli, deniz yolu gibi hem güvenli hem az maliyetli sevk ve idareyi kullanacağımıza biz kara yolu taşımacılığına dayalı bir politikayla bizleri mahkûm kılan bir noktadan yaklaşmışız. Nedeni de küresel emperyal güçlerin bu konudaki tercihlerinin Türkiye Cumhuriyeti devletinde karşılanmış olmasının zorunluluğuydu.

Hâlbuki kara yolları, yüksek maliyeti ve güvenli ortamlarıyla geleceğimizi alıyor. Her gün ortalama 10 insanın öldüğü trafik kazaları ve canavarını hatırladığımızda, yüksek maliyetini de göz önünde bulundurduğumuzda üç tarafı denizle çevrili Türkiye'nin deniz taşımacılığını, demir yolu taşımacılığını önemsemesi gerekirken hâlâ bize kader olarak biçilen kara yolu taşımacılığı ama son beş yıldır da duble yollar serüveniyle her gün yenilenen ve yenilenmesi adına da sathi kaplamaya harcanan 33 milyar liralık bir görünmez harcama söz konusudur. Kime gitmiştir, kimler paylaşmıştır, kimin cebine girmiştir bilinmez ama o yollar köstebek yuvası gibi, insanların da, yükün de, maliyetin de taşınmasına el vermeyen bir konumda yeni iyileştirmeleri beklemektedir. Yazık değil mi, günah değil mi? 33 milyarla siz ana dilde parasız eğitimi, ana dilde sağlık hizmetini yapabilmenin olanaklarına sahip iken bu ülkenin 76 milyon insanını bundan mahrum bırakıyor, milyar dolarlık 44 insanımızın oluşmasına hizmet etsin diye. Sayın Cumhurbaşkanına hatırlatırım, 44 mü büyük, 76 milyon mu büyük? Hep söyler ya: "5 mi büyük, dünya mı büyük?" Aynı egemenlikçi, aynı hükümlanlık sistemi burada da devam ediyor. Bu ülkenin kaynakları, bu ülkenin zenginlikleri, bu ülkenin dinamikleri 44 yeni milyar dolarcımız çıksın diye heba edilemez, kullanılmaz. Söz konusu olan 76 milyon insanın geleceğidir, söz konusu olan 76 milyonun içerisindeki kadından erkeğine, çocuğundan gencine, gencinden yaşlına herkesin hakkıdır. Bu haklar gasbediliyor. Bu haklar nasıl ki Türkiye Cumhuriyeti devletinde gasbediliyorsa dünyanın birçok yerinde de aynı zihniyet devam ediyor çünkü söz konusu olan kapitalist modernitedir. Kapitalist modernite, eşitsiz gelişme yasasına bağlı olarak bölgelerin eşitsiz gelişmesine yol açan, bölgeler farkı arasından da açlığı ve yoksulluğu, sefaleti ve işsizliği de körükleyen bir noktadan yaklaşıyordur.

Bakın, Türkiye'nin yer altı zenginlikleri itibarıyla öne çıkan Kürdistan coğrafyası bugün Türkiye'nin en geri bölgesidir. Gayrisafi millî hasılanın 12 bin dolara ulaştığı bir dönemin övücünü taşıdığımız bugünün Türkiye'sinde Kürdistan coğrafyasının ortalaması 6 bin dolar, benim seçilip geldiğim Muş ilinin ortalaması 3 bin dolar. Nedendir? Bir düşüsek ve bu soruya yanıt bulsak biz önümüzdeki siyasal, sosyal sorunları da çözebiliriz. Ünlü siyasetçilerimizden, geçmiş Başbakanlarımızdan rahmetli Bülent Ecevit her seferinde Kürt sorunu dile getirilip sorulduğunda, böyle bir sorunun olmadığını, bu sorunun gerekçesinin ekonomik geri kalmışlıktan ibaret olduğunu açıklardı. Doğrudur, Kürdistan coğrafyası ekonomik olarak Türkiye'nin en geri coğrafyasıdır yer altı, yer üstü zenginliklerine rağmen ama nedeni, devletin asimilasyonist politikalarına bağlı olarak ora insanını yoksul bırakıp, ora insanını işsiz bırakıp metropole, İstanbul'a, İzmir'e, Mersin'e, Adana'ya sürgüne göndermek, göç ettirmek, geldikleri bu yerlerde insanların asimilasyonist politikalarla Kürtlüğünden, Aleviliğinden kaçacak bir üst kültüre, üst etnisiteye, bir üst dile öykünen bir mekanizmayı, bir ilişkiyi var etmesi içindir. Orayı yoksul bırakıp, geri bırakıp insanlar için yaşanmaz kılacaksınız ki insanlar orada toprağın binlerce, on binlerce yıllık köklü birikimlerinden nemalanmasın, geçmişle buluşmasın diyedir. Nasıl ki bugün Sayın Cumhurbaşkanımız "Biz Osmanlıyı atalarımızın geçmişteki kadim medeniyet birikimlerine ulaşmak için öğrenmek zorundayız." diye haykırıyor ve kulağımıza fısıldıyorsa Kürtler de ana dillerini, kültürlerini unutmamak, köklerinden koparılıp buralara sürgüne gitmemek için direndiler, direniyorlar. Ama maalesef bütün bu dirence, bütün bu ayaktaki isyana ve itiraza rağmen Türkiye'deki Kürt nüfusunun yüzde 70-80'i batıya göç ettirilerek asimilasyonist politikalarla tabi tutuldular. Ya geri kalanlar? Geri kalanlar faili meçhuller, yakılmış, yıkılmış 4 bin civarındaki köyleri asimilasyonist politikalarla bir cenderenin içerisinde Türkleştirme projesinden geri durmayan devlet politikalarıyla karşı karşıyadırlar.

Bakınız, 3 Ocak 2013, demokratik çözümü tartıştığımız günden bu yana ana dilde eğitimin bırakın Kürtler için 6 bin civarındaki tüm dünya halkları için olmazsa olmaz olduğu günümüz dünyasında ve Türkiye’inde bunu kolaylayan, yol açan, ana dilde eğitimi esas alan bir gelecek tahayyülünde bulunacağımıza biz 20 milyonluk Kürt’ün varlığını unutmuşçasına Osmanlıca’yı mecburi dil dersi hâline getirme hakkını görüyoruz. Hani çözümün yanaydınız, hani çözümün tarafıydınız? Çözümün olmazsa olmazı Kürt’ün namusu, ekmeği, suyu ve havası kadar olmazsa olmazı dildir çünkü dil, insandır. İnsanı öldürüyorsanız dil de olmaz, dili öldürüyorsanız insan da olmaz. O temelde Osmanlıca’yı düşüneceğimize Osmanlıcanın altı yüz yıllık o hükümlanlık ve egemenlikçi anlayışı yerine... Mazlum ve mağdur olan bir halkın dilini mağdur ve mazlum olmasıyla birlikte Ahmedî Hani, Fakiye Teyran’dan başka ulaşacak bir kaynağı olmayan çünkü devletten mahrum kalmıştır, iktidardan yoksun bırakılmıştır; dilinden, kültüründen uzak tutulduğu için bugüne, yarına, yarının ötesine taşıyabileceği maalesef kaynakları olmamıştır. Kaynaktan yoksun olmamıza rağmen, annemizden duyup babamızdan telkinini aldığımız bu dil kulaktan dolmayla bugünden yarına taşınamaz. Kardeşek İslam kardeşliğinin gereği de, insansak insani sorumluluğun da gereği 20 milyonluk kardeşinizi ana dilden, eğitimden mahrum bırakamazsınız, bırakmamalısınız; çözüm de buradan geçer.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aynı paradoksu, aynı ironiyi Alevî sorununa yaklaşımda da görmek mümkün. AKP bolca Alevî çalıştayları yapar. Alevîlerin inançlarının, kültürlerinin ne olması gerektiğine yönelik bir merak içerisinde olmaları, öğrenmeye çalışıyor olmaları anlaşılırdır, doğrudur da ama 10’a yakın çalıştaydan sonra hâlâ eğitim şurasında Millî Eğitim Bakanımız çıkıp 1’inci sınıfta din dersi zorunluluğunu dile getiriyorsa, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin hukuksuz olduğuna karar vermiş olmasına rağmen 1’inci sınıftan itibaren Alevîlere, Süryanîlere, Ermenîlere, ötekilere zorunlu din dersi olmazsa olmaz noktasında dayatılıyorsa siz Alevî sorununu da çözemezsiniz. Kürt sorununun çözümünde nasıl ki bir adım ilerleyip iki adımla durumu idare edip zamana yayıp çürütmeye çalışıyorsanız aynı şekilde bu ülkenin aslı, eşit, özgür vatandaş olmadan kaynaklı hakkı olan Alevîlerin inanç hakkını da gasbeden, öteleyen, el koyan bir noktadan yaklaşıyorsunuz. Sizin kavganız, sizin mücadele anlayışınız sorunları çözmek, bu manada toplumsal barışı, toplumsal konsensüsü sağlamak değil, ötekileştirme üzerine, yabancılaştırma üzerine, irade kırma üzerine, biat kültüründen beslenen geçmişinizden hareketle siz bugün, size itiraz etmeyen, isyan etmeyen suskun bir toplumun arzusunu güdüyorsunuz ama biz inadına itiraz ediyoruz, itirazımız da devam edecek diyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AK PARTİ grubu adına birinci konuşmacı Ahmet Berat Çonkar, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Çonkar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET BERAT ÇONKAR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2015 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2014 yılı, merkezinde Türkiye’nin bulunduğu komşuluk coğrafyasında son yıllarda yaşanmakta olan değişim ve dönüşüm süreçlerinin hız kazandığı ve pek çok önemli gelişmenin ortaya çıktığı bir yıl oldu. Akdeniz havzasının, Orta Doğu ve Kuzey Afrika’daki demokratik hak arayışları ve Avrupa kıtasındaki ekonomik ve sosyal sorunlarla şekillenen görüntüsüne 2014 yılında pek çok ilave unsur eklendi. Bunun yanı sıra, göç, salgın hastalıklar, iklim değişikliği, artan nüfus karşısında hızla tükenen doğal kaynaklar gibi makro meseleler de küresel sorumluluklar üstlenen bir ülke olarak Türkiye’yi yakından ilgilendiren konular oldu.

Başta bulunduğumuz coğrafya olmak üzere, değişim ve dönüşüm süreçlerine verdiğimiz tepkiler ve ilkeli duruşumuz, yeni oluşmakta olan dünya düzeni zemininde çok önemli bir bileşen olarak yer almamıza imkân tanımaktadır. Bugün Türkiye, derinleşen istikrarsızlık ortamında geleceğe dair ümitlerini yitiren bölge halkları açısından hâlen en önemli ümit kaynağıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; en uzun kara sınırına sahip olduğumuz Suriye, son üç senedir dünya tarihinin en büyük insanlık dramlarından birinin sahnesi hâline gelmiştir. Dost ve kardeş Suriye halkının demokratik ve daha insanca bir yaşama duydukları özlem, Esed rejiminin hunharca bastırma ve katletmeye dayalı politikasıyla karşılaşmıştır. Esed'in ülkesini sürüklediği iç savaş ortamının bilançosu, yitip giden 200 binin üzerinde hayat, 3 milyondan fazlası komşu ülkelere sığınan 10 milyona yakın yerlerinden edilmiş insandır. Suriye'deki bu kaos ortamından yararlanan terör ve aşırılık yanlısı unsurlar, krizin diğer bir komşumuz Irak'a da sıçramasına ve Suriye-Irak sınırının fiilen ortadan kaybolmasına yol açmış, Irak'ta bugüne kadar dışlanan grupların da istismar edilmeleriyle ülke daha büyük bir kargaşaya sürüklenmiş, sonuçta aralarında on binlerce Türkmen soydaşımızın da bulunduğu 2 milyon 100 bin Iraklı yerlerinden edilmiştir.

Ülke ve Hükümet olarak, bu olumsuz gelişmelere rağmen son on iki yılda demokratik ve ekonomik gelişmelerde yakaladığımız ivme sayesinde bu insanlık krizinin yaralarının sarılmasında dünyanın en önde gelen ülkesi olabildik. Bugün, Türkiye, 1 milyon 600 bin Suriyeliyi ve 200 bin üzerinde Iraklıyı misafir etmekte, bunların barınma, eğitim ve sağlık ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Komşularımıza yardım elimizi uzatırken âdeta tek başımıza Birleşmiş Milletlerin rolünü üstlenir bir konumdayız.

Değerli milletvekilleri, Filistin halkının çektiği acılara İsrail'in 2014 yılındaki Gazze saldırılarıyla yenileri eklenmiş, İsrail'in Filistin topraklarındaki yasa dışı yerleşim faaliyetlerine her gün yenileri ilave edilmiştir. Harem-i Şerife yönelik ihlaller ise sadece Filistinli kardeşlerimiz ve Türkiye için değil, tüm İslam âlemi açısından kabul edilemez saldırılardır. Bu tablo karşısında, bundan önce olduğu gibi bundan böyle de Türkiye halkı olarak, haklı davalarında Filistin halkıyla omuz omuza durmaya devam edeceğimizin bilinmesi gerekir.

Gururla ifade etmek gerekir ki ülkemiz bugün hem resmî kalkınma yardımlarında hem de insani yardımlarda dünyanın en önemli donörlerinden olmuştur ve 2014 yılında 1,6 milyar dolarlık resmî yardımla dünyada ilk 3 arasına girmiştir. Türkiye ile yerkürenin dört bir yanı arasında ekonomi, ticaret, kültür ve turizm köprüleri kurulmuştur. Türkiye ve AK PARTİ hükümetleri olarak sorumluluğumuzun sadece kendi bölgelerimizle sınırlı olmadığını bilinciyle hareket ederken başta Birleşmiş Milletler olmak üzere çok taraflı platformlardaki aktif rolümüzü de devam ettirmekteyiz. Terörizmle Mücadele Küresel Forumu, Küresel Göç ve Kalkınma Forumu 2014-2015 dönem başkanlığı, G20 dönem başkanlığımız, Mayıs 2016'da ev sahipliğini yapacağımız Dünya İnsani Zirvesi bu çerçevede sürdürdüğümüz ve üstlendiğimiz önemli görevlerden bazılarıdır. AK PARTİ olarak ülkemizin dış politikada sahip olduğu imkân ve kaynakları öncelikle yüce milletimizin ve ardından dünya halklarının iyilik ve refahı için her alanda harekete geçirmeye devam edecek, değerlerimizle çelişmeyen, aktif ve sorumluluk sahibi dış politika çizgimizi sürdüreceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle Dışişleri Bakanlığı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyor, başta Dışişleri Bakanlığımız olmak üzere tüm çalışma arkadaşlarına teşekkürlerimi sunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İkinci konuşmacı Ali Şahin Gaziantep Milletvekili. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Şahin.

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığının 2015 yılı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum grubum adına. Bu vesileyle Parlamentomuzu, milletimizi ve sınırlarımızın çok ötesinde bu Parlamente'ye dair umutlar besleyen, beklentileri olan bütün milletleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu kürsü ve hitap etmiş olduğum bu mikrofon sınırlarımızın ötesinde dini, dili, ırkı, coğrafyası ne olursa olsun son on yıldan bu yana izlemiş olduğumuz etkin, şahsiyetli, kişilikli ve değerler merkezli bir dış politika anlayışının doğal bir neticesi olarak farklı coğrafyalar ve farklı milletler için de bir ümit beslenen, beklenti kurulan bir parlamento hâline gelmiştir. Diğer bir deyişle, bu mikrofonlardan yansıyan her bir kelime Asya'nın en uzağı Manila'dan Afrika'nın doğusundaki Zanzibar şehrine kadar veya Avrupa'nın Saraybosna veya diğer şehirlerine kadar çok güçlü yansımalar, aksedeler bırakmaktadır. Bu vesileyle ben, Parlamentomuzu bu derece değerli, bu derece etkin hâle getiren, bunda emeği olan bütün milletvekillerimizi buradan saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarıyla birlikte Türk dış politikasında çok önemli dönüşüm ve değişimler yaşandı. Bu dönüşüm ve değişimlerden belki de en önemli birkaç tanesini şu şekilde sıralayabiliriz:

AK PARTİ iktidarına kadar militarist bir, militar bir dış politika anlayışı varken, AK PARTİ iktidarıyla birlikte bu militar anlayışın yerini sivil ve siyaset merkezli bir dış politika anlayışının aldığına şahitlik ettik.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ali Bey, çok doğru değil bu.

ALİ ŞAHİN (Devamla) – Yine AK PARTİ iktidarına kadar tek eksenli bir dış politika izlenirken, batı merkezli ve sadece batıyı gören, batının dışında, kuzeyine, güneyine, doğusuna kendisini kapatmış bir dış politika bu coğrafyada hâkimken, hüküm sürerken, şimdi, AK PARTİ iktidarıyla birlikte, çok eksenli bir dış politika zenginliğine kavuştuğumuzu görüyoruz. Aslına bakarsanız, yüz yıldan bu yana izlenen tek eksenli Batı politikaları Türkiye'yi ekonomik anlamda, siyasi anlamda sadece 780 bin kilometrenin içerisine hapsedmiş, büyüme, gelişme ve kalkınma imkânını maalesef bu coğrafyaya mümkün kılmamıştır.

Diğer önemli bir üçüncü nokta ise pasif ve teslimiyetçi bir dış politika anlayışının yerini, yine AK PARTİ iktidarıyla birlikte, proaktif ve meydan okuyabilen bir dış politika anlayışının aldığını hep birlikte görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, belki de bunun çok daha ötesinde, Türk dış politikasının bugün itibarıyla erişmiş olduğu nokta, bu saydığım noktalardan daha da öte noktaya taşıyacak olursak, Türk dış politikası bugün bütün bir dünyaya, yerküreye yeni bir medeniyet tasavvuru sunabilen evrensel bir dış politika kültürü geliştirmiş ve bunu yeni çağa, yeni dünyaya sunabilen bir dış politika hüviyetine kavuşmuştur. Bu konuyu biraz açacak olursak, yeryüzü yaklaşık yüz yıldan bu yana Makyavelist, sömürgeci, gücü, sömürüyü, kaba kuvveti referans alan bir dış politika anlayışıyla yönetiliyor ve bu dış politika anlayışı tam yüz yıldan bu yana Afrika'yı çok katı, acımasız bir sömürüye maruz bırakarak neredeyse kuruma noktasına getirmiş, kurutmuş, Asya'yı büyük bir tahribata uğratmış, dünyanın çeşitli noktalarında sömürü savaşları açarak, sadece gücü ve kaba kuvveti kullanarak yeryüzüne hükmetmiş bir anlayışın temsilcisi. Bugün AK PARTİ iktidarıyla birlikte Türkiye'nin yeryüzüne sunduğu yeni bir medeniyet anlayışı, yeni bir evrensel dış politika anlayışının temelini ise sömürge yerine paylaşım kültürü, Makyavelist anlayış yerine merhamet kültürü, ortak kalkınma, değerler ve ilkeler merkezli bir dış politika anlayışını yeryüzüne hâkim kıldığımızı görüyoruz.

Aslına bakarsanız bu konuyu burada saatlerce konuşmak mümkün ancak maalesef ki zaman yeterli değil.

Ben bu politika anlayışını Türkiye’ye hâkim kılan, yeryüzüne hâkim kılan başta Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Sayın Davutoğlu’na ve bu politikanın mimarlarına bütün ülkemiz adına, milletimiz adına ve milletler adına şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Üçüncü konuşmacı Nesrin Ulema, İzmir Milletvekili.

Buyurun Sayın Ulema. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NESRİN ULEMA (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2015 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı’nın Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

AK PARTİ hükümetleri olarak temel amacımız, aileyi merkez alarak çocuk, kadın, yaşlı, engelli, tüm vatandaşlarımızın hayat kalitesini artırmak olmuştur. Aileyi ve toplumu zorluklara ve sorunlara karşı desteklemek, mağduriyet ve muhtaçlık karşısında uygun ve etkin sosyal hizmet ve yardım programlarıyla vatandaşlarımıza ulaşmak bu konudaki politikalarımızın temelini oluşturmaktadır.

2011 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının kuruluşunu düzenleyen kanun başta olmak üzere son dört yıl boyunca sosyal politikalar alanında çok önemli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız bütçesi son iki yılda diğer bakanlıklar arasında 6’ncı sıraya yükselmiştir. 2002 yılında sosyal yardım ve hizmetlere 1,3 milyar lira kaynak ayrılmışken bu rakam 2014 yılı sonu itibarıyla 26 milyar 561 milyon liraya ulaşmıştır. Hükümetimizin aile ve toplum hizmetleri faaliyetleri arasında son on bir yılda aile konusunda 27 araştırma yapılmış, sonuçları basılı olarak ve “İnternet” ortamında paylaşılmıştır.

Ayrıca, beş yılda bir tekrarlanan Türkiye ergen profili ve Türkiye aile yapısı araştırmalarıyla ülkemizde bu konularda yaşanan değişim ve muhtemel problem alanları tespit edilmektedir.

Toplunun ve ailelerimizin ve bireylerin mağduriyet ve sorunlarını tespit etmek amacıyla planlanan Aile Sosyal Destek Programı, kısa adıyla ASDEP hazırlık çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmıştır. ASDEP ile aile ve bireylerin sosyal yardım ve sosyal hizmetlere olan ihtiyaçlarının tespiti, ihtiyaca göre sosyal yardım ve sosyal hizmet modellerinin planlanması ve uygulanması, gerektiğinde diğer kamu hizmetlerinden yararlanmasının sağlanması, sürecin tüm aşamalarında rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması, vakanın takibi ve bu suretle yaşam koşullarının iyileştirilmesi sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin geleceği olan çocuklarımızı her şeyin önünde tutarak, istikbalimiz için “Önce çocuk, çocuklarımız için de önce aile.” diyoruz. Çocuklarımızın ailelerinden ayrılmamaları ve ailelerine dönmeleri amacıyla uyguladığımız sosyal, ekonomik destek kapsamında 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla 57 bin çocuğumuza ayda 540 lira destek sağlanmaktadır. Bu sayede son on iki yılda 10.350 çocuk ailesinin yanına dönmüştür. Koruyucu aile yanında bakılan çocuk sayımız 520’lerden bugün itibarıyla 3.858 rakamına ulaşmıştır. Hizmet dönüşümü kapsamında yurt ve yuvalardaki çocuklarımızın yüzde 90’ı ev tipi bakım birimlerine yerleştirilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde çocuklarımıza hizmet veren bir başka kuruluş türü de çocuk destek merkezleridir. Bu kuruluşlarda suça sürüklenen, suç mağduru olan, madde bağımlısı veya sokak geçmişi olan çocuklarımızın rehabilitasyonu sağlanmaktadır. 2014 Eylül ayı itibarıyla 62 çocuk destek merkezimiz bulunmaktadır ve bu kuruluşlarımızda yıllık rehabilitasyon hizmeti alan çocuk sayımız 7 bin kadardır.

Değerli milletvekilleri, kadının insan haklarının ve toplumsal statüsünün korunması alanında da birçok uygulamayı hayata geçirmiş bulunmaktayız. Bugün itibarıyla kadın eğitimi ve kadın istihdamı noktasında 2014 TÜİK verilerine göre ülkemizde kadınların iş gücüne katılma oranı yüzde 30'lar, istihdam oranı ise yüzde 20'lerden yüzde 27'ler seviyesine ulaşmıştır. Ayrıca şiddet mağduru olan kadınlarımızın İŞKUR'a erişiminin sağlanması ve organize sanayi bölgelerinde de kreş sayısının artırılması konularına yönelik de önemli çalışmalar devam etmektedir. Bugün itibarıyla şiddet mağduru kadınlarımız için ŞÖNİM merkezlerimizde yaklaşık 33.637 kadınıma hizmet verilmiştir.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; aslında, bu alanda engellilerimiz, yaşlılarımız, şehit ailelerimiz ve onların yakınlarıyla ilgili de yapılan birçok düzenleme var ama vaktim elvermediği için bu kadarına değinebiliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NESRİN ULEMA (Devamla) – Ben bütün bu çalışmalarda başta Sayın Cumhurbaşkanımıza...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ya, her seferinde Cumhurbaşkanını katmayın. Bakan var zaten, Bakana teşekkür edin. Hepiniz Cumhurbaşkanına teşekkür etmek zorunda mısınız? Köşkünde rahat bırakın ya.

NESRİN ULEMA (Devamla) – ...Sayın Başbakanımıza ve çok değerli Bakanımıza, Bakanlık bürokratlarımıza buradan bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum.

2015 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Dördüncü konuşmacı Gülay Samancı, Konya Milletvekili.

Buyurun Sayın Samancı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA GÜLAY SAMANCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarları hayatın her alanını ilgilendiren politika ve düzenlemelerle birlikte kadın, aile, çocuk, engelli, yaşlı, şehit yakınları ve gazilerle ilgili olmak üzere pek çok konuda yasal düzenleme ve çalışmalar gerçekleştirmiştir. İktidarlarımızdan önce ülke ekonomik ve siyasi krizlerin içinde boğulmakta, günü kurtaran politikalarla ülke yönetilmeye çalışılmakta, enflasyonun altında ülke ezilmekteydi. Hükümetlerin âdeta ayakta kalma mücadelesi verdikleri süreçlerde toplumun temel taşı olan aile fertlerini ilgilendiren pozitif ve onlara çözüm olabilecek politikalar üretmesi de mümkün gözüküyordu.

AK PARTİ neler getirdi diye baktığımızda, her alanda olduğu gibi aile ve sosyal politikalar konusunda çok önemli yenilikler ve düzenlemeler getirmiştir. Anayasa'nın 41'inci maddesi aile kavramı üzerinde durmuş, ailenin Türk toplumunun temeli olduğunu, devletin ailenin huzuru, refahı ile özellikle annenin ve çocukların korunmasına yönelik tedbirleri alacağına ve teşkilatları kuracağına dair hükümler getirmiştir. Bakanlık politikalarına baktığımızda bütünlükçü aile politikalarını geliştirmeye devam etmekte olup aynı zamanda geliştirilen bu politikaların uygulanmasını sağlamaktadır. Sosyal yardım anlayışını bölge, cinsiyet, mezhep farkı gözetmeden insan odaklı olarak fırsat eşitliği veren dezavantajları varsa pozitif ayrımcılık sağlayacak herkesi kalkınmasının bir parçası yapmaya çalışarak işleyen bir kurum vizyonu sergilemektedir. Ailelerin ekonomik, toplumsal, kültürel ve psikolojik sorunlarla baş edebilmeleri için kurumsal desteklenmesi amacıyla aile danışma merkezleri oluşturulmuş ve sayıları artırılmıştır.

Yine aile fertlerinden olan anne ve çocuk sağlığını korumak için Edirne'den Kars'a tüm vatandaşlarımıza kolay erişilebilen ve kaliteli sağlık hizmetini sunabilmek amacıyla koruyucu sağlık tedbirleri getirilmiştir. Ücretsiz gezici sağlık hizmetleri tüm kırsallarda yaygınlaştırılmıştır. Bir ülkenin en önemli gelişmişlik seviyesi olan doğumda anne ve bebek ölümleri çok sık yaşanıyor olmasına rağmen uygulamalarımız ve aldığımız tedbirlerle önüne geçmiş bulunmaktayız.

Engellilerimizin gerek kamu gerekse özel sektörde çalışmasını sağladık. Kendi adına çalışan engellilere erken emekli olma hakkı getirdik. Bakıma muhtaç engelli çocuğu olan kadın sigortalılara erken emeklilik hakkı getirdik. Evde bakılamayan ileri derecedeki engelliler için hizmet veren bakım ve rehabilitasyon merkezleri sayısını artırdık. Evde engelli bireylere bakanlara aylık bağladık.

Yine, Anayasa değişikliğiyle çocuklara pozitif ayrımcılık getirdik. Yetiştirme yurtlarından ziyade, aile yanında bakım modelini tercih ettik, binlerce çocuğun ailesinin yanına dönüşünü sağladık. Evlat edinmeyi kolaylaştırıp korucuyu aile uygulamasını başlatarak devletin sağladığı maddi imkânlarla bazı kimsesiz çocuklarımızın ev ortamında himaye edilmesini sağladık. Çocuk Esirgeme Kurumunun yurtlarında kalan çocuklarımız için sevgi evleri oluşturup sıcak bir ev ortamı sağladık.

Şiddete yönelik olarak 6284 sayılı Yasa'nın kapsamını genişlettik. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un amacı, şiddete uğrayan ve şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadın, çocuk ve aile bireylerinin ve tek taraflı, ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere yönelik usul ve esaslara yöneliktir. Kadınlara yönelik öncelikle can güvenliği, kendilerini toparlamaları ve hayatlarına geniş açıdan bakabilmeleri için ihtiyaç duydukları emniyetli bir ortam sağlamak amacıyla kadın konukevleri oluşturup sayılarını artırdık.

Görüldüğü üzere, iktidarımız döneminde toplumsal problem hâline dönüşmüş pek çok sıkıntılı konularda çözüm odaklı çalışmalar ve düzenlemeler yapılmış ve yapılmaya da devam edecektir.

Bu bağlamda, 2015 bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Beşinci konuşmacı İlknur Denizli, İzmir Milletvekili.

Buyurun Sayın Denizli. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kalkınma Bakanlığı 2015 yılı Bütçe Kanunu Tasarısı üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Kalkınma dediğimiz şey tek başına rakamlarla ifade edilebilen bir şey değildir. Yaptığımız ve yapacağımız her şeyin hedefi, bu ülkenin insanların mutluluğu ve huzurudur. Kalkınma politikamız, istikrarlı ve toplumun bütün kesimlerinin, büyümenin, kalkınmanın olumlu sonuçlarından pay aldığı ekonomik büyümeyi gözetmektedir. Kalkınma politikamızı ülkemizin kaynaklarını ortaya çıkaracak ve var olan potansiyelimizi verimli kullanacak biçimde belirliyoruz; sosyal devlet olmanın gereğini de hiçbir zaman gözden kaçırmıyoruz.

Kalkınmaya dair Hükümetimizin ve partimizin hedefleri, diğer yandan da hukukun üstünlüğü, bilgi toplumu, uluslararası rekabet gücü, insani gelişmişlik, çevrenin korunması ve kaynakların sürdürülebilir kullanımı gibi unsurları da içermektedir.

Kalkınma Bakanlığımız, kalkınma sürecinde, ülkemizin gelişme hedeflerini gerçekleştirme ve kaynaklarını verimli bir biçimde kullanma ve nesiller arası hakkaniyeti sağlama hedefi doğrultusunda önemli çabalar ortaya koymaktadır. Ülkemizin ekonomik ve sosyal potansiyelinin mevcut ve gelecek nesillerin yaşam kalitesini ve refahını iyileştirmek üzere kullanılmasına büyük önem verilmektedir.

2015 yılında, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi, bölge planlarıyla bölgesel kalkınma eylem planları hazırlık çalışmalarında son aşamaya gelinmiştir. Üniversitelerdeki araştırma altyapılarının daha etkin kullanımı ve sürdürülebilirliğini sağlamak üzere Kalkınma Bakanlığının koordinasyonunda hazırlanan 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun da yürürlüğe girmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimizin 100'üncü yıl ufkunu ortaya koyan ve 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planı'mız 2023 vizyonumuzla uyumludur ve 4 temel eksen üzerine oturmuştur: Bunlardan ilki nitelikli insan, güçlü toplum. İkincisi yenilikçi üretim, istikrarlı yüksek büyüme. Üçüncü eksen yaşanabilir mekânlar, sürdürülebilir çevre. Dördüncüsü ve son eksen de kalkınma için uluslararası iş birliğidir.

Türkiye'yi on iki yıldır yöneten bir parti olarak sorumluluğumuz sadece bugünle sınırlı değildir. Halkımızın bize gösterdiği güvenin, bize bu ülkenin geleceğini de doğru planlamak sorumluluğunu yüklediğini biliyoruz ve hiç unutmuyoruz. Bu sebeple, Onuncu Kalkınma Planı döneminde, plan dönemi sonunda cari gayrisafi yurt içi hasılanın 1,3 trilyon dolara, kişi başına gelirse 16 bin dolara ulaşmasını hedefliyoruz. Planlı dönemin 4 milyon yeni istihdam yaratması, 2018 yılına gelindiğinde işsizlik oranının yüzde 7,2 seviyesine gerilemesi, iş gücüne katılımın da, özellikle kadınların iş gücüne katılmasıyla artırılmasını öngörüyoruz. Cari açığımızın millî hasılaya oranının plan dönemi sonunda yüzde 5 seviyelerine de gerilemesini öngörüyoruz. 2014 yılında Onuncu Kalkınma Planı'nda 25 adet Öncelikli Dönüşüm Programı çerçevesinde Kalkınma Bakanlığı koordinatörlüğünde oluşturulan taslak eylem planları da görüşülmektedir. Görüşmeleri tamamlanan 9 eylem planından oluşan ilk reform paketini 6 Kasım 2014'te açıkladık. Kalan 14 eylem planıyla ilgili de açıklamalarımız bundan sonra paketler hâlinde devam edecektir.

Sonuçta, yaşadığımız dünyada her bir değişkenin birbiriyle yakın ilişki ve iletişim içinde olduğunu biliyoruz. Ülkemizin, büyük ekonomilerin içine girdikçe bizim dışımızdaki ülkelerin yaşadıkları ekonomik ve siyasi sıkıntı ve çalkantılardan da etkilenebileceğinin farkındayız ama biz yolumuza bilinçli ve ısrarlı bir biçimde devam ediyoruz.

Ben, Plan ve Bütçe Komisyonunda bu bütçeye destek veren, bu bütçeyle ilgili katkı koyan bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Altıncı konuşmacı Yıldırım Mehmet Ramazanoğlu, Kahramanmaraş Milletvekili.

Buyurun Sayın Ramazanoğlu (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye İstatistik Kurumunun bütçesiyle ilgili olarak AK PARTİ Grubu adına konuşmak üzere söz almış bulunuyorum.

Türkiye İstatistik Kurumu, Kalkınma Bakanlığımıza bağlı bilimsel ve teknik bir kurumdur. Genel nüfus sayımı, genel tarım sayımı, genel sanayi ve iş yerleri sayımı, millî gelir tahminleri, tüketici fiyatları endeksi, üretici fiyatları endeksi, enflasyon hesabı gibi daha birçok konu kurumun temel görevleri arasındadır.

TÜİK'in en önemli çalışması ise nüfus sayımları üzerindedir. Bu sayede 2007 yılından beri Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sayesinde artık sokağa çıkmanın yasak olduğu nüfus sayımlarına gerek kalmamıştır. 2007 yılı ve sonrasında tüm nüfus sayım sonuçları artık sürekli güncel tutulan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi veri tabanı üzerinden yalnız yıllık değil, anlık olarak da tüm kamuoyuyla paylaşılabilir.

Bir başka önemli görev ise TÜİK tarafından üstlenilen nüfus projeksiyonlarıdır. Bilindiği gibi nüfus projeksiyonları geleceğimiz açısından son derece önemlidir. 2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarıyla Türkiye toplamı ve tüm illerin 2013 ila 2023 aralığındaki muhtemel nüfus değişimleri dikkate alınarak üretilen il bazındaki projeksiyonlar ilk kez resmî makamlar tarafından kamuoyumuzla paylaşılmıştır.

Bu arada, tabii, bizi bekleyen önemli tehlikeler de mevcuttur. 2023 yılında Türkiye nüfusunun yarısı 34 yaşın üzerinde olacaktır. Tabii, bu yaşlanma erkeklerimizde ve bayanlarımızda eş zamanlı olarak cereyan ederken, bayanlarımızdaki yaşlanma süreci biraz daha hızlı seyretmektedir. Mesela, şu anda 2012 itibarıyla yapılan çalışmalarda erkeklerdeki ortalama yaş 29,5 iken, kadınlarımızda 30,6 ama bu 2075 yılında erkeklerde 46 yaş, bayanlarda 48,7 yaş civarında olacaktır.

Bir başka örnek, İstanbul'un nüfusu 2023 yılında 16,6 milyon olacaktır ve sıralamada ilk 4 ilin sıralaması değişmeyecektir. İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa illerimiz ilk 4'ü yine muhafaza etmeye devam edecektir. Sinop ise 2023 yılında ortalanca yaşı yani yaşlılık değeri en yüksek ilimiz olacaktır. Sinop zaten şu anda da tüm illerimiz içerisinde ortalama yaş itibarıyla en yaşlı ilimizi temsil etmektedir.

Şöyle bir kısa sıralama yapacak olursak: 2012 yılı itibarıyla en yaşlı ilk 5 ilimiz Sinop, Çanakkale, Balıkesir, Kastamonu ve Edirne iken, 2023 yılında en yaşlı ilk 5 ilimiz, yine başta Sinop olmak üzere, 2 Çorum, 3 Giresun, 4 Kastamonu, 5 Zonguldak olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Şanlıurfa 2023'te yüzde 38,6'yla ülkemizdeki en genç nüfusu temsil eden ilimiz olacaktır. Şu anda da Şanlıurfa 0-14 çocuk nüfus oranının en yüksek olduğu 2'nci il konumundadır. Şu an itibarıyla yani 2012'deki değerlere bakarak bir sıralama yaptığımızda, illerimizin genç nüfus oranlarına göre en genç ilimizden başlayarak ilk 5 sıralama 1'inci Şırnak, 2'nci Şanlıurfa, 3'üncü Ağrı, 4'üncü Siirt, 5'inci Muş illerimizdir. Fakat 2023 yılında bu sıralama şu şekilde değişecektir: Yine en genç ilimizden başlayarak 2023 yılında 1'inci Şanlıurfa, 2'nci Ağrı, 3'üncü Şırnak, 4'üncü Muş ve 5'inci ise Siirt illerimiz olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye nüfusunda yaşlı nüfus oranı 2023 yılında yüzde 10,2'ye yükselecektir, 2075'te yaşlı nüfusun toplam nüfusa oranı ise yüzde 27,7'ye çıkacaktır. Türkiye nüfusunun 2023 yılında yaklaşık 84 milyon, 2050 yılında ise zirveye ulaşarak 93 milyon ama ondan sonra azalarak 2075 yılında 89 milyon olması beklenmektedir eğer trendimiz, doğum hızımız bu şekilde giderse. Tabii, şu anda dünyada 18'inci sırada olan Türkiye 2050'de 20'nci sıraya, 2075'te 24'üncü sıraya düşecektir. İşte buna mâni olmak için 2050'de ortalama çocuk sayısı kadın başına asgari 2,5 olursa 2075'te toplam nüfus 100 milyonun üzerinde olabilecektir. Bu nedenle Saygıdeğer Cumhurbaşkanımızın özellikle her aileye 3 çocuk prensibinin ne kadar önemli bir ilke olduğunu bu vesileyle bir kere daha vurgulamak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Devamla) – Türkiye İstatistik Kurumumuzun ve Kalkınma Bakanlığımızın bütçelerinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN –Teşekkür ediyorum.

Yedinci konuşmacı Abdulkadir Emin Önen, Şanlıurfa Milletvekili.

Buyurun Sayın Önen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA A. EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kalkınma Bakanlığımıza bağlı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2015 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

GAP, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bu bölgede yaşayan vatandaşlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, ulusal düzeyde ekonomik gelişmeyi, bölgeler arası farklılıkları gidermeyi ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan ve ülkemizi uluslararası alanda markalaştıran çok sektörlü, sürdürülebilir, insani kalkınmaya dayalı uluslararası alanda dikkatle izlenen entegre bir bölgesel kalkınma projesidir.

Projenin uygulandığı 9 ilimizin yer aldığı bölge yüz ölçümü ve nüfus bakımından ülkemizin yaklaşık yüzde 10'luk bölümünü oluşturmaktadır. GAP bölgesinde üretim, doğal kaynaklar ve nüfus birçok Avrupa ülkesinden daha fazladır.

İktidarımız öncesinde ülkemizde "GAP" denildiği zaman, sadece enerji ve sulama yatırımlarından oluşan bir altyapı projesi akla gelmekteydi ancak bu düşünce AK PARTİ'nin iktidara gelmesiyle birlikte değişmiştir. 2008 yılında, GAP Eylem Planı'yla bölgede gerçekleştirilen bütün yatırımlar ve yaşanan gelişmeler gözden geçirilmiş; GAP'ın ekonomik kalkınma, sosyal gelişmeyle birlikte başta sulama olmak üzere temel altyapı yatırımlarını hızlandırarak büyük bir bölümünün tamamlanması planlanmıştır.

1990-2007 döneminde GAP yatırımlarının toplam kamu yatırımları içindeki payı yılda ortalama yüzde 7 iken 2008 yılında ilk defa yüzde 12 olmuştur Bu oran, 2008-2014 döneminde yaklaşık yüzde 12,5 olarak gerçekleşmiştir.

Hükümetimizce GAP bölgesi yatırımlarına 2013 yılında 5,2 milyar, 2014 yılında ise 4,8 milyar TL tahsis edilmiştir.

Bütçesini görüştüğümüz Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının koordinasyonunda yürütülen, her biri beş dakikaya sığmayacak faaliyetlerden bazı örnekler vermek istiyorum.

Tarımsal sulamada devam eden projeler tamamlanmış, 411.500 hektar alan sulamaya açılmış, 935 kilometre ana kanal hizmete hazır hâle getirilmiş, yeni yatırımlar yapılmış ve 16 barajın yapımı tamamlanmıştır.

294 kilometre olan bölünmüş yol ağı 2.172 kilometreye ulaşmış, hava ve demir yolu altyapısı iyileştirilmiş, tamamlanan ve devam eden yatırımlarla ulaşım altyapısı hayal edilenin çok daha üzerine çıkarılmıştır.

Cazibe Merkezleri Programı uygulanmıştır. KOBİ'lerin finansmanına erişimini kolaylaştıracak çalışmalar yapılmıştır. Bölgenin zengin kültür varlıklarının korunması ve turizm amaçlı değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü faaliyetleri çerçevesinde 2014 yılı içinde 2.450 hektar alanda ağaçlandırma, 772 hektar alanda erozyon kontrolü yapılmış, 9 milyon 250 bin fidan üretilmiştir.

Tarımsal üretimde verimliliği artırarak tarıma dayalı sanayi yapısının geliştirilmesi amacıyla destekler artırılmış ve yeni tedbirler alınmıştır. Kırsal kalkınmayla yatırımların desteklenmesi sağlanmış, organik tarım ve organik üretimi geliştirmek amacıyla üreticilere yönelik çalışmalar yapılmıştır. Hayvancılığın gelişmesi çalışmaları yapılmış, hibe destekleri verilmiştir.

İnsan odaklı kamu yönetiminin birincil önceliği olan eğitim ve sağlıkta bölgenin çehresi değiştirilmiş, 2008-2014 döneminde yaklaşık 20 bin yeni derslik yapılmış ve bölgede 9 ilin de üniversiteye kavuşması sağlanmıştır.

Spor salonlarının yapımı tamamlanmış, istihdam odaklı projeler hayata geçirilmiştir.

Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Projesi ve arazi toplulaştırma çalışmaları hız kazanmıştır.

Yapımı devam eden organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri tamamlanmış, yenilerinin yapımı hız kazanmış, uygulamaya koyduğumuz yeni teşvik sistemiyle oluşturulan sinerji özel sektör yatırımlarına yansımıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kısa özet de gösteriyor ki GAP, sadece enerji ve sulama yatırımlarından oluşan bir altyapı projesi değil, ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeyi kolaylaştırıcı yeni politikalara açık, bölgenin rekabet gücünü destekleyen, yerel dinamikleri ve girişimleri harekete geçiren, toplumun her kesimine hitap eden yatırımlardan oluşmaktadır. Bölgedeki yerel aktörlerin de söz sahibi olduğu, uygulanan projeler ve gerçekleştirilen yatırımlar ile artık GAP fiziksel altyapının yanında bilgiye dayalı altyapının da Hükümetimiz döneminde daha da geliştiği ve sisteme katkı sağladığı aşikardır.

Bu düşüncelerle, Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının 2015 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, şahsım ve grubum adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sekizinci konuşmacı Mustafa Bilici, Van Milletvekili.

Buyurun Sayın Bilici. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA BİLİCİ (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2015 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı DAP Başkanlığı üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

DAP İdaresi Başkanlığı 2011 yılında kurulmuş özel bütçeli bir kuruluştur. İdarenin görevi, bölgenin kalkınmasını hızlandıracak eylem planları hazırlamak, bunların uygulanmasını koordine etmek, izlemek ve değerlendirmektir. Eylem planının hayata geçirilmesiyle ilgili, bölgede yaşayan insanların gelir düzeylerinin artırılması, bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması ve bölgenin ulusal düzeydeki ekonomik ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

DAP İdaresi yeni bir kurum olmasına rağmen, son iki yıl içinde önemli altyapı proje çalışmalarına öncülük etmiştir. Doğu Anadolu Bölgesi'nde özellikle hayvansal üretim, tarımsal üretim, bitkisel üretim gibi avantajlı alanlarda altyapı geliştirme projeleri kapsamında 337 proje desteklenmiş, söz konusu projelere 107 milyonu aşan bir harcama yapılmıştır. 2015 yılı yatırım bütçesinde ise bunların devamı ve yeni projeler için yaklaşık 72 milyon TL ödenek planlanmıştır. Ulusal kaynakların en yüksek ekonomik sosyal faydayı sağlayacak şekilde geliştirilmesi ve bölgeler arası dengesizliklerin asgari düzeye indirilmesi kalkınma planlarımızın temel amaçlarından biridir.

Ülkemizin uzun dönemli kalkınma hedeflerinde bölgesel gelişmenin yapısal bir politika alanı olarak öne çıkması AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde gerçekleştirilmiştir. Bölgede son yıllarda yapısal reformlarla DAP İdaresi ve DAKA gibi uzman kadrolara sahip kurumlar kurulmuş ve kalkınmada öncelikli müdahale alanları tespit edilerek eylem planları hazırlanmıştır. Bunlarla birlikte, KÖYDES, BELDES ve SODES gibi projelerle bölgenin altyapısı güçlendirilmiştir.

2012 yılında uygulamaya başlanan yeni teşvik sisteminin bölgesel gelişmişlik farklılıklarının dikkate alınarak hazırlanması altıncı bölge kapsamında olan Doğu Anadolu'nun birçok iline pozitif ayrımcılık sağlamıştır. Ülke genelinde daha dengeli bir yerleşme düzeninin sağlanması ve göçün kademeli olarak yönlendirilebilmesi amacıyla 12 ilde Cazibe Merkezlerini Destekleme Projesi uygulanmaya başlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, bölgeler arası dengesizliği giderebilecek en temel, en etkin araçların başında kamu yatırımları gelmektedir. AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde son on iki yılda artış

gösteren kamu yatırımları bölgeyi olumlu etkilemiştir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin toplam yatırım programından aldığı pay 2002 yılında yüzde 7’yken bu rakam 2014 yılında yüzde 14’lere kadar çıkarılmıştır.

Kurucu Genel Başkanımız ve Cumhurbaşkanımızın başlattığı ve Hükûmetimiz tarafından kararlılıkla devam ettirilen çözüm sürecinin nihayete ermesiyle birlikte bölgede özel sektör yatırımlarının da artacağına inanıyoruz.

Değerli arkadaşlar, “Sermaye ürkektir.” derler. Nerede istikrar varsa oraya gider, nerede karışıklık ve risk varsa oradan kaçır. Bu nedenle, Türkiye’nin en yoksul kentlerini barındıran Doğu Anadolu Bölgesi’nin makûs talihi çözüm sürecine bağlıdır. Bölgeye verilebilecek en büyük teşvik huzur ve güven ortamıdır. Biliyoruz ki, Türkiye barışı doğunun enerjisini artıracak, kalkınmasını hızlandıracaktır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ’nin başlattığı bölgesel kalkınma hamlesiyle son dört yılda Van’da yapılanlara da kısaca değinmek istiyorum. Cazibe Merkezleri Destekleme Programı kapsamında Van’da çok prestijli projeler gerçekleştirdik. Kış turizmine olanak sağlamak amacıyla Abalı Kayak Tesislerini kurduk. Van Gölü’nde turizmi canlandırmak amacıyla 2 adet deniz otobüsü aldık. Edremit ilçemizde yat limanı yaparak yat turizminin önünü açtık. Modern bir fuar ve kongre merkezi yaptık. İlimizde dünyada bir ilk olan Urartu Müzesi’ni inşa ediyoruz.

Van’da imalat sanayisinin gelişmesi amacıyla tekstil kent kuruyoruz. Projeyle Van’da sermaye birikimini sağlamak ve tekstil sektörünü geliştirmek istiyoruz. Yatırım tamamlandığında yaklaşık 5.500 kişiye yeni iş imkânı sağlamak temel hedefimizdir.

Bütün bu projelerin hayata geçmesinde katkısı olan Kalkınma Bakanımız Sayın Cevdet Yılmaz’a ve hükûmetlerimize teşekkür eder, 2015 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini temenni ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Dokuzuncu konuşmacı İlhan Yerlikaya, Konya Milletvekili.

Buyurun Sayın Yerlikaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Kalkınma Bakanlığı KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Kayseri Milletvekilimiz ve Grup Başkan Vekilimiz Sayın Mustafa Elitaş’ın ağabeyi Ahmet Elitaş vefat etmiştir, merhuma Allah’tan rahmet, ailesine ve yakınlarına da sabırlar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2011 yılında kurulmuş yeni bir kuruluştur. Başkanlık Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinden oluşan KOP bölgesinde kalkınmaya yönelik yatırımların ve projelerin gerektirdiği hizmetlerin yerine getirilmesi ve bölgenin kalkınmasını hızlandırmak amacıyla bir eylem planı hazırlayarak uygulamaya sokmuştur. Eylem planının içerisinde birçok unsurlar vardır ancak ona geçmeden önce, Başkanlığın görev alanı içerisindeki illerden ve bölgelerden bahsedeyim isterseniz; 4 il, 50 ilçe, 263 belde ve 102 köy bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bölgeler bazında yapılacak yatırımların daha planlı, koordineli ve hızlı bir şekilde yürütülebilmesini sağlamak üzere GAP, DAP ve DOKAP eylem planlarının yanında KOP bölgesinin gelişme potansiyelini ve bölgenin kalkınma hızını artırmak amacıyla KOP Eylem Planı hazırlıklarına 2012 yılı itibarıyla başladığını söyleyebiliriz.

KOP Eylem Planı, bölgede kamu sektörü tarafından yapılacak program ve projelerin tespit edilmiş olan stratejik hedeflere göre biçimlendirilerek planlandığı entegre bir kamu yatırımları paketi olacaktır.

KOP Eylem Planı 5 temel eksenenden oluşmaktadır. Bu eksenler, toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı, ekonomik yapının güçlendirilmesi, altyapının geliştirilmesi ve kentleşme, beşeri ve sosyal yapının güçlendirilmesi, kurumsal kapasitenin geliştirilmesi olarak belirlenmiştir.

Eylem planı, “tarımda değişim, bölgede dönüşüm” yaklaşımıyla hazırlanmıştır. Bu anlayış çerçevesinde, arazi toplulaştırılması, tarımsal altyapı ve üstyapı çalışmaları ile birlikte sürdürülebilir kırsal kalkınma, kırsal da dikkate alan yenilikçi kentleşme, yenilenebilir enerji ve demir yolları temelinde, hızlı ve güvenli ulaşım altyapısı da KOP Eylem Planı’nın odağında yer alacaktır.

Bu plan, KOP bölgesi için ilk resmî kalkınma planı olacaktır. Bu bakımdan tarihî değeri bulunan bu planda, başta Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Başbakanımız olmak üzere tüm emeği geçenlere teşekkürlerimizi arz ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu çalışmalar kapsamında idare Konya Büyükşehir Belediyesi ve Aksaray, Karaman, Niğde il özel idareleri ile iş birliği içinde KOP Küçük Ölçekli Sulama İşleri Programı’nı da yürütmektedir. Anılan program kapsamında, son dört yılda yaklaşık 263,2 milyon Türk lirası ödenek kullanılarak suyun tasarruflu kullanılmasına imkân sağlayan basınçlı sulama sistemlerinin yaygınlaştırıldığı 423 tane proje gerçekleştirilmiştir. Bu projelerle bölgede yaklaşık 464 milyon Türk lirası net gelir artışı elde edilmiştir. Proje, yatırım bedelini şu anda bile fazlasıyla karşılamıştır. İdare, ayrıca, bölgenin kalkınma potansiyelinin tespiti ve geliştirilmesine yönelik olarak Turizm Master Planı, kültür varlıklarının envanteri, göç hareketleri ve nedenlerinin incelenmesi, Tarımsal Eğitim ve Yatırım Projesi gibi KOP bölgesi için kritik birçok alanda çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KOP İdaresi öncülüğü ve koordinasyonunda Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde illerinde eğitim veren 7 üniversiteyi bir araya getiren KOP Bölgesi Üniversiteler Birliği kurulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KOP Eylem Planıyla artış göstermesi beklenen KOP bölgesi kamu yatırımları 1,4 milyar TL’ye ulaşmıştır. KOP kapsamında yapılan baraj, mavi tünel ve benzeri yatırımlar, 413 milyon metreküp suyla yaklaşık 65 hektar alan sulanmaktadır. Yine, mavi tüneli de buraya kattığımızda KOP bölgesinde çok aktif bir şekilde, hızlı bir şekilde değer artışı olmaya başlamıştır ve KOP İdaresi aktif bir şekilde çalışmaya başlamıştır.

2015 yılı merkezi yönetim bütçesinin ve KOP İdaresi bütçesinin hayırlı olmasını diliyor ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Aynı zamanda yüce heyetinizi 17 Aralık Şebiarus törenlerine de davet etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Onuncu konuşmacı Nusret Bayraktar, Rize Milletvekili.

Buyurun Sayın Bayraktar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NUSRET BAYRAKTAR (Rize) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyor, bütçemizin hayırlara vesile olmasını Yüce Allah’tan temenni ediyorum.

Ülkemizin genel ve bölgesel tarihi, coğrafi, stratejik ve turistik özellikleri göz önüne alındığında, bölgesel kalkınmaların ve gelişimin sağlanması adına alternatif turizm potansiyelleri ve turizm odaklı kalkınma projeleri ele alınmış; yeşilin her tonuna sahip vadileri, yaylaları, dağları, krater gölleri, termal özellikli kaplıcaları, denizi, hareketli ve güler yüzlü insan kaynaklarıyla öne çıkan Doğu Karadeniz Bölgesi için önce Ordu, Giresun, Trabzon, Gümüşhane ve Rize'yi kapsayan, sonra ilave edilen 3 il, Samsun, Bayburt ve Artvin'le birlikte 8 ili kapsayan Doğu Karadeniz Turizm Master Planı hazırlanmıştır. Turizm odaklı kalkınma planının süratle uygulanması ve öncelikli altyapı yatırımı için de üst kotlardan geçen, çevreyi ve doğayı olumsuz etkilemeyecek nitelikte Samsun'dan başlayıp Artvin Sarp sınır kapısına kadar giden, yaylaları bağlayan Yeşil Yol Projesi'ne başlanmıştır.

Turizm Bakanlığının koordinasyonunda başlayan bu projenin uygulanmasında, birçok bakanlığın müdahil olması sebebiyle genel koordinasyonunun sağlanması için ve bölgesel kalkınma açısından önem arz ettiğini gördüğümüz Kalkınma Bakanlığına bağlı tüzel kişiliği haiz merkezî bir kamu kuruluşu olarak Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2011 tarihinde kurulmuş ve Mayıs 2012 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır.

9 ana başlıklı görevlerin yanı sıra öncelikli olarak DOKAP Eylem Planı kapsamında çalışmalar yoğunlaştırılmış ve en önemli birincil görev olarak sorumlu olduğu DOKAP bölgesinin gelişimini sağlayacak olan eylem planı hazırlanmıştır. Bu kapsamda katılımcılık esas olan ve bizzat proje sahasından gelen verilerin baz alındığı DOKAP Eylem Planı çalışmaları son aşamaya getirilip bitirilmiştir. DOKAP Eylem Planı hazırlık sürecinde bölge özelliklerini dikkate alan, koruma kullanma dengesini gözetken, katılımcı, ulusal planlara uyum gösteren, insan odaklı, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uygun olan metotlar kullanılmıştır. Bu kapsamda gerek iller bazında gerekse de merkezî kuruluşlar bazında ulusal düzeyde birçok toplantılar yapılmış, çalıştaylar, paneller ve bölge ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

DOKAP Eylem Planı kapsamında 5 önemli eylem ana eksen, 20 alt eksen, 128 ana eylem ve 325 alt eylem tasarlanmıştır. Bütçeye baktığımız zaman, 2012'den bu yana tahsis edilen cari bütçe 16 milyon 599 bin, yatırım bütçesiye 138 milyon 200 bin TL olmuştur. İhale aşamasındaki usul ve esasların tespitindeki süre kaybı, yatırımların yaz aylarındaki ihale şartlarına getirmiş ve üst kotlardan yapılan yolların kış mevsimine yaklaşması ve üç aylık bir çalışma süreci dolayısıyla bütçeler zamanında kullanılamamış. İnşallah bundan sonra buna hız verilerek bu süreci hızlandıracağız. Yeşil Yol hattı hakkında hiçbir şey yapılmadığını iddia eden değerli milletvekilimiz, kendileri burada yok, 1.320 kilometre ana hatlı birinci etap; kılıç yolları ise 1.220 kilometre, toplam 2.542 kilometrelik Yeşil Yol'un şu ana kadar 487,27 kilometresi iyileştirilmiş veya yeniden yapılmıştır. Yeşil Yol çalışmalarında takip edilen ana prensip koruma kullanma dengesi. Doğayı ve çevreyi koruma, proje kapsamında çok zaruri olarak bir bağlantı noktasının yapımına ihtiyaç duyulmadığı müddetçe yeni yol yapımına gidilmemesi esastır. Yapılan iş, var olan yolların iyileştirilmesi ve önemli turizm destinasyonları arasındaki ulaşımın olmadığı bölümlerine yeni ulaşım hatlarının ilave edilmesi ana prensiptir. Diğer projeler, yapılan çalışmaların arasında eğitim ve araştırma çalışmaları, Turizm Master Planı'nda yer alan Yeşil Yol'un standartlarının belirlenmesi ve diğer çalışmalar.

Süremizin çok az olduğu malumunuz. Projemizin ve bütçemizin hayırlara vesile olmasını Allah'tan temenni ediyor, emeği ve katkısı olanlara teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

On birinci konuşmacı Tülay Babuşcu, Balıkesir Milletvekili.

Buyurun Sayın Babuşcu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TÜLAY BABUŞCU (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2015 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir zamanların Türkiye'sinde insanların gözünde büyüyen toprak yollar, bugün yerini gelişmiş dünya standartlarındaki yol ağına bıraktı. Otoyollar dâhil 6.101 kilometre olarak devraldığımız çok şeritli kara yolları ağına 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla 17.421 kilometre ilave ederek, 23.522 kilometreye çıkarttık.

Ankara-Eskişehir-İstanbul ve Ankara-Konya yüksek hızlı demir yolu hatları da hizmete açıldı. Asya ile Avrupa'yı denizin altından demir yoluyla birbirine bağlayan, asırlık bir hayal olan Marmaray Projesi'ni hayata geçirdik.

Bugün, ülkenin her kesiminden insan hava yoluyla seyahat edebiliyor. Aktif havalimanı sayısı 26'dan 53'e çıkartıldı. İstanbul Atatürk Havalimanı, bugün itibarıyla, hava ulaşımında bağlanabilirlik artışıyla dünyada 2'nci konuma ulaştı.

Denizcilik sektöründe de gemi inşa sanayisinde büyük adımlar atıldı. Ülkemiz, toplam gemi sayısı bakımından 30 ülke arasında 6'ncı sırada yer almaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojisi alanında dev hamleler yapıldı. Geniş bant abone sayısı neredeyse sıfır düzeyinden alınıp 39,79 milyona ulaştı. Ülkemiz, hizmet kullanımında Avrupa'da 5'inci sıraya yükseldi. Fiber altyapı yatırımlarında büyük ilerlemeler kaydedildi. 27,9 milyon olan mobil telefon abone sayısı bugün itibarıyla 71,9 milyona ulaştırıldı.

Yürütülen çalışmalardan millî uydu, millî bölgesel uçak, millî yüksek hızlı tren, millî vagon, millî sinyalizasyon projeleri, bugün, ülkemizde millî üretimle ilgili yapılan gelişmelerdendir.

Bu doğrultuda, Türkiye, gelecek vizyonuna emin adımlarla ilerlemektedir. 2023 yılına kadar ise ülkemizde toplam yol ağı 70 bin kilometreye, bölünmüş yol uzunluğu 36.500 kilometreye ulaşacak ve böylece bütün iller bölünmüş yolla birbirine bağlanacaktır. Yürütülen çalışmalarda otoyol uzunluğu 8 bin kilometreye çıkartılacaktır. Toplam demir yolu ağı ise 25 bin kilometreye çıkartılacak, hattın tamamının sinyalli ve elektrikli olması sağlanacaktır. Yüksek hızlı ve hızlı hat uzunluğu 12 bin kilometreye çıkartılacaktır.

Şu anda çalışmaları aralıksız devam eden, 19 Nisan 2014 tarihinde yapım işlemlerine başlanılan ve dördüncü bir köprü niteliğinde hizmet verecek olan Avrasya Tüneli ile 2015 yılında hizmete geçmesi planlanan, İstanbul'un ağır taşıt ve transit trafik yükünü çekecek olan Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile İstanbul-İzmir arasındaki mesafeyi üç buçuk saate düşürecek, İstanbul-İzmir otoyolu ve dünyanın en uzun asma köprüsü olacak olan Körfez geçişi ve 2015 yılında tamamlanacak olan, yine dünyanın 2'nci büyük çift tüp tüneli özelliği taşıyacak olan 14,7 kilometreyle Ovit ve 2016'da hizmete sunulacak olan Sabuncubeli Tüneli ile bittiğinde yılda 150 milyon yolcu kapasitesiyle hizmet verecek olan ve Frankfurt'a rakip gösterilen İstanbul yeni havalimanıyla hizmetlerimiz devam edecekler.

Yeni Türkiye yolunda güç ve istikrarımızın devamı için 2015 Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bütçesinin ve 2015 yılı bütçemizin hayırlar getirmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

On ikinci konuşmacı Feramuz Üstün, Gümüşhane Milletvekili.

Buyurun Sayın Üstün. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının 2015 yılı bütçesi hakkında AK PARTİ adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerimin başında, 2015 yılı bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Ulaştırma Bakanlığımızın bütçesi belki de iktidarıyla muhalefetiyle toplumun her kesimini birinci elden ilgilendiren ve bir o kadar da memnuniyet oluşturan bir bütçedir. Bunun için ben daha hemen sözlerimin başında bundan önceki dönem görev yapan Bakanımıza teşekkür ediyorum. Bunun arkasından Bakanlığa yeni gelen Lütfi Elvan Bakanımıza, aldığı bayrağı çok daha hızlı bir şekilde ilerleten Bakanımıza teşekkür ediyorum. Gerek yapılan uluslararası yatırımlar gerekse uluslararası dikkat çeken büyük vizyon projeleri, ülkenin önünü açacak büyük projeler gerekse bölgemizde, ülkemizde yapılan yatırımlar, her birisi hakikaten milletimizin iftihar vesilesi olan projelerdir. Bu sayın bakanlarımız gelecekte hep hayırla yâd edilecektir.

Ben İstanbul'a şu anda her gidişimde o otobanın mimarı rahmetli Özal'ı hep rahmetle yâd ediyorum ki azıcık eli vicdanında olan herkesin yapacağı şeydir. Eli vicdanında olan herkesin o yoldan geçerken rahmetli Özal'a dua ettiğini düşünürüm. Onun için sayın bakanlarımız da gelecekte bu şekilde yâd edilecektir. Ülkenin dört bir tarafını demir yollarıyla, kara yollarıyla, duble yollarla, birbirine daha hızlı kavuşabilecekleri tünellerle çok daha rahat kavuşturabilecekleri bir hâl aldıkları için onlara şükran sunacağız, dua edeceğiz her zaman.

Bunun yanında, dünyanın en büyük havaalanı Türkiye'de yapılacak. Marmaray Projesi'ni biliyoruz, hepimizin iftihar vesilesidir. Hava yolları belli bir süre öncesine kadar zengin yoluydu, çok da fazla kimseyle karşılaşmazdık çünkü kullanmazdık hiçbir zaman; Anadolu'nun insanı çok da hava yollarını kullanmazdı. Ama artık otobüs terminallerinden daha fazla çalışan bir hava yolu şirketimiz oldu.

Demir yollarındaki gelişmeyi biliyoruz. Ülkenin içerisinde Ankara-İstanbul, Ankara-Bursa, Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya, Ankara-Sivas-Kars ve hatta daha dışarı çıkacak, Türk cumhuriyetlerini belki bağlayacak, Bakü-Tiflis. Bütün bu projelerimiz... Artık bütün şehirlerimiz kendi ilinden geçebilecek hızlı tren projelerinin peşinde, bunun takibinde. Onun için, çıta çok yükselmiştir hakikaten, özellikle ulaştırmayla ilgili konularda çok yükselmiştir. Biz hava yoluyla ilgili, demir yoluyla ilgili söylediklerimizi...

Kara yollarıyla ilgili duble yollarımızı söylerken, hakikaten, belki tarihimizin en yüksek kara yolu yatırımlarının yapıldığı, en fazla kara yolu yatırımlarının, duble yolların yapıldığı bir yılı yaşıyoruz.

Benim kendi bölgede, Bayburt, Gümüşhane'yle alakalı projeler vardır, yüzyıllardır hakikaten her seçim öncesi siyasetçilerin vaatlerini süsler; işte, Kop Tüneli, Zigana Tüneli, Salmankaş Tüneli, Gümüşhane'nin çevre yolu. Bunlar milyar TL'lik projelerdir. Bunlar lafla yapılacak projeler değildir hakikaten. Kop Tüneli önümüzdeki yıl açılacak büyük ihtimalle. Salmankaş Tüneli açılacak. Zigana Tüneli ihale aşamasına geldi, yakında ihalesi yapılacak.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Tamam, Bayburt'a bir şey kalmadı.

FERAMUZ ÜSTÜN (Devamla) – Bayburt'un Kop Tüneli.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kelkit'e bir şey var mı, Kelkit'e?

FERAMUZ ÜSTÜN (Devamla) – Hepsini de var, bunların hepsi beraber. Yapılacak yatırımlarımızla, özellikle Gümüşhane'den, Erzurum'dan, Erzincan'dan kalktığımız zaman iki saatin içerisinde Trabzon'a, sahile varılacak, sahile ulaşılacak.

Kelkit'te de var. Bütün tünellerimiz Kelkit'ten, Şiran ilçemizden...

Eksik kalan işlerimiz yok mu? Bunların hepsi var ama sayın bakanlarımız sağ olsunlar, bölgemizden, ilimizden gelen talepleri yakinen takip ediyorlar.

Ben, 2015 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum, hayırlı olmasını diliyorum. Bütün bakanlıklarımızın bütçelerinin olduğu gibi Ulaştırma Bakanlığımızın da inşallah...

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Bayburt’tan da bahset.

FERAMUZ ÜSTÜN (Devamlı) – Bayburt’tan bahsettik. Kop Tüneli Bayburt’undur. Senin bilmen lazım Bedrettin Ağabey. Tamam mı?

Dolayısıyla, Bayburt’umuza da, Gümüşhane’mize de, bütün ülkemize de hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

On üçüncü konuşmacı Hamza Dağ, İzmir Milletvekili.

Buyurun Sayın Dağ. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 yılı bütçesi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Ulaşım hizmetine olan talep sosyal, kültürel ve ekonomik aktiviteler sonucu oluşur. Ulaşım altyapı ihtiyacı ise bu talebe bağlı olarak gelişir ve büyür. Son on üç yılda hızlı bir büyüme ivmesi yakalayan ve zenginleşen ülkemizde de yolcu ve yük taşıma talebinde ciddi bir artış meydana gelmiştir. Yolcu ve yük taşıma talebinin güvenli, konforlu ve zamanında karşılanma talebi her geçen gün daha da artmaktadır. 21’inci yüzyıl dünyasında kara yolu, demir yolu, deniz yolu ve hava yolu gelişmekte olan ve gelişmiş ülkeler için dengeli, sürdürülebilir ve rasyonel bir kalkınma için büyük bir önem taşımaktadır.

Kara yolu yatırımlarının kamu hizmetleri arasında sosyal, kültürel, ticari, ekonomik ve pek çok boyutta önemli etkisi vardır. Kara yolu yatırımlarının etkinliği diğer sektörlerin de etkin ve verimli olmasını sağlamaktadır. Üretim ve istihdamın artırılması, üretim maliyetinin düşürülmesi, tüm sektörlerde verimliliğin artırılması, eğitim, sağlık ve turizm amaçlı seyahat talebinin karşılanması, milli gelirin ülke sathına dengeli dağılımı, alınan vergiler yoluyla ulusal bütçeye olan mali katkılar kara yollarının sağladığı sosyal ve ekonomik faydalardandır. Ayrıca yol yapımının ekonomiye olan doğrudan veya dolaylı etkileri, arazi kullanımı ve bölgesel gelişmekte olan etkiler, iş ve sosyal amaçlı taşımacılık talebinin karşılanması da kara yollarının sağladığı önemli faydalardandır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin kara yolu ağı son on iki yıl içinde gerçekleştirilen 110 milyar TL’nin üzerindeki yatırımla iyi bir noktaya gelmiştir. İktidara geldiğimizde 6.101 olan bölünmüş yol miktarı bugün 17.421 kilometre eklenerek 23.522 kilometreye ulaşmıştır. Yani, son on iki yılda yapılan bölünmüş yol miktarı, cumhuriyet tarihinde yani seksen yılda yapılanın yüzde 285 daha fazlasıdır.

Bölünmüş yol yapımı, zaman ve yakıt tasarrufu açısından büyük katkı sağlamıştır. Aynı zamanda, insan odaklı ulaşım sistemi düşüncesinin somut örneği olarak trafik kazalarında 100 milyon yolcu/kilometre baz alındığında, ölüm oranı 2003 yılında 5,72 iken şu anda bu rakam 2,33’tür, inşallah daha gerilere de inecektir. Ancak Türkiye’nin hem 2023 hem de 2053 hedefleri göz önünde bulundurulursa kara yoluna yapılan yatırımların artarak devam etmesi de gerekmektedir.

Seçim bölgem olması sebebiyle bahsetmeden geçemeyeceğim bir husus, İzmir-İstanbul Otoyol Projesi. Cumhuriyet tarihinin en büyük kara yolu projelerinin başında gelmektedir. 433 kilometre uzunluğunda olacak olan ve dünyanın en büyük 4’üncü asma köprüsünü oluşturacak olan bu proje, inşallah 2017 yılında ülkemize kazandırılacak ve hizmete girecektir.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Ya, borçlanarak, yap-işlet-devretle yapılan şeylerdir. Bırakın bunları ya.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Eskiden bu ülkede koalisyon hükûmetleri kurulurken Ulaştırma Bakanlığı paylaşamazdı. Çok daha fazla hizmet yapmak için değil, niçin yapıldığını sayın kamuoyu fazlasıyla bilmektedir.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Yap-işlet-devretle yapılan şeyler hepsi bunların. Bunları boş verin.

HAMZA DAĞ (Devamla) – Evet, bugün yatıp kalkıp bize iftira atanlara, cumhuriyet tarihinin en başarılı iktidarını mesnetsiz ve tutarsız iddialarla suçlayanlara verilebilecek en güzel cevap, herhâlde son on iki yılda ortaya koyulan icraatlardır. Rabb’ime çok şükür ki bu millet bizi, yaptığımız bölünmüş yollarla, hızlı trenlerle, hava yolunu halkın yolu yapmamızla anacaktır. Biz bu yola çıktığımızda milletimize bir söz vermiştik, “On yılda 15 bin kilometre double yol yapacağız.” demiştik. Çok şükür ki bu hedefimize ulaştık ama biz hiçbir zaman başarılarımızla mağrur olmadık. Kendimize yeni hedefler koyarak milletimize hizmet etme yolunda devam ettik. Allah’ın izniyle ülkemizi cumhuriyetimizin 100’üncü yılı olan 2023’e taşıyacak ve 2023’te 8 bin kilometresi otoyol olmak üzere, 37 bin kilometre double yolu milletimize kazandıracaktır.

Bu hedeflerimize ulaşma noktasında bize güvenen ve her daim destek olan yüce milletimize şükranlarımızı sunuyor, 2015 bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Saygılar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

On dördüncü konuşmacı Mustafa Öztürk, Bursa Milletvekili.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AKPARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2015 bütçe görüşmelerinin dördüncü turunda, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bütçesi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ hükûmetleri olarak hazırlamış olduğumuz millî bütçelere 13’üncüsünü eklemenin mutluluğunu yaşıyoruz. Öncelikle, bütçemizin milletimize, ülkemize, ülkemiz dışında yaşayan soydaşlarımıza, akraba topluluklarımıza ve vatandaşlarımıza hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, biliyorsunuz, sabit ve mobil telefon haberleşme hizmetleri, geniş bant erişim hizmetleri, İnternet, kablolu TV, uydu hizmetleri, posta hizmetleri gibi birçok alanda düzenleme, denetleme, yetkilendirme ve uzlaştırma görevlerini yerine getirmektedir.

Günümüzün en hızlı gelişen, değişen teknolojilerinden bir tanesi de bilgi teknolojileri ve iletişimdir. E-devlet, e-ticaret, e-okul, e-kütüphane, e-medya gibi İnternet ortamındaki uygulamaların çok yaygınlaştığı, öneminin arttığı bir dönemden geçiyoruz. Bütün bunların ve sektörün düzenleyicisi BTK’dır. Maalesef, BTK, sektörün kuruluşa göre çalışması için de çaba sarf etmiştir. Ben şahidim, yirmi üç yıldır telekom sektöründeyim. Örneğin, mobil haberleşme sektöründe ara bağlantı anlaşması gibi, roaming anlaşması gibi, numara taşınmasına olanak sağlanması gibi birçok kuralı ortaya koyarak ülkemizde daha ucuz, daha kaliteli haberleşmenin önünü açmıştır. Bundan dolayı da ben BTK’ya teşekkür ediyorum. Keşke sektörün başladığı 1990’lı yılların başında kurulsaydı da sektörü daha fazla düzenleseydi, kaynaklarımızı daha etkin kullanmış olabilirdik.

AK PARTİ olarak iktidara geldiğimizde, biliyorsunuz, geniş bant İnternet yoktu. Bu konuda ihaleler yapılamıyor, Türkiye’nin teknolojik altyapısı çok geri kalıyordu. Biz hükûmet olur olmaz hemen, yaptığımız çalışmalarla bu ihaleleri tamamladık ve Türkiye’ye geniş bant hizmetini sağladık.

Burada da çok ciddi bir yaygınlaşma sağlandı. Fiber optik kabloları genişlettik, her okula geniş bant İnternet götürdük, teknolojiyle okulları buluşturduk. Bunun sonucunda da FATİH Projesi'ni çok rahat bir şekilde okullarımızda uygulayıp eğitim kalitesinin artırılmasına bir kaynak olacak, destek olacak.

Yine, Avrupa'da hızlı büyüyen İnternet kullanıcısı sahibi ülkeler arasına girdik. 2003 yılında 20 bin geniş bant İnternet abone sayısı varken bugün 40 milyonu geçmiş. Yine, 16-74 yaş arasında İnternet kullanıcısının nüfusa oranlı yüzde 18,8'ken bugün 53,8'e yükselmiştir, bu da olumlu bir gelişmedir. 2008 yılında açılan e-devlet kapısı kullanıcı sayısı bugün 20 milyonu buldu. TÜRKSAT 4A uydusunu Şubat 2014'te başarıyla uzaya fırlattık.

Yeterli mi? Hayır. Ülkemizin teknolojik altyapısını güçlendirmemiz gerekmektedir.

Burada birkaç hususun önemini belirtmek istiyorum. Birçoğumuzun e-posta adreslerini yurt dışında e-posta hizmeti veren kuruluşlardan aldığımız malumunuzdur. Bu nedenle bilgi güvenliği problemi ortaya çıkmaktadır. Bu şirketler ve uluslararası güçler sunucularındaki bu bilgileri elde ederek bir milletin özelliklerini, yönelişlerini, alışkanlıklarını, beklentilerini tespit etmekte, ekonomik, siyasal ve kültürel olarak bunları kullanmaktadır. O yüzden sunucularımızı burada tutmamız çok önemli, Bilgi Teknolojilerine de bu konuda çok iş düşmektedir. WikiLeaks belgelerinde ortaya çıktı bu durumlar. O nedenle, sunucularla ilgili çalışma yapmamız gerekiyor.

Yine, siber güvenlik dünyanın önemli problemidir. Biraz önce bahsettiğim gibi, bununla ilgili de çalışmalar yapmamız... Ki bu konuda 2012 yılında ülkemizde, biliyorsunuz, bir Siber Güvenlik Kurulu kuruldu ve yine 2013 yılında da bu planlamaları uygulamak üzere Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı hazırlandı.

Dünyanın en önemli şirketleri, biliyorsunuz, Google, Microsoft, Apple, Twitter, Facebook gibi şirketlerdir. Bizim de, işletim sisteminden başlayarak, arama motorumuzu, çok büyük data merkezlerimizi, sosyal medya platformumuzu oluşturmamız gerektirmektedir. Bu konuda çalışmalar var ama daha ileriye götürülim. Yine bu konuda da BTK'ya daha fazla iş düşmektedir.

Bu şirketlerin ticari kazanç sağladıklarını biliyoruz. Bizim ülkemizin kurallarına göre Twitter gibi, Google gibi, Facebook gibi şirketlerin işletilmelerini, yine vergilerini ödemeleri noktasında da ilgili kuruluşların düzenleme yapmasını ben önemsiyorum. Burada yazılım vadisi ve bilişim vadisini önemsiyorum. Dolayısıyla, bu projelerin bir an önce hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. Bir tanesi Gebze'de, bir tanesi de -yazılım vadisi- Bursa'da. Bu konuda Hükûmetimizden destek bekliyorum.

Yine, 4G projesinin bir an önce tamamlanarak hız ve geniş bant ihtiyacını sağlamak üzere devreye alınması da BTK'nın önemli hizmetlerinden bir tanesi olacak diyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Son konuşmacı Muhyettin Aksak, Erzurum Milletvekili...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Yok Sayın Başkan.

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz isteyen Yıldırım Tuğrul Türkeş, Ankara Milletvekili.

Buyurun Sayın Türkeş. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi üç dakika.

MHP GRUBU ADINA YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığının 2015 bütçe görüşmeleri kapsamında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlarken yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle 29 Ağustos 2014 tarihinde göreve başlayan Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'na başarılar dilemek istiyorum.

Türkiye'mizin zor bir coğrafyada ve kritik bir süreçte bulunduğunu göz önüne alırsak Dışişleri Bakanlığı mevkinde uzlaşmacı, akılcı ve gerçekçi bir siyasetçinin yer alması hiç şüphesiz olumlu bir durumdur.

Değerli milletvekilleri, “Neden Ayn El Arap ve neden ısrarla oraya Kobani denmektedir?” sorusuyla başlamak istiyorum. Bu sözcük, iddia edildiği gibi Kürtçe midir yoksa yabancı bir dilden mi devşirilmiş? Gerçekte de bu sorular son dönemlerde başta partimiz ve yüksek millî hassasiyetlere sahip diğer kesimler tarafından sıkça dillendirilmektedir. Şunu açıkça ifade etmeliyim: CHP'nin de her fırsatta destek olduğu malum parti ve çevre ”Ayn El Arap Türkiye'nin meselesidir.” derken, aslında gelişen olaylarla haklı çıkıyor. Son olarak 6-8 Ekim tarihlerinde tanıklık ettiğimiz ayaklanma teşebbüsü, vahşi cinayetler, yağma ve talan hareketleri “Neden Ayn El Arap?” sorusuna çok açık cevaplar sunmaktadır.

Çok değerli milletvekilleri, PKK, tıpkı ilk çıkış yıllarında olduğu gibi, yeniden bağımsız Kürdistan tezini sahiplenmeye başlamıştır. Terör örgütünün “Rojava” diye adlandırdığı bölgedeki sözde kantonlar ve sözde parlamento vasıtasıyla ilk aşamada uluslararası meşruiyet hedeflenmektedir. Suriye'deki geçiş sürecinde masada olmak isteyen PYD, bu sayede uluslararası toplumun kabulünü elde etmek istemektedir. Esas tehlike de işte tam bu noktada başlıyor. PKK'nın stratejisi Türkiye'nin güneydoğusunu “Rojava” dedikleri bölgedeki yapıdan itibaren tanımlamak üzerinedir. Başka bir ifadeyle, PKK, Suriye'nin kuzeyinde bir devletçik kurup Türkiye'den kopartacağı hayalini kurduğu bölgeyi yavaş yavaş buraya bağlamak hevesindedir. “Neden Ayn El Arap?” sorusunun açık cevabını burada sizlere vereyim: Çünkü Ayn El Arap'ta bir sözde devlet kurmak ve meclisinin başına da tutuklu bir teröristi geçirmek istiyorlar. Alın size “Neden Kobani?” sorusunun cevabı.

Gelelim, Ayn El Arap'ın ikinci can alıcı kısmına, yani peşmerge geçişine. Buradan soruyorum: Madem, Kuzey Irak'taki oluşum için Ayn El Arap'taki kardeşleri mühimdi ve madem ki aradaki bölge de dost unsurlarındı, Faysh Khabour Hudut Gümrük Kapısı'ndan geçip meseleyi niçin daha kolay halletmediler? Ben size cevabını vereyim: Çünkü maksat başkaydı, çünkü oradaki oluşum kendi silahlı gücünü bize bir nizami ordu gibi dayatmaya çalışmıştır. Mevcut Hükûmet maalesef birtakım şantajlara boyun eğmek suretiyle bu oyuna alet olmuş ve peşmergeelerin bölgeye Türkiye üzerinden geçişine izin vererek iştirak etmiştir. Söz konusu hamleyle AKP Hükûmeti hem peşmerge devletini defakto tanımış hem de Suriye'nin kuzeyinde kurulması muhtemel PKK devletine onay vermiştir.

Değerli milletvekilleri, partimiz en başından beri Orta Doğu'daki IŞİD olgusunun ondan daha büyük bir tasavvurun bahanesi olduğunu ifade etmektedir. Nasıl ki bir dönem Somali'deki korsanlık faaliyetleri öne sürülerek Aden Körfezi uluslararası ticaretin selameti açısından güvene alındıysa IŞİD örneği de bölgedeki paylaşım siyaseti doğrultusunda meydana getirilmiştir. Somali'deki korsanları şimdi, bugün kaçımız hatırlıyoruz acaba? IŞİD de önümüzdeki yıllarda silinip gidecektir. Esas üzerinde durmamız gereken husus ise IŞİD sonrasında bölgeye miras olarak neyin kalacağıdır. Bugünün penceresinden bakıldığında, IŞİD sonrası Orta Doğu'da 3'e bölünmüş bir Irak ve belki de 4'e bölünmüş bir Suriye, Türkiye'ye komşu 2 ayrı eğilimli etnik Kürt devleti, gücünü katlamış bir İran, bölgesel temizliğini yapmış bir İsrail ve mezhep çatışmasının eşliğine gelmiş, birbirine düşmanlaştırılmış bir Müslüman coğrafyası görülmektedir.

Peki, istediğimiz, amaçladığımız manzara bu mudur gerçekten? Türkiye Cumhuriyeti devletinin yüksek menfaatleri bu tabloda mıdır?

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi Orta Doğu’da barış, huzur ve istikrara hizmet edecek yegâne değerlerin demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü ilkeleri olduğuna inanır. Biz bu coğrafyadaki halkların ırkçı ve radikal ideolojilerin tahakkümünden arındırılmış demokratik taleplerinin meşruiyetine inanıyoruz. Bu anlamda, kimin güdümünde olursa olsun bölgedeki tüm otoriter ve totaliter yaklaşımlara, eğilimlere ve usullere karşıyız. Esad’ın diktatörlüğünü de, IŞİD’in barbarlığını da, PKK nihilizmini de, mezhepsel fanatizmi de, saldırgan siyonizmi de, gözü aç emperyalizmi de aynı katı üslupla reddediyoruz. Partimiz, komşularımız Irak, Suriye ve İran’ın toprak bütünlüğünden ve birliğinden yanadır. Aynı şekilde, bütün komşularımızın da bizim toprak bütünlüğümüze saygı göstermelerini istiyoruz. Partimiz, bu anlamda, söz konusu bütünlüğü zedeleyebilecek tüm teşebbüslere ve yapılanmalara muhaliftir. Türkiye’nin millî menfaatlerini doğrudan tehdit eden tüm din, dil, mezhep ve etnik grup temelli terör odaklarıyla mücadele edilmesi gereğine inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bugün, Orta Doğu’da kimin elinin kimin cebinde olduğunu kestirmek çok zordur ve bu anlamda Hükûmete düşen çok büyük görevler vardır. Bakınız, bugün, IŞİD bahanesiyle İran bölgedeki nüfuzunu ciddi oranda artırmaktadır. Elbette ki İran millî çıkarlarına uygun bir siyaset izliyor. Peki, İran’ın bölgedeki faaliyetleri Türkiye’nin millî çıkarlarına ne kadar uygundur? İran, Irak’taki Şii nüfusu doğrudan kontrol etmeye başlamıştır. Keza, Irak ve Suriye’deki Şii Türkmenler üzerindeki etkisi de gün geçtikçe büyümektedir. Bu da yetmiyor, son günlerin popüler İranlı generali Kasım Süleymani, peşmerge güçleriyle fotoğraf çektiriyor, poz veriyor. Bununla da bitmiyor, İran, nükleer müzakerelerinde ciddi bir yol katediyor ve bu arada uranyum stokunu da geliştiriyor.

Değerli milletvekilleri, yüce Meclisin bu şerefli kürsüsünden söylüyorum, nükleer bir İran bölgedeki tüm dengeleri altüst eder. Şunu da ilave edeyim: İran bir nükleer güç olacaksa Türkiye’nin önünde iki seçenek vardır, ya Türkiye de bir nükleer güç olacak ya da İran’ın nükleer güç olması engellenecektir. Dolayısıyla, Türkiye’nin uluslararası platformda bu doğrultudaki kaygılarını daha gür bir sesle dillendirmesi gerektiğini düşünüyorum. İran bölgede bu denli dinamik ve kendine göre millî bir siyaset izlerken Türkiye’nin niçin aynısını yapamadığını anlamak çok zor geliyor. Bakınız, örneğin, Irak Türkmen Cephesi Başkanı Sayın Erşad Salih kaç kez Türkiye’ye gelmiş ve üst düzey temaslarda bulunmuştur. Kendisinin sürekli olarak tekrarladığı bir talebi mevcuttur; o da bölgedeki Türkmenleri Sünni, Şii ayrımı yapmaksızın silahlandırmaktır. İran’ın generalleri Irak’ta Şii’leri örgütlerken, savunma hattını bizzat yönetirken ve Kürt bölgesine dahi uzanırken biz Türkiye olarak niçin Türkmenleri silahlandırmadık, eğitmedik, donatmadık? Hani oyun kurucu olmuştuk? Hani artık aktör idik? Bu husus üzerinde düşünmenizi sizlerden rica ediyorum.

Değerli milletvekilleri, IŞİD belasının bir diğer yansıması da hiç şüphesiz Türkiye’ye yönelen kitlesel göç dalgaları olmuştur. Batı dünyası IŞİD’i halledilmesi gereken uluslararası bir mesele şeklinde takdim ederken savaştan muzdarip olan milyonlarca insana ise maddi yardım elini uzatmıyor ve bu sorumluluğu bölge devletlerine devrediyor. Böyle bir riyakârlık, böyle bir çifte standart olabilir mi? Milliyetçi Hareket Partisi, Irak ve Suriye’de savaşın zulmüne muhatap kalan ve kimliği, aidiyeti ne olursa olsun her insana Türkiye’nin yardım eli uzatmasını doğru ve gerekli görmektedir. Fakat, biz, en azından, Türkiye’ye sığınanların sınırdaki sıkı bir denetimin ardından içeri alınmalarını arzulardık. Bu anlamda, örneğin, gelenlerden biyometrik veri toplanabilirdi. Keza, gelenleri büyük şehirlere sevk etmek yerine büyük ve geniş kamplarda ağırlayabilirdik. Aynı şekilde, sığınmacıların vergi mükelleflerimize yükledikleri mali külfeti Birleşmiş Milletlerle paylaşmak için daha yoğun bir diplomasi trafiği yürütebilirdik.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin bölgesel politikası, bölgedeki gelişmelerden huzursuz olan ve tehdide maruz kalan herkesi topraklarımıza kabul etmek olamaz. Önceliğimiz, herkesin kendi toprağında huzur, refah ve barış içinde yaşamasını temin etmek olmalıdır. Bu, kapımıza gelen Kürtler için de, Yezidiler için de, Türkmenler için de, Tatarlar için de, Doğu Türkistanlı soydaşlarımız için de, kısacası dünyadaki tüm bağımsız soydaşlığımız, din kardeşliğimiz olan herkes için eşit derecede geçerlidir.

Örneğin, Kırım'da tehcir, inkâr ve imha edilenlerin tamamını nasıl misafir edebiliriz? Bölgedeki tüm Türkmenleri, Kürtleri, Yezidileri, Süryanileri, Arapları, Ermenileri nasıl besleyebiliriz, nasıl giydirebiliriz? Bu bir güç meselesi değildir değerli milletvekilleri, gerçekçilik meselesidir. Türkiye'nin önceliği akrabalarımızı, soydaşlarımızı, komşularımızı oldukları yerde rahat ettirmektir; maalesef bu yapılmıyor.

Bakınız, son olarak Rusya yüzde 6'lık doğal gaz indirimi ve kapasite artırımıyla birlikte Türkiye'ye Kırım meselesi için bir sus payı vermiştir; bu da maalesef kabul edilmiştir. Barzani petrol ticareti karşılığında Türkmen nüfusa karşı bir etnik temizlik yapmaktadır; maalesef bu da kabul edilmiştir. Keza, Kıbrıs davası, doğal gaz ticareti için kendi kaderine terk edilmek istenmektedir.

Hükûmetimize dış politikada samimiyetle yardımcı olmak istiyoruz fakat dış politika şahsiyet meselesidir, tüccarlık veya pazarlık meselesi değildir. Hükûmeti bu noktalarda daha duyarlı olmaya davet ediyoruz.

Doğrusunu isterseniz, Hükûmetin Kırım meselesinde en az Batı kadar sesini yükseltmesini beklerdik. Kırım'da her gün Tatarlara yönelik karanlık faaliyetler tertip edilmektedir. Gasp, adam kaçıрма, cinayet, inkâr, tehcir, sürgün ve imha politikaları hız kesmeden devam ediyor.

Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Rusya Devlet Başkanı Putin'in basın toplantısında bolca Esad konuşuldu ve fakat Kırım hakkında tek bir söz edilmedi. Bunu son derece talihsiz ve üzücü bir durum olarak görüyoruz.

Osmanlıca derslerini yürürlüğe koymaya hazırlandığımız bugünlerde Osmanlının Kırım hassasiyetinin binde birini dahi olsa Hükûmetimizden beklemek hakkımızdır diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, mübarek Filistin'in maruz kaldığı vahşeti, gaddarlığı ve vicdansızlığı kelimelerle tarif etmek imkânsızdır. Gazze'de, Ramallah'ta ve Filistin'in her bir köşesinde katledilen masumlar bizim insanlarımızdır. Türkiye'nin, Filistin'deki katliamlara kayıtsız kalması kesinlikle söz konusu olamaz. Türkiye'nin, Mescidi Aksa'ya kirli postallarıyla girme cüretini gösterenlere karşı tutumu keskin ve serttir. Biz, Filistin halkının özgür ve bağımsız bir devlete olan hakkını sonuna kadar tanıyor ve savunuyoruz. Biz, Filistin sınırlarının 1967'deki şekline getirilmesini arzu ediyoruz. Biz, Filistin halkının güvenliğinin ve huzurunun Türkiye'nin bölgedeki aktif dış politikasıyla teminat altına alınacağını düşünüyoruz. İşte bu sebepten dolayıdır ki partimiz, büyükelçilerimizin İsrail ve Mısır'daki görev yerlerine dönmeleri gerektiğine inanıyor.

Filistin'e açılan iki ana kapı vardır değerli milletvekilleri. Birincisi Refah Sınır Kapısı, ikincisi ise Beyt Hanun yani Erez Sınır Kapısı'dır. Bunların biri Mısır'da, diğeri İsrail'dedir. Ne üzücüdür iki ülkede de Türkiye'nin büyükelçisi bulunmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, yabancı devletlerle anlaşmazlıklarımız, münakaşalarımız ve hatta çekişmelerimiz olabilir, bu son derece doğaldır. Fakat, az önce de izah etmeye çalıştığım gibi, Türkiye'nin önceliği, Orta Doğu halklarına oldukları, yaşadıkları yerde huzur verebilmektir. Bunun yegâne imkânı ise diplomatik ilişkileri kesmemekten geçer. İletişim ve diyalog kanallarının açık olmasının doğrudan bize olmayabilir ama o bölgedeki savunmayı istediğimiz halklara kesinlikle faydası vardır.

Bir başka örnek daha verelim: Bugün diplomatik ilişkimizin olmadığı İsrail ve Mısır, Doğu Akdeniz’de Rum yönetimiyle Türkiye karşıtı bir ittifak kurmuştur. Akılcı bir siyaset izleseydik benzer bir ittifakı biz Rum yönetimine karşı kuramaz mıydık veya kursaydık, kurabilseydik fena mı olurdu? Türkiye’nin, Kıbrıs davası için bölgede dostlara ve müttefiklere ihtiyacı var. Kıbrıs, Türkiye’ye bir yük, bir külfet, bir pranga değildir değerli milletvekilleri. Bakınız, ak saray için 1 milyar 400 milyon lira harcadınız. Türkiye’nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için ortalama yıllık yaptığı harcamaysa sadece 400 milyon liradır. Bütün dünya Kıbrıs’ta bir karış toprağa sahip olmak için mücadele ediyor, siz ise “Şu yükten nasıl kurtulurum?”un hesabını yapıyorsunuz. Yazık, yazık, gerçekten yazık ve size de yakışmıyor!

Değerli milletvekilleri, Kıbrıs’ın millî bir dava olarak telakki edilmesi merhum Menderes iktidarına, 1955 yılına dayanır. Her fırsatta merhum Menderes’in ismini istismar edenler, merhumdan biraz da Kıbrıs ile ilgili feyz alsalar ne de güzel olurdu. Değişen güç dengelerine paralel olarak Batı dünyası tüm kurumları ve imkânlarıyla Kıbrıs meselesine müdahil olmanın peşindedir. 12 Mayıs 2014 tarihli Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği gayrihukuki karar ve 21 Mayıs 2014 tarihinde ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden’ın “Kıbrıs Adası’nda tek bir meşru yönetim vardır.” açıklamaları söz konusu müdahale arayışlarının somut yansımaları şeklinde değerlendirilmelidir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, sizin tabirinize “Kıbrıs sorunu”nun 1974 yılındaki Barış Harekâtı’yla çözüldüğüne inanıyoruz. Bundan sonraki süreçte tek uğraş Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin dünyaya tanıtılması olmalıdır.

Konuşmama son verirken başta merhum Ecevit ve merhum Erbakan olmak üzere, Kıbrıs davasına hizmet eden tüm devlet adamlarını şükran ve minnetle yâd ediyorum.

Dışişleri Bakanlığının 2015 bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İkinci konuşmacı Ruhsar Demirel, Eskişehir Milletvekili.

Sayın Demirel, konuşma sürenize Sayın Türkeş’in konuşmasından kalan dört dakika süreyi ekliyorum.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Sayın Türkeş Kıbrıs’ı söyledi. Kıbrıs Barış Harekâtı’yla çok akıllarımızda kalmış bir cümle var “Ayşe tatile çıktı.” diye. Ama, ülkemizde on iki yıldır maalesef adalet tatilde. Umuyorum, adalet de tatilden bir an önce döner, adalet o kadar ihtiyaç ki.

Efendim, ben parti grubumuzun Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesiyle ilgili görüşlerini sizlerle paylaşmak için söz almış bulunuyorum ve yüce heyeti, bizi izleyen milletimizi, herkesi saygıyla selamlıyorum.

Ekoloji ve teknoloji dengesi gözetilmeden yapılan çalışmalar nasıl problemli bir hâle gelmişse demografi ile ekonomi dengesini gözetmeden yapılan bütçeler de aynı şekilde sosyal ayrışmayı sağlar, sosyal bütünleşmeyi hiçbir zaman mümkün kılmaz.

Nitekim, bu ekonomi-demografi eşitsizliğinin en somut göstergesi, gelir dağılımı eşitsizliğinde ülkemizle beraber dünyanın her yerinde anılabilir durumda. Gelir eşitsizliğinde Avrupa 1’incisi, OECD 2’ncisi, dünya 5’incisiyiz. Gözünüz aydın, ilk 10’dayız yani!

Dolayısıyla, ekonomi sizler için yalnızca bir para politikası olabilir ama ta 1500’lerde dünya “ekonomi politik” diye bir tanım kullanmaya başladı. Ekonomi çok parametrelili bir alan ve bu ekonomi politik denilen şey, politika aracılığıyla ekonomiyi kullanarak ne yapmaya çalıştığınızı gösteriyor yani gizli ajandaları. İşte, ekonomide murat yalnızca politika olmamalı o yüzden, ekonomi biraz da ahlaki hedeflemeli. Ahlakı hedeflemeli derken herkesin ahlaktan muradı da farklı. Mesela, kimimiz komşumuz açken tok yatıyor olmamak için yoksullukla mücadeleyi hedef alıyoruz, kimimiz bin odalı sarayda yaşamayı. İşte ekonomi politik böyle bir şey, gizli ajandalar böyle bir şey. Bütçeye baktığınız zaman, kime ya da neye para ayrılmış, kime ya da nerelere ne kadar para ayrılmış ya da kimlere ya da nerelere hiç bütçe ayrılmamış gizli ajandalar burada açığa çıkıyor. Kimlere para ayrılmamış? Kadın bütçesi yok, çocuk bütçesi yok, yoksullukla mücadele yok, inovasyon yok, ekoloji yok, teknoloji yok, hiçbir şey yok. Yani, 21’inci yüzyılın sürdürülebilir kalkınması için gereken sosyal eşitliği sağlayabilecek hiçbir başlık yok ama ekonomi politik var.

Gelir eşitsizliğinde -az önce de söyledim- Avrupa l’incisiyiz. Bireysel borçlanmamız giderek artıyor. Ülkemiz orta gelir tuzağına düşmüş durumda. Bireysel tasarruflarda sanıyorum tarihin en dip noktasındayız. Ama, bütçeye baktığınız zaman sanki bunların hiçbirisi gerçek değil, yalnızca bin odalı sarayla itibar kazanma telaşındayız.

Sayın Başbakanın Dışişleri Bakanlığı zamanında da çok sık kullandığı bir cümle var, diyor ki: “Kimse Türkiye’yi test etmesin. Kimse Türkiye’nin gücünü ölçmeye kalkmasın.” Sayın Başbakan kusura bakmasın, herkes birbirinin gücünü ölçüyor, herkes birbirini test ediyor, hem de öyle konularda test ediyor ki sonra da küresel endeksler açıklanıyor. Mesela, yolsuzluk konusunda Türkiye’nin gücü veya güçsüzlüğü test ediliyor. Mesela, fikir özgürlüğü konusunda Türkiye’nin gücü veya güçsüzlüğü test ediliyor. Kadın hakları konusunda, çocuk hakları konusunda, saydamlık konusunda, her konuda Türkiye’nin de diğer ülkelerin de olduğu gibi gücü test ediliyor.

Cinsiyet eşitsizliğinde 142 ülke içinde 125’inciyiz. Cinsiyete Dayalı Gelişme Endeksi’nde ise 148 ülke arasında 118’inci sıradayız. Bu 118’inciliği Gana’yla paylaşmamız bir yana, bizden önceki 117 ülkede kimler var biliyor musunuz? Suudi Arabistan, Zimbabve, Tanzanya, aklınıza gelebilecek her yer var.

Şimdi, burada bir şeyle övünüyor, bunu çıkanlar da söyledi, sanıyorum biraz sonra Hükümet adına konuşulurken de söylenecek “Türkiye’de kadınlar uzun yaşıyor.” diye. Bu yeni bir şey değil, sizinle de olmadı. Kadınlar, eğer kocalarından sonraya kalırlar ise erkeklerden biraz daha uzun yaşıyorlar, eşleri öldükten sonra. Ama Yahya Kemal Beyatlı’nın bir beyti var, üstat diyor ki: “Ölmek değildir ömrümüzün en feci işi. Müşkül budur ki ölmeden evvel ölür kişi.” Ömrünüzün uzun olması önemli değil, o kadınların ne yaşadığını bilmek, empati yapmak, onlarla duygudaşlık kurmak gerek, yoksa “Türkiye’de kadınlar erkeklerden uzun yaşıyor.” bunlar boş laflar, ekonomi politığınızın gizli ajandasının göstergeleri.

Evet, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı: Hükümetin en sık değiştirdiği iki bakan var biliyorsunuz, biri Eğitim biri Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı ve 5’inci Hükümet, 5’inci Bakan. Sayın Bakan Hanım’ın ilk Bakan olduğu zaman bir tabiri vardı, geçen sene de bütçe konuşmamızda onu ifade etmiştik “Çocuk evlilikleri masumane.” diye. Üzerinden bir yıl geçti unutmaya çalışıyorduk ki Hanımefendi’nin başka bir ifadesi var “Türk erkeklerinin Suriyeli kadınları 2’nci, 3’üncü eş olarak almaları Türk misafirperverliğine uygun değildir.” Doğru duydunuz, aynen cümle bu. Hanımefendi, Türk erkekleri Suriyeli hanımları 2’nci, 3’üncü eş alıyor da Türk kadınları bu durumda değiller mi? Onu nereye koyacaksınız, hangi misafirperverliğe? Yani, öyle bir cümle kuruyorsunuz ki oksimoron ötesi, hayalleri aşan bir cümle. Türkiye’de de kadınlar 2’nci, 3’üncü eş olarak alınıyor. Nikâhsız evlilikler var, bazen gazetelere haber oluyor “5 eşinden 52 çocuğu var.” diye manşetlere çıkıyor. Siz muhtemelen Türk kadınlarının 2’nci, 3’üncü eş olarak alındığı konusunda bilgi sahibi değilsiniz diye düşünüyorum, yoksa böyle bir cümleyi kurmazdınız.

Kadına şiddet konusu: Türkiye’de kadına uygulanan şiddetle ilgili Sayın Bakan nezdinde Bakanlığa defaatle hemen hepimizin soru önergeleri var “Nedir durum?” diye. Ben de vermiştim bir önerge, arkadaşlarım da verdiler. Ve Sayın Bakanın imzasıyla gelen önerge cevaplarında deniliyor ki: “Bu konu Adalet ve İçişleri Bakanlığında, biz bu konuyla ilgilenmiyoruz.” Sayın Bakan, “kadına şiddet” denilen şey, aslında büyük ölçüde ve dünyanın hemen her yerinde aile içi şiddettir. Yani, hani kadın konusuna dokunmuyorsunuz ya, bu, aile konusu, onun için, aile konusu olduğu için bakabilirsiniz. Ama, siz, kadına şiddetle ilgili bir projeye kurdele kestiniz sanıyorum; 135 minibüs konusu. 135 minibüsle aile içi şiddeti veya müstakil olarak, dışarıda olmuş kadına karşı şiddeti nasıl önleyeceksiniz diye düşününce insanın aklına projeye ilgili tek bir şey geliyor: Şiddete uğradıktan sonra sağ kalabilme becerisini gösterebilmiş kadınları olay yerinden hızlı uzaklaştıracaksınız herhâlde. Bu konuda başka bir şey düşünmek mümkün olmuyor.

Engelli konusu ise Hükûmetin en engelli meselesi, gerçekten zihni engeller var bu konuda. Engelliler diyor ki: “Biz ne suç işledik de evimiz bizim mapushanemiz, aile fertlerimiz bizim gönüllü gardiyanımız oldu?” Bunu soruyorlar, Bakanlığınız sessiz. Diyorlar ki: “Yasa çıkıyor, tamam.” Hatta bir ünlü demiş ki: “Kör ama nankör olmayayım.” Evet, yasa çıkıyor ama Avrupa Birliğine uyum için, uygulamalar yok diye Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bu konuda da sessiz. Engelliler “Ders kitapları sağlık ve engellilik üzerinden hiyerarşik bir yapılanma kuruyor, bizi âciz, muhtaç, eksik diye tanımlıyor, bundan rahatsız.” diyor, ne sizde ne Millî Eğitim Bakanlığında ses yok, derin bir sessizlik içindesiniz.

Peki, başka konu: Kadın turistler için Türkiye en güvensiz 2’nci ülke ilan edildi, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yine derin sessizlik içinde. Boşanmalar artıyor ülkemizde; bu, istatistiklerle de teyit ediliyor. Aile mahkemelerine başvuruyor insanlar ve boşanma kararı verdikten sonra aile mahkemesine başvuranlara şu söyleniyor: “Sosyal çalışanlarla, sosyal hizmet uzmanlarıyla görüşünüz.” O aşamaya geldikten sonra dönmek çok zor, bir kere köprüleri attınız mı çok zor. Ama, aileler de diyor ki: “Biz bu aşamaya gelmeden önce sosyal çalışanları hiçbir yerde bulamıyoruz.” ŞÖNİM’ler de olay olduktan sonra hizmet sunuyor. Öte yandan, sosyal çalışanlar da diyor ki: “Biz işsiziz.” Sosyal çalışanlar işsiz -boşanma kararı verdikten sonra insanlar ancak sosyal çalışanlara uzanabiliyor ve erişebiliyor- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ise sosyal çalışanları, sosyal hizmet uzmanlarını işe almamakta direniyor. Bu konudaki işsizliklerini ifade ettiklerinde de yine bir sessizlik var.

Ama, daha acısı var; Sayın Bakan kendi mesai arkadaşlarının problemine de kulaklarını kapamış. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı çalışanları, sizin en yakın çalışma arkadaşlarınız, 9 bin kişi, kadro istiyorlar Sayın Bakan, kadroları yok. Buna da kulağınızı tıkamazsınız sanıyorum. Hem seçim geliyor, kadro verirsiniz sizin için de herhâlde avantajlı olacaktır.

Engelli konusu, sosyal çalışma konusu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı çalışanlarının kadrosuzluğu; peki, çocuk konusu nasıl? Dünya gündemi aslında çocuk hakları üzerinden şekilleniyor ve biliyorsunuz, bu sene Nobel Barış Ödülü’nü de bir çocuğa verdiler, eğitim hakkı için mücadele eden bir kız çocuğuna.

Peki, bizim ülkemizde durum ne? Mesela, devlet koruması altındaki çocuklar sahipsiz. Yurt yerine “sevgi evi” adı altında yerler yapıyorsunuz -ki 57’nci Hükûmetin de programında vardı, ilk temelleri de o zaman atıldı- ama zihniyet değişmeyince akıbet kaçınılmaz oluyor. Sizin mantığınızla, sizin çalışma üslubunuzla, sizin geliştiremediğiniz politikalarla beraber bakıldığında, sevgi evlerine, isterseniz “uğur böceği evi” deyin, isterseniz “şans evi” deyin, ne dersiniz deyin, zihniyet aynı, akıbet aynı. Bu evlerden çıkan çocuklar, özellikle kız çocukları, sevgi evlerinden çıkıp sığınmaevlerine gidiyorlar Sayın Bakan, yalnızca bir adres değişikliği var, kader hep aynı. Çünkü bu çocuklar, devlet koruması altında

olması gerekirken devletin koruyamadığı çocuklar ve bu çocukların durumu Türkiye'nin toplumsal vicdanının bir fotoğrafı ve bu fotoğraf çok çirkin, bu fotoğraf çok acımasız. Bu fotoğrafı düzeltmek sizin Bakanlığınızın uhdesinde ve Bakanlığınızın bu konuda yapabileceği çok fazla şey var. Ama, siz bu çocukları görmezden geliyorsunuz, siz bu çocuklara sahip olması gereken kişilersiniz devlet adına, millet adına. Çocuk Evleri Projeniz var. Adreslerini bildirmiyorsunuz, aileleri bile bu evlerde çocuklarını ziyaret edemiyor, sizin seçtiğiniz, süslü döşenmiş mekânlarda çocuklarını ziyaret ediyor. Hayhay, oraya da bir şey denmiyor. Peki, bu çocuk evlerinde kimler çalışıyor? Çocuk psikolojisinden anlıyorlar mı? Çatışmayla baş etme konusunda bir mesleki becerileri var mı? Sorun çözme konusunda nedir bu kişiler? Çünkü, oralarda çalışanlar, gözleyebildiğimiz kadarıyla, son derece genç, son derece tecrübesiz, henüz kendisi bireysel olarak var olabilmek sorunlarını halledememiş, gencecik insanlar.

Sayın Bakan, soruyorum: Bir yakınınızın –sizin çocuklarınız kaç yaşında bilmiyorum ama- 5-6 yaşında çocuğu olsa veya 8-10 yaşında bu çocuk evlerinde çalışanlara emanet eder misiniz hem de yirmi dört saat, gece gündüz? O gencecik kızlara bir sürü çocuk emanet ediliyor, gencecik delikanlılara bir sürü oğlan emanet ediliyor ve bu insanlar çocuk psikolojisi konusunda hiç de bilgi sahibi değiller, açıkçası, net bir ifadeyle mesleki nitelikleri yok, yalnızca işe alınmış insanlar ve sosyal güvenceleri de yok.

12 Haziran 2014 günü Resmî Gazete’de yayımlanan bir yönetmeliğiniz var. Bu bir dram, bu bir ayıp. Bu yönetmelik kimin fikridir bilmiyorum Sayın Bakan ama bunu mutlaka düzeltmeniz lazım. Şöyle söylüyor yönetmelik: Sosyal haklardan faydalanabilmesi için devlet korumasındaki bir çocuğun 18 yaşından önce, reşit olmadan önce en az iki yıl devlet korumasında hizmet almış olması gerek. Böyle söyleyince diyorsunuz ki: “Nerede sorun?” Bir kız çocuğu düşünün, 16-17 yaşında tecavüze uğradı, doğumunu yaptı, doğumdan sonra bebeği devlet aldı ama bu kız çocuğu kalan hayatını dışarıda geçirmek zorunda. Yani siz, 16-17 yaşında tecavüze uğramış bir kız çocuğunu “18 yaşından önce en az iki yıl devlet korumasında geçirmedi.” diye kapıya koyuyorsunuz. Yani bu çocuk şunu mu desin: “13-15 yaşında keşke tecavüze uğrasaydım.”

Sayın Bakan, bu ayıp bize yeter. Hani, ekonomide 18’inci, 19’uncu sıradayız ya, paramız çok fazla ya, bin odalı saray yapıyoruz ya bütün bu paraların nereye aktarıldığı çok meçhul ama bu çocuklara aktarılmadığı gerçek ve tekrar söylüyorum: Toplumsal vicdanınızın çok çirkin bir fotoğrafı bu ve bu yönetmelikteki o “iki yıl” ibaresinin hızla, zaman geçirmeden düzenlenmesi gerekiyor.

Sayın Bakana muhtelif defa sorulan bir soru var. Ben, burada, Meclis kürsüsünde bir kez daha sormak istiyorum. Sayın Bakan, 18 yaşından önce koruma kararı kaldırılmış kaç çocuk var ve koruma kararları neden kaldırılmış? Bu konuda bizlere hazır, bütçe görüşmeleri sırasında açıklayıcı bir bilgi sunarsanız çok memnun olacağız çünkü olmayan annesine teslim edilen kız çocuğu var; siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum, bürokratlarınız da biliyor, şimdi de millet öğrendi. Tacize uğramış ama üvey babasına teslim edilen kız çocuğu var; siz de biliyorsunuz, bürokratlarınız da biliyor, ben de biliyorum, millet de öğrendi. Anne babası bir şekilde bakamayacak durumda olduğu için 6 yeğenini “Ben bakarım.” diye almış halanın devletten ortalama 5 bin liraya yakın para aldığını ama çocukların köyde eğitimden mahrum yaşadığını siz de biliyorsunuz, ben de, bürokratlarınız da ve milletimiz de öğreniyor şimdi. Sayın Bakan, bunları ben biliyorsam -ki devriktidarınızda muhalefetin bilgi alma kaynakları çok kısıtlı, ne önergelere cevap veriyorsunuz ne saydamlaşma gibi bir gayretiniz var-bilmediğim neler var. Bu ayıpla, bu toplumsal çirkin vicdan fotoğrafıyla yaşamak züldür. Bunları bile bile bunların üstünü nasıl örtüyorsunuz? Bunları bile bile o koltuklarda nasıl oturuyorsunuz? Bunları bile bile geceleri nasıl uyuyorsunuz? Uyursunuz çünkü siz, 765 bin liralık -stopajı hariç- kulenizde oturuyorsunuz.

Şimdi sıklıkla şu söyleniyor: “Sosyal politikaya bütçeyi artırdık.” Bakanlığın bina bütçesi neredeyse Bakanlık kadar, siz neyi artırdığınızı düşünüyorsunuz? Hani diyorum ya gizli ajandalar böyle zamanlarda ortaya çıkıyor diye, bütçeden neye para ayırdığınız, neye ayırmadığınızla paralel gidiyor.

Sonra, Bakanlığın bir başka ayıbı daha var. Bu ülkede hiç konuşulmayan konulardan biri tasarruflar biliyorsunuz, yeni yeni gündemine alıyor Hükümet çünkü bireysel tasarrufla, tekraren söylüyorum ki tarihin dip noktasındayız ama bunu hiç ağzına almaması gereken Bakanlık Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımışı eylül ayında öğrendik, acı bir şekilde öğrendik. Eylül ayında, sosyal medya adresinden Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bir afiş paylaştı: “Tüketen tükenir.” Bu kimler için biliyor musunuz? Tek başına yaşayanlar için. Tek başına yaşayanların çok fazla tüketim yaptığını, bu tüketimle tükeneceklerini, poşetlerde kesik başlarıyla resimlenmiş afişi paylaştı bu Bakanlık. Bu Bakanlık Aile ve Sosyal Politika Bakanlığı, vahşet bakanlığı olsa daha iyiymiş. İŞİD gibisiniz ya, ayıptır! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ama, bu ülkenin yalnız yaşayan insanları sizin bu afişinizi hiçbir zaman unutmayacak, o kesik başlı poşetleri hiçbir zaman unutmayacak, 17-25 Aralık yolsuzluklarını unutmadığı gibi. Kesik başlarıyla yalnız yaşayan insanların kafalarını poşete koyup “Tüketen tükenir.” demek cüretini göstermek hadsizliktir.

Bir şeyi daha ifade etmek istiyorum, sosyal politika anlayışınızın ne kadar yanlış ve eksik olduğunun bir göstergesi bu; Ermenek'teki Recep amca. Herkes Ermenek'teki Recep amca'yı konuşuyor. Ermenek'teki Recep amca meselesi şu: Siz sosyal politikayı “Gözünüzün gördüğü, sizin için eksik olan.” diye tanımlıyorsunuz; “Ayakkabısı mı yırtık, ayakkabı yollayalım.” Memleketin tek eksikliği bu değil, insanların öyle büyük eksikleri var ki sizin göremediğiniz, sizin hissedemediğiniz, sizin duygudaşlık yapamadığınız eksikleri var.

Az önce söylediğim devlet korumasındaki çocuklar durumu da böyle Sayın Bakan. Bu devlet korumasındaki çocukların sorunu sizin çok küçük bir gayretinizle, bürokratlarınızın çok küçücük bir hassasiyetiyle çözülebilecek bir konudur. Ama, daha kolay bir yöntem var; 19'uncu fasıl, hiçbir engel yok önünde. 19'uncu fasılın -Sayın Bakan daha önce de AB'den sorumluydu, Dışişleri Bakanı, o da bilecektir- önünde hiçbir engel yok. 19'uncu faslı açarsanız hem cinsiyet eşitsizliği konusunda bir kademe atlayabiliriz hem istihdam konusunda hem iş güvenliği konusunda hem sosyal politikalarda genişleriz. Böylece siz de her vefatta her cenazede “fitrat” ve “şehit” demekten kurtulur, icraat yaparsınız.

19'uncu faslı hiçbir engel olmamasına rağmen bugüne kadar neden açmadığı Hükümetin herkeşçe malum sanıyorum. Ama bu, sizi bir yere kadar götürür. 21'inci yüzyıl dünyasında herkes Türkiye'yi test ediyor, herkes Türkiye'yi de ölçüyor, yolsuzlukta da, fikir hürriyetinde de. Kadına ayırmadıklarınızla, çocuklardan kısıtladıklarınızla dünya, herkes birbirine görüyor. Dünya çünkü artık büyük bir köy; birbirimizden kaçma, birbirimizden saklama gibi bir lüksümüz yok.

Ben, 2015 yılı bütçesinin sayısal çoğunluk nedeniyle çıkacak olması itibarıyla hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.56

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Muharrem IŞIK (Erzincan)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 29’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Dördüncü tur bütçe görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına üçüncü konuşmacı Mehmet Günal, Antalya Milletvekili.

Buyurun Sayın Günal. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, öncelikle, sizi selamladıktan sonra da bu bütçesini konuştuğumuz Kalkınma Bakanlığının orijinal kuruluşu olan Devlet Planlama Teşkilatının ve partimizin kurucusu merhum Başbuğumuz Alparslan Türkeş’i de rahmet ve minnetle anıyorum. Tabii, bu rahmetle anma kısmını ayrıca yine DPT için de yapıyorum; onun da rahmetli olduğunu defalarca söylemiştim, DPT’ye de Allah rahmet eylesin. Hem Sayın Bakanımız vardı hem de DPT kökenli bir bakanımız daha vardı; ikisi de buradayken ne dediğimi daha iyi kavrayacaklardır; o kurumun geçmişteki rolünü de, bugünkü hâlini de en yakından onlar biliyorlar. Bugün, artık, Kalkınma Bakanlığı da çünkü yavaş yavaş işlevini yitirmeye başladı maalesef ve onun için rahmetli Başbuğumuzu anarken ben DPT’yi de rahmetle anmış olayım.

İşlevsiz hâle geliyor bir taraftan, bir taraftan da YPK işlevini yitiriyor çünkü burada defalarca kanun tartıştık, Sayın Bakana da söyledik; herkes kafasına göre bir YPK kararı uygulaması yapıyor, herkes ayrı bir kamu-özel ortaklığı modeli getiriyor. Sağlık Bakanlığında ayrı var, Millî Eğitim Bakanlığı ayrı çıkardı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ayrı çıkardı ama burada duran Sayın Bakanımız, değerli arkadaşım kendisi de biliyor beş altı yıldır kanun tasarısı taslağı DPT’de duruyor. Bu işin sahibi Kalkınma Bakanlığı şimdiki adıyla. Orada bir Kamu Özel İşbirliği Dairesi Başkanlığı var, maalesef o kanun tasarısı bir türlü Bakanlar Kuruluna ve Meclise gelememi. Neleri getirtiniz o arada, ne torba kanunlar geçirdik; ohoo! Yani öyle önemli kanunlar maalesef buradan geçemiyor. Yani sağlıkta yirmibeş otuz yılımızı ipotek altına alan YPK’nın “Yapmayın yeni yatak.” dediği birçok şehir hastanesini bizim önümüze yük olarak getirtirdiniz, hâlâ da devam ediyorsunuz. Ama maalesef ortada onun da kanunu yok. Bir maddeyle...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) - Yeni yatak...

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Sen ne dediğimi çok iyi biliyorsun Sayın Bilgiç.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yeni yatak...

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Sonra... Evet “Yeni yatak kapasitesi yaratmadan şu şu şu hastaneleri yapın.” diyor. Sayın Bakan da var, o bilgileri sana verebilirler, YPK kararı var, bende de var.

Evet, şimdi yani Kalkınma Bakanlığı yavaş yavaş işlevlerini kaybediyor değerli arkadaşlar. Şimdi, biraz sonra başka örnekler de vereceğim. Örnek: Bütçe hazırlanırken çıkıyoruz, çağrılar yapılıyor, kurumlar geliyor, bakanlık onlarla görüşmeleri yapıyor, Maliye Bakanlığıyla, Kalkınma Bakanlığıyla görüşüyorlar. Netice itibarıyla, kaynakların etkin tahsisi için iktisadi, sosyal sektörlerdeki arkadaşlarımızla kurumlar görüşüyorlar ve nihai olarak, bir bütçe ve Orta Vadeli Program çıkıyor.

Şimdi, yukarıda Maliye Bakanına da sorduk. Sayıştay raporlarına bakıyoruz: 900 küsur milyon -yeni şeyiyle söyleyelim- ödenek 1 milyar ama 35 milyara yakın Bakan kendi kafasına göre aktarmış. Bizim ona verdiğimiz yetki nere, aktarılan para nere? Peki, nerede kaldı Meclisin bütçe hakkı? Yine dönüp bakıyoruz, aynı şekilde ekstra ödeneklere bakıyoruz, o da 15-20 milyarı buluyor. Yani, burada yapılmış olan planlama, öncelik tahsisat planlaması maalesef dikkate alınmıyor değerli arkadaşlarım. Bir taraftan...

Şimdi size bazı şeyler göstereceğim. Yani, biz hâlâ plan, programla uğraşıyoruz; her şey plan, programla. Kalkınma Bakanlığı duruyor... Bakın, şöyle, sırayla hafızanızı tazeleyeyim: 10'uncu Kalkınma Planı'nın başlığı bu. Ne zaman görüştük? Sayın Bakanım burada. İçerisinde, burada, güzel şeyler söylemişsiniz, onu da göstereyim: "Öncelikli Dönüşüm Programları." 25 tane. Sırayla gösteriyorum ki hani, az önce Sayın Bilgiç söyledi şimdi göstermeyince bu sefer "Nerede?" diyor, göstereyim ki sormasın diye yapıyorum. Burada da tarih yazıyor. Planın kapağından aldım, siz de oradan okuyabilin diye. 1/7/2013 tarihli 127'nci Birleşimde onaylanmış. Yani, üzerinden bir buçuk yıl geçmiş. Sonra siz ne yapıyorsunuz? Devam ediyoruz, daha var: "Öncelikli Dönüşüm Programları." Nerede? "1. Grup Eylem Planları Bilgi Notu, 6 Kasım 2014." İçeriğine bakın bir de, 25 tane madde aynı. 1 Temmuz 2013 değerli arkadaşlar, kasım, şimdi aralık geldi yani bir buçuk yıl sonra hâlâ, bize, o 25'in de sadece 9'unu -bakın, şu koyu olanlar var ya 9 tane- açıkladınız; 2'nci grubu, 3'üncü grubu gelecek. Yani şimdi siz bizimle dalga mı geçiyorsunuz? Millet bunlara hakikaten inanıyor mu zannediyorsunuz? Ben anlamıyorum yani böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Hâlâ eylem planı var, eylem planının alt maddeleri var, "Bunları açıklayacağız." diyorsunuz.

Bakın, bir iki tane daha yine göstereyim: Birincisi bu yani önemlilerden bir tanesini size şöyle yapayım diye... İthalata Olan Bağımlılığın Azaltılması Programı'nın eylem planı yani en önemli maddelerden bir tanesi bu söylediğiniz 9'un içerisinde. Gerçekten enteresan bir şey ya. Arkasından, bakıyorum şimdi, 1'inci maddesi daha, bileşenler var, "1. Bileşen: Üretimde dönüşümün gerçekleştirilmesi" diyor. Bakın, "Politika 1: İmalat sanayiinin ihtiyaç duyduğu girdilerin üretimine dönük, yerli katma değeri artıracak ürün/tür üretiminin özendirilmesi." Eylem planının 1'inci maddesi, şurada gördüğünüz en baştaki 1'inci madde. İçeriğini okuyayım: "Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) gerçekleştirme raporu hazırlanacak ve Eylem Planı'nın (2013-2015) -duruyor hâlâ bakın, (2013-2015) Eylem Planı'nın- tamamlanmasını müteakip ülkemiz ihtiyaçlarına bağlı olarak güncellenecektir." Yani şimdi güler miyiz, ağlar mıyız, ben hâlâ anlayamadım. Onun için bunları getirdim size. Yani normalde biliyorsunuz ama göstermeyince, arkadaşlar "Nerede hocam?" diye itiraz ediyor.

Yani, şimdi, "en önemli" dediğiniz dönüşüm planı, programın içerisindekilerin tamamını, beş yıllık planda yazmışsınız -1 Temmuz 2013- şimdi onu getirip bize, buraya koyuyorsunuz uygulama planı diye. 1'inci maddesi diyor ki: "2013-2015..." 2015 geldi, 2015 bütçesini görüşüyoruz, bu da tamamlanacak önce, ondan sonra da ülkemizin ihtiyaçlarına göre güncellenecek. E, şimdi ben ne diyeyim size yani?

Burada bunu nasıl yapacağız değerli arkadaşlar? Bu şeyle gidersek bunları nasıl toparlayacağız? Öyle bir şey oluyor ki hâlâ plan programla uğraşıyoruz, eylem planı yapıyoruz. Bir eyleme geçelim, bir önlem alalım, bu kadar yapısal önlem var alınması gereken. Tamam, içeriğinde var, güzel, başlarken tespitler güzel. Tespitleri söyleyenlere de kızıyor Başbakan ile Cumhurbaşkanı ama birazdan değineceğim.

Şimdi, buna başka bir örnek vermek istiyorum size: Burada daha önce de konuştuk yani benim başlık olarak söylediğim... Bakan gitti, planı kaldı yadigâr diyorum, daha önce de Turizm Bakanlığı bütçesinde söyledim. Bakın, bu gördüğünüz Türkiye Turizm Stratejisi ve Eylem Planı. Ne yazıyor?

“2007-2013” yazıyor. Bakan gitti, bunun 1’inci maddesi -demin gösterdiğim gibi 1’inci maddesi vardı- kanun tasarısıyla ilgili, kurumsal organizasyonla ilgili;. Sayın Ertuğrul Günay başlattı, kendisi gitti yeni Bakan geldi hâlâ ortada kanun yok. Yani bakın, ne yazıyor? Şuradan göstereyim onu da; birincisi, burada bir sürü şey yazıyor: “İkinci Eylem Planı” burada da “Örgütlenme.” Baştaki şeyi yazıyor “Turizm Konseyleri Yasası ve konseylerin kurulması.” Hâlen daha Antalya milletvekili olarak her gün turizmcilerle konuşuyorum “Bizim yasa nerede?” diye soruyorlar.

Sayın Bakan Başkanken biliyor Turizm Bakanlığının bütçesinde de söylemiştim, Sayın Elvan oradaydı. Ortada bir sürü plan, program var; çok da güzel, resimler de var. Bakın, Türkiye’nin bütün turizmini gösteriyor ama hâlâ daha kanunu yok bırakın uygulamayı. En önemlisi ne? Örgütlerin kanunu, konseylerin; çıkar... Güzel yazmışlar, hepsi güzel; arkadaşlarımız buraya “Yeniden organizasyonu yapılacak” diye, içinde sektörlerle ilgili...

İnteresan olan bir şey var, çok daha vahimi var; içinde daire başkanlıkları var değerli arkadaşlar. Bunlar sadece Bakanın imzasıyla olabilecek şeyler, onların dahi isim değışikliklerini yapıp da istediğı gibi bir bakanlık koordinasyonu sağlanmıyor. Yani şunu anlatmaya çalışıyorum: Böyle planla, programla, bir buçuk sene olmuş şeyleri yeniden yazmayla -ki onların da tamamını yazamamış arkadaşlarımız- seçime kadar yavaş yavaş, yavaş yavaş plan, program milleti böyle oyalayalım modeli geliyor.

Hiç olmazsa diyorum ki size defalarca, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak yapıcı, yol gösterici, uzlaşmacı bir muhalefet anlayışından yanayız. Bırakın bu sanal gündemleri, açılım, saçılım zırvalarını; gelin, ülkenin ihtiyacı neyse, ekonomik ve sosyal konularda alınması gereken yapısal önlemleri hep beraber alalım. Sayın Bakanlarım, size de defalarca söyledim. Belli kanunlarda da bunu yapıyoruz. Neden gidip de enerjimizi boş yere, gereksiz yere otuz gün, kırk gün, elli gün, doksan dokuz gün bir torba kanuna harcıyorsunuz? Bunları çıkaralım beraberce diyoruz. Eğer bunları çıkarmazsak nasıl olacak? Bizi dinlemiyorsunuz, hadi neyse, “Muhalefettir diyorsunuz.” ama Sayın Şimşek söylüyor, arkadaşları neredeyse dövmeye kalkıyor Komisyonunda. Sayın Babacan utangaç bir şekilde söylüyor, diyor ki: “Bakın, bu gidişat gidişat değil, böyle olmaz, sanayiye geçmemiz lazım, imalat sanayisine geçmemiz lazım. İnşaat bir yere kadar olur; tüketimle, inşaatla olmaz.” Sizin Başbakan Yardımcınız diyor. Bu nasıl bir Hükümet etme anlayışındır? Kaç tane ekonomi bakanı var, her biri ayrı bir telden çalışıyor. Siz isimlendirdiniz, yarısı frenci yarısı gazeci oldu. Yani, ben anlamakta zorlanıyorum. Ara sıra da olsa, utangaç da olsa doğruları söylüyorlar, konuşuyorlar; bu sefer de fırça yiyorlar ya Başbakan dan ya Cumhurbaşkanından. İnteresan bir şekilde anlayamıyorum. Ne yapmış o zaman?

Paralel başbakan çıkıyor önceki gün, TOBB’la istişare toplantısı yapmış, “Hop, inşaata dur diyemeyiz.” diyor “Bizim adamlar inşaat yapıyor.” Yani şimdi, hakikaten şaşıyorum. Doğru, haklı, biz o kadar şey yaparsak... Kaçak sarayda şimdi paralel yapı kurmuş. Bir de gizli olduğu için tamamını göremedik ama basına yansımış; burada, bakıyorum, başkanlıklar kurmuş yeni yeni. Ben arkadaşlara söyledim -buradaydılar, bürokrattı bir tanesi ilk konuştuğumuzda- dedim ki DPT’yi kapatacaklar. İlk olarak Başbakanlıkta Ekonomiye İzleme Genel Müdürlüğü kuruluyordu -Sayın Elvan biliyor- sizi kapatacaklar dedim, Sayın Çiçek burada söylemiş dedim, daha DPT duruyordu. Sonra kalktılar, şimdi, 402 kişi -Sayın Bilgiç biliyor- izleme değerlendirme raportörü; yarı başkanlık sistemi... Şimdi de onu yapıyor işte. Paralel yapı kaçak sarayda kurulmuş, oralarda buralarda aramasın. Şimdi, bugün kalkmış Sayın Cumhurbaşkanı, kaç gündür ya, her şeye karışıyor, ekonomiye de karışıyor.

OKTAY VURAL (İzmir) – İş gücü yok tabii.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Oraya çıktı, şimdi, herhâlde icraatın başından gidince sıkıntı mı oldu ne olduysa her gün birilerini çağırıyor, orada ağırılıyor, sonra da mesaj veriyor. Yani ilnteresan bir şey var yalnız, arada okuduğum doğruysa yatırımlarla ilgili koordinasyonu da Binali Yıldırım’a verecekmiş. Ya, bu nasıl bir anlayıştır, anlamadım. Sizin Hükümetiniz nerede? Hangi bakan, bu kadar ekonomiden sorumlu bakan varken Maliye Bakanı...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Nereden duyduunuz Binali’ye vereceğini?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – İşte, diyorum, basında yer alanları söylüyoruz, kendisi söylemiş. Peki, şimdi o zaman kendi söylediklerine dönelim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Yani böyle bir şey olmaması gerektiğini ifade ediyor. Bravo!

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Sayın Demiröz, şimdi ben...

OKTAY VURAL (İzmir) – Ona karşı çıkacağınızı söylüyorsunuz.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – “Sırrım niye açıklandı?” diye...

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Şimdi ben şunu söyleyeyim... Birazdan nereden çıktıysa... Diyorum ki zaten doğruysa diye söylüyorum ama bakanlık, başkanlıkları kurmuş, kendisi söylüyor zaten “Burada yapı yaptım.” diye. Ben şunu söylüyorum: Ben sizi uyarmıştım diyorum.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sen gazete kupürü okumazdın, ne oldu sana?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Ben sizi uyarmıştım diyorum. Yani burası kapanacak, yakında bu Kalkınma Bakanlığı da kapanacak onu söylüyorum. Ekonomik sektörlerle ilgili birimlere, İktisadi Sektörler ve Sosyal Sektörler Genel Müdürlüklerine gerek kalmayacak çünkü Cumhurbaşkanı o kadroları -nasıl binayı Başbakanlıktan aldıysa- o 402 kişinin kadrosunu da alacak, götürecektir, kendisine izleme değerlendirme birimi yapacak; özeti bu. Ben şimdi soruyorum, bakın, yine sizin tabirinizle...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bakan ne yapacak Sayın Gunal?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Artık onu bilemiyorum, onları kendi aralarında hallederler; seçim geliyor, onlara gerek kalmayacak.

Şimdi, değerli arkadaşlar “O zaman nerede okudun?” diyorsunuz. Ben Sayın Erdoğan’ın...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Nereden okudun demiyorum, gazete kupürleriyle konuşma diyorum.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – O zaman soracağım. Yani merak ediyorum, onun üslubuyla konuşalım, böyle diyor ya.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – “Sırrımızı nereden öğrendin?” diye soruyor.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Yani “Ey...” diye başlıyor. Ben merak ediyorum Sayın Bilgiç. Şimdi, aynen onun tabiriyle soruyorum: Ey Erdoğan sen nesin bir karar ver; Başbakan mı, Cumhurbaşkanı mı, BOP eş başkanı mı...

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Yemin nerede, yemin!

MEHMET GÜNAL (Devamla) – ...yoksa başmadenci mi? Bir de maden ruhsatları veriyordu, biliyorsunuz; biz ona artık “başmadenci” dedik, kendisi veriyor. Şu anda da ortada kaldı. Sordum arkadaşlara cevap gelmedi Sayın Başkanım, dedim ki: Bu babandan oğula geçer gibi kendi uhdesine aldığı şey Davutoğlu’na geçti mi, yoksa hâlâ o mu veriyor maden ruhsatlarını? Bakalım, bir cevap gelir.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Bilal’e geçiyor.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Yoksa başekonomist mi? Ali Babacan’ın söylediğini de söylüyor. Yoksa başkupon arazisi uzmanı mı, yoksa başmüzakereci mi? Müzakereleri de biliyorsunuz artık: “Şöyle yapacağız, böyle yapacağız.” Heyetlere de karışıyor: “Şunu alacağız.” Ben buna bir türlü karar veremedim. Yoksa yoksa -gündeme gelelim- başsavcı mı? Bir de neyin başsavcısı? Dün Ergenekon ile, Balyoz’un başsavcısıydı, bugün sözde paralel yapıya, örgüte başsavcılık yapıyor.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Her bir şeye “...kolog.”

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Yani ben bunu anlamış değilim. Sözde bir paralel örgüt var. O da birkaç gün önceden ne yapıyor şimdi buldum: Dün itibarıyla, sabah operasyon başlamış; bence Sayın Cumhurbaşkanı Fuat Avni’ye özeniyor, olsa olsa “Fuat Avni’den önce ben haber vereceğim operasyonları.” diyor.

Bakın, söyledi, buna da “yalan.” deme, kulağımızla duyduk.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Öyle bir şey söylemedi.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Hayır, onu demiyorum, ne söyleyeceğimi söyleyeceğim, dur şimdi.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – “İnlerine girdik, gireceğiz.” dedi.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Aynen şunu dedi: “İnlerine girdik, faili meçhullere karışmışlar, ohoo daha neler göreceksiniz!” Bunun Fuat Avni’nin “tweet”lerinden bir farkı yok ki. Yani “Daha neler göreceksiniz!” Bu ne demek? Bir Cumhurbaşkanı bir dosyanın içeriğiyle ilgili nasıl böyle konuşur? İçinizde bir sürü hukukçu var, Sayın Kubat bakıyor; nereden biliyor kaç kişinin içeri alınacağını, nereden biliyor faili meçhullerle ilgili şey çıktığını? Biliyor, başsavcı olduğu için biliyor.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Dosya içeriğiyle ilgili konuşmuyor, yanlış söylüyorsun.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Sayın Bilgiç, ben şimdi merak ediyorum, diyor ki: “Daha neler olacak; ohoo, durun bakalım, daha neler olacak!” Sabahleyin oldu bir kısmı. Başka neler olacak? Açıkçası sormak lazım, söyle bakalım diyorum ben de neler olacak? Bir iki “tweet” atar belki Fuat Avni’ninki gibi. Yani, daha neler olacak, acaba daha kaç kanun daha çıkaracaksınız?

Şimdi, bütçe bitince kaç torba kanun daha gelecek? Siz bu 17-25 Aralık operasyonlarının rüşvet, yolsuzluk ve kara para operasyonlarının üstünü örtmek için ocak ayından itibaren kaç tane kanun çıkardınız? Sen neredeydin, uyuyor muydun Sayın Bilgiç?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Yanlış konuşuyorsun, gene yanlış konuşuyorsun.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – En önce HSYK’la ilgili başladık, öbür torbanın içine koyduk, İnternet’le ilgili koyduk, olmadı bir daha koydunuz, orada getirdiniz bir daha çıkardınız, mart başında bir daha getirdiniz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Senin de hukukunu korumak adına yapılan düzenlemeler.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Sen şahitsin, CMK 153’ü gece yarısı 02.47’de sen çektin, sen şahitsin.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – O hukuk bir gün sana da lazım olacak.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – En son gelen bekliyor hâlâ, Genel Kurulda bekliyor, Başkanlık makamı gider getirir sana söyler. CMK 153 tek madde olarak gece gitti, “Ben operasyonu yaparken onların avukatı haber almasın.” diyordu. Saat on buçuktan 02.47’ye kadar -bütün arkadaşlarımız şahittir- dört saatlik konuşmanın sonunda, senin dayatman sonunda geri çekilen madde neydi, kimin içindi? Bugünkü yapılacak operasyonu adamların avukatları haber almasın diye. Dolayısıyla, şimdi burada konuşursak daha neler var neler yani vaktimiz yok, sonraki maddelerde ben onu sana anlatırım, daha bütçenin maddeleri var...

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İstersen baş başa konuşalım.

MEHMET GÜNAL (Devamla) - ...kesin hesabın maddeleri var, ayrıntısına gireriz.

Şimdi, ben hakikaten merak ediyorum. Değerli arkadaşlar, şimdi minareyi çalmışlar, getirdiler. Hani “Minareyi çalan kılıfını hazırlar.” derler ya, omuzuna almış, Meclise de gelmiş “Bana kılıf diktir.” Ya, ortada görünüyor, yani omuzunda minareyi getirmişsin, ona nasıl kılıf diyeceğiz? Çaldığınız hukuk minaresine kanun kılıfı diktiriyorsunuz bize diyorum.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Adalet Komisyonuna hiç itiraz etmediniz...

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Bakın, haramın içine bir tane helali koyup millete diyor ki: “Bu helal.” E, biz onun haram olduğunu söylemek zorundayız. Zehri doldurmuşsun, üstüne bir parmak bal çalıyor “Bu, baldır.” diyor. Bunu millete nasıl yutturacaksın? Yani, bir yere kadar yutturuyormuş gibi yapabilirsiniz.

Vallahi, açıkçası ben burada merak ediyorum, daha neler yapacaksınız, daha kaç kanun çıkaracaksınız, daha kaç kişiyi içeri tıkacaksınız 17-25 Aralık yıl dönümü geliyor diye? Karşı önlemlere, operasyonlara bu kadar durduktan sonra, yani bir anda...

Yine, demin sorduğunuz çerçevede, Sayın Bilgiç, önce makul şüpheden delile geçmiştik, somut delile; şimdi tekrar delilden, tekrar şüpheye geçtik; bismillah, kanun onaylanıyor, başlıyorsunuz uygulamaya.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, çaresi faşizme karşı omuz omuza.

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Onun için, Sayın Bilgiç, maalesef yapılanlar çok acıdır. Burada siz soruyorsunuz, biz de anlatıyoruz, gülüyorsunuz ama...

Burada, maalesef, değerli arkadaşlar, ben merak ediyorum, daha kaç kanun çıkacak, kaç memur sürülecek? Her ne kadar Anayasa Mahkemesi idari yargılama usulüyle ilgili olanı iptal ettiyse de torba kanundan; özelleştirme hukuksuzluklarınızı, AYM kararlarını iptal eden kanunları yeniden çıkardığınız için, bunu da iptal ettiyse de siz yine bir yolunu bulursunuz.

Fikri Işık Bakanım demiş ki, bugün şeylerde vardı: “Ya, yol yapan...” Yani, yolsuzluk olmaz diye... Şaşırdım, çok hisli bir Bakan olduğu için, yine hislenmiş o. Ya, şimdi, siz yolunu buluyorsunuz, yolunuzu buluyorsunuz.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Ufak tefek hırsızlıklar...

MEHMET GÜNAL (Devamla) - “Yolu olan yerde yolsuzluk olmaz.” Diyor; tam tersine, yol yapacaksın, ihale vereceksin ki yolsuzluk olsun.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Ufak tefek hırsızlıklar...

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Ha, ufak tefek sayılmıyormuş, bir de onu diyor.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – O yüzden siz hiçbir şey yapmadan oturdunuz iktidarınızda!

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Yani, öyle bir şey var ki, hakikaten, hani bize “günah işleme özgürlüğü” diyen arkadaşlarımız da vardı, hatırlarsanız; “Hırsızlığın da küçüğünü yapalım bir şey olmasın.” diyor. Ya, size göre küçük ne, büyük ne? Onu da anlayabilmiş değilim. Gerçekten bunun küçüğü, büyüğü nasıl oluyor onu ben anlamıyorum değerli arkadaşlar. Ya, öyle bir masum şekilde söylüyor ki Hayrettin Karaman’ın fetvalarından falan çok daha yumuşak söylemiş açıkçası. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Varsa, her yerde bunun soruşturulması, üzerine gidilmesi gerekiyor.

Bence, açıkçası bu saatten sonra artık paralel yapı, maalesef, Cumhurbaşkanlığı makamında kurulmuş durumda, paralel bir Hükümet orada var. Paralel yapıyı fazla aramaya gerek yok; zaten fiilen paralel örgüt güneydoğuda paralel devleti kurmuştu ama paralel idare de -sayın bakanlar kusura bakmasın, Sayın Başbakan da- yukarıda kurulmuş durumda. Ben, artık ne kadar memuru sürgün yapacak, ne kadar tutuklama yapacak başsavcı bunu bilemiyorum. Belki o da bize birkaç tane, demin dediğim gibi, Fuat Avni gibi “tweet” atarsa yarın ne olacak, öbür gün ne olacak, devamı var mı, merakla bakacağız.

Ben şunu söyleyeyim, bizim ne yapacağımızı söyleyeyim: Biz Sayın Cumhurbaşkanının ne yapacağını, paralel yapının ne yapacağını bilemeyiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz faşizme karşı omuz omuza verelim.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Biz, burada, her türlü haksızlığa, her türlü hukuksuzluğa karşı çıkacağız. Biz, doğruları söylemeye devam edeceğiz. Doğru yapılan varsa, yapıcı, yol gösterici muhalefet anlayışımız çerçevesinde yapısal önlemler alınması gerekiyorsa burada size destek olacağız ama ülkeyi uçuruma götüren, ihanet sürecine götüren ve sürekli olarak yetimin hakkını gasbeden, küçük küçük de olsa götürenlere, maalesef, karşı çıkmak zorundayız; bizim görevimiz bu. Bunun küçüğü büyüğü olmaz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Mehmet, kimse dayanamadı, sadece Plan ve Bütçe Komisyonu burada.

MEHMET GÜNAL (Devamla) - Türk milleti de eninde sonunda bu yolsuzlukların, hukuksuzlukların, ihanetin hesabını soracak. En fazla 7 Hazirana kadar yapma şansınız kaldı. 7 Hazirandan sonra bunun hesabını soracak, millet bunun hesabını soracak, biz de iktidar olunca zaten o sorumlulardan hesabını soracağız, onlar da gerektiği süreçlerde yargılanacaklar. Biz, iktidarın bu baskılarına karşı dik durmaya devam edeceğiz.

Sayın Cumhurbaşkanı sıkça şiir okuyor, ben de bir mısrasıyla Mehmet Akif'in tamamlayayım, hani “Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem / Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.” dediği mısraların sonunda şöyle diyor:

“Adam aldırma da geç git, diyemem aldırırım.

Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırım!

Zalimin hasmıyım amma severim mazlumu...”

Burasını değiştiriyorum: “Paralelin şu sizin lehçede manası bu mu?” diyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Devamla) – ...hukuk dolu, hukuksuzlukların son bulduğu bütçeler diliyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Dördüncü konuşmacı Reşat Doğru, Tokat Milletvekili.

Buyurun Sayın Doğru. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının 2015 yılı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, bugün basın-yayın kuruluşlarının bazılarına haksız şekilde yapılan operasyonları protesto ediyorum. Bunların hepsinin, biz, 17-25 Aralık yolsuzluk operasyonlarının üzerinin örtülmesi ve gündem değiştirilmesiyle ilgili olduğunu düşünüyoruz. Adaletin herkese lazım olacağını, bir gün sizlere de lazım olabileceğini buradan bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, ekonomide bütünleşmenin sağlanması ve bölgeler arasındaki gelişmişlik farkının en aza indirilmesi, ulaşım ve haberleşme hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde verilmesiyle mümkündür. Sanayi, turizm ve tarım gibi sektörlerin altyapısını oluşturan ulaştırma sektörü, ekonomik ve sosyal kalkınmanın da en temel göstergesidir. Tutarlı bir iletişim ve ulaştırma politikası, artan talebe yanıt verebilmelidir, oluşan yeni koşullara uyum sağlayabilmelidir, ulaştırma alt sistemlerinin birbiriyle rekabet hâlinde olmadan birbirini tamamlayıcı ve destekleyici şekilde işlemlerini gerçekleştirebilmelidir, insanlara sistemler arasında seçim yapabilme rahatlığını da verebilmelidir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye’de yük ve yolcu taşımacılığının yüzde 92’si kara yolları üzerinden yapılmaktadır. Bu itibarla, kara yolları her ne kadar gelişmişlik göstergesi olarak lanse edilse de günümüz küresel ölçeğinde değerlendirdiğimizde bir geri kalmışlık ölçüsü olarak da görülmektedir. Çünkü, bu sistem, her bakımdan petrole dayalı ve dışa bağımlılığımızı artıran bir sistemdir, yüksek maliyetlidir, ödemeler dengesindeki açığı büyütmektedir; devamlı olarak artan akaryakıt fiyatlarıyla, ekonomideki maliyetleri yükselten, çevre kirliliğine sebebiyet veren bir sistemdir; meydana gelen trafik kazalarında, binlerce insanımızın ölümüne, on binlercesinin sakat kalmasına ve milyonlarca dolarlık maddi hasara yol açan bir taşımacılık sistemidir. O nedenle, AKP hükûmetleri döneminde, kara yoluna yapılan yatırımları incelediğimizde geri kalmışlık ve millî servetin nasıl çarçur edildiğini de apaçık bir şekilde görmekteyiz.

Türkiye planlı döneme 1963 yılında girmişti. Bu çerçevede, yatırım programları kamu hizmetlerinin hız ve kalitesinin yükseltilmesine hizmet verecek şekilde hazırlanmıştır. Bu şekilde hazırlanan yatırım programlarının zamanında gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, ülke imkânlarının ekonomik ve etkin kullanımı için yatırım programında yer alan projelere, yıllık olarak harcanacak tutarlara ilgili yıl yatırım programında yer verilmekte, ilgili yılın bütçesi de bu tutarlar esas alınarak belirlenmektedir. AKP hükûmetleri dönemindeki uygulamalara baktığımız zaman ise bu realitelerin görmezden gelindiği, yatırım programında yer almayan projeler için birçok bakanlığın bütçesinden daha fazla harcama yapıldığı da maalesef görülmektedir.

2012 yılında Karayolları Genel Müdürlüğünün yatırım programında yer almayan 259 yapım işi için 972,6 trilyon harcama yaptığı Sayıştay raporlarıyla sabittir. Bu da sene başı ödeneğinin yaklaşık yüzde 27’sini oluşturmaktadır.

Yine bazı giderlerinin oldukça yüksek olması dikkat çekicidir. 2013’te 15 milyar 345 milyon TL harcama yaparken bu rakamın 1 milyar 701 milyon lirası yolların bakım ve onarımı için harcanmıştır. 2014’te ise ilk dokuz ayda 10.588 kilometre düşük kaliteli, sathi kaplamalı yolda asfalt yapım ve onarım çalışması gerçekleştirilmiştir. Bunun sebebi de yapılan duble yollar kısa süre sonra kilometrelerce uzunlukta, tek gidiş-gelişli ve çukurlardan araçların gidemediği yollara dönüşmektedir. Bu yollarda ne tamirat bitmekte ne de toz toprak bitmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, bunun bir bariz örneğini Tokat ilinde yaşamaktayız. Tokat-Turhal-Amasya yol güzergâhına bakmış olduğumuz zaman, devamlı olarak neredeyse 5 kere bu yolun bozulduğunu, yeniden yapılmış olduğunu, kavşaklarla ilgili çalışmaların yapıldığını görüyoruz. Ayrıca bunun yanında Tokat çevre yolu. Tokat çevre yoluna çok büyük miktarda, 50 trilyon civarında para harcanmıştır. Maalesef orada heyelanlı olan bölgeden geçmiş olmasından dolayı da kaymalar devam etmektedir. Belki de önümüzdeki zaman diliminde bu çevre yolunun da kapanabileceğini göreceğiz.

Ayrıca Tokat-Niksar-Ünye kara yolunun uzun yıllardan beri planlama içerisinde olmasına rağmen bir türlü yapılamamış olmasını da anlayamıyoruz. Yüklenici firma paranın olmadığını, buraya ödenek ayrılmadığını ifade ediyor. Bu da değerli milletvekilleri, Tokat halkını ciddi manada üzüyor. Hâlbuki Tokat-Niksar-Ünye yolu aynı zamanda İç Anadolu Bölgesi’ni Karadeniz Bölgesi’ne bağlayan en önemli yolların başında gelmekteydi. Maalesef, enteresandır, on iki yıllık AKP iktidarında her yıl söylenmesine rağmen bu yolun yapılmamış olduğunu görüyoruz.

Yine, ayrıca Tokat’ımızı Ankara istikametine bağlayan Tokat, Zile, Alaca, Sungurlu’ya çıkan yol üzerinde de çok ciddi manada çalışmalar yapılıyor görülmesine rağmen hâlâ bitirilmemiş olduğunu da maalesef görüyoruz. Tabii bunlar da eklenince, yani çok süratli bir şekilde bu bölgelere bir şeylerin yapılması gerektiğini ama her şeyin bir kenara itilerek unutulduğunu da göstermektedir.

Sayın milletvekilleri, seçim dönemlerinde en büyük propaganda aracı olarak kullanılan duble yollarda, açılış yapıldıktan kısa bir süre sonra -yani biraz önce de söylemiş olduğum gibi- araç kullanılamaz hâle geliyor, riskli hâle geliyor ve kazalar da her geçen gün artıyor. Son on yıla bakmış olduğumuz zaman trafik kazalarının ne kadar artmış olduğunu içimiz yanarak takip ediyoruz. Trafik kurallarına insanlar uymuyor ama İçişleri Bakanlığının görevleri içerisinde olmasına rağmen, Karayollarının her noktasında, işte yapımından kullanımına kadar görevleri içerisinde olmasına rağmen maalesef kara yollarının bozuk olmasından, insanların eğitim yetersizliğinden de trafik kazalarıyla yoğun bir şekilde karşılaşılıyor, canlarımızı kaybediyoruz, değerlerimizi kaybediyoruz.

Sayın milletvekilleri; sathi kaplama yapılan yollarda her iki yılda bir onarım gerektiği uzmanlarca dile getiriliyor. Bitümlü sıcak karışım asfaltta ise ortalama on üç-on dört yılda bir onarım yapılmaktadır. Dolayısıyla ülke şartları, yolların beşte 4'lük bölümünün, taşıma kapasitesi yüksek, uzun ömürlü bu asfalttan yapılması gerektiğini göstermektedir. Çünkü sathi kaplama için yapılan yıllık yama harcaması, uzun ömürlü asfalt için yapılan harcamanın 4 katından fazlaya gelmektedir.

Geçtiğimiz günlerde, Bütçe Komisyonunda, duble yolların yüzde 80'inde ömrü az olan "sathi kaplama" adı verilen asfaltın kullanıldığı, bunun da yol yapım maliyetini yükselttiği Sayın Bakan tarafından açıklanmıştı.

Dolayısıyla, yapıldıktan kısa bir süre sonra bozulan, onarım ve bakım masrafları sebebiyle astarı yüzünden pahalıya gelen sathi kaplama asfalta neden geçmiş on iki yıllık dönemde ağırlık verilmiş olduğunu da açıklamak mecburiyetindeyiz.

Yine, bu dönemde türeyen kara yolu müteahhit sayısı ile Bakanlığın bütün demir yolu, deniz yolu, hava yolu, kara yolu ihalelerinde adı geçen ve millete küfrede küfrede ihale alan müteahhitlere baktığımızda, daha iyi anlaşılmış olduğunu da hep beraber görüyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, yine, bazı iddiaları dile getirmek istiyorum: İstanbul üçüncü havalimanının 3 Mayıs 2013 tarihinde yapılan ihalesini kazanan konsorsiyum, havaalanı yapımı için en önemli şart olan finansman taahhüdünü maalesef hâlâ yerine getirmemiştir. Aradan on dokuz ay geçtiği hâlde ihale şartnamesinin gereğinin hâlâ yerine getirilemediği, bu nedenle resmî yer devrinin de yapılmadığı bu projenin inşaat çalışmalarına gayriresmî olarak başlanması, hukuk devleti anlayışıyla herhâlde bağdaşmamaktadır.

Bununla birlikte, şartname şartları ihalenin ardından değiştirilmiş, yapılacak dolgu kotu düşürülmüştür. Yaklaşık 35-40 metre daha az dolgu yapılmasından kimlerin ne kadar kazanç sağlayacağıysa kamuoyunun merak konusudur.

Bakanlık, aynı, hızlı demir yolu alt yapı ihalelerinde olduğu gibi bu ihaleyi de şaibeli hâle getirmiştir. Çünkü hafriyat ile dolgunun, yani kotun yaklaşık 35-40 metre düşük kotla ihaleye çıkılması hâlinde diğer katılımcı firmaların tekliflerinin daha farklı olacağı da muhakkaktır.

Dolayısıyla, şartnamede yapılan bu değişiklik, masumane bir değişiklik değildir. Bu ihaleyi alan firmalara baktığımızda, aynı firmaların konsorsiyum oluşturarak Yerköy-Sivas hızlı demir yolu altyapı inşaatı ihalesinde de aynı yolu takip ettiklerini görüyoruz.

Söz konusu demir yolu altyapı inşaatının ihaleden sonra tünel uzunluğu 10,1 kilometreden 44,5 kilometreye, viyadük uzunluğuysa 2.730 metreden 10 kilometreye yükseltilmiş olduğu da görülüyor.

Bu değişiklik sonrası yüklenicinin, teklif birim fiyatı düşük olan güzergâh ve ariyet kazısı ile dolgu işlerini bir kenara bırakarak sözleşme kapsamı dışına çıkarılan ve teklif birim fiyatı yüksek olan tünel imalatı yapması ve hiçbir denetim olmaksızın buna devam etmesi, hangi makamlardan cesaret aldıklarını bizlere göstermektedir. Üstelik, bu değişiklik, çok daha sonra Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğüne de kabul edilerek ihale bedeli kadar iş yaptırılmış, sonrasında tekrar yeni bir ihaleye çıkılma zorunluluğunu da doğurmuştur. Bunun sonucunda da milyonlarca dolar devletin kaybına, firmalarınsa haksız kazanç sağlamasına göz yumulmuştur. Dolayısıyla, AKP Hükümetinin hızlı tren projeleri gibi, İstanbul üçüncü havalimanı ihalesi gibi, yaptığı tüm ihaleleri dikkatlice incelediğimizde, deyim yerindeyse, yasal yolsuzlukların, âdeta, neredeyse olağan hâle getirilmiş olduğunu da hep beraber görmekteyiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, konvansiyonel demir yolu hatlarındaki eskiyen rayların sökülümünden sonra büyük bir vurgunun ve yolsuzluğun yaşandığı iddiaları da mevcuttur. Sadece Konya bölgesinde yaşanan hurda ray vurgununda yaklaşık 900 bin kilogram hurda ile Ceylanpınar Yol Bakım Onarım Müdürlüğü bölgesinde yaklaşık 2 milyon 276 bin kilogram hurdanın akıbetinin ne olduğunu da öğrenmek istiyoruz.

Söz konusu Konya bölgesinde yaşanan hurda ray vurgununda hiçbir araştırmanın yapılmaması, Ceylanpınar Yol Bakım Onarım Müdürlüğü bölgesindeyse hurda ray vurgununda Genel Müdürlük tarafından Teftiş Kurulunun âdeta bu olayı örtbas etmesi için görevlendirilmesi ve yapılan yolsuzluğun adli makamlara bildirilmemesi de düşündürücüdür.

Tüm bunların araştırılarak hiçbir kimsenin zan altında bırakılmaması için bu iddiaların mutlaka açıklığa kavuşturulması ve soruşturma yapılması gerekmektedir. Bu iddialarla ilgili yolsuzluğun veya vurgunun yaşanıp yaşanmadığını ortaya çıkaracak makamlar mutlaka suçu saklamanın da suç olduğunu bilen makamlardır.

Ayrıca, TÜRK TELEKOM şaibeli bir şekilde satılmıştır. İhalelerdeki birçok şeyin ne olduğunu da bilmiyoruz. Bakınız, “yer altı kabloları” adı altında kablolar değiştirilmiş ve milyonlarca dolar bakır telin nereye gitmiş olduğunu veya o paranın Hazineye mi kalmış olduğunu veya başka bir yere mi geçmiş olduğunu da bilmiyoruz. Sayın Bakan bu konuda da bilgi verirse, tahmin ediyorum ki, kamuoyu gibi biz de vicdanen rahatlarız.

Sayın milletvekilleri, 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle Denizcilik Müsteşarlığı genel müdürlük seviyesine düşürülmüştü. Ancak sadece bununla da yetinilmemiş, idari işlemlerin geçmişe yürümezliği ilkesi Danıştayın birçok kararlarıyla sabitken gemi sürvey uzmanlarının 3600 olan ek göstergeleri de hukuka aykırı bir şekilde düşürülmüştür. Gemi sürvey uzmanlarının müktesep haklarının korunması ve Bakanlığın bu yanlıştan bir an evvel dönmesi gerekmektedir, bunu bekliyoruz.

2011 OECD Raporu’na göre dünya gemi inşa piyasası 2008 yılı sonrasında yaklaşık yüzde 40 büyümüştür. OECD raporlarını Türkiye açısından ele aldığımızda, aynı süreçte Türk gemi inşa sanayisinin üretim, ihracat ve istihdam rakamlarında ise ciddi düşüşler yaşandığı görülmektedir.

AKP Hükümetinin gemi inşa sanayisine yapmış olduğu darbenin boyutunu daha iyi anlayabilmek içinse sadece istihdam kayıplarına bakmamız sanırım yeterli olacaktır. Gemi inşa sanayisinde 1 kişinin istihdamı için gerekli yatırım tutarı yaklaşık 75 bin dolardır. 2008 yılından bu yana sadece Tuzla tersaneler bölgesinde istihdam kaybı ise yaklaşık 20 bin kişidir. Dolayısıyla, bu 20 bin kişilik istihdam kaybının ülke ekonomisine maliyeti yaklaşık olarak 1,5 milyar dolar civarındadır. Üstelik yan sanayisindeki istihdam kayıplarını da ekleyince bu rakamın neredeyse 3 katına çıkmakta olduğunu da görüyoruz.

Her fırsatta Türkiye'nin tersane sayısının 37'den 73'e çıkarılmakta olmasıyla övünülmekte ve 49 adet tersanenin yatırımının devam ettiği ifade edilmektedir. Ancak bunlara tekne imal tanımındaki tersaneler de dâhil edildiğinde Türkiye'de korkunç bir tersane enflasyonu ve kapasite arz fazlasının meydana geldiği de unutulmamalıdır.

2002'de 136 bin dwt olan yıllık yeni gemi inşa üretimi, son on bir yılda tersane sayısı 2 katına çıkmasına rağmen, GİSBİR sektör raporuna göre 2013 yılında sadece 120 bin dwt olarak gerçekleşmiştir.

Gemi inşa sektörünün ortalama yeni inşa kapasite kullanım oranı, maalesef, ortalama yüzde 4 gibi çok düşük bir seviyede kalmıştır. Dolayısıyla son on bir yılda tersane sayısında meydana gelen plansız artışın üretim, ihracat ve istihdam rakamlarına yansımada da maalesef görülmektedir.

Diğer yandan Karadeniz Ereğli bölgesinde gemi inşa faaliyetleri maalesef durmuş, 100 milyon dolardan fazla masraf yapılan Samsun Tekkeköy ve Trabzon Çamburnu tersane alanları ise yıllardır atıl bir vaziyette yatırım beklemektedir, yatırımcı beklemektedir.

Rakamlar ve gidişat göstermektedir ki son on bir yılda tersane sayısı ikiye katlanmış olmasına karşın üretim, ihracat ve istihdamda maalesef mesafe alınamamıştır. Bu durum, plansızlığın, öngörüsüzlüğün ve bilimsel yaklaşımdan uzak, "Ben yaptım, oldu." mantığının da maalesef bir sonucudur.

Sayın milletvekilleri, gemi inşa ve denizcilik sektörüne rehber olması amacıyla 2007 yılında hazırlanan Türkiye Tersaneler Master Planı'nın; 2008 yılındaki Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Raporu hiçe sayılmaktadır. Dönemin Ulaştırma Bakanı ve Denizcilik Müsteşarlığı bürokratları tarafından yedi yıl boyunca gizlendiği de maalesef ortaya çıkmıştır ve bu da basına yansımıştır. Denizcilik sektörüne ve yatırımcılara rehber olması için hazırlanan sektörel Master Plan hangi mantıkla gizlenir ve rant endişelerine konu edilir, anlamak da maalesef mümkün değildir.

O nedenle, yüz binlerce insanımıza istihdam imkânı yaratması mümkünken koskoca bir sektörü iflas noktasına sürükleyenlerden -siyasetçi, bürokrat kim olursa olsun- mutlaka, halkımız adına hesap sormamız gerekmektedir.

Bu planın yedi yıl boyunca neden gizlendiği ve neden uygulanmadığı konusunda DPT kökenli Sayın Bakanın mutlaka soruşturma yaptırması ve sonucunu kamuoyuyla paylaşması gerektiğini de halkımız adına düşünüyorum.

Sayın milletvekilleri, 2013 yılında gemi inşa ihracatından Güney Kore 36 milyar dolar, Japonya 16 milyar dolar, Brezilya ise 8 milyar dolar elde etmiştir. Türk gemi inşa sanayisi ise 2013 yılında yüzde 0,7 civarında olan Türkiye'nin toplam ihracatı içindeki payını 2023 yılında 10 milyar dolara çıkarmayı hedeflemesine rağmen Güney Kore'nin 2013 yılında yakalamış olduğu başarının üçte 1'ine dahi 2023 yılında maalesef ulaşamayacaktır. Bu da göstermektedir ki maalesef gemi sanayisini önümüzdeki günlerde güzel günler beklememektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

REŞAT DOĞRU (Devamlı) – 2015 yılı Bakanlık bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gök, bir söz talebiniz var, buyurun.

İki dakika süre veriyorum.

IV.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara Milletvekili Yıldırım Tuğrul Türkeş'in 656 ve 656'ya 1'inci Ek sıra sayılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 657 sıra sayılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın dördüncü tur görüşmelerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşan Sayın Yıldırım Tuğrul Türkeş, konuşmasının bir bölümünde “CHP'nin de her fırsatta destek olduğu bir parti.” diyerek bir değerlendirmede bulunmuş.

Cumhuriyet Halk Partisi kendi ilkeleri ve programıyla bir farklı partidir. Partimizin elbette diğer bütün partilerle görüşlerinin örtüştüğü, çakıştığı, ayrıldığı pek çok nokta bulunmaktadır. Bu nedenle Cumhuriyet Halk Partisi ülke bütünlüğü çerçevesinde insan hakları, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve tüm özgürlükler kapsamında kimi zaman bir partiyi destekleyebilir ya da bir başka partiden ayrılabilir. Bu, siyasetin doğal da bir geleneğidir ve öyle de olması gerekir. Ama Cumhuriyet Halk Partisi farklı bir parti olup zaten bu yüzden Cumhuriyet Halk Partisi olarak kendi tüzel kişiliğini sürdürmektedir. Kimi zaman verilen destekler ülkenin esenliği açısındandır. Bu farklı algılanmamalıdır. Aynı şekilde, Milliyetçi Hareket Partisine de kimi zaman destek veriyoruz. Kaldı ki muhalefet ettiğimiz AKP'nin de ülke çıkarları doğrultusunda getirdiği yasaları desteklediğimiz gibi, hiçbir partiyle farklı bir ayrım gözetmeksizin tek baktığımız nokta ülkenin güvenliği, ülkenin bütünlüğü ve esenliğidir. Bu konuya açıklık getirmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/978) (S. Sayısı 656 ve 656'ya 1'inci Ek) (Devam)

2.- 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2013 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 157 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/949, 3/1575, 3/1576, 3/1577, 3/1578, 3/1579) (S. Sayısı: 657) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*C) KALKINMA BAKANLIĞI (Devam)**1) Kalkınma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kalkınma Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (Devam)**1) Türkiye İstatistik Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İstatistik Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)**1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)**1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN - Şimdi, şahsı adına ve lehinde söz isteyen Ahmet Arslan, Kars Milletvekili.

Buyurun Sayın Arslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET ARSLAN (Kars) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; ben de bugün bütçelerini görüştüğümüz dört bakanlığın bütçeleriyle ilgili lehte olmak üzere söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Beş dakika içerisinde dört bakanlıkla ilgili ne söylenebilir diye doğrusu kendime de sordum, başkalarına da sordum, dolayısıyla ayrıntıya girmeden bir fotoğraf ortaya koymak istiyorum.

AK PARTİ hükûmetleri 2023, 2053, 2071 hedefleri ortaya koyuyorsa ve bu hedeflere göre hareket ediyorsa o zaman burada bu 4 bakanlığın çok önemli yeri var. Niye çok önemli yeri var? Bir: Kalkınma Bakanlığınız -adı ister Devlet Planlama Teşkilatı olsun ister Kalkınma Bakanlığı olsun- bu hedeflere uygun planlamalar yapmak, bu hedeflere uygun olarak diğer bakanlarla, diğer bakanlıklarla koordineli çalışmak durumunda. İşte, bu koordinasyonun sonucunda, özellikle ulaştırma altyapı yatırımları çok önemli olduğundan ve yine, özel sektör dinamiklerini de bu sektörde işin içine katmak, harekete geçirmek adına Ulaştırma Bakanlığıyla koordineli çalışmak durumunda.

Ulaştırma Bakanlığıyla koordineli çalıştığınızda ne olacak? Hedeflere doğru gideceksiniz ancak hedeflere doğru gidebilmeniz için dünyada da söz sahibi olmanız lazım, Dışişleri Bakanlığınızın da buna uygun hareket ediyor olması lazım, Dışişleri Bakanlığının ikili ilişkilerde diğer dünya ülkeleriyle öyle adımlar atması lazım ki Türk Hava Yolları gibi bir şirketinizin dünyanın her yerine uçabilmesi lazım; sadece onun uçması değil, karşılık olarak diğer ülkelerin insanların da ülkenize uçabilmesi lazım. Onun için, uçmak, demir yolu yapmak, deniz limanları yapmak, balıkçı barınakları yapmak, kara yolu yapmak, bütün bunları birbiriyle entegre, koordineli düşünmek lazım. Bunun için, Marmaray Projesi'ni yaparken Dışişleri Bakanlığının rolü önemlidir, bunun için, Marmaray Projesi'ni yaparken Kalkınma Bakanlığının rolü önemlidir; bunun için, Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi'ni yaparken yine bu bakanlıkların rolü önemlidir; bunun için, Kars-Iğdır-Nahcivan'ı planlarken uluslararası görüşmeler yapmanız lazım, onu da Dışişleri Bakanlığının yapması lazım; bunun için, planlanan bütün bu projeleri Ulaştırma Bakanlığının vaktinde uygulaması lazım ki Kalkınma Bakanlığı da buna bağlı olarak planlamalarını sağlıklı yapsın.

Bütün bu üç bakanlık ve diğer bakanlıklar Hükûmetin ortaya koyduğu hedefler doğrultusunda ilerlerken insanımızın sosyal refahını unutmamanız lazım. Sosyal sorumluluk çerçevesinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının, engellinin de, yaşlının da, öksüzün de, yetimin de elinden tutması lazım; Kars'ta da olsa, Kağızman'da da olsa, herhangi bir köyde de olsa ona sahip çıkabilmesi lazım.

Bugün gerçekten bu dört bakanlığı birleştirerek böyle bir konuşma yapabiliyor olmayı kendi adıma şans addediyorum. Dünyadan geldik Kars'ın herhangi bir köyüne gittik. Bunun için Bakü-Tiflis-Kars yapılıyor, bunun için Kars-Nahcivan-Iğdır Projesi planlanıyor, bunun için bunlarla birlikte birçok lojistik merkez, Kars'ta da bir lojistik merkezi planlanıyor. Bunun için, Karadeniz'den Kuzey-Güney koridoru olarak Kars üzerinden ta Van'a gidecek bölünmüş yol planlanıyor. Bunun bir parçası olarak Kars-Digor kara yolu, bölünmüş yolu yatırım programına alınıyor ve bu ay içerisinde ihalesiyle ilgili tarih alınıyor.

Bunun için, bütün bu bölgenin kalkınmışlığı çerçevesinde, Gürcistan'a da, Nahcivan'a da hizmet edecek onkoloji hastanesi yapılıyor, Kars'ta 26'sında yeni bir devlet hastanesi hizmete giriyor. Nasıl bir devlet hastanesi? 200 yataklı, 80 de acil ve yoğun bakım olmak üzere 280 yataklı bir hastane devreye giriyor. Bunun için, bunların yanında Kağızman'da ilave bir 50 yataklı devlet hastanesinin ihalesi 19 Ocakta yapılıyor. Arkadaşlar, diyebilirsiniz ki "Kendi bölgeden bahsettin." Evet, kendi bölgeden bahsettim ama benim bölgeyle birlikte bütün bölgeler kalkınmalı ki dünyada söz sahibi olalım.

O yüzden dört bakanlığın da bütçesi hayırlı olsun. Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Hükûmet adına Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşenur İslam.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, süreniz yirmi dakikadır.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızın 2015 yılı bütçe görüşmeleri kapsamında söz almış bulunuyorum. Hepinizi, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum

Efendim, Aile ve Sosyal Bakanlığı olarak bizler, çocuk, kadın, yaşlı, engelli, toplumun tüm kesimlerini hak temelli hizmet anlayışıyla her türlü ihmal, istismar ve dışlanmadan korumaya, muhtaçlıklarını ve mağduriyetlerini gidermeye çalışıyoruz.

Son on üç yılda sizlerin desteği sayesinde çıkardığımız kanunlarla, ülkemizin sosyal devlet niteliğini takdir edilen bir düzeye ulaştırdık hamdolsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızın kapsayıcı ve tematik sosyal yardım programlarına genel olarak bakıldığında, son on üç yılda rekor seviyede bir artışa imza atıldığını görüyoruz. Kamunun sosyal yardım ve hizmet harcamalarının 2014 yıl sonu itibarıyla 26 milyar 561 milyon liraya ulaşması beklenmektedir. Böylece, sosyal yardım ve hizmet niteliğindeki transferlerin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2002 yılında sadece yüzde 0,5’ken, bu oranın 2014 yıl sonu itibarıyla yüzde 1,51’e çıkması sağlanacaktır.

Sosyal yardımlar alanında ülkemize iki önemli taahhüdümüz var; bunlardan biri, Kalkınma Bakanlığıyla iş birliği içinde “İnsani Gelişmeye Geçiş Stratejisi” adı altında ülkemizin ilk ulusal yoksullukla mücadele strateji belgesi hazırlıklarımızın tamamlanmaya çalışılmasıdır.

İkinci taahhüdümüz ise, sosyal yardım alanını topyekûn düzenleyen bir temel sosyal yardım kanunu hazırlamaktır. Bu düzenlemeyle, sosyal yardım türleri, yardımlardan yararlanma kriterleri, finansman kaynakları, denetim usulleri ve sosyal yardım teşkilatı yeniden düzenlenecektir. Hane muhtaçlığının tespitinde ve makro anlamda yoksullukla mücadele politikalarının belirlenmesinde hanelerin ölçülemeyen sosyal verilerinin ve yaşadıkları bölgeye has özelliklerinin dikkate alınması gerekmektedir. Bu çerçevede, hazırlıklarını sürdürdüğümüz sosyal yardım karar destek sistemini önümüzdeki dönemde hayata geçirmeyi planlıyoruz.

Büyük şehirlerde yoğun göç almış, mekân imkânları zayıf, işsizlik, eğitim ve yoksulluk sorunlarının yoğun yaşandığı alanların belirlenmesi ve detaylı analiz edilmesine yönelik olarak sosyal uyum analizlerini tamamlayacağız. Bu çalışmayla, bütünlük sosyal yardım bilgi sistemi veri tabanına kayıtlı veriler ve ilgili kurumların veri tabanlarında yapılan sorgulamalar kullanılarak mahalle detaylarına kadar ulaşmayı hedefliyoruz. Arz odaklı hizmet sunumu yoksullukla mücadelede de temel yaklaşımımız. Hanelerin yoksulluk durumlarının iyileştirilmesinden öte, proaktif bir yaklaşımla sosyal risklerinin tespit edilerek ilgili kurumlar tarafından müdahale edilebilmesinin ve sonuçlarının takip edilebilmesinin sağlanması için Vaka Yönlendirme Sistemi’ni hayata geçiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumun, ailelerimizin ve bireylerin mağduriyet ve sorunlarını tespit etmek, sosyal riskleri belirlemek, önleyici tedbirleri almak ve arz odaklı bir hizmet sunumuyla vatandaşlarımıza ulaşmak amacıyla planlanan Aile Sosyal Destek Programı hazırlık çalışmaları büyük ölçüde tamamlandı. Aile Sosyal Destek Programı, Bakanlığımızın hizmet sunum anlayışının belkemiğini oluşturmaktadır. ASDEP’le yani Aile Sosyal Destek Programı’yla aile ve bireylerin sosyal yardım ve sosyal hizmetlere olan ihtiyaçlarının tespiti, ihtiyaca göre sosyal yardım ve sosyal hizmet modellerinin planlanması, uygulanması, gerektiğinde diğer kamu hizmetlerinden yararlanılmasının sağlanması, sürecin tüm aşamalarında rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması, vakanın takibi ve bu suretle hayat şartlarının iyileştirilmesi sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yıllarda hepimizi üzen boyutlara ulaşmış olan madde kullanımı sorununa elbette büyük bir hassasiyetle eğiliyoruz. Şüphesiz ki bu sorun, birçok kurumun ve medya başta olmak üzere özel sektör ve STK'ların sorumlu ve duyarlı olmaları gereken bir mahiyet arz ediyor. Bakanlık olarak biz de tüm imkânlarımızla uyuşturucu madde kullanımıyla mücadelede yer alıyoruz. Bunun yanı sıra, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı afet ve acil yardım durumlarında da vatandaşlarımızın yardımına koşmaktadır. Bu çerçevede, Bakanlık merkezde ve 81 il müdürlüğümüzde psikososyal müdahale ekiplerimiz afet ve acil yardım durumlarında ve sonrasında vatandaşlarımıza psikososyal destek, rehberlik ve yardımların koordinasyonu hizmetlerini başarıyla yürütmektedir.

Ülkemizin geleceği olan çocuklarımız için en iyi bakım ortamının aile ortamı olduğunu biliyoruz ve bu gerçekten hareketle çocuk politikalarımızın temel eksenini aile yanında bakım olarak belirledik. Kuruluş bakımında bulunan çocuklarımız içinse koğuş sistemi ve toplu bakım yerine ev tipi bakım sistemine geçiyoruz. Bu çerçevede, kuruluşlarımızdaki hizmet dönüşümünü yüzde 90 oranında tamamladık. Bakanlığımız bünyesinde çocuklarımıza hizmet veren çocuk destek merkezlerimizde, suça sürüklenen, suç mağduru olan, madde bağımlısı veya sokak geçmişi olan çocuklarımızın rehabilitasyonunu tam anlamıyla sağlamaya çalışıyoruz. 2015 yılında ülke genelinde yaygınlaştıracığımız ve “Anka” ismini verdiğimiz program sayesinde, çocuklarımızın rehabilitasyonunda daha etkili ve başarılı sonuçlara ulaşacağız.

Koruma ve bakım altındaki çocuklarımızın akademik ve sosyal başarılarını artırmak için hâlihazırda çocuklarımızı Bakanlığımıza ayrılan kontenjan dâhilinde özel okullara ücretsiz olarak gönderiyoruz, destek eğitim hizmetlerinden yararlandırıyoruz, sportif ve kültürel aktivitelere katılımlarını sağlıyoruz, ücretsiz kreş ve gündüz bakımevlerinden yararlandırıyoruz. Bu gelişmeler sayesinde, 2013-2014 eğitim öğretim yılında üniversite sınavına giren çocuklarımızın başarı oranını yüzde 67'ye ulaştırdık. TEOG sınavına giren çocuklarımızın başarı oranı ise bu yıl yüzde 93.

Bütün bunları şunun için söylüyorum: Biraz önce bir sayın milletvekili buraya çıkarak bir ütopya ülkesinden bahsetti. Türkiye olmayan bir yerden bahsetti ve oradaki çocuk evlerinden bahsetti. Oradaki çocuk evlerinde yapılan mezalimden bahsetti. Orada, bu çocuk evlerinde hiç cereyan etmemiş bir durumdan bahsetti. Bunun Türkiye olduğunu iddia etti.

Değerli arkadaşlarım, kıymetli milletvekilinin sözünü ettiği çocuk evleri bizim ülkemizde değil, kıymetli milletvekilinin sözünü ettiği kurumlar bizim kurumlarımız değil; kıymetli milletvekilinin sözünü ettiği bakan ben değilim. Düşme başından itibaren o kadar ters bağlandı ki, şimdi burada ne kadar doğrultmaya çalışsam bunu yapmaya muvaffak olamayacağım. Sadece bir tek cümlesini düzeltmekle ittifak... ittif... iktifa etmek istiyorum.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – İktiza...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Devamla) – İktifa etmek istiyorum.

SELAHATTİN KARAAHMETOĞLU (Giresun) – Türkçe konuşursan sıkıntı çekmezsin.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Devamla) – Bu, çok Türkçe bir kelimedir ve çok güzel bir kelimedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELAHATTİN KARAAHMETOĞLU (Giresun) – Hiç alakası yok.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Siz söylemekte zorlandınız, biz de anlamakta zorlandık Sayın Bakan.

SELAHATTİN KARAAHMETOĞLU (Giresun) – Söyleyemediği şeye “Türkçe” diyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ AYŞENUR İSLAM (Devamla) - Sayın milletvekili, benim, çocuk evliliklerine, erken yaşta ve zorla yapılan evliliklere “masumane” dediğimi iddia etti, başından beri bu iddiasını sürdürüyor. Her seferinde de ben geliyorum, buradan, böyle bir şey söylemediğimi söylüyorum. Hafızası çok herhâlde unutkan, onun için unutuyor ve sürekli aynı şeyi tekrar ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Erken yaşta, çocuk yaşta ve zorla evlilikler insanlık suçudur. Ben bunu söylüyorum, masumane olduğunu söylemiyorum. Erken yaşta ve zorla yapılan evlilikler insanlık suçudur. Ancak, sözünü ettiği konuşmada şunu söyledim ben: “Erken yaşta ve zorla evlendirilen çocukların bir kısmının anneleri de erken yaşta ve zorla evlendirildikleri için, bunun hayatın olağan akışı içerisinde bir şey olduğunu zannediyorlar. Yaptıklarının bir suç olduğunun farkında değiller. Masumane olduğunu zannediyorlar. Önce o anneleri bilinçlendirmekten başlamak lazım.” Bunu söyledim ben. Bu sözü sadece düzeltiyorum, arkaya doğru boşlukları doldurmayı değerli milletvekillerine bırakıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2015 yılında da 0-18 yaş grubundaki çocuklarımıza yönelik politikalar geliştirmeyi elbette planlıyoruz. Bu kapsamda “çocukların yetiştirilmesi”, “madde bağımlılığı”, “özel yetenekli çocuklar”, “göçmen çocuklar”, “çocuk işçiliği”, “sokakta yaşamak zorunda kalan çocuklar” başlıklarında ayrı strateji ve eylem planlarının oluşturulmasını hedefliyoruz. Ayrıca, çocuklarımızın yetenekleri doğrultusunda sosyal, kültürel ve sportif alanlardan en az birine yönlendirilmelerini amaçlıyoruz. Çocuğa Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı’nın hayata geçirilmesini ve takibinin yapılmasını sürdüreceğiz. Çocuk güvenliğinin sağlanması amacıyla ebeveynlerin bilgilendirilmesine yönelik “Çocuklar Kaybolmasın” projemizi hayata geçirdik, sürdüreceğiz. Öte yandan, Tedbir Kararları Bilgi Sistemi’nin ülke genelinde uygulamaya geçirilmesi, çocukların ihmal ve istismardan korunabilmesi için Güvenli İnternet Eylem Planı’nın hazırlanması, çocuk evleri hizmetinin yaygınlaştırılması, koruyucu aile uygulamasının yaygınlaştırılması, madde bağımlısı çocuklara yönelik ihtisaslaşmış kuruluşların artırılması, etkili rehabilitasyon programlarının uygulanması, kuruluşlarımızdan ayrılan gençlerin izleme ve takipleri için veri tabanı sisteminin tamamlanarak uygulamaya geçilmesi, evlat edinme sisteminin standart hâle getirilmesi için ailelere eğitim verilmesi, ülke sırasının oluşturulması için yazılım geliştirilmesi, çocuk alanındaki hizmetlerde daha çok STK ve toplum katılımının sağlanması ve çocuk konusunda bilincin ve duyarlılığın ülke genelinde artırılması çocuk politikalarında önümüzdeki dönem mutlaka göz önünde bulunduracağımız hedeflerimizdendir.

Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; kadının insan haklarının ve toplumsal statüsünün korunması, geliştirilmesi, kadına karşı ayrımcılığın ve kadına yönelik her türlü şiddet ve istismarın önlenmesi Bakanlığımızın öncelikli politikalarının başında gelmektedir. Burada söz alan sayın milletvekillerimizin de bazen açıkça, bazen satır aralarında kabul ettiği gibi kadın alanında son on üç yılda Anayasa ve yasa düzeyinde çok önemli düzenlemeler gerçekleştirdik. Ancak, tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de toplumsal şiddet ve kadına yönelik şiddet hâlen çok önemli bir toplumsal sorun olmaya ne yazık ki devam etmektedir. Biz, Hükûmet olarak, Bakanlık olarak bu konudaki tedbirlerimiz yüzde 100 netice verinceye kadar “kadına yönelik şiddet” adı verilen bu insanlık suçuyla mücadele etmeye devam edeceğiz. Sizlerden ricamız, bu konunun tüm taraflarını, bir an önce bağcı dövmekten vazgeçip bizimle, sizinle birlikte çalışmaya davet etmenizdir. Toplumsal şiddetle, kadına yönelik şiddetle etkin mücadele için 77 milyon el ele vermek zorundayız. Bunu bir toplumsal proje olarak ele alıp birlikte çalışmak zorundayız.

Biz bu konuda ne yapıyoruz? 2012-2015 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı çerçevesinde faaliyetlerimiz var -vaktim çok dar, hepsinden söz edemeyeceğim- bu faaliyetleri uygulamaya devam ediyoruz.

Sözü geçtiği için hemen birkaç rakam vereyim: 2002 yılında 8 kadın konukevimiz vardı, 170 kapasiteyle hizmet veriyorduk. Bugün, 2014 Kasım sonu itibarıyla Bakanlığımıza bağlı 95, sivil toplum kuruluşlarına ait 3 ve yerel yönetimlere bağlı 33 olmak üzere, toplam 131 konukevi hizmet veriyor. Şiddetle mücadelede önemli iki mekanizma var. Bunlardan bir tanesi ŞÖNİM'ler ki onların pilot uygulamaları bu yıl bitiyor, bütün eksikliklerini tespit etmiş olacağız. Önümüzdeki yıldan itibaren bütün Türkiye'ye yaygınlaştırarak, inşallah o eksiklikleri de giderilmiş şekliyle hizmete girmelerini sağlayacağız.

İkincisi de elektronik destek sistemi. Elektronik destek sisteminin de yine pilot uygulamasındayız ama çok daha iyi elektronik destek sistemleri olduğunu fark ettiğimiz için başka arayışlara yöneldik. Onlarla ilgili de inşallah önümüzdeki yıl daha iyi çalışmalarımız olacak.

Kadın-erkek eşitliği, erken yaşta zorla evlilikleri önleme ve kadına yönelik şiddet konulu eğitim seminerleri veriyoruz. 71 bin polis, 65 bin sağlık görevlisi, 21 bin din görevlisi, 4 bin kamu görevlisi, bin mahkeme kâtibi ve yazı işleri müdürü, 450 iletişim fakültesi öğrencisi, 200 yerel medya çalışanı, 350 aile mahkemesi hâkimi ve savcı, 250 mülkiye müfettişi, 176 kaymakam aday ve Bakanlığımıza bağlı yüzlerce il müdürlüğü elemanı bu çalışmaları yaptık, yapmaya devam ediyoruz. Her yıl yapıyoruz; bu yıl yaptık, önümüzdeki yıllarda da devam edeceğiz. Jandarma Genel Komutanlığıyla bir iş birliğimiz var. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele ders kitabının basımını gerçekleştirdik, eğitimlere de başlama aşamasındayız.

Kadına yönelik şiddet konusunda Avrupa Birliğiyle ortak projelerimiz var. Bunlar için daha önce burada söylenen 130 aracı dağıtmakla iktifa etmiyoruz; 26 ilde 9 milyon 601 bin avro bütçeli, otuz altı ay süreli, Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi'ni devam ettiriyoruz. Bununla birlikte, biraz önce yaptığımız eğitimlere ilave olarak 35 bin sağlık çalışanına ve 140 bin emniyet personeline ulaşacağımızı bu proje bittiğinde, düşünüyoruz. Yine aynı projenin içerisinde, 11 ilde 19 STK'ya yaklaşık 3 milyon avro hibe desteği sağladık ve onların da bu konuyla ilgili mücadelelerini sürdürmelerini destekliyoruz.

Tabii, kadınların güçlendirilmesinde bir diğer önemli boyut kadınların istihdama katılımının artırılması, girişimciliğin desteklenmesi ve kadın yoksulluğuyla mücadele. Bunu biliyoruz ve bununla ilgili pek çok çalışma yapıyoruz. Bu çalışmaları sadece isim olarak sizlere sıralayayım: Kadın girişimciliğin ve kooperatifçiliğinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, iş ve aile hayatının uyumlulaştırılması, ev eksenli çalışan kadınlara yönelik proje ve destek modelleri geliştirilmesi ve özellikle şiddet mağduru kadınların sosyal hayata katılımlarının sağlanması, organize sanayi bölgelerinde kreş sayısının artırılması gibi konularda diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte çalışmalarımız devam ediyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; engelsiz bir Türkiye için engelli vatandaşlarımızın hakları olan sosyal hayata tam katılımları da son derece önemsiyoruz. Hak temelli yaklaşımlarımızın öncelikleri, engellilerimize istihdam hakkının sağlanması, eğitim hakkından her engelli çocuğumuzun eşit ölçüde yararlandırılması, hizmetlere erişimde ve sosyal hayata katılımda pozitif ayrımcılığın sağlanmasıdır. Elbette, engelli ve yaşlılarımızın öncelikli olarak ailelerinin yanında ve bulundukları sosyal ortamda desteklenmesi bizim temel hedefimiz ama vatandaşlarımızın sosyal hayata katılımları konusunda tüm engellerin ortadan kaldırılması demek olan erişilebilirliği de evrensel bir insan hakkı olarak görüyoruz ve bunun için çalışıyoruz.

Yatılı, gündüzlü engelli ve yaşlı kurum ve kuruluşlarımızın kapasiteleri gayet iyi ama 2015 yılında bu sayıları da artırmak üzere çok ciddi politikalarımız var. 2015 yılında yatılı kuruluş sayımızın 108'e ulaşmasını, kuruluş kapasitemizin 8.146 olmasını, bakılan engelli sayısının 7 binin üzerine, 8 bine çıkmasını, umut evi sayımızın 150'ye yaklaşmasını, özel bakım merkezinde bakılan engelli sayısının da 13 bine yaklaşmasını bekliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hem engelli hem de yaşlılarımız için hak temelli sosyal yardım ve desteklerimiz 2014 yılında da sürdürüldü, bunlarla ilgili çok ciddi gelişmeler yaşandı. Burada çıkardığımız, birlikte, sizlerin desteğiyle çıkardığımız kanunları sadece hatırlarsanız, bu yılın başlarında çıkardığımız kanunları hatırlarsanız sanırım konuyla ilgili bilgilerinizi tazelemiş olacaksınız. Ama bunlardan bir tanesini, yeni yaptığımız işlerden bir tanesini size söyleyeyim: 2014 yılında İşe Katıl Hayata Atıl Projesi'ni başlattık, böylece engelli bireyin istihdamını geliştirmiş ülkelerde uygulanan destekli istihdam sisteminin modellemesini yaparak engelli istihdamına yeni bir yaklaşım getirdik.

Tabii, şehit ve gazilerimizin haklarından ve onlar için yaptıklarımızdan söz etmem lazım ama bunun için herhâlde çok fazla vaktim kalmadı, sadece küçük bir özet yapayım. Mevzuat çalışmalarımızı geçen yıllarda yaptık. 40'tan fazla mevzuatta şehit yakınları ve gazilerimizin hakları verilmiş durumda. Bütün bu mevzuatı tek tek gözden geçirdik, istihdama yönelik, çeşitli özlük haklarına yönelik iyileştirmeler yaptık. Bu mevzuat yenileme çalışmalarımız devam edecek. Rehabilitasyon merkezleri kurma çalışmalarımız devam edecek. İstihdamla alakalı çalışmalarımız önümüzdeki yılda da devam edecek.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız bütçesinin harcama kalemlerine, bütçe içindeki paylarına ve geçen yıla göre artışa bakıldığında, 2014'ten 2015'e bütçemizde yüzde 7 oranında bir artışın olduğunu görüyoruz. 2015 yılında bütçe ve fon kaynaklarımızdan toplam 20 milyar 739 milyon 407 bin lirayı sosyal yardım harcamalarına ayırıyoruz. Personel giderler için ayrılan kaynak toplam bütçemizin yaklaşık yüzde 3,4'ünü oluşturuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Devamla) – Sayın Başkan, başlangıçta zannediyorum bir dakika kadar zamanımı aldı arkadaşların konuşmaları. Bir dakika...

BAŞKAN – Sayın Bakan, öyle bir şey söz konusu değil.

Teşekkür ederiz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Mevlüt Bey birkaç dakikasını verebilir. .

BAŞKAN – Eğer Sayın Dışişleri Bakanının süresinden kullanmak isterseniz verebiliriz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Devamla) – Sadece bir dakika...

BAŞKAN – Mümkün değil Sayın Bakanım.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, bir dakika verseniz.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Dışişleri Bakanının süresinden verin.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Canınız sağ olsun.

BAŞKAN – Buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Devamla) – Bir dakika istiyorum Sayın Bakanımızdan.

Sizlere dağıttığımız kitapçıklarda çok daha geniş bir şekilde, yaptıklarımızla ilgili ve bütçemizle ilgili bilgiler göreceksiniz.

Sadece bu son birkaç saniyeyi sizlere teşekkür etmek için istirham ettim.

Gerçekten, Bakanlığımıza gösterdiğiniz destek için, kanunlarımızla ilgili çalışmalarda bizi yüreklendirdiğiniz için, bizi uyardığınız, olumlu eleştirilerinizle çalışmalarımıza katkı verdiğiniz için hem muhalefet milletvekillerimize hem AK PARTİ milletvekillerimize içtenlikle teşekkür ediyorum. Bu desteğinizin ülkemizin en önemli şefkat ellerinden biri olan Bakanlığımız lehine devam etmesini bundan sonraki süreçte de temenni ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Hükûmet adına ikinci konuşmacı Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Bakanlığımızın 2015 Mali Yılı Bütçe Tasarısı'nın yüce Meclisimizin onayına sunulması nedeniyle huzurlarınızdayım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Süremiz elverdiği sürece, son bir yılda dış politikamızın öncelikleri ya da dünyadaki gelişmeleri sizlerle paylaşmaya çalışacağım. Her şeyden önce, tüm gruplar adına konuşan değerli konuşmacı arkadaşlarımıza, milletvekillerimize yaptıkları öneri, eleştiri ve yorumlar için de çok teşekkür ediyorum, faydalandığımızı bilmenizi isterim.

Çok değerli arkadaşlar, geçtiğimiz yıl boyunca, ülkemizin yakın coğrafyasına baktığımız zaman, gelişmelerin, daha önceden başlayan gelişmelerin artarak devam ettiğini, hatta derinleştiğini görüyoruz. Kuzey Afrika ve Orta Doğu'ya baktığımız zaman, maalesef çatışmaların, rejimlerin baskıcı yöntemlerinin, katliamların, diğer taraftan terör örgütlerinin aynı yaklaşımlarının ve uygulamalarının devam ettiğini görüyoruz. Kuzey coğrafyamıza baktığımızda ise, Ukrayna ile Rusya arasındaki krizin –Kırım boyutuyla bizi de yakından ilgilendiren- geliştiğini görüyoruz ve geçtiğimiz bir yıla damgasını vurduğunu da yakından izledik. Esasen, bu hem güneyimizdeki olaylara hem de kuzeyimizdeki olaylara baktığımız zaman, soğuk savaşın bittiği yıllardan bu yana ve 2010 yılının sonunda başlayan Arap Baharı'ndan bu yana bölgemizde taşların yerine oturmadığını görüyoruz.

Suriye'ye baktığımız zaman, 911 kilometrelik sınırımız olan ülkeye baktığımız zaman, son bir yılda, maalesef insanlık trajedisinin derinleştiğini üzülerek görmekteyiz. Geçtiğimiz yıldan bu yana Suriye'de hayatını kaybedenlerin sayısı 110 binden 200 binin üzerine çıkmıştır. Aynı şekilde, komşu ülkelere sığınan Suriyeli sayısı 2 milyondan 3,2 milyona çıkmış ve ülkemizde misafir ettiğimiz Suriyeli göçmen sayısı da 600 binden 1 milyon 600 bine çıkmıştır. Suriye içinde de yerlerinden edilmiş yaklaşık 8 milyon 250 bin insanın olduğunu da söylersek bu trajedinin hangi boyutta olduğunu görebiliriz.

Diğer taraftan, DEAŞ başta olmak üzere terör örgütleri arazide insanları hunharca öldürmektedir, hem Irak'ın hem de Suriye'nin sınır bütünlüğünü bozmaktadır ve bu terör örgütleriyle de mücadele etmek için koalisyon ülkeleriyle ve müttefiklerimizle görüşmelerimiz devam ediyor. Bugün DEAŞ, Irak'ın toprak bütünlüğünün yüzde 35'ini işgal etmektedir ve Suriye'nin de yine aynı oranda topraklarının işgal edildiğini söyleyebiliriz. Diğer taraftan, Irak'ta da DEAŞ zulmünden kaçan insanlar var, Yezidiler var ve Türkmen kardeşlerimiz var, Kürt kardeşlerimiz var; bunlara da hem içeride hem de Kuzey Irak'ta kurduğumuz kamplarla her türlü imkânımızı seferber ettiğimizi özellikle söylemek isteriz.

Irak'taki yeni kurulan Hükümeti destekliyoruz. Maliki rejiminin nelere yol açabileceğini başlangıçta söylemiştik ama nelere yol açıldığını maalesef yaşayarak gördük ve yeni kurulan kapsayıcı Hükümetle, herkesi kapsayan Hükümetle yeni bir sayfa açıldı; hem ülke içinde yeni bir sayfa açıldı hem de Türkiye ile Irak arasında yeni bir sayfa açıldı ve Caferi'yi ülkemizde ağırladıktan sonra Sayın Başbakanımız da Irak ziyaretini gerçekleştirdi ve 25 Aralıkta El Abadi'nin gelmesiyle Türkiye'de Türkiye ile Irak arasındaki Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Toplantısı'nın 2'ncisini gerçekleştireceğiz ve Irak'ın toprak bütünlüğüne desteğimiz var. Hem Millî Savunma Bakanının hem de İçişleri Bakanının daveti üzerine yeni kurulacak güvenlik güçlerinin eğitimini ve donatımını da onlarla iş birliği yaparak sağlayacağız. Ama bu süreçte özellikle Erbil ile Bağdat arasında gerek petrol gerekse gelirlerin paylaşımı konusundaki kapsamlı anlaşmayı da son derece olumlu buluyoruz ve destekliyoruz.

Diğer taraftan, Mısır'a baktığımız zaman, Mısır'da darbe olduktan sonra –maalesef- tabloya baktığımız zaman, hiç iç açıcı değil. Orada da insanlık dramını görüyoruz ve uluslararası sivil toplum örgütlerinin raporlarına baktığımız zaman, 3 binden fazla kişi hayatını kaybetmiş, 17 binden fazla kişi yaralanmış, 19 bin kişi tutuklanmış, binlerce siyasi mahkûm ve de 900'ü aşkın kişi de idam cezasına mahkûm edilmiş. Dolayısıyla, Mısır'da da ilkeli tutumumuzu devam ettireceğimizi ve Mısır halkının meşru haklarının savunucusu olacağımızı da söylemek isterim.

Diğer taraftan, Kuzey Afrika'da Libya'nın durumu da pek iç açıcı değil maalesef. Hâlâ kırılganlık var, hâlâ çatışmalar var; “Meşruiyet mi, kapsayıcılık mı?” tartışmaları var ama bizim tutumumuz son derece nettir.

Sayın Emrullah İşler de Libya'ya gitti, Beyda'ya gitti, Tobruk'a gitti, aynı şekilde Misrata'ya gitti ve Trablus'a gitti, Hükümetimizin ve Cumhurbaşkanımızın özel temsilcisi olarak bütün taraflarla görüştü. Verdiğimiz mesaj net: Bir an evvel ateşkes, kapsayıcı bir diyaloga başlanması lazım, ulusal birlik hükümetinin kurulması lazım. Birleşmiş Milletlerin kararları ve çabalarını destekliyoruz ve dışarıdan müdahale olmasın, özellikle askerî müdahale olmasın; bizim tutumumuz son derece net.

Orta Doğu'ya baktığımız zaman, son bir yıl içinde İsrail'in katliamlara devam ettiğini, pervasız tutumlarını sürdürdüğünü görüyoruz, bir taraftan Gazze'ye saldırıyor, Filistin'e saldırıyor, Filistin topraklarını işgal ediyor ve en son, yine bu topraklar işgal edilirken, zeytin ağacı dikmek isteyen Filistinli Bakan kardeşimiz Ziyad Ebu Ayn'ı öldürüyorlar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ticaretinizi niye kesmiyorsunuz? Ticareti de kesin İsrail'le.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Aynı şekilde, kutsal mekânlara da pervasız saldırılarını görüyoruz maalesef. Dolayısıyla, İsrail'in tüm bu tutumlarını şiddetle kınıyoruz ve kabul etmiyoruz.

Diğer taraftan, bazı olumlu gelişmeler de var tabii bu bölgede sevgili arkadaşlar. Tunus bunlardan bir tanesidir. Arap Baharı'nın başladığı Tunus'a baktığımız zaman, gerçekten biz de çok yardım ettik, uluslararası örgütler de yardım etti ve şu anda yeni anayasasıyla, geçici hükümetin yaklaşımıyla çok başarılı parlamento ve cumhurbaşkanlığının birinci ayağı seçimlerini gerçekleştirdi.

Bizim söylemimiz şudur: Demokrasi olsun, kim seçilirse seçilsin Türkiye onun yanında olacaktır, her türlü desteği vermeye devam edecektir. Dolayısıyla, Tunus'u da aynı şekilde destekleyeceğiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Basın mensuplarını içeriye aldınız, oradan “Demokrasi olsun.” diyorsunuz!

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Suudi Arabistan'la ilişkiyi kessenize!

DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Diğer taraftan, Kıbrıs’a baktığımız zaman, Kıbrıs’ta 11 Şubatta başlayan müzakereler, maalesef, Rum kesiminin masadan çekilmesiyle şu anda sekteye uğramıştır. Gerekçe olarak da Rum kesiminin Doğu Akdeniz’deki petrol aramaları ya da tek taraflı sondaj çalışmaları karşısında Barbaros Hayrettin Paşa’yı göndermemizdir, bunu gerekçe göstererek masadan ayrıldı. Biz müzakerelerin devam etmesini istiyoruz ama bugün Kıbrıs etrafındaki petrol ve gaz rezervleri üzerinde Kıbrıs Türk halkının hakkı olduğunu herkes savunuyor, biz de savunuyoruz, hatta Rum tarafı da bunu inkâr etmiyor ama bu süreçte tek taraflı sondaj çalışması yapmak demek, Kıbrıs Türk halkının hakkını almak demektir. Dolayısıyla, Kıbrıs Türk halkının hakkını da savunmak durumundayız. Şimdi, bunu garanti altına alacak bazı çalışmaları Yunanistan’la özellikle yapıyoruz. Atina’da Sayın Başbakanımız bu konudaki tutumumuzu açıkladı. Aynı şekilde, Venizelos’la yaptığımız görüşmelerde Türk halkının hakkını garantiye almak şartıyla gereken adımları atacağımızı ve müzakerelerin devam edeceğini söyledik ve bu konudaki çalışmalarımızın netice vermesini umut ediyoruz.

Kuzey coğrafyamıza baktığımız zaman, biraz önce bahsettiğim Ukrayna-Rusya krizi sadece bölgesel bir kriz değil, bu kriz tüm dünyayı etkileyen bir kriz oldu. Yani, Soğuk Savaş döneminin etkilerini görmeye başladık, o günlerde yaşadığımız krizleri görmeye başladık. Ama bizi en çok ilgilendiren konu, tabii ki burada barış olsun, istikrar olsun ve Minsk süreci, ateşkes süreci devam etsin ama Kırım Tatarlarının oradaki durumu bizi çok yakından ilgilendiriyor ve Kırımın ilhakını, illegal ilhakını tanımadığımızı belirttik ve de tanımayacağız.

Dolayısıyla, Kırım Tatarlarının uğradığı baskı, oradaki zulmü de açık bir şekilde gündeme getiriyoruz ve bunu hem uluslararası platformda takip ediyoruz hem de Rus muhataplarımıza çok açık, net bir şekilde söylüyoruz. En son Putin’in yaptığı ziyaret sırasında da Sayın Cumhurbaşkanımız ve Sayın Başbakanımız bizzat Putin’e bunları anlattılar ve ben de meslektaşım, mevkidaşım Lavrov’a da açık bir şekilde anlattım ve kendilerine Kırım Tatarlarının uğradığı zulümlerin günbegün listesini verdik, hem de Rusçasını verdik ve cezalandırdıkları Kırım Tatar Türklerinin de isimlerini tek tek verdik, 2 tane ayrı liste verdik. Tabii ki Putin’in basına da yansıyan sözleri oldu ama bunun takipçisi olmak da bizlerin görevi, Dışişleri Bakanlığımızın, ülkemizin ve hepimizin görevidir ve takip etmeye devam edeceğiz.

Diğer taraftan, ülkemizin uluslararası platformdaki gönüllülüğü ve etkinliğinin giderek arttığını söylemek isterim. Hâlihazırda öncülük ettiğimiz uluslararası girişimler, üstlendiğimiz dönem başkanlıkları ve ev sahipliği yaptığımız uluslararası etkinliklerde bunu net bir şekilde görebiliyoruz. İspanya’yla birlikte yürüttüğümüz “Medeniyetler Arası İttifak” 141 ülkenin desteğiyle bugün Birleşmiş Milletler çatısı altında en etkin bir mekanizma hâline gelmiştir. Keza, Finlandiya’yla beraber yürüttüğümüz “Barış İçin Arabuluculuk İnisiyatifi” ve Amerika Birleşik Devletleri’yle birlikte yürüttüğümüz “Terörizmle Mücadele Küresel Forumu” Birleşmiş Milletlerin en önemli mekanizmaları şeklinde devam ediyor.

Diğer taraftan, başta Birleşmiş Milletler olmak üzere ikili düzeyde ve uluslararası platformda kalkınmaya ve insani yardımlara çok önem veriyoruz. Daha on-on beş sene önce yardım alan, yardım isteyen bir Türkiye vardı ama bugün baktığımız zaman, özellikle resmî kalkınma yardımlarımıza baktığımız zaman 3,5 milyar dolar civarında olduğunu görüyoruz. Aynı şekilde, 1,6 milyar dolar düzeyinde insani yardım yapan Türkiye bu konuda da öncüdür ve yaptığı insani yardım miktarıyla dünyada 3’üncü sıradadır ama gayrisafi millî hasılayla karşılaştırıldığı zaman da dünyada 1’inci düzeydedir. Ve geçtiğimiz yıl, 2013 yılında Afganistan’dan Yemen’e, Haiti’den Filipinler’e kadar 120 ülkeye insani yardımlarımızı ulaştırmışız; devlet eliyle, TİKA’yla, AFAD’la, Kızılayımızla bu yardımları dünyanın her yerine ulaştırıyoruz.

Tabii ki bölgesel sahiplenmeye çok önem veriyoruz ve bu anlamda da iş birliği oluşturmak için çabalarımız devam ediyor. Gerek bölgesel gerekse üçlü iş birliği mekanizmalarını da en iyi şekilde işletiyoruz. Bunlara örnek vermek gerekirse: Afganistan'a ilişkin İstanbul süreci, Türkiye-Afganistan-Pakistan, Türkiye-Bosna Hersek-Sırbistan, Türkiye-Bosna Hersek-Hırvatistan, Türkiye-İran-Azerbaycan, Türkiye-Gürcistan-Azerbaycan, Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan üçlü süreçlerini yürütüyoruz. Daha birkaç gün önce Kars ilimizde Türkiye-Azerbaycan ve Gürcistan üçlü toplantımızı gerçekleştirdik.

Tabii ki özgün bir iş birliği modeli olarak 17 ülkeyle bugüne kadar yüksek düzeyli iş birliği konseyi toplantıları yapıyoruz, âdeta ortak bakanlar kurulu toplantıları. Ve 18'inci ülke olarak da -Gürcistan Dışişleri Bakanı Ankara'dayken açıkladık- Gürcistan'ı tercih ettik ve Gürcistan'la da bu mekanizmayı en kısa zamanda fiiliyata koyacağız. Ve bu ülkelerle 35 toplantı yapmışız, yüksek düzeyli iş birliği konseyi toplantıları ve 393 anlaşma ve belgeyi de imzalamışız. Ticari verilere baktığımız zaman, özellikle komşularımızla olan ticaretimizin, 2002 yılında 13 milyar olan dış ticaretimizin 2013 yılı sonu itibarıyla 94 milyara çıktığını görüyoruz ve toplam dış ticaret hacmimiz içinde de komşularla olan dış ticaretimizin payının yüzde 15'ten yüzde 23'e çıktığını görüyoruz sevgili arkadaşlarım.

Diğer taraftan, Türkiye, 1 Temmuz itibarıyla Küresel Göç ve Kalkınma Forumu'nun, 1 Aralık 2014 yılı itibarıyla da G20'nin dönem başkanlıklarını devralmıştır ve önümüzdeki yıl G20 zirvesini şehrimiz Antalya'da inşallah düzenleyeceğiz ve dünya liderlerini Antalya'mıza da getirmiş olacağız. Biraz da bölgesel milliyetçilik yapmış olduk.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Öyle bir milliyetçilik yok ya, bölgecilik o, milliyetçilik yok öyle.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – 2015 yılı, aynı zamanda Çanakkale savaşlarının 100'üncü yılıdır ve bu Çanakkale savaşlarını anlamlı bir şekilde, iyi bir şekilde anacak şekilde düzenliyoruz ve Birinci Dünya Savaşı'na katılmış tüm ülkeleri ya da etkilenmiş ülkeleri davet ediyoruz. Böylelikle, 2015 yılında, 24 Nisanda, Çanakkale'de dünyaya barış ve hoşgörü mesajlarını da vermiş olacağız. 2015 yılı Ocak ayında düzenleyeceğimiz Yedinci Büyükelçiler Konferansı'nın bir bölümünü de Çanakkale ilimizde gerçekleştireceğimizi bu şekilde vurgulamak isterim.

Diğer taraftan, önümüzdeki yıllarda dış politikada aktif çalışmalarımız devam edecek, önemli yükümlülüklerimiz olacak ve önemli görevler üstlenmeye devam edeceğiz. 2016 yılında İslam İşbirliği Teşkilatının Dönem Başkanlığını alacağız ve 13'üncü İslam Zirve Toplantısı'nı ülkemizde gerçekleştireceğiz. Yine dünyada ilk defa düzenlenecek Dünya İnsani Zirvesi'ne ev sahipliği yapacağız 2016'da ve 23'üncü Dünya Enerji Kongresi'ne ev sahipliği yapacağız. 2017 yılında da Dünya Petrol Kongresi'ne ev sahipliği yapacağız. Bunları da özellikle vurgulamak istedim.

Diğer taraftan, ülkemiz bu proaktif politika sayesinde birçok uluslararası örgütün merkezi olmaya başladı. Birleşmiş Milletlerin İstanbul'u özellikle bu bölgede merkezlerden bir tanesi olarak seçmesi anlamlıdır ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, Birleşmiş Milletler Kadın Örgütü ve Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu İstanbul'da ofislerini açmıştır. Bunu diğer örgütler ve teşkilatlar da devam ettirecektir.

Ülkemizde, özellikle, eylül ayından bu yana gerçekten çok yoğun bir diplomasi trafiği yaşıyoruz. 4 Cumhurbaşkanını, 5 Başbakanı Türkiye'de ağırladık. Geçtiğimiz hafta içinde Litvanya Cumhurbaşkanını, İtalya Başbakanını ve İngiltere Başbakanını ülkemizde ağırladık.

Cumhurbaşkanımız çok yoğun bir şekilde dış politikaya önem veriyor ve bugüne kadar NATO zirvesi olmak üzere, on iki ziyaret gerçekleştirdi. Sayın Başbakanımız bu kadar yoğun temposuna rağmen, iç politikadaki aktifliğine rağmen bugüne kadar başta G20 Zirvesi olmak üzere, yedi yurt

dışı ziyareti gerçekleştirmiştir. Dışişleri Bakanlığı olarak biz de çok aktif diplomasiyi yürütüyoruz ve bugüne kadar da yirmi sekiz tane ziyaret gerçekleştirdik, 9 mevkidaşımı ülkemizde ağırladım ve salı günü, aynı gün hem Fildişi -Afrika'dan- hem de Norveç Dışişleri Bakanını Ankara'da ağırlamış olacağız ve bugüne kadar yüzden fazla mevkidaşla ikili görüşmeler yaptık, bir o kadar da telefon görüşmesini gerçekleştirdik.

Değerli arkadaşlar, dış politikamızdaki bu proaktif çalışma ve çok yönlü çabalarımız aslında ekonomimize de katkı sağlamaktadır. 2002 yılında, örneğin, Afrika'yla toplam dış ticaret hacmimiz 2,9 milyar dolardı ama 2013 yılı sonu itibarıyla -23 milyara- yani yaklaşık 8 kat artmıştır, 23 milyar dolar olmuştur. Latin Amerika ve ülkeleri ve Karayipler'e baktığımız zaman da yine 9 kat artarak 8 milyar dolara ulaşmış.

Tabii, özellikle, bu yoğun dış politikamızı biz arkadaşlarımızla, yine yurt dışındaki misyonlarımızla, Ankara merkezdeki arkadaşlarımızla yürütmeye çalışıyoruz. O nedenle, özellikle, yurt dışındaki misyon sayımızı arttırıyoruz, arttırmaya da devam edeceğiz. Ülkemizin yurt dışındaki büyükelçilik sayısı 228 olmuştur büyükelçilik, daimi temsilcilik ve başkonsolosluklar olmak üzere ve dünyada 7'nci sıradayız. Söylediğim gibi, bu dış politikayı bakanlığımızın merkez ve yurt dışındaki teşkilatlarında çalışan 6.482 personeliyle yürütmeye çalışıyoruz.

Tabii ki sizin onay vereceğiniz bütçe Bakanlığımız için önemli. Bu bütçenin önemli bir kısmını yurt dışında özellikle yeni temsilciliklerimiz için aldığımız binalara ya da arsalar ya da yapacağımız yeni temsilcilik binalarına harcıyoruz ve bunun içinde önemli projeler de var. Bunlardan bir tanesi New York'ta yapacağımız yeni Türk evi, aynı şekilde Somali'de yapacağımız büyükelçiliğimiz ve buna benzer Strazburg'da yapacağımız çok yönlü bir temsilciliğimiz olacaktır...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Musul Konsolosluğumuzu aldık mı Sayın Bakan? Ne durumda Musul?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – ...ve diğer konuda da Bakanlığımız yeni teknolojilerden de faydalanarak vatandaşlarımıza yurt dışında yedi gün yirmi dört saat hizmet vermeye devam edecektir.

Yüce Meclisimizin bugüne kadar olduğu gibi Bakanlığımızın çalışmalarına güçlü bir şekilde destek vereceğine inanıyoruz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Musul ne oldu Sayın Bakan, Musul?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – ...ve sizlere bir kere daha, hem sabrınız için hem de bugünkü katkılarınız için çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu Musul ne oldu?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Soru-cevapta sorarsanız cevap vereceğim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İşte söyledim ama cevap vermediniz ki.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Soru-cevapta medeni bir şekilde basacaksınız, soracaksınız, sonra cevabı ya sözlü ya yazılı vereceğim.

BAŞKAN – Hükûmet adına üçüncü konuşmacı Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KALKINMA BAKANİ CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kalkınma Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, GAP, DAP, KOP ve DOKAP Bölge Kalkınma İdarelerimizin bütçeleriyle ilgili olarak huzurlarınıza gelmiş bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyor, bütçemizin ve kurum bütçelerimizin hayırlı olmasını temenni ediyorum; emeği geçen herkese de şükranlarımı sunuyorum.

Bu vesileyle bazı konularda fikirlerimi de paylaşmak istiyorum. Her şeyden önce değerli milletvekillerimiz büyüme konularını gündeme getirdiler. Ben de büyümeyle ilgili yaklaşımımızı paylaşarak başlamak istiyorum. Adalet ve Kalkınma Partisi olarak bizim büyümeye bakışımızı nitelikli büyüme kavramıyla ifade edilebilir, kalkınma kavramıyla ifade edilebilir. Biz sadece bir büyümeyi hedeflemiyoruz. Bu büyümenin kaliteli bir büyüme olmasını da hedefliyoruz. Bu çerçevede, büyümemizin özel sektör ağırlıklı, yatırım ağırlıklı, dış talep ağırlıklı dengeli bir şekilde gelişmesi, büyümenin nimetlerinin sosyal olarak paylaşılması, refahın paylaşılması, çevreyle duyarlı bir şekilde büyüme, kalkınma sürecimizin devam ettirilmesi ve nihayet “insani kalkınma” dediğimiz insan odaklı bir kalkınmanın sağlanması politikalarımızın esasını, özünü oluşturmaktadır.

Bu çerçevede, Türkiye önemli bir yere gelmiş durumdadır. Dünya Bankası tarafından yapılan sınıflandırmalarda 4 gruba ayrılmaktadır ülkeler: Düşük gelirli ülkeler, alt orta gelir grubu, üst orta gelir grubu ve yüksek gelir grubu şeklinde. Ülkemiz şu anda üst orta gelir grubuna ulaşmış durumdadır 10.500 dolar civarında kişi başına geliriyle. 13 bin dolarlara çıktığı zaman yüksek gelir grubuna -alt limitlerinden de olsa- adım atmış bir ülke olacaktır. Bunu da orta vadeli bir perspektif içinde görüyoruz.

Önümüzdeki dönemde özellikle katma değeri daha yüksek, teknoloji tabanlı, bilgi tabanlı bir ekonomik yapıyı inşa ederek yüksek gelir grubu ülkeler arasına da ülkemiz dâhil olacaktır inşallah.

Cumhuriyet Halk Partisinden değerli bir milletvekilimiz, gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızlarına göre son dönemlerde büyüme hızımızın düşük olduğunu ifade etti. Bu konuda bir rakam paylaşmak isterim. Çin ve Hindistan tabii, Çin özellikle, gelişmekte olan ülkelerin rakamını bir miktar yukarıya taşıyor. Bunu dâhil ettiğinizde, Çin dâhil gelişmekte olan ülkelerin büyümesi 2014 yılında 4,4 düzeyinde. Çin ve Hindistan’ı hariç tuttuğunuzda değişik hesaplamalara göre 2,9’la 3 civarında. Dolayısıyla, bu rakamlarla baktığınız zaman, son dönemlerdeki büyüme hızımızın dahi gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızıyla uyumlu bir şekilde seyrettiğini söyleyebiliriz. Kaldı ki Türkiye, üst orta gelir grubunda bir ülke ve bu performansı ile devam etmesi son derece önemli.

20 çeyrektir yaklaşık Türkiye büyüme devam ediyor. Büyüme hızı dönemsel olarak değişmekle birlikte istikrarlı bir şekilde büyüme hızını devam ettiriyor Türkiye. Bunu önümüzdeki döneme de taşımamız önemli.

Yine, 2003-2007 döneminde baktığınız zaman gelişmekte olan ülkelerin büyümesi 6,6 ortalama, Türkiye’nin 6,9. Bu, Çin ve Hindistan dâhil büyüme. Son dönemlerde Çin ve Hindistan dâhil ortalamanın bir miktar altındayız. Ancak, dediğim gibi, Türkiye’nin kategorisini de burada iyi değerlendirmemiz gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, Türkiye önümüzdeki dönemde de büyümeye, gelişmeye devam edecek. Geçen yıl Meclisimiz tarafından kabul edilen Onuncu Beş Yıllık Plan’ımız yeni bir perspektif ortaya koydu; büyüme perspektifi, yeni bir büyüme stratejisi ortaya koydu. Burada artık Türkiye belli bir seviyeye gelmiş vaziyette, bir kritik eşiğe ulaşmış durumda ve biz de bu çerçeve içinde planımızı hazırladık. Daha önceki kalkınma planlarında olmayan bir yenilikçi uygulama şeklinde 25 kritik reform alanı belirledik ve bu reform alanlarını dönüşüm programları şeklinde ifade ettik. Geçtiğimiz yıl içinde ve bu yıl içinde bu dönüşüm programlarını eylem planlarına ayrıntılı bir şekilde dönüştürdük. Bir kısmını, Başbakanımız, biliyorsunuz kamuoyuyla paylaştı, 9 tanesini paylaştı; geriye kalan

16 eylem planımız da yakın bir dönemde paylaşılacak. Böylece, 25 tane kritik alanda, teknolojinin ticarileşmesinden lojistiğe, sağlık turizminden enerji verimliliğine birçok kritik alanda, suyun tasarruflu kullanımına varıncaya kadar, Türkiye'nin izleyeceği yol haritası çok detaylı bir şekilde ortaya konmuş olacak. Bundan sonra da bütün, hem kamuoyunun hem de Meclisimizin izlemesine açılmış olacak. Bu, önemli bir başarıdır.

Değerli milletvekilleri, dünyaya da baktığımız zaman zor bir dönemden geçiyoruz. Küresel kriz var bir taraftan. Avrupa temel pazarımızda çok ciddi bir durgunluk var ve henüz bunu aşabilmiş değiller. Kuzeyimizde ve güneyimizde bölgesel istikrarsızlıklar var; Ukrayna'dan Suriye meselesine kadar. Bütün bu şartlar içinde ekonomimizin büyümeye devam etmesi, hiçbir şekilde duraksamadan istihdam üretmeye devam etmesi son derece önemli diye düşünüyorum. Bu yeni reform programımız da Türkiye büyümesini geleceğe istikrarlı ve nitelikli bir şekilde taşıyacaktır.

Büyümeyle birlikte en önemli unsurlardan bir tanesi de elbette refahın paylaşımı. Az önce de, konuşmamın başında da ifade etmeye çalıştım, büyüme tek başına yetmez; büyüme topluma nasıl yayıyorsunuz, sosyal adaleti sağlıyor musunuz; bu da son derece önemli bir unsur. Bu çerçevede de baktığımızda, "Gini katsayısı" dediğimiz, gelir eşitsizliğini ölçen bir katsayımız var. TÜİK, Türkiye İstatistik Kurumumuz bunu ölçüyor, 2006 sonrasında çok daha hassas bir şekilde ölçmeye başladı ama 2002'den itibaren baktığımızda 0,44'ten 2013'te 0,38'lere düştüğünü görüyoruz. Bunun düşmesi gelirin daha adil dağıtıldığı anlamına geliyor. Yeterli mi bu rakam? Elbette değil. Türkiye hâlen gelir dağılımında sorunları olan bir ülke ama son on iki yıla baktığımızda, bir taraftan hızlı bir şekilde büyüyeceksiniz, diğer taraftan gelirinizi daha adil dağıtmaya başlayacaksınız; birçok ülke maalesef bundan uzaklaştı. OECD'nin rakamlarına bakacak olursanız, birçok ülkede son on yılda gelir dağılımı bozuldu. Türkiye büyüme ve gelir dağılımındaki iyileşmeyi eş zamanlı olarak başaran ender ülkelerden bir tanesi.

Mutlak yoksulluk göstergelerimizde de ciddi bir iyileşme söz konusu. 1 doların altında harcaması olan vatandaşımız kalmadı çok şükür. Satın alma gücüne göre bunlar, uluslararası mukayese edilebilir rakamlar. 2 dolar 15 sentin altında harcaması olan vatandaşlarımızın toplam nüfusumuza oranı da sıfır civarına gelmiş durumda. 4 dolar 30 sentin altında harcaması olan vatandaşlarımız ise en son ölçümlerimizde yüzde 2'ye kadar gerilemiş durumda. 2002 yılında bu rakam yüzde 30'un üzerindeydi. O dönemde 66 milyon nüfusumuz vardı, 20 milyondan fazla insanımız maalesef günde 4 dolar 30 sentin altında bir yaşam standardına mahkûmdu. Son rakamlarımızda 77 milyon nüfus içinde bu yüzde 2'ye gelmiş durumda. Bu sevindirici ama amacımız, orta vadede bir taraftan yüksek gelirli ülkeler ligine girmek, diğer taraftan mutlak yoksulluk sorununu çözmüş bir ülke hâline gelmek. Yani biz bunu da sıfırlamayı hedefliyoruz. Bundan sonrası artık göreceli yoksulluk meselesidir. Türkiye bundan sonra göreceli yoksullukla ve çok boyutlu yoksulluk meselesiyle uğraşmak durumundadır. Bu kapsamda da TÜİK'in güzel bir çalışması var, önümüzdeki dönemde bitince kamuoyuyla paylaşacağız. Çok boyutlu bir şekilde yoksulluğu ölçen ve buna göre tedbirler geliştiren bir perspektif içinde çalışmalarımızı devam ettireceğiz.

Yine, büyümenin sosyal hayata yansımaları bakımından en önemli işlerden biri de istihdam şüphesiz. Şimdi, bazen "İşte, bu rakamlar büyüyor, ortalama gelirler büyüyor ama bizim hayatımıza ne yansıyor?" diye sorular geliyor. Bunun en kestirme cevabı bence istihdam. AK PARTİ döneminde, son on iki yılda ne kadar toplam istihdam üretmişiz, buna baktığımız zaman, 2003-2014 döneminde 6 milyon 935 bin kişiye iş imkânı oluşturmuş ekonomimiz. Bu çok güzel bir performans gerçekten. 20 milyonun altındayken toplam istihdam sayımız, bugün mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış bir şekilde bu yıl sonu tahminimizi de alırsak 25 milyon 823 bine ulaşacağını tahmin ediyoruz bu yıl sonu itibarıyla. Dolayısıyla çok ciddi bir performans.

Kriz döneminde birçok ülke mutlak olarak istihdam kayıpları yaşarken Türkiye’de yine istihdam artmaya devam etti. Krizin en derin olduğu noktadan bugüne baktığımızda, 2014-2009 dönemine baktığımızda, 5 milyon 777 bin yeni iş imkânını Türkiye ekonomisinin oluşturduğunu görüyoruz. Son döneme baktığımızda, bir yıllık bir perspektifle baktığımızda da bu yılın ağustos istihdamıyla 2013 yılının ağustos istihdamını mukayese ettiğimizde 1 milyon 258 bin insanımıza iş imkânı oluşturduğunu görüyoruz ekonomimizin. Bu gerçekten çok önemli bir rakam, dünyayı kısıktırarak bir rakam. Ama aynı dönemde işsizlik oranımız da bir miktar yükseldi. Niçin yükseldi? Ürettiğimiz istihdamdan daha hızlı bir şekilde iş gücüne katılım oranının arttığını gördük bu dönemde. Özellikle kadın istihdamında, kadınların iş gücüne katılımında çok hızlı bir artış söz konusu. Bu da sevindirici tabii. Önemli olan daha fazla çalışma çağındaki insanın iş gücü piyasalarına girmesi, katılımın artması ve istihdam edilmesi. Önümüzdeki dönemde de bu politikalarımızı “istihdam dostu büyüme” kavramı içinde devam ettireceğiz. Son yıllarda aktif iş gücü politikalarından bölgesel politikaya, KOBİ politikalarımıza varıncaya kadar yaptığımız çalışmaların sonuçlarını bu istihdam rakamlarından görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, son dönemde petrol fiyatlarının düşmüş olması da bizim bu makroekonomik çerçeveyi doğrusu destekleyen bir içeriğe sahip. Bu çerçevede, sizinle, Kalkınma Bakanlığı içinde yaptığımız bir egzersizi de paylaşmak isterim. Kamuoyunda belki daha fazla tartışılmasına vesile olur. Bunu akademisyenlerle birlikte de tartışmamızda fayda görüyorum. Biliyorsunuz, Türkiye enerji bağımlısı bir ülke. Son dönemde petrol fiyatlarının düşmesi de bu büyüme perspektifimizi destekleyici olacak diye düşünüyoruz. Yaptığımız bir senaryoya göre -2015 yılı için söylüyorum- büyüme etkisi, 60 dolarlar civarında bir petrol olduğunu varsaydığımızda bunun büyümemize 0,4 puan bir artış getireceğini düşünüyoruz. Cari açığımızı -ki en önemli meselelerimizden- 1,8 puan düşüreceğini hesaplıyoruz ve dolaylı olarak tasarruflarımıza 1,4 puan bir artı getireceğini hesaplıyoruz. Türkiye’nin en önemli meselelerinden bir tanesi tasarruf oranlarının yeterince yüksek olmaması. Bu yıl çok şükür o açıdan bir olumlu dönem yaşıyoruz. Bir taraftan cari açığımız düşerken bir taraftan da tasarruflarımız nispeten yükselme eğilimine girmiş durumda. Yüzde 13’lere kadar yaklaşmıştı geçmişte tasarruf oranımız. Bu yıl yüzde 14,9 tahmin etmiştik. Bu petrol fiyatları altında bu oranın dolaylı etkilerle birlikte daha yüksek çıkacağını da tahmin ediyoruz. Tabii, bu fiyatlar akaryakıt fiyatları yoluyla enflasyona da yansıtacak, halkımızın refahına da yansıtacak diye bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar; Kalkınma Bakanlığı olarak bütün bu çalışmalarda yatırımları çok önemsiyoruz. Yatırımlarla kalkınma sağlanıyor, yatırımlarla büyüme sağlanıyor. Yatırımlara tabii ki bir bütünlük içinde bakıyoruz öncelikle, kamu artı özel. 2002 yılında Türkiye’nin toplam yaptığı -kamu artı özel- bütün yatırımı 40 milyar dolar civarındaydı, hatta 40 milyarın da bir miktar altında. Bu yıl gerçekleşeceğini öngördüğümüz yatırımımız 166 milyar dolar mertebesinde ve bunun içinde kamunun yatırımı 39 milyar, özel sektörün yatırımı 127 milyar dolar seviyesinde. Yani bu yıl sadece kamunun yaptığı yatırım 2002 yılındaki kamu artı özel toplam yatırımlarımız mertebesine ulaşmış durumda. Bu rakamlara tabii, kamu özel iş birliği projelerimiz dâhil değil. Bir taraftan da kamu özel iş birliği projeleriyle -en başarılı kullanan kurumlarımızdan biri de Ulaştırma Bakanlığımız- sağlıktan ulaştırmaya birçok alanda kamu özel iş birliği projelerimizle de bu yatırımlarımızı devam ettiriyoruz.

Toplam sabit sermaye yatırımlarımız bu yıl 362 milyar TL düzeyinde gerçekleşecek, gelecek yıl öngördüğümüz rakam, tahmin ettiğimiz rakam 399, yaklaşık 400 milyar Türk lirası, gelecek yıl Türkiye yatırım yapacak, kamu artı özel. Bunun içinde kamunun payı ne olacak diye baktığımızda 2014 yılında kamudaki gerçekleşme 85,4 milyar Türk lirası, 2015’te yıl başında koyduğumuz ödenek 88,5 milyar TL civarında. Başlangıç ödenekleriyle mukayese ederseniz kamu yatırımlarımızda gelecek yıl için yüzde 17’lik bir nominal artış öngörüyoruz.

Diğer taraftan, yatırımlarımızı geçmişe göre çok daha verimli bir şekilde de yapmaya başladık. Bakın, bizden önceki dönemde, devraldığımız yıl daha doğrusu, dokuz yılın üzerine çıkmıştı ortalama tamamlama süremiz, kamu yatırımlarında bir projeyi ortalama tamamlama süresi dokuz yılın üzerine çıkmıştı. En son geldiğimiz noktada 2014'te bu rakamın 4,4 seviyesine kadar gerilediğini görüyoruz, yıl içi gerçekleştirmelerse daha iyi noktada çünkü yıl içinde biz ek ödeneklerle de kamu yatırımlarımızı takviye ediyoruz. Bir taraftan yatırım yaparken bir taraftan da daha nitelikli, teknolojik içeriği daha yüksek, katma değeri daha yüksek bir ekonomiyi inşa etmeye çalışıyoruz. Bu çerçevede de AR-GE yatırımlarına büyük önem veriyoruz, öncelik veriyoruz.

AR-GE harcamalarımızın millî gelire oranına baktığımız zaman 2002 yılında bu yüzde 0,53 seviyesindeydi, TÜİK'in en son hesaplamaları bunun 0,95'e kadar yükseldiğini gösteriyor. Kamu yatırımları açısından, kamunun AR-GE yatırımları açısından baktığımızda da 2002'de kamu olarak toplam AR-GE'ye ayırdığımız ödenek 114,3 milyon Türk lirasıyken 2014'te ayırdığımız rakam 1 milyar 835 milyon Türk lirası yani artık yüzde artışlarla değil katlarla, on-on beş katlarla ifade edeceğimiz ölçekte bir artış söz konusu. Bunun da ülkemizin katma değeri yüksek büyümesine katkıda bulunmasını bekliyoruz.

Biz politikalarımızda -seçim yılı olsun olmasın, geçmişte bunu kanıtladık- mali disipline büyük önem veriyoruz. Önümüzdeki yıl da mali disipline önem vermeye devam edeceğiz. Merkezî yönetim bütçemizin yurt içi hasılamıza oranı gelecek yıl yüzde 1,1 seviyesine kadar gerileyecek. Dönem sonunda Orta Vadeli Program'ımızın bittiği yıl olan 2017'de ise neredeyse denk bütçeye yaklaşacağımızı öngörüyoruz. Bu, Türkiye'nin en önemli avantajlarından biri. Bunun borç rakamlarımıza da yansıdığını görüyoruz: 2002 yılında yüzde 74 olan AB tanımlı genel devlet borç stokunun yurt içi hasılaya oranı gelecek yıl yüzde 32 seviyesine kadar gerilemiş olacak. Bu rakamların Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 100'lere, AB avro bölgesinde yüzde 90'ların üzerinde olduğunu düşünürseniz, bu kriz döneminde borcunu azaltan ender ülkelerden biri olduğunu da Türkiye'nin not etmemiz gerekir. Borcunu artıran ülkeler, bu borcun bedelini vatandaşlardan tahsil edecekler. Orta ve uzun vadede bir şekilde bu borcu, devletlerin ödediği bu borcu vatandaş veya işletmeler ödemek zorunda kalacaklar. Bizse vatandaşımıza böyle bir fatura çıkarmadık ve inşallah böyle de devam edeceğiz.

Türkiye'nin temel meselesi, tasarruf oranlarını artırmak, artırdığı tasarrufları da daha üretken alanlara kanalize etmektir. Kalkınma planımızın da, büyüme stratejilerimizin de odağında bu vardır. Dolayısıyla, önümüzdeki dönemde sanayiye, özellikle imalat sanayisine özel bir vurgumuz var, her alanda tabii verimliliği artırmaya özel bir vurgumuz var. Bu çerçevede de politikalarımızı devam ettireceğiz.

Değerli milletvekilleri, bölgesel politikaya çok fazla vaktimiz kalmadı ama bölgesel politika konusunda da çok önemli ilerlemeler sağladığımızı rahatlıkla söyleyebilirim. GAP, DAP, DOKAP ve KOP, toplam bu 4 öncelikli bölgenin yatırımlarımız içindeki payı 2002 yılında yüzde 20 seviyesindeydi, bugün yüzde 32'lere ulaşmış durumda. Sadece GAP'tan bir örnek verecek olursam, GAP illerinin toplam kamu yatırımlarımızdaki payı yüzde 6,1'den bu yıl itibarıyla yüzde 14'e ulaşmış durumda. Bu çok önemli bir performans.

Az önce, Urfa'dan değerli bir milletvekili, Suruç bölgesini de örnek göstererek GAP'a yeterince yatırım yapılmadığını ifade etti. Doğrusu ben üzüldüm yani teşekkür etmesini beklerdim. Suruç'a özellikle, bakın, 2008-2013 döneminde 900 milyon Türk lirasına, eski parayla 900 trilyona yakın bir rakamı sadece Suruç'ta sadece sulama projelerine harcadık. Dünyanın en büyük ana tünellerinden birini, 18 kilometrelik bir tüneli inşa ettik. İletim tünelleri yaptık, ana kanallar yaptık, su şebekelerimizi inşa ediyoruz. Yani, Suruç'a gerçekten çok önemli bir destek vermiş durumdayız.

Sürem bittiği için, tekrar bütçelerimizin hayırlı olmasını diliyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükûmet adına dördüncü konuşmacı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Lütfi Elvan.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Urfa’nın Hilvan ilçesinin hâlen içme suyu yok, böyle yatırım mı olur?

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Yatırımı devam ediyor, bitmek üzere.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben dört gündür soruyorum.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Sayın Başkan, yüce Meclisimizin çok değerli milletvekilleri; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarının 2015 yılı bütçe teklifinin görüşülmesi vesilesiyle huzurlarınızdayım. Yüce Meclisimizin siz değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum. Genel Kurul görüşmelerinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Bütçemizin Genel Kurula gelme sürecinde, çalışmalarında çok önemli katkıları olan Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı ve değerli üyelerine, yine siz değerli milletvekillerimizin Bakanlığımıza yönelik görüş, öneri ve katkılarından dolayı hepinize çok teşekkür etmek istiyorum.

Bakanlığımıza yönelik sizlere bilgi sunmadan önce bir hususu dile getirmek istiyorum. İki gün önce, bir gazetede şahsıma yönelik bazı hususlar yer almıştır ve bu hususlar, zannederseniz, aynı gün bir milletvekilimiz tarafından yine Meclis Genel Kurulunda gündeme getirilmiştir. Burada, gazetede ifade edilen ve ilgili milletvekili tarafından söylenen husus şudur: Benim Sayıştay Başkanını ziyaret ettiğim ve Sayın Başkana şöyle bir ifade kullandığım söyleniyor: “Kanuna aykırı davranabiliriz, idare edin.” şeklinde bir ifade kullandığımı gazete ve ilgili milletvekili ifade etti. Bununla ilgili yasal süreci başlattım, o bir yana ama şunu ifade edeyim: Birincisi, ben Sayıştay Başkanını ziyaret etmedim. Sayıştay Başkanlığı beni Genel Kurula davet etti, ulaştırma ve iletişim alanında Türkiye’nin stratejilerine yönelik bir sunuş yapmam istendi ve bir saatlik bir konferans gerçekleşti, o konferans neticesinde de hemen Sayıştay Başkanlığından ayrıldım. Bu ifadeler normal bir insanın bile söylememesi gereken ifadelerdir. Kınıyorum, kesinlikle iftira ve yalandır, bununla ilgili yasal süreci de başlattığımı ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ulaştırma ve haberleşme sektörü tüm ülkeler için özellikle gelişmenin ve kalkınmanın motoru rolünü üstlenmektedir. Eğer güçlü bir ulaştırma ve iletişim altyapınız varsa gerçekten o ülkenin gelişmişliğinden, kalkınmışlığından bahsetmek mümkün. Biz de bu nedenle on iki yıldan beri ulaşım ve iletişim altyapısını geliştirmeye yönelik çok ciddi yatırımlar yaptık ve bu alana bütçemizde öncelik verdik. Bugüne kadar bu sektörlerde tam 187 milyarlık yatırım gerçekleştirdik. Bu 187 milyarlık yatırımın 117 milyarı Karayolları Genel Müdürlüğü için yani kara yolu altyapısı için, 36 milyarı demir yolları için, 21 milyarı haberleşme sektörü için, 10 milyarı hava yolu için, 3 milyarı ise denizcilik sektörü için harcanmıştır.

Kamu yatırımları içerisinde Bakanlığımızın payı gerçekten her geçen gün artmaktadır. Ben huzurlarınızda Maliye Bakanlığımıza, Kalkınma Bakanlığımıza ve ekonomi yönetimine çok teşekkür etmek istiyorum. Gerçekten, ülkemizin gelişmesi, kalkınması için ulaştırma sektörüne yapılmış olan yatırım, bir anlamda etkin alanlara yapılmış olan yatırım anlamındadır. Dolayısıyla, bir taraftan istihdam sağlıyor, diğer taraftan tüm sektörleri etkileyen bir yapısı olması nedeniyle bu sektöre yapılan yatırımları çok önemsiyoruz.

Bugün itibarıyla aşağı yukarı 200 milyar liralık bir proje stokumuz var. 100 milyar liralık bir kısmını harcadık, 100 milyar liralık bir kısmı da yine yatırım programımızda. Portföyümüzde ise 4 bine yakın proje bulunmaktadır. Toplam proje sayımız 3.793 değerli arkadaşlar. Ve hangi ilimize giderseniz gidin, o ilde mutlaka Ulaştırma Bakanlığımızın en az 3-5 tane şantiyesini görmeniz mümkün.

Doğrudan sağlamış olduğumuz istihdam ise Ulaştırma Bakanlığı olarak tam 235 bin kişi. İstihdam açısından da gerçekten Bakanlığımızın yapmış olduğu icraatlar önemli katkı sağlamaktadır.

Müsaade ederseniz Karayolları Genel Müdürlüğüne yönelik, kara yollarına yönelik bazı bilgileri de sizlerle paylaşmak istiyorum: Biraz önce ifade ettim, 117 milyarlık bir yatırım gerçekleştirdik. 2014 yılında ise gerçekleştirmiş olduğumuz yatırım tutarı 13 milyar liraya yaklaştı. Dolayısıyla, gerçekten Türkiye'nin 81 ilinde, aşağı yukarı 2.100 şantiyede 100 binden fazla işçimiz, mühendisimiz geceli gündüzlü çalışarak bu yatırımları gerçekleştirdi.

2014 yılında yapmış olduğumuz çalışmalara baktığımızda, 700 kilometre civarında bir bölünmüş yol yaptığımızı görüyoruz. Aşağı yukarı 950 kilometre tek yol yaptığımızı görüyoruz. 1.500 kilometre "BSK" dediğimiz bitümlü sıcak karışım yani kaliteli asfalt yapımı gerçekleştirdik.

Yine 2014 yılında 9 adet tüneli tamamlayarak vatandaşlarımızın hizmetine sunduk. Bugün itibarıyla 22.500 kilometrelik tünel tamamlanmış durumda.

Yıllık olarak ise tünellere baktığımızda, yılda tam 100 kilometre tünel delme işlemi gerçekleştiriyoruz.

Bunun dışında yine 2014 yılında 116 köprü, 45 köprü onarımı, 18 adet de tarihi köprülerin onarımı işlemini gerçekleştirdik.

2015 yılında ise 20 civarında tünelimizi hizmete açacağız. Bunlardan sadece birkaç tanesini sizlerle paylaşmak istiyorum: Malatya'da Karahan ve Erkenek tünelleri, Hakkâri'de Çukurca, Şırnak'ta Cudi ve Bitlis Şehir Geçişi, Bitlis Deresi tünelleri, Zonguldak'ta Sapça ve Üzülmüş tünelleri, Bartın'da Amasra ve Çakraz tünelleri gibi çok sayıda tüneli önümüzdeki günlerde inşallah hizmetinize sunacağız, bunların bir kısmını da kısa bir süre önce vatandaşlarımızın hizmetine sunduk. Kısacası, tünellere yönelik, 2015 yılında 20'ye yakın tünelin açılışını gerçekleştireceğiz.

2014 yılında ise yani bu yıl, şu an itibarıyla 60'ın üzerinde projemiz tamamlandı, açılışını beklemekte. Her ne kadar vatandaşlarımız kullanıyor ama bunların açılışını hâlen bizler gerçekleştiremedik.

Yine, kara yollarına yönelik bazı bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum. Bölünmüş yol çalışmalarımıza devam ediyoruz, bundan sonraki süreçte de devam edeceğiz. Bizim için önemli olan, en önemli hususlardan bir tanesi kuzey-güney geçişleri yani Karadeniz'i Akdeniz'e, yine Karadeniz'i Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'ya bağlayan akslar. 18 aksımızda şu anda çalışmalarımız devam ediyor. Bugün itibarıyla yüzde 80'lik bir gerçekleştirme sağlanmış durumda. Yani, bu, Karadeniz'den Akdeniz'e, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne inen 18 aksın çalışmalarının yüzde 80'ini tamamladık. Yine, doğu-batı aksında 5 önemli temel büyük aksımız bulunmakta. Bunların ise, bu doğu-batı akslarının ise yüzde 86'sını tamamlamış durumdayız. Dolayısıyla, kısaca şunu ifade etmek istiyorum: Önümüzdeki bir iki yıl içerisinde kuzey-güney aksları ile doğu-batı akslarını bir bütün olarak tamamlamış olacağız. Bu önemli bir gelişme.

Yine, önem verdiğimiz hususlardan bir tanesi, nüfus yoğunluğunun çok fazla olduğu Marmara Bölgesi. Marmara Bölgesi'nde bir anlamda otoyolla bir ring oluşturuyoruz. Nasıl bir ring? Sakarya'dan Kocaeli'ne, Kocaeli'nden Kurtköy'e, Kurtköy'den Yavuz Sultan Selim Köprüsü, oradan Tekirdağ Kınalı'ya, Tekirdağ Kınalı'dan Tekirdağ, Çanakkale ve Balıkesir'e kadar inen güzergâhta bir ring oluşturuyoruz. Biliyorsunuz, İstanbul-İzmir otoyol çalışmalarımız devam ediyor ve yüzde 60-65

oranında otoyol çalışmalarımız tamamlandı. Bu arada şunu da ifade etmeliyim: İstanbul-Bursa otoyolu 2015 sonu itibarıyla inşallah açılacak, sizlerin ve vatandaşlarımızın hizmetine sunulacak. Bu arada tabii bu güzergâhta Körfez Geçiş Köprümüz var, ki kendi alanında dünyanın 4'üncü büyük köprüsü, bu köprüyü de artık kullanma imkânına kavuşacağız. Özellikle Yalova'ya giden vatandaşlarımız bir buçuk saat, bir saat kırk dakika mesafe alan güzergâhı on-on beş dakika gibi çok kısa bir sürede geçme imkânına kavuşacaklar.

Yine, yeni ihaleye çıkmış olduğumuz bir başka otoyol projemiz, biraz önce de zikrettim, Akyazı'dan Kurtköy'e kadar uzanan güzergâh ve bunun devamında, biliyorsunuz, Kuzey Marmara Otoyol Projesi var, 95 kilometrelik. Kuzey Marmara Otoyol Projesi'nden hemen sonra, Tekirdağ Kınalı'ya kadar uzanan bir güzergâhın otoyol ihalesine de çıkmış bulunuyoruz. İnşallah önümüzdeki yıl da kalan kesimlerin ihalesine çıkacağız ve Marmara Bölgesi'ni bir otoyol ringiyle kaplamış olacağız.

Yine, ifade etmek istediğim bir başka önemli husus, değerli milletvekilleri, önümüzdeki dönemde otoyollara çok daha fazla ağırlık vereceğimize. Önümüzdeki günlerde Ankara-Niğde otoyol projesi ihalesine çıkıyoruz. Yine, bir başka projemiz Ankara-Kırıkkale-Delice otoyol projesi. Bir başka projemiz İzmir-Aliğa otoyol projesi. Bu projelerimizin ihalesine inşallah 2015 yılında çıkacağız ve otoyollarımıza daha fazla ağırlık vermeye başlayacağız.

Demir yollarına gelince, demir yolları, gerçekten, Cumhuriyetin ilk yıllarıyla birlikte bugün altın çağını yaşıyor. Biz iktidarı devraldığımızda 11 bin kilometre demir yolu ağımız vardı. Bu 11 bin kilometre demir yolu ağına 9.200 kilometresini baştan aşağı yeniledik. Yüz elli yıldan beri, ta Osmanlı zamanında yapılan demir yollarının cumhuriyet döneminde yenilenmesi bile söz konusu olmamıştı. Bu demir yollarının tamamını yeniledik. Aşağı yukarı 2 bin kilometrelik bir kısım kaldı, buna yönelik de çalışmalarımız devam ediyor.

Yine, bizim dönemimizde 1.759 kilometrelik yüksek hızlı ve hızlı tren hatlarını inşa ettik. Şu anda 2.712 kilometrelik yüksek hızlı ve hızlı tren projesi çalışmalarımız devam ediyor. Bunları da inşallah önümüzdeki üç dört yıl içerisinde tamamlayacağız ve Türkiye'yi bir anlamda, bir ucundan bir ucuna demir ağlarla örmüş olacağız. Buradaki hedefimiz şu değerli arkadaşalar: Kapıkule'den, Edirne'den ta Kars'a kadar hızlı ve yüksek hızlı tren ağıyla Türkiye'yi bir bütün olarak geçmek. Diğer taraftan, Karadeniz'de Samsun'dan Akdeniz'e kadar yine hızlı tren hattıyla Karadeniz'i Akdeniz ile buluşturmak.

Yine, bir başka önemli projemiz ki biz bunu çok önemsiyoruz, o da hızlı tren ile yine Adana-Mersin güzergâhından Gaziantep-Şanlıurfa-Mardin-Habur'a kadar hızlı trenle ulaşmak. Biliyorsunuz, özellikle Irak'a olan ihracatımız nedeniyle bu güzergâh bizim açımızdan son derece önemli. Bu güzergâh üzerinde de yoğun bir şekilde çalışmalarımız devam ediyor.

Tabii, devam eden projelerimiz var. Özellikle, Ankara-Sivas, Bursa-Bilecik, Ankara-İzmir hatlarındaki çalışmalarımız yoğun bir şekilde devam ediyor.

Bir başka önemli projemiz ise Kars-Tiflis-Bakü projemiz. 2015 sonu itibarıyla inşallah Bakü-Tiflis-Kars demir yolu projesini tamamlamış olacağız ve böylece Londra'dan Pekin'e kadar kesintisiz bir şekilde İpek Demir Yolu bağlantısını sağlamış olacağız.

Yine, burada gündeme getirilen bir başka önemli husus, özellikle demir yolu araç ve gereçlerinin, tren setlerinin Türkiye'de üretilmesine yönelik. Değerli arkadaşlar, bu konuda çok yoğun bir çalışma içerisindeyiz. Bizi çalışma yapmamakla suçlayan arkadaşlarımıza şunu ifade etmek istiyorum: Bugün, özellikle demir yolu sektörüne yönelik Türkiye'de binin üzerinde firma var ve bu firmalarımız rayından en ince detayına kadar, araç gereğine kadar şu anda Türkiye'de üretiliyor. Fakat, biz bununla

da yetinmedik, biz dedik ki: “Biz kendi yüksek hızlı millî trenimizi imal edelim.” Tamamıyla, tüm haklarıyla bize ait olsun istedik ve bu çerçevede çalışmalarımıza başladık. Şu an tasarım çalışmaları bitti, endüstriyel ve mühendislik çalışmalarının ihalesine 22 Ocakta çıkıyoruz; tamamıyla yerli, tamamıyla Türk ürünü olan yüksek hızlı millî trenimizi inşallah 2018 yılında raylara indireceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bunun dışında, bir başka hususu ifade etmek istiyorum. Biz, değerli arkadaşlar, önümüzdeki günlerde, önümüzdeki bir ay içerisinde 80 adet yüksek hızlı tren seti alacağız. Bakınız, yüksek hızlı tren alım şartımız şunlar olacak:

1) “Minimum yüzde 53 yerli üretim olacak.” diyeceğiz, yüksek hızlı tren alımımızda minimum yüzde 53.

2) “Mutlaka bir yerli ortak almak zorundasın.” diyeceğiz.

3) “Bu üretimi Türkiye’de yapmak zorundasın.” diyeceğiz ve bunu gerçekleştireceğiz.

Demir yolu üzerinde... Çok fazla vaktim kalmadı, o nedenle süratle diğer sektörlerle de çok kısa da olsa değinmek istiyorum ama ona geçmeden önce 2015 yılında Gaziantep-Şanlıurfa, Sivas-Erzincan, Yerköy-Kayseri, Adana-Gaziantep, Mürşitpınar-Şanlıurfa demir yolu yapım ihalelerine çıkacağımızı ifade etmek istiyorum. Yine, uygulama projesi olarak, Antalya-Konya- Aksaray-Nevşehir-Kayseri demir yolu projemizin de uygulama projesine çıkacağız.

Çok kısa olarak havacılık ve uzay sektörüne yönelik de birkaç şey söylemek istiyorum. Havacılık sektörü gerçekten son yıllarda önemli bir gelişme gösterdi. Yıllık büyüme oranına baktığımızda yüzde 14,5’lik bir büyümeye sahip olduğunu görüyoruz ki bizim Türkiye genelindeki büyüme hızımızın çok çok üstünde bir büyüme performansı gösteriyoruz. Hem Atatürk Havalimanı hem Sabiha Gökçen Havalimanı artık, yolcu sayısı artışında dünyada ilk sıralarda yer almaya başladı. Atatürk Havalimanı, şu anda, dünyada 1’inci sırada yolcu sayısı artışında, Sabiha Gökçen Havaalanı yolcu sayısı artışında dünyada 2’nci sırada.

Üçüncü havaalanına yönelik olarak değişik bazı eleştiriler söz konusu oldu. Özellikle bazı dolapların döndüğü ifade edildi. Burada çok açık ve net size şunu söylemek istiyorum değerli milletvekilleri: Üçüncü havalimanı gayet açık ve şeffaf bir şekilde herkesin huzurunda bir ihaleyle yapılmıştır, açık ihaledir ve burada, devlete en çok parayı kim ödeyecekse ona verilmiştir. 22 milyar euro, KDV hariç, aşağı yukarı yılda 1 milyar euro devletin kasasına girecektir.

İkincisi, yine, havalimanına yönelik olarak söylenen ifade şu: O bölgeyi tahrir edeceğimiz şeklinde bazı ifadeler yer aldı. Şunu ifade edeyim: Aşağı yukarı elli altmış yıldan beri üçüncü havalimanının yapıldığı yer hem taş ocakları hem kömür işletmeleri tarafından bir bataklığa dönüştürülmüş. Şu anda orada her şey tahrir edilmiş zaten. Biz, bir anlamda, üçüncü havalimanını yaparak orayı düzene sokacağız.

Üçüncü havalimanının koduyla ilgili bir başka eleştiri geldi. Bunu da buradan ifade etmek istiyorum. Şartnamede üçüncü havalimanının kodunun değiştirilebileceği ifade edilmektedir ve bir zeyilnameyle teklif veren tüm firmalara bu kodun değişebileceği bildirilmiştir. Ancak, burada şunu ifade etmek istiyorum: Üçüncü havalimanı için öngörülen bir yatırım tutarı var, aşağı yukarı 10 milyar euro civarında bir yatırım tutarı. Eğer konsorsiyum 10 milyar euronun altında bir yatırım gerçekleştirirse...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Bir dakika daha alabilir miyim?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ver iki dakika canım, o kadar da cimri olma.

BAŞKAN – İttifak üzerine veriyorum Sayın Bakan, buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – ... aradaki fark devlete ödenecektir. Bu, sözleşmeyle, imzayla resmî bir tutanak hâline getirilmiştir, dolayısıyla devletin 2 milyar euro gibi, 1 milyar euro gibi değişik şekillerde ifade edilen bir kaybı kesinlikle söz konusu değildir, bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Sayın Gök'ün bir sorusu vardı, zamanım dolmadan onu da cevaplandırmak istiyorum. Özellikle, Batıkent-Sincan ve Kızılay-Çayyolu metrosunda bazı sıkıntılar yaşandığını ifade ettiniz. Ocak ayı itibarıyla yani bir ay içerisinde tren setleri sayısında artış olacak, şu an tren setleri sayısında gerçekten bir sıkıntı var ama şunu da ifade etmeliyim: Tren setleri her gün artırılıyor. Biliyorsunuz, 10 dakikayla başladık, şu anda 6,5 dakikada bir sefer yapılıyor ama ocak sonu itibarıyla, inşallah, bu 6,5 dakikalık sefer sayısı daha da aşağı inecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Ve yolcular bir anlamda biraz daha rahatlayacak diye düşünüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakan, belki yerinizden cevap verirsiniz, özellikle otobüslerin ring seferleri de çok sıkıntılı.

BAŞKAN – Sayın Gök...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Tabii, burada şunu ifade edeyim: Şu anda biz mevcut yatırımı gerçekleştirdikten sonra Kızılay-Çayyolu ve Batıkent-Sincan metro hattını Ankara Büyükşehir Belediyesine devrettik.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Eyvah, Ankaralı yandı!

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Ama değerli arkadaşlar, bu, Bakanlık olarak hiçbir şekilde ilgilenmeyeceğimiz anlamına gelmiyor.

İZZET ÇETİN (Ankara) – O yapamadan devrediyor buraya, bittikten sonra devrediyor oraya.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Bu konuda Levent Bey'in hassasiyetle dile getirdiği hususlar üzerine gideceğim, onu söyleyeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yalnız, Sayın Bakan, şunu bilin ki, Büyükşehir Belediye Başkanı topu size atıyor.

BAŞKAN – Sayın Gök, böyle bir usulümüz yok ama, doğru değil.

LEVENT GÖK (Ankara) - Sıkıntılar konusunda topu size atıyor.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Görüşelim o zaman.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bizim Ulubey-Güney yolu ne oldu Sayın Bakan?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Devamla) – Onu hemen vereyim size.

Ben çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Şimdi, aleyhte ve şahsı adına söz isteyen Osman Taney Korutürk, İstanbul Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Korutürk.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok değerli arkadaşlar, geçtiğimiz çarşamba günü bütçe müzakerelerini burada bu salonda bugünkünden çok daha büyük bir katılımı başlattık. Geçtiğimiz çarşamba günü Genel Başkanımız Sayın Kılıçdaroğlu AKP Hükûmetinin icraatının çeşitli yönleri hakkındaki değerlendirme, tespit ve eleştirilerimizi samimi, açık ve yapıcı bir üslupla dile getirdi. Eleştirilerinin geniş bir yelpaze içerisinde açıklanması sırasında bunları hep somut bazı verilere ve Hükûmetin yönetimindeki kurum ve kuruluşların ilan ettiği rakamlara, değerlere dayandırdı. Biz bunlara aynı somutlukta, aynı içtenlikle cevaplar beklerken retorik içeren genel sözlerle geçti. O sözlerin ne kadar doğru olup olmadığını bizi bugün televizyonlarından izleyen vatandaşlarımız kendi ellerini ceplerine atarak görürler. “Millî gelirimiz şu kadar artmış.” Artmış mı hakikaten, zenginleştiniz mi?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Artmadı mı?

OSMAN TANEY KORUTÜRK (Devamla) – Sanmıyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Rakamlar ortada.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (Devamla) – Ama bunun içerisinde, Başbakan cevap verirken şimdiye kadar bu Meclis içerisinde hiç yapılmamış bir şey yaptı, hiç ilgisi yokken, hiç yeri yokken koskoca ana muhalefet partisini “Siz darbecisiniz.” diye yakışsız bir ifadeyle itham etti. Bunu yaptıktan sonra, gene şimdiye kadar bu Meclisteki bütçe görüşmeleri sırasında hiçbir Başbakanın daha önce karşılaştığını hatırlamadığım protestolara maruz kaldı. Onun da ötesinde, daha önce hiçbir Başbakanın herhangi bir Meclis Başkanından... “Şahsileşmeyin.”, “Genel Kurula hitap edin.”, “Söylediğiniz söze açıklık getirin.”, “Sözlerinizi tavzih edin.” şeklindeki uyarılarına da maruz kaldı. Sözlerini tavzih ederken “Darbeci dedim çünkü siz darbe yapılmış olan Mısır’a heyet gönderdiniz.” dedi.

Arkadaşlar, o heyetin içinde ben de vardım. Biz Mısır’a gittik, Mısır’a darbeyi tasvip etmeye gitmedik, biz Mısır halkına elimizi uzatmaya gittik. Biz oraya gittiğimiz zaman yapmış olduğumuz bütün görüşmeleri şöyle bir rapor hâlinde yayınladık. Bunu sadece yayınlamadık, Dışişleri Bakanına da verdik. O tarihte Dışişleri Bakanı Sayın Çavuşoğlu değildi, Başbakan Davutoğlu’ydu. Dolayısıyla, bunun darbeye hiçbir alakasının olmadığını çok iyi bilecek bir konumdaydı. Ben bu raporu size şimdi dağıttım, lütfen bu raporu okuyun, elinizi vicdanınıza koyun, elinizi vicdanınıza koyduktan sonra bir de şuna bakın: Biz oraya gittiğimiz zaman, Müslüman Kardeşlerin siyasi partisi olan Hak ve Adalet Partisiyle de görüştük. Onların kendi web sitesinde diyor ki: “Cumhuriyet Halk Partisi heyeti, Dış İlişkiler Sorumlumuz Amr Darrag ve İrşat Heyeti Başkanımız Doktor Muhammed Ali Bışr’le de görüşmüştür. Bu görüşmede ‘Mısır’da demokrasi yolunda gerileme olmuştur.’ demiştir. Türkiye’de ana muhalefet partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi heyeti Kahire’de bazı önemli şahsiyetlerle gerçekleştirdikleri görüşmeler çerçevesinde Hürriyet ve Adalet Partisi liderlerinden Doktor Amr Darrag ve Doktor Muhammed Ali Bışr’le de bir araya gelmiştir. Görüşmede Türkiye CHP heyeti, Mısır’da yaşananların demokrasi yolunda bir gerilemeye neden olduğunu, demokrasi ve meşruiyetin geri dönmesi gerektiğini ve bu çerçevede gelecek hakkında konuşmak üzere diyalog yapılması gerektiğini vurgulamıştır.” Şimdi, bu darbecilik midir, darbeye yardım etmek midir, el atmak mıdır?

Bakın, Türkiye’de meydana gelmiş olan darbeler sırasında, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 darbeleri sırasında hiçbir ülke Türkiye’yle ilişkisini kesmedi. Darbeleri tasvip ettikleri için mi kesmediler? Hayır. Darbeyi geriye çevirmek, demokrasinin dönüşünü sağlamak için kesmediler. Dolayısıyla, biz, Hükûmetin yapmadığını yaptık, gittik, Mısırlılarla konuştuk, darbenin yanlış olduğunu söyledik. Darbeden zarar görmüş olan siyasi partinin kendi web sitesinde bunu söyledi. Bunu bilip, bunu yanıltıp burada gerçek dışı beyanda bulunmanın bir Başbakana yakışmadığını ben de burada tutanaklara geçiriyorum.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Fotoğraflara bak.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (Devamla) - Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.24

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.30****BAŞKAN: Başkan Vekili Sadık YAKUT****KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Muhammet Rıza YALÇINKAYA (Bartın)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 29’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Dördüncü tur bütçe görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi, soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Soru sormak isteyen sayın milletvekilleri, sisteme giren: Sayın Çam, Sayın Demir, Sayın Karaahmetoğlu, Sayın Canalıoğlu -yalnız, Sayın Canalıoğlu ile Sayın Yüceer yer değiştirmişlerdir- Sayın Genç, Sayın Serindağ, Sayın Demiröz, Sayın Keskin, Sayın Kaleli, Sayın Danişoğlu, Sayın Erdoğan, Sayın Yüceer, Sayın Türel, Sayın Uzunırmak, Sayın Çınar, Sayın Tanal, Sayın Öner, Sayın Gümüş, Sayın Doğru ve Sayın Kalaycı.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, önce orayı bir boşaltabilir misiniz? Yani, bakanları rahat görelim.

Öncelikle Sayın Elvan’a: Karayollarında geçici işçilerin kadroya alınmasıyla ilgili yargı kararını uygulayacak mısınız? Ne zaman?

Sayın İslam’a: Türkiye genelinde kaç kişi sosyal yardım ve destek hizmetlerinden faydalanıyor? Bu yardımların dağılımı her kategoride nedir?

İkinci sorum yine Sayın İslam’a: Türkiye genelinde illere göre yardımların dağılımı nedir?

Son sorum yine Sayın İslam’a: Sosyal Yardım İstatistikleri Bülteni 2003 yılına kadar yayımlanıyordu, daha sonra yayımlanmadı. Bunun sebebi nedir? Yayımlamayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Demir...

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim.

Kalkınma Bakanına... Türkiye nüfusunun yüzde 93’ü belediye sınırları dâhilinde yaşamaktadır. Hükûmet, belediyelerin gelirini artıracak yerde kısıtlamaktadır. Gelir ve kurumlar vergisinin yüzde 6,5’u belediyelere verilirken ÖTV gibi kesintilerle önceki yıllardan gelen borçlar için ayrılan yüzde 40 mahsup yapılmaktadır. Aydınlatma giderleri de bir genelgeyle yüzde 100 artırılmıştır. Özellikle muhalefet belediyelerinin... Muğla Ölüdeniz, kıyılarda tekne atıklarını almak gibi gelir getirici yerler de yandaşlara peşkeş çekilmektedir. Daha kuruluş aşamasında olan büyükşehir ve ilçe belediyeleri çok zor durumdadırlar, hizmet ve yatırım yapamamaktadırlar. Belediyelerin gelirlerini artırmak için plan, proje ya da ek kaynak düşünüyor musunuz?

Ulaştırma Bakanına: Çine, Milas tren yolu konusunda bir planlamanız var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Karaahmetoğlu...

SELAHATTİN KARA AHMETOĞLU (Giresun) – Sorum Ulaştırma Bakanına: Sayın Bakan, Giresun’un güney ilçelerine ve komşu illere, İç Anadolu ve Akdeniz bölgelerine ulaşımını sağlayacak ve kolaylaştıracak, aynı zamanda Giresun ekonomisine ivme kazandıracak Eğribel tüneli yapımını yıllarca seçim malzemesi olarak kullandınız. Bugün yarın derken 7 Mart 2014’te Başbakan ve bakanların imzasıyla yürürlüğe konulan Yüksek Planlama Kurulu kararı ek ödenek aktarımını öngörerek bu yolla yatırım programına alındığını kamuoyuna açıkladınız.

Eğribel tüneli projesinin son durumunu Giresun kamuoyu adına soruyorum. Bir: İhaleyi alan firma neden açıklanmıyor? İki: Eğribel tüneli yapımına ne zaman başlanacak? Üç: Tamamlanması için ne kadar beklenecektir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yüceer...

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – Benim de sorum Sayın İslam’a.

Mart 2014 tarihinde yayımlanan Yönetmelik’te hane başına düşen gelir hesabına evde bakım maaşının da dâhil edilmesiyle birlikte binlerce engelli vatandaşımızın 2022 engelli maaşı kesildi; birçok engelli vatandaşımız mağdur edildi; geriye dönük binlerce TL borç çıkarıldı.

Hane başına düşen gelir uygulamasıyla birlikte kaç engelli yurttaşımızın maaşı kesilmiştir? Kaç engelli vatandaşımıza geriye dönük borç çıkarılmıştır? Kaç engelli vatandaşımız hakkında takip başlamıştır? Bu borcun toplam miktarı nedir?

Bir de, engelli yurttaşlarımıza Sağlık Bakanının bir sözü vardı, sağlık hizmetlerinde katkı payının kalkacağı sözü; bu sözün takipçisi misiniz?

Bir diğer sorumuz da gene engelli kadrolarıyla ilgili. Şu an kamuda 25 bin engelli kadrosu hâlâ boş tutulmakta. “Eğitimli engelli yok.” cümlesi... Sizin Bakanlığınızda da 65 “engelli memur” kadrosu şu an boş. Eğitimli engelli olmamasının suçu, ayıbı kimdedir? Ve kendi çocuklarınıza...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genç? Yok.

Sayın Serindağ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Ankara, Aksaray, Adana, Gaziantep ve devamı koridor yolcu yoğunluğunun en fazla olduğu hattır. Bu hatta yüksek hızlı tren projesi bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa sebebi nedir?

Sayın Dışişleri Bakanına sorum: Gaziantep’te özel olarak korunan bir bina halk arasında “Suriyeli muhalif grupların hükûmet merkezi” olarak adlandırılmaktadır; bu doğru mudur? Suriye muhalif hükûmet merkezi Gaziantep’teyse bu Gaziantep’in Peşaver’leşmesinin yolunu açmaz mı?

İkinci sorum: Ulukışla’da 1 askerimizi, 1 polisimizi şehit eden, 1 vatandaşı da öldüren teröristler İŞİD’e iade edilmişler midir?

Sayın Kalkınma Bakanına bir sorum: Kiğı Devlet Hastanesi programda olmasına rağmen bugüne kadar yapılmamıştır. Yapılmamasının sebebi nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Demiröz... Yok.

Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sorum, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına. Çalışmalarını sürdürdüğünüz binanın sahibi kimdir, kirası kaç paradır?

Komisyon görüşmelerinde Bakanlık özel kaleminde alınan bazı gıda maddeleri ve çay, kahve parasında suistimaller yapıldığını size sormuştum, yazılı yanıt vereceğinizi söylediniz, bugüne kadar yanıt vermediniz. Bu konuda bir araştırma, soruşturma yaptınız mı?

Sayın Ulaştırma Bakanı, Denizli-Çameli kara yolu yapım çalışmaları sırasında Çameli ilçesinin Cumaalanı ve Belevi mahallerinde gayrimenkulleri bulunan vatandaşların gayrimenkulleri, istimlak kararı alınmadan kara yolları çalışmalarında kara yolu ağına katılmıştır. Size bunu soru önergesi olarak da verdim, maalesef dört aydır bu konuda cevap verilmedi. Bu vatandaşların gayrimenkullerinin fiilen işgal edilmesinin karşılığı olarak kendilerine para ödenecek midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaleli...

SENA KALELİ (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanına. Bildiğiniz gibi, ülkemizde geleneksel değerler ve dinî referanslar üzerinden sürdürülmeye ve korunmaya çalışılan aile birliğinin yaşamsal gerçeklerle uyumlaştırılmasına yönelik çalışmalarınız var mıdır? Bu politikaların kadın cinayetlerini durduramadığı, sığınma evlerinde kalan kadınların gizlilik ve güvenliğine yeterince özen gösterilmediği, buradan çıkan kadınlara kötü gözle bakıldığı, istihdam konusunda teşvik edilmediği gerçeğine karşın yeni politikalar geliştirecek misiniz? Hükümlü ve engellilerde olduğu gibi, istihdam konusunun yasal bir zorunluluğa dönüştürülmesi düşünülemez mi?

Ayrıca, Sayın Başbakanın bahsettiği bu dolu kasa ve rezervlerden malul olmayan muharip gaziler adaletli pay alabilecekler mi? Engelli, yaşlı, işçi, memur ve kadınlar da pay alabilecekler mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Danişoğlu...

AYŞE ESER DANIŞOĞLU (İstanbul) – Sayın İslam, 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren muhalefet partileri tarafından Bakanlığınıza yöneltilen 501 soru önergesinin 104’ü cevaplandırılmış, 397 ise cevaplandırılmamıştır. Bu sorular, çocuk yaşta evlilikler, kadın cinayetleri, aile içi şiddet, kadın istihdamı, cinsel saldırı gibi önemli başlıklardadır. Bu sorulara verecek cevabınız Bakanlık olarak yok mudur?

Bir diğer konu: Çocuk yaşta evlilikler için bu sorunun sonlandırılması adına konferans, seminer düzenlenmesinin ötesinde hangi somut politikalar uygulanacaktır? Çünkü, merhamet ve vicdan temelli söylemler bu sorunları çözmiyor.

Son bir soru: Sığınmaevlerinde kalan kadınlar için Çalışma Bakanlığıyla bir protokol yaptığınızı açıklanmıştı, öncelikli olarak iş yerlerine yerleştirmeleri, çalışma hayatına girmeleri için. Bu sığınmaevinde kalan kadınlardan kaç kişi işe yerleştirilmiştir?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Ulaştırma Bakanı, Karadeniz Otoyolu’nun Samsun-Sinop bölümünün maliyeti nedir?

Sayın Aile Bakanı, iktidarınız döneminde boşanma oranları çok hızlı bir şekilde artmaktadır. Bu artışın sebepleri içinde Hükümetinizin uyguladığı yanlış ekonomi politikasının ve gelir dağılımı bozukluğunun payı nedir? 9 bin sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı çalışanına kadro vermeyi düşünüyor musunuz?

Sayın Dışişleri Bakanı, uyguladığınız yanlış Suriye politikası sonucu olarak ülkemize yaklaşık 2 milyon Suriyeli gelmiştir. Bunlara yaptığınız yardımlarla övünüyorsunuz. Bu 2 milyon insanın akıbeti ne olacak? Bu yardımlar nereye kadar devam edecek? Onlardan daha kötü şartlarda yaşayan Türk vatandaşlarının onların sahip olduğu haklara sahip olabilmesi için ne yapmalarını tavsiye ediyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Birinci sorum Kalkınma Bakanına: Sayın Bakan, TÜİK, hanehalkı iş gücü araştırmalarını 2014 yılı Şubat ayından itibaren yeniledi, yeni bir seri var ama buna dayalı olarak yapılan hesaplarda 2014 yılında müthiş bir sıçrama var istihdam artışında. Daha önceki yıllarda ve sonraki yıllarda, OVP yıllarında 500-600 bin arası yıllık istihdam artışı varken, 2014 yılında 1 milyon 223 bin kişi. 2014 yılı aynı zamanda büyümenin yavaşladığı bir yıl. O açıdan bu mümkün gözükmüyor. Burada bir yanlışlık mı yapıyorsunuz? Bunu açıklar mısınız?

İkinci soru: Büyümenin kaynaklarına bakıldığında toplam faktör veriminin büyümeye katkısı 2007-2014 döneminde negatif. Tamamen büyümenin istihdam artışı ve sermaye stokundan geldiği konuşuluyor. Burada bir yanlışlık gene herhâlde söz konusu. Bu konuyu ısrarla sormama rağmen cevap alamıyorum. Bunu açıklar mısınız?

Son sorum Aile ve Sosyal Politikalar Bakanına. Sayın Bakan, muharip gazilerimizin şeref aylıkları arasında sosyal güvencesi olup olmamalarına göre bir farklılık var. Muharip gazilerimiz bunun giderilmesini istiyor. Sizin de bu konuda verilmiş sözleriniz var. Bu konuda bir çalışmanız var mı?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Uzunırmak, buyurun.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Teşekkür ediyorum.

Bugün Sanayi Bakanı Sayın Fikri Işık’ın bir beyanı var. “Varsa ufak tefek hırsızlıkları falan filan, onu da büyütüp şey yapmaya çalışıyorlar. Onunla ilgili de mücadele veriyoruz.” diyor. Buradan en büyük yatırımcı Bakanımıza soruyorum, Ulaştırma Bakanlığına:

Bir, ufak tefek, büyük tarifi ne? Ne kadarı ufak? Hangisi? Hangi bakanlıkta rayiç ne?

İki, ufak tefek, büyük ölçüsünü enflasyon veya gayrisafi yurt içi hasılaya endekslemeyi düşünüyor musunuz?

Bu ifade, hırsızlığın kabulüdür. Bakanlıklarınızda hukuka teslim ettiğiniz, büyük veya ufak diye teslim etmediğiniz hırsızlıklar var mı? Bakanlığınızda kaç proje kamu kaynağı projesi; tutarı ne? Kaç proje de yap-işlet-devret modeliyle yapılıyor ve tutarı ne?

Son sorum da Dışişleri Bakanımıza: IŞİD, kadın, çocuk öldürüyor. PKK da kadın, çocuk öldürdü. PKK’yla müzakere ediyorsunuz. IŞİD’le de müzakere edecek misiniz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çınar... Yok.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Dışişleri Bakanımıza: Musul Konsolosluğumuz işgal altındaydı. Hâlen IŞİD'in işgali altında mı yoksa kurtardınız mı?

İkinci sorum: Şu anda Türkiye'de basına yönelik bir operasyon yönetiliyor. Bu basına yönelik operasyon hukuk devletine, demokrasiye, kuvvetler ayrılığına ilişkin bir darbe değil midir?

Üçüncü sorum tüm bakanlıklara. Sizin bünyenizde sınavsız olarak alınan memur var mıdır, istisnai kadroya ve başka kurumlara atanan var mıdır? Sınavsız alınan kaç tane memur vardır? Dört Bakanlığa da soruyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Öner, Sayın Gümüş ve Sayın Doğru yok.

Son soru, Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kalkınma Bakanımıza soruyorum: KOP Eylem Planı ne oldu? Siz ve Sayın Başbakan bu yıl kabul edileceği yönünde açıklamalar yaptınız ama hâlâ çıkmadı. Ayrıca, Bakanlık bütçenize tüm bölgesel kalkınma projeleri için sadece 1 milyar lira ek ödenek kondu. Bunun ne kadarı KOP'a verilecektir? Ayrıca, özelleştirme gelirleri ya da başka yollarla bir kaynak tahsisi yapılacak mıdır?

Ulaştırma Bakanımıza da şunu soruyorum: Konya Yeni Çevre Yolu Projesi 2015 yılı Yatırım Programı'na girecek midir? Biliyorsunuz sadece 18 kilometrelik bir kısmı ihale edildi. 2012 yılında dönemin Başbakanının verdiği söz yerine getirilecek midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanlar, buyurunuz.

Süreniz tamamlanacaktır on dakikaya.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kalkınma Bakanlığına ilişkin sorulara hızla cevap vermeye çalışacağım.

Sayın Demir belediye gelirlerini sormuştu. Bu gelirlerle ilgili baktığınızda, aslında, kanun öncesine göre -arkadaşlarımızın yaptığı hesaplamalara göre- bu yıl itibarıyla, bu yılın vergi tahminlerine göre 4,1 milyar liralık aslında bir ek kaynak transferi söz konusu. Ancak dağılım konusunda tabii farklılıklar var. Büyükşehirler artık bütün mülki sınırlardan sorumlu oldukları için, ilçeler ile büyükşehirler arasındaki denge geçmişe göre değişmiş durumda. Sıkıntıların büyük bir kısmı, muhtemelen, bu ilçelerimizle ilgili dağılımdan kaynaklanıyordur diye düşünüyorum.

Geleceğe dönük olarak da, belediyelerimizin işlevleri geliştikçe elbette gelirlerinin de artması gerekiyor. Ama bir taraftan da şunu kabul etmemiz lazım: Öz gelirlerini belediyelerimizin giderek daha fazla artırmamız gerekiyor. Geleceğe dönük böyle birtakım hazırlıklarımız da var. Belediyelerimizin öz gelirlerini artırıcı birtakım çalışmalar da düşünülüyor.

Kiğı Devlet Hastanesiyle ilgili bir soru sorulmuştu. Bu, programda olan bir proje; ödeneğini ayırdığımız, çalışmalarını yaptığımız bir proje. İhalesi yapılmak durumunda. Buna bir bakacağım. İhale süreçlerini hızlandırmak için gayret edeceğiz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Karer yolu Sayın Bakan?

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Karer yolu... O özel idaremizin kapsamında, oraya bir destek vermiştik doğrusu ama son durumunu bir sormam gerekiyor.

Sayın Türelî istihdamla ilgili bir soru yöneltti. TÜİK'in bir yöntem değişikliği oldu, doğru ama bu ileri yönde bir değişiklik AB standartlarına çalışmalarımızı getirmek için. Eskiden ayda bir hafta, referans haftada ölçüm yapılırken şimdi her hafta ölçüm yapıyoruz, çok daha geniş bir örnekleme ölçüm yapıyoruz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – 2 katına çıktı Sayın Bakan istihdam.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) - Dolayısıyla çok daha sağlıklı bir şekilde verileri elde ediyoruz. Artı, bu verileri geçmişe dönük olarak da, bildiğiniz gibi, taşıyoruz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – İstihdam rakamları problemlili Sayın Bakan. Öyle anlaşılmas ki.

KALKINMA BAKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) - Yani bu istihdam rakamlarıyla ilgili geçmişe göre çok daha sağlıklı bir şekilde, çok daha geniş bir örnekleme...

“Vaktimiz doldu.” deniyor.

Sadece şeyi söyleyeyim: KOP Eylem Planı'nda eylem planımız komitede kabul edildi. Bu yıl sonu itibarıyla, inşallah, üst kurulda da kabul edilmesini bekliyoruz. Çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elvan.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Çam'ın sorusu Karayolları geçici işçilerine yönelik. Tabii, bu, sadece Karayollarına yönelik bir sorun değil ülke genelinde yaşanan bir sorun. Bununla ilgili olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Faruk Çelik bir çalışma yürütüyor. Dolayısıyla o çalışmanın neticesinde bir sonuca ulaşabileceğimizi düşünüyorum.

Giresun Eğribel tüneliyle ilgili bir soru yöneltildi. Giresun Eğribel Tünel yapım ihalesi sonuçlandı arkadaşlardan aldığım bilgiye göre ve sözleşme de imzalanmış durumda. Yer teslimi yapılarak hemen çalışmalara başlanacak.

Bir başka soru, Ankara-Aksaray-Adana-Gaziantep demir yolu hattı...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hızlı tren, Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Hızlı tren projesi...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yüksek hızlı tren...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – İfade edeceğim efendim.

Ankara'dan Yerköy'e kadar şu anda, biliyorsunuz, yüksek hızlı tren hattımız var. Yerköy'den Kırşehir, Aksaray, Ulukışla'ya kadar olan bölümün hızlı tren projesi... Yalnız, yüksek hızlı değil, hızlı tren; 200 kilometre hız yapabilecek. Hızlı tren olarak tercih etmemizin nedeni yük taşımacılığı için de kullanabilmek. Dolayısıyla, özellikle Kırşehir, Aksaray gibi illerimizin, Orta Anadolu'daki illerimizin sanayisinin daha da gelişebilmesi açısından yük taşımacılığı büyük önem arz ediyor. Şu anda bizim portföyümüzde bulunan bir yatırım. Bu yatırımı da süreç içerisinde gerçekleştireceğiz ama bir...

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Biz buradan Yerköy’e gideceğiz, oradan...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Evet, evet, Yerköy’e. Diğeri ise, diğer hat ise Konya üzerinden Adana, Mersin’e uzanan bir hat var. Yine, Adana-Gaziantep hattının ihalesine çıkıyoruz 2015 yılında. Habur’a kadar olan kesimin önemli bir kısmının ihalesine 2015 yılında çıkmış olacağız.

Bir başka soru, Denizli Çameli’ye yönelik bir soru var. Orada şunu ifade edeyim değerli arkadaşlar, yine Genel Müdürlükten arkadaşlarımızın bana verdiği bilgi doğrultusunda söylüyorum: Özellikle kamulaştırma işlemlerinde mutlak suretle muvafakat alındığını, muvafakat alınmadan hiçbir şekilde araziye girilmesinin söz konusu olmadığını ifade ettiler ve ödemelerin de önemli ölçüde yapıldığını arkadaşlarımız yine bana aktardı. Eğer bununla ilgili herhangi bir şekilde bir şahıs varsa bildiğiniz Sayın Keskin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ödenmedi efendim.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Ama belirli kesimlerinin ödendiği ifade ediliyor ve bunların muvafakatlerinin ödemesini gerçekleştiririz ancak muvafakat alınmadan herhangi bir şekilde bir vatandaşımızın arazisine girilmesi söz konusu olamaz. Bununla ilgili eğer böyle bir husus söz konusu ise bunun gereğini de yaparız, onu da çok net olarak söyleyeyim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – İstimlak kararı yok Sayın Bakanım, istimlak kararı yok. Size yanlış bilgi veriyorlar.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Bir diğer husus, Konya çevre yoluna yönelik bir soru vardı. Yatırım programına teklif ettik -Kalkınma Bakanımız da burada- inşallah 2015 Yılı Yatırım Programı’nda olacak Konya çevre yolu.

Bir başka soru: Samsun-Sinop maliyeti soruldu. Biliyorsunuz, çok önemli bir güzergâh ve çetin bir coğrafyanın bulunduğu bir güzergâh. Toplam uzunluğu 170 kilometre, bölünmüş yol olarak yapıldı, Sinop’tan şu anda Sarp’a kadar bölünmüş yolla bağlanmış durumda. Samsun-Sinop otoyolunun maliyeti 2,7 milyar TL, arkadaşlarımızın bana verdiği bilgi.

Bir başka soru, bu, yap-işlet-devret ile ilgili bir soru yöneltildi. Yap-işlet-devret modeli çerçevesinde sadece Marmara Bölgesi’nde yürüttüğümüz projelerin tutarı 10 milyar dolar; İstanbul-İzmir 6,3 milyar dolar, Kuzey Marmara Otoyolu Proje’miz 2,5 milyar dolar, Avrasya Tüneli 1,2 milyar dolar. Dolayısıyla 10 milyar dolarlık şu anda yürüttüğümüz, aklıma ilk gelenleri söylüyorum.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Boğaz Köprüsü, şu bu...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Boğaz Köprüsü, evet 2,5 milyar dolar efendim, toplam yatırım tutarı 2,5 milyar dolar.

Bir de sizin ifade ettiğiniz bu yolsuzluk veya ufak tefek bir şeyler.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Benim ifade ettiğim değil, Fikri Işık Bey’in ifadesi o.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Şunu ifade edeyim...

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Sayın Bakanın ifadesi.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Benim değil, Fikri Işık Bey’in.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Evet, bilmiyorum tabii nasıl bir ifade kullanıldı ama devletin her bir kuruşu önemlidir. En ufak bir şekilde -bakın, bürokrat arkadaşlarımız da burada- usulsüzlük yapan, yasalara, kanunlara aykırı herhangi bir işlem olursa bunun gereğini yaparız.

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Sayın Bakan, sizin Bakanınız söylüyor bunu, biz söylemiyoruz ya. Sakarya Kongresi’nde söylemiş.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI LÜTFİ ELVAN (Karaman) – Evet, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; şimdi cevaplayabildiğim kadarıyla soruları cevaplamaya çalışacağım.

Binamızın kime ait olduğu sorusu: Daha önce de cevaplandırmıştım ama tekrar cevaplandırayım. Mustafa Arslan adlı bir şahsa ve Bayraktar İnşaat Anonim Şirketine ait kiraladığımız bina. Yeni binamızın yapımına başlıyoruz inşallah bu sene, çok kısa süre içerisinde de çıkacağımızı düşünüyoruz.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Ben kira bedelini sordum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Kira bedeli 785 bin lira.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Aylık mı, değil mi?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Aylık, evet.

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – KDV hariç.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Stopaj hariç.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Tamam, yani 1 milyon lira.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) Sayın Kaleli “Gelenek, din ve aile uyumlaştırılması çalışmanız var mı?” -yani böyle not edebildim- gibi bir soru sordu. Bu sorunun biraz herhâlde açılmaya ihtiyacı var. Sayın Kaleli, neyi kastettiğinizi anlarsam daha iyi cevap vereceğim. Onun için yazılı cevap vereyim buna yani sizden önce sorunuzu öğreneyim ve yazılı cevap vereyim. Bir değerler eğitimi projemiz var. Acaba onu mu kastediyorsunuz? Onun dışında sorunuzu tekrar alayım.

“Sığınmaevlerini iyileştirmeye yönelik yeni planlarınız var mı?” gibi bir sorunuz vardı. Evet, sığınmaevlerimizi ihtisaslaştırmayı düşünüyoruz. Başladık da aslında ama hepsini böyle yapmayı düşünüyoruz. Çocuğuyla kalacak olanlar... Zaten hamile kadınların kaldığı sığınmaevleri başka, erkek çocuklarıyla kalanları başka ama her zaman bir ilden başka bir ile taşımamız çok zor olduğu için biraz sıkıntılı yürüyen bir süreç. Ama ne demek istediğinizi anlıyorum. Bunu mutlaka yapacağız. Özellikle de şu manada yeni çalışmalarımız var: Yüksek güvenli sığınmaevleri yapmamız lazım, bir de normal güvenli kilerin olması lazım. Bunun için de çalışmalara başladık.

“Soru önermelerini cevaplandırmıyorsunuz, cevabınız yok mu?” diye bir şey geldi. İnsafsızlık olur arkadaşlar böyle bir şey. Elimizden geldiği kadar süratli cevaplandırmaya çalışıyoruz. Çocuk gelinler için elbette yeni politikalarımız var. Yasalar çıkardık. Çocuk Hakları Strateji Belgesi’nde birtakım uygulamalarımız var. Bunları sadece bizim uygulamamız yetmiyor. Muhatabımız olan pek çok kurum, kuruluşla beraber gerçekleştirmemiz lazım, hayata geçirmemiz lazım. Bununla ilgili koordinasyonu sürdürüyoruz. Sizler de takdir edersiniz ki çok önemli bir problem ama bir zihniyet değişimi gerektirdiği için bugünden yarına hemen çözülebilecek bir problem değil ama mutlaka ve mutlaka mücadele etmemiz gereken bir problem. Katiyen sorunları halının altına süpürme taraftarı değiliz, sorunun önemini ve büyüklüğünü görüyoruz, bununla ilgili mücadeleyi de bizimle iş birliği yapmak isteyen bütün taraflarla beraber yapmaya hazırız.

Sığınmaevlerinden kaç kişinin işe yerleştirildiğini sordunuz. Sığınmaevlerine gelen kadınlarımızı İŞKUR'a yönlendiriyoruz ve kendilerine uygun işler bulunmasında öncelik sağlanmasını istiyoruz. Ayrıca çeşitli mesleki yetiştirme kurslarında... Bazen herhangi bir mesleği icra edebilecek durumda da olmayabiliyor bize gelen kadınlarımız, onların istihdamdan önce bir meslek edindirme eğitimine ihtiyacı oluyor, bunları da yapmaya çalışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, süreyi çok kullandınız.

Teşekkür ederim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şeref aylığı vardı.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – 2015 yılında konuyu çalışacağız. Herhangi bir vaatte bulunmuyorum, sadece 2015 yılında konuyu çalışacağımızı söylüyorum.

Geri kalanları yazılı cevaplandıracağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Serindağ, ilk sorunuzla ilgili olarak, Suriye Ulusal Koalisyonu, biliyorsunuz, 114 ülkenin tanıdığı ve bizim de destek verdiğimiz, içinde Arapların, Türklerin, Türkmenlerin, Hristiyanların, Sünnilerin, Şiiilerin, herkesin olduğu bir ulusal koalisyondur ve Cenevre müzakerelerine de bunlar davet edilmektedir. Biz kendilerine de destek veriyoruz ama sizin bahsettiğiniz şekilde Gaziantep'te onlara herhangi bir mülk vermiş değiliz. İkinci sorunuzla ilgili bizde herhangi bir bilgi yok Dışişleri Bakanlığı olarak.

Sayın Erdoğan, “Yanlış politikalarınız sonucu Türkiye'ye 2 milyon Suriyeli geldi.” dediniz. Bu, Türkiye'nin yanlış politikaları sonucu değildir. Bir taraftan zalim Esad rejiminin 200 binden fazla kendi insanını öldürmesi ve on binlerce insanı da topraklarından, yerlerinden sürgüne zorlamasındandır. Diğer taraftan DAİŞ başta olmak üzere terör örgütlerinden kaçan insanlar da bizim sınırimıza gelmiştir ve biz bu insanların hepsine hiç ayırım yapmadan kapımızı açtık ve sizin de söylediğiniz gibi 2 milyon insan yaşıyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sınır boylarına gidin, sorun bakalım kim kimi öldürüyor.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Bunların, gerek kamplarda gerekse dışarıda yaşayan insanların ihtiyaçlarını karşılamak için her türlü imkânımızı seferber ediyoruz ve bugüne kadar 5 milyar dolar civarında bir para harcadık. Kamplardakilere düzenli bir şekilde sağlıyoruz ama dışarıda yaşayanlara başta eğitim olmak üzere her türlü imkânı verebildiğimizi söyleyemeyiz. Çünkü çok dağınık yaşıyorlar ama sınır bölgelerinde okullar da açtık kendilerine ve bugüne kadar 180 bin Suriyeli gence eğitim hizmeti de veriyoruz ama 500 bin insan toplamda eğitim ihtiyacı duyuyor. Bizim o nedenle, işte Suriye'de güvenli bir bölge oluşturulsa, bu insanlar buraya tekrar yerleştirilir ve burada tüm ihtiyaçları karşılanır, hastane gibi, prefabrik, yine aynı şekilde eğitim için okullar dâhil her türlü ihtiyacın karşılanması için Türkiye de destek verecektir. Bizim tüm müttefiklerimize ve koalisyon içinde olan tüm ülkelere, Birleşmiş Milletlere teklifimiz budur ama onlar Türkiye'de yaşarken çalışmalarıyla ilgili konuda Çalışma Bakanlığımızın, yine İçişleri Bakanlığımızın ve diğer ilgili bakanlığımızın değişik çalışmaları vardır. O arkadaşlarımıza da sorabilirsiniz.

Sayın Tanal, Musul -biraz önce konuşmamda da söyledim- başta olmak üzere bugün Irak topraklarının yüzde 35'ini hâlâ maalesef DAİŞ kontrol etmektedir, işgal etmektedir. Bugün, Irak'ın topraklarını geri alabilecek güçlü bir güvenlik gücüne sahip olmadığını da görüyoruz ve şimdi yeni bir yapılanma başladı ve bu yapılanma çerçevesinde kurulacak peşmergeye verdiğimiz yardımın aynısını Irak ordusuna ya da güvenlik güçlerine de vereceğiz ama şu anda maalesef Irak'ın topraklarının yaklaşık yüzde 35'i, Musul dâhil, DAİŞ tarafından işgal edilmektedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Özdalga, tek bağımsız milletvekili olduğunuz için buyurun sorunuzu sorun.

Azlığı hakkını korumak için, buyurun.

HALUK ÖZDALGA (Ankara) – Benim sorum Sayın Dışışleri Bakanına, tek bir sorum var, kısa bir sorum var. Mısır'da General Sisi darbe yaptı, iktidara geldi Kahire'de ve ondan sonra Hükûmetimiz Mısır'la ilişkileri bozdu, hasmane bir tavır izlemeye başladı. Bunun gerekçesi olarak da “Biz darbelere karşıyız.” diyorlar. Benim sorum şu: Mısır'ın hemen güneyinde bir komşu ülke var, Mısır kadar büyük, önemli bir Afrika ülkesi Sudan. Sudan'da da askerî darbe oldu. Albay Ömer Beşir demokratik seçimlerle iktidara gelmiş bir hükûmeti devirdi. Albay Ömer Beşir çok daha kanlı bir rejim kurdu Sudan'da ama AK PARTİ Hükûmeti Ömer Beşir'e tek bir eleştiri yöneltmedi hatta onun avukatlığını üstlendi dünya çapında. Bu büyük çelişkiyi acaba nasıl açıklıyorsunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, buyurun, bir dakika da siz cevap verin.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Sayın Başkan, bizim, Türkiye olarak hiçbir ülkeye kendi ülkemizdeki rejimi ihraç edeceğiz diye ya da başkalarının söylediği gibi model olacağız diye bir kaygımız yoktur ama Arap Baharı'yla, biliyorsunuz, Mısır'da, Libya'da, Tunus'ta ve hemen komşumuz Irak'ta, yine Suriye'deki gelişmeleri gözlemliyoruz, Yemen'deki gelişmeleri de gözlemliyoruz, bazen başka ülkeleri de. Bizim arzumuz, bu ülkelere istikrarın gelmesidir, güvenliğin gelmesidir, huzurun gelmesidir ve bu istikrarı bozucu her türlü gelişmeye de karşıyız, bunun içindeki askerî darbelere de karşıyız. Biraz önce rakamlarını verdim, bu ülkeyle temasta olan uluslararası örgütlerin temsilcilerine de aynı şeyi soruyoruz, içindeki arkadaşlarımıza da soruyoruz. Biz gidiyoruz, görüşüyoruz, görüşmek iyidir. Peki, bugüne kadar görüşmelerin karşılığında Mısır'daki darbe rejiminin, biraz önce söylediğim gibi, 3 binden fazla insanı öldürmesini engelleyebildik mi, 19 bin insanı hapse koymasını engelleyebildik mi, 900 tane idam cezasının önüne geçebildik mi? Söзде işte bir seçim yaptılar. “Bu seçime sizleri davet ettiler mi?” Hayır. Dolayısıyla, biz bu bölgedeki istikrarı bozan ve halkına zulmeden herkese karşıyız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Soru-cevap işlemi tamamlanmıştır.

Şimdi, sırasıyla dördüncü turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi hususunu ve bölümlerini ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Dışışleri Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

*11) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI**1) Dışişleri Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	1.844.865.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
02	Savunma Hizmetleri	103.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	10.150.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	99.700.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
09	Eğitim Hizmetleri	115.076.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	11.074.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		2.080.968.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Dışişleri Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	1.561.410.671,15
Bütçe Gideri	1.485.940.419,21
İptal Edilen Ödenek	51.213.890,14
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	24.256.361,80

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

24) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

1) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	355.423.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	98.656.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	17.795.555.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		18.249.634.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	16.463.847.438,07
Bütçe Gideri	16.393.383.201,06
Ödenek Üstü Gider	9.014,48
İptal Edilen Ödenek	69.982.928,84
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	490.322,65

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

32) KALKINMA BAKANLIĞI

1) Kalkınma Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	2.150.023.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	814.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	271.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
09	Eğitim Hizmetleri	31.212.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	2.182.320.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Kalkınma Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	862.509.150,00
Bütçe Gideri	676.513.941,55
İptal Edilen Ödenek	185.995.208,45

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kalkınma Bakanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

32.75) TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

1) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	283.938.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	1.208.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	285.146.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	233.528.000,00
Bütçe Gideri	182.506.243,45
İptal Edilen Ödenek	51.021.756,55

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 yılı merkezi yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.34) GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	4.006.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	954.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
06	İskân ve Toplum Refahı Hizmetleri	68.014.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		72.974.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	72.074.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	899.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		72.974.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	96.511.000,00
Bütçe Gideri	60.211.217,48
İptal Edilen Ödenek	36.299.782,52

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	96.511.000,00
Net Tahsilat	76.477.651,47

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.54) DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	131.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
06	İskân ve Toplum Refahı Hizmetleri	87.225.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		87.356.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

<u>Kodu</u>	<u>Açıklama</u>	<u>(TL)</u>
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	87.038.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	317.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		87.356.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	<u>(TL)</u>
Toplam Ödenek	17.998.500,00
Bütçe Gideri	1.930.750,82
İptal Edilen Ödenek	16.067.749,18

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	<u>(TL)</u>
Bütçe Geliri Tahmini	23.737.000,00
Net Tahsilat	8.340.998,10

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 yılı merkezi yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.55) KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	181.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
06	İşkân ve Toplum Refahı Hizmetleri	93.566.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		93.747.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
(B) cetvelini okutuyorum:		

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	93.287.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	459.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		93.747.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	108.085.672,00
Bütçe Gideri	78.019.421,99
İptal Edilen Ödenek	30.066.250,01
BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:	

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	104.665.000,00
Net Tahsilat	78.397.259,40

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.56) DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

1) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	271.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
06	İskân ve Toplum Refahı Hizmetleri	67.423.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		67.694.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	67.679.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	10.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		67.694.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	23.719.000,00
Bütçe Gideri	3.759.919,75
İptal Edilen Ödenek	19.959.080,25

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	23.719.000,00
Net Tahsilat	3.423.339,01

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

34) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	6.224.241.900
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
02	Savunma Hizmetleri	1.108.400
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	7.629.982.200
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	181.500
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		13.855.514.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	20.297.296.868,56
Bütçe Gideri	19.854.871.917,58
Ödenek Üstü Gider	5.593,06
İptal Edilen Ödenek	442.430.544,04
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	408.769.500,64

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.52) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	116.076.500
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	13.219.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	7.115.460.600
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	1.547.900
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		7.246.304.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	968.318.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	6.196.304.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	71.372.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
06	Sermaye Gelirleri	10.310.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		7.246.304.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	15.460.032.560,69
Bütçe Gideri	15.345.326.481,95
Ödenek Üstü Gider	27.127,93
İptal Edilen Ödenek	112.867.971,90
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	1.865.234,77

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	6.962.374.000,00
Tahsilat	15.946.890.113,60
Ret ve İadeler	2.816.999,09
Net Tahsilat	15.944.073.114,51

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

42.02) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	193.630.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	155.650.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.650.720.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
	GENEL TOPLAM	2.000.000.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

<u>Kodu</u>	<u>Açıklama</u>	<u>(TL)</u>
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.813.990.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	186.010.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		2.000.000.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	<u>(TL)</u>
Toplam Ödenek	1.819.999.334,08
Bütçe Gideri	1.722.897.203,18
İptal Edilen Ödenek	97.102.130,90

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	<u>(TL)</u>
Bütçe Geliri Tahmini	1.510.000.000,00
Tahsilat	1.731.087.972,85
Ret ve İadeler	8.190.769,67
Net Tahsilat	1.722.897.203,18

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.49) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

<u>Kodu</u>	<u>Açıklama</u>	<u>(TL)</u>
01	Genel Kamu Hizmetleri	3.040.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	493.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	23.973.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		27.506.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

<u>Kodu</u>	<u>Açıklama</u>	<u>(TL)</u>
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	48.212.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	20.288.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		68.500.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum; Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	<u>(TL)</u>
Toplam Ödenek	26.221.000,00
Bütçe Gideri	23.130.598,31
İptal Edilen Ödenek	3.090.401,69

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	63.000.000,00
Tahsilat	50.112.409,27
Ret ve İadeler	204.595,33
Net Tahsilat	49.907.813,94

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2013 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece dördüncü turda yer alan kuruluşların bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, dördüncü tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre, kuruluşların bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 15 Aralık 2014 Pazartesi günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.23

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DÖNEM: 24

YASAMA YILI: 5

29 UNCU BİRLEŞİM

14 ARALIK 2014 PAZAR

SAAT: 11.00

KISIMLAR

1

2

3

4

5

6

7

8

DANIşMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2013 Yılı Merkezî Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısı'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması; bütçe görüşmelerine 10.12.2014 Çarşamba günü saat 13.00'te başlanması ve bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması ve görüşmelerin on üç günde tamamlanması; bütçe görüşmelerinin son günü olan 22.12.2014 Pazartesi günü görüşmelere saat 13.00'te başlanması ve bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

2.- Başlangıçta bütçenin tümü üzerinde gruplar ve Hükümet adına yapılacak konuşmaların (Hükümetin sunuş konuşması hariç) 1'er saat (Bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir.), kişisel konuşmaların ise 10'ar dakika ile sınırlandırılması,

3.- Kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin dokuz turda tamamlanması, turların bitiminden sonra Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarının maddelerinin oylanması,

4.- İçtüzüğün 72'nci maddesi gereğince yapılacak görüşmelerde, gruplar ve Hükümet adına yapılacak konuşmaların 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 8'inci turlarda 80'er dakika, 7'nci turda 65 dakika, 9'uncu turda ise 50 dakika (Bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir.), kişisel konuşmaların 5'er dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzüğün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

5.- Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin 10 dakika soru 10 dakika cevap olarak sınırlandırılması,

6.- Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve Hükümete 1'er saat süre ile söz verilmesi (Bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir.), İçtüzüğün 86'ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların 5'er dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3/12/2014 tarihli 22 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

29 UNCU BİRLEŞİM

14 ARALIK 2014 PAZAR

SAAT : 11.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 656 ve 656'ya 1'inci Ek) 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/978) (Dağıtma tarihleri: 8.12.2014 ve 10.12.2014) (X)

2.- (S. Sayısı: 657) 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2013 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 157 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi, 2013 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/949, 3/1575, 3/1576, 3/1577, 3/1578, 3/1579) (Dağıtma tarihi: 8.12.2014) (X)

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

5'inci Gün

14.12.2014 PAZAR

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

IV. TUR

37.-	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
38.-	AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
39.-	KALKINMA BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
40.-	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	(Bütçe + Kesinhesap)
41.-	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
42.-	DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
43.-	KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
44.-	DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
45.-	ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
46.-	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
47.-	BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	(Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesinhesap)
48.-	SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)

(C.H.P., H.D.P., AK PARTİ, M.H.P.)

(Siyasi parti grupları ve Hükümet adına yapılacak konuşma süresi: 80'er dakika)

